[illegible] الرشيد

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم

این مختصریست در بیان یک بیت معما که شصت و شش اسم استخراج کرده می‌شود
اول اسم مبارک سلطان السلاطین قهرمان الماء والطین در دریای شاهی و سلطنت
عقد شهنشاهی سلطان محمد غازی خلد الله سلطنته واید مملکته
بیت اینست ای خسرو قد و ابرو کمان غنچه اغز لو پیوسته چکنم
گوشه قاشک بزه اخی بدانکه سرو عبارتست از الف است چرا که الف را
بقد نسبت کرده اند که قد را بسرو چنانکه افضل المتأخرین مولانا شرف الدین از سر
خواسته است چنانکه در اسم حسام در چشم قطره قطره باد شرف بر کنار آب سروی ز شوق
قامت جانان مصورست و ازین مثال معلوم می‌شود که از سر و الف عبارتست و الف
یکی و یکی چهل و چهل میم و میم نود و نود س و ل شود و ابرو عبارتست از نون و نون پنجه
و پنجه شصت و شصت بحساب طان می‌شود و اغ عبارتست از م و گوشه قاشک کنند و ح
خواسته چرا که قاش بمعنی حاجب و لفظ بزه چهارده است و چهارده چهل است و چهل و اوج
کنند و عطارد خواسته و رقم عطارد د است اسم دوم محمود سرو الف و الف یکی و یکی چهل و چهل
م و کمان عبارتست از ح و اغ عبارتست از م و قاش عبارتست از ابرو و گوشه او گفته
و و او راد کرده و اوج که عبارتست از عطارد و رقم او د است اسم سوم احمد سرو عبارتست
از ا و کمان عبارتست از ح و اغ عبارتست م و اوج عبارتست د اسم چهارم امام

سرو عبارتست از ا گوشه ابرو ا و اوج الف الف یکی و یکی چهل و چهل م اسم پنجم علی
سرو عبارتست از الف الف یکی و یک سه و سی مفتاد و مفتاد ع و اوج الف و الف یکی
و یکی بحساب ی اسم ششم ولی گوشه ابرو و و اوج عبارتست از الف و الف یکی و یکی
چهل و چهل بحساب ل اسم هفتم حسن کمان عبارتست از قوس و رقم او ح و گوشه
قاش الف چرا که قاش عبارتست از ابرو و گوشه او الف باشد و الف یکی و یکی چهل و چهل میم
و میم نود و نود شصت و شصت س و اوج الف و الف یکی و یکی چهل و چهل میم و میم نود
و نود شصت و شصت پنجه و پنجه ن است و اسم هشتم حسین کمان عبارتست از قوس
و رقم او ح و اغ میم و میم نود و نود شصت و شصت سین اسم نهم محسن سرو یکی و یکی الف
چهل و چهل م و کمان ح اغ میم و میم نود و نود شصت و شصت س گوشه ابرو الف و الف
یکی و یکی چهل و چهل میم و میم نود و نود شصت و شصت پنجه و پنجه ن است اسم دهم جلیل
گوشه ابرو که عبارتست از او با حساب سه است و سه ج و اوج الف و الف یک
و یک سی و سی لام و لام رقم لیل است اسم یازدهم خلیل گوشه ابرو و او و او شش و شش
بحساب شش صد و ششصد خ و اوج الف و الف یک و یک بحساب سی و سی لام
و لام در رقم لیل است اسم دوازدهم موسی گوشه اغ میم و گوشه ابرو و و اوج
عبارتست از الف و الف یک و یک سی است اسم سیزدهم عیسی سرو عبارتست
از الف و الف یک و یک سی و سی مفتاد و مفتاد ع گوشه ابرو ب و ب دو و دو ده
و ده ی و اوج عبارتست از الف و الف یک و یک ی اسم چهاردهم یحیی قد عبارتست

ابرو حاجب
ازنیم ولو بحساب هژده است وشتروه ع وکمان عبارتست از یا ویای کوشه ابرو
ب وب دو ودو ده وده یب است اسم پانزدهم عال سر والف والف یک ویک سی و
سی شصت و شصت ع واغزم وگوشهٔ ابرو ا از عطار در رقم او است اسم شانزدهم
عابد سر والف والف یک ویک سی وسی شصت وشصت ع ولفظ ترا کفته و ارادهٔ
کرده و ما عبارتست از آب اسم هفدهم صالح سر والف والف یکی ویکی چهل وچهل میم ومیم
نود ونود ص وقد او اغز میم ومیم چهل وچهل بحساب ل اسم هژدهم حمید کمان ح اغز
م وکوشهٔ قاش حاجب ب وب دو ودو ده وده ی واوخ عبارتست رقم او د اسم نوزدهم
حامد کمان عبارتست از حا واغز میم واوخ عطار در رقم او د است اسم بیستم
حامد سر والف والف یکی ویکی م وکمان عبارتست از ح واغز م واوخ کفته عطارد
خواسته ورقم او د اسم بیست ویکم اسد سر و عبارتست از ا واغز میم ومیم نود ونود
شصت وشصت س واوخ عبارتست از عطارد ورقم او د اسم بیست ودوم حسام
کمان عبارتست از ح اغز عبارتست از میم ومیم نود ونود شصت وشصت س وکوشهٔ
قاش ا واوخ الف والف یکی ویکی چهل وچهل م اسم بیست وسوم احسان سر و عبارتست
از ا و کمان کفته ح خواننده واغز میم ومیم نود ونود شصت وشصت س وکوشهٔ قاش ا واوخ
الف والف یکی ویکی چهل وچهل میم ومیم نود ونود شصت وشصت پنجه وپنجه ن اسم بیست وچهارم
حسان کمان عبارتست از ح واغز میم ومیم نود ونود شصت وشصت س وکوشهٔ قاش عبارتست
از ا واوخ عبارتست از الف والف یکی ویکی چهل وچهل میم ومیم نود ونود شصت وشصت پنجه وپنجه ن است

اسم بیست وپنجم حبیب کمان عبارتست از ح وکوشهٔ قاش که حاجب است ب ودر لفظ تره بمنزلهٔ
بیانست ولفظ تره دوازده است ودوازده ییب اسم بیست وششم طبیب کمان عبارتست از حا
وحا نه ونه ط وکوشهٔ قاش حاجب ب و زه دوازده است ودوازده ییب اسم بیست وهفتم
طیب قاش عبارتست از ب وب دو ودو ده وده نه ونه ط تره بمعنا دوازده است
ودوازده ییب اسم بیست وهشتم لبیب سر والف والف یکی ویکی بمعنا سی وسی ل وکوشهٔ قاش
ب ولفظ تره عبارتست از ییب اسم بیست ونهم تایب سر والف والف یکی ویکی چهل وچهل میم ومیم
نود ونود شصت وشصت سین وسین رقم شش وشش بحساب چهارصد وچهارصد ت
وزه بمعنا دوازده یعنی ییب اسم سی ام مجیب سر والف والف یکی ویکی م وکمان عبارتست از
قوش ورقم او ج وکوشهٔ قاش ب اسم سی ویکم نجیب سر والف والف یکی ویکی چهل وچهل
میم ومیم نود ونود شصت وشصت پنجه وپنجه ن وکوشهٔ قاش ب و بمعنا سه وسه ج ولفظ تره
دوازده است ودوازده ییب اسم سی ودوم نجم سر والف والف یکی ویکی چهل وچهل میم ومیم نود ونود
شصت وشصت پنجه وپنجه ن کوشهٔ قاش ب وب بحساب سه وسه ج واوخ عبارتست از الف والف
یکی ویکی چهل وچهل م اسم سی وسیوم لبیب سر والف والف یکی ویکی سی وسی لام ولام رقم لبیل است
کوشهٔ قاش ب وب دو ودو ده وده ی اسم سی وچهارم مجنون سر والف والف یکی ویکی
چهل وچهل م وکوشهٔ قاش ب وب بمعنا سه وسه ج واوخ عبارتست از الف والف یکی ویکی
چهل وچهل میم ومیم نود ونود شصت وشصت پنجه وپنجه ن اسم سی وپنجم عثمان سر و عبارتست
از الف والف یکی ویکی سی وسی هفتاد وهفتاد ع سر والف والف یکی ویکی سی وسی لام ولام
کمان عبارتست از ح وح بحساب هشت است

اسم ... عثمان ... [illegible]

رقم لیل است و لیل شب و کوشه قاش ا واوخ عبارتست از الف و الف یکی و یکی
چهل و چهل میم و میم نود و نود شصت و شصت پنجه و پنج ن اسم سی و هفتم لطفی
سر و الف و الف یک و یکی سی و سی ل و کوشه قاش ب و ب دو و دو ده و ده نه و نه
ط واوخ عبارتست از الف و الف یکی و یکی چهل و چهل میم و میم نود و نود لافی اسم سی و هشتم
حمزه کمان عبارتست از نوبش و رقم اوح واغ میم و دیگر لفظ زه اسم سی و نهم صادق
اغ عبارتست از میم میم نود و نود صاد و کوشه قاش ق اسم چهلم سبی سر و الف
و الف یک و یک سه واغ م و کوشه قاش ب و ب دو و دو ده و ده ی اسم چهل و دوم سنبل
سر و الف و الف یکی و یکی میم و میم نود و نود شصت و شصت س اغ میم و میم نود و نود شصت
پنجه و پنج ن و کوشه قاش ب واوخ عبارتست از الف و الف یک و یکی سی و سی لا اسم چهل و چهارم
تاج سر و الف و الف یکی و یکی چهل و چهل میم و میم نود و نود شصت و شصت بن و بن رقم شمس و شمس
ختا چهار صد است و چهار صد ت و کوشه قاش با و با سنان سه و سه ج اسم چهل و پنجم قیام کمان
صد و یازده است و صد و یازده فیا میشود واغ م اسم چهل و ششم شمس کوشه قاش غل
و لفظ بن چهارده است و چهارده چهل و چهل م واوخ عبارتست از الف و الف یکی و یکی چهل
و چهل میم و میم نود و نود شصت و شصت سا اسم چهل و هفتم محال سر و الف و الف یکی و یکی م کمان
عبارتست از حا واوخ الف و الف یکی و یکی چهل و چهل ل اسم چهل و هشتم حالی کمان عبارتست از حا
واوخ الف و الف یکی و یکی چهل و چهل لی اسم چهل و نهم حایلی کمان عبارتست از حا اغ م واوخ
الف و الف یکی و یکی چهل و چهل لی اسم پنجاهم مصقلی سر و الف و الف یکی و یکی چهل و چهل م اغ میم و میم

نود نود ص کوشه قاش ق کاف واوخ عبارتست از الف و الف یکی و یکی چهل و چهل لی
اسم پنجاه یکم باکی کوشه قاش عبارتست از با واوخ الف و الف یکی و یکی چهل و چهل لی
اسم پنجاه دوم ایضلی سر واو اغ میم و میم نود و نود ص کوشه قاش ب و ب دو و دو
ده و ده ی واوخ الف و الف یکی یکی چهل چهل لی و کوشه قاش ط اسم پنجاه سوم عاملی سر و
الف و الف یکی و یکی سی و سی هفتاد و هفتاد ع کوشه قاش ا و لفظ زه چهارده و چهارده
چهل و چهل م واوخ عبارتست از الف و الف یکی و یکی چهل و چهل لی اسم پنجاه چهارم نعلی
سر و الف و الف یک و یک سه و سی ل و قد الف و هفتاد ع واوخ الف و الف یکی و یکی چهل و چهل لی
اسم پنجاه پنجم اصولی سر و عبارتست از ا واغ میم و میم نود و نود ص کوشه قاش و واوخ
الف و الف یکی و چهل و چهل لی اسم پنجاه و ششم بدخلی جگر گفته اواز مد عبارتست و کوشه قاش
و وا و واو ش شش شصت و شصت و خ واوخ عبارتست از الف و الف یکی و یکی چهل و چهل
لی اسم پنجاه و هفتم آملی سر واغ م واوخ الف و الف یکی و یکی چهل و چهل لی اسم پنجاه و هشتم
حاملی کمان حا و تره چهارده است و چهارده چهل و چهل میم و میم نود و نود ص واوخ الف
و الف یکی و یکی چهل و چهل ل اسم پنجاه و نهم شبلی سر و الف و الف یک و یک سه و سی لام و لام رقم لیل
و لیل شب واوخ الف و الف یکی و یکی چهل و چهل لی اسم شصتم سید سر و الف و الف یکی و یکی
سی واغ م واوخ دو و رقم او د اسم شصت و یکم سبینی سر و الف و الف یکی و یک سه اغ میم و میم نود
و نود ق اسم شصت و دوم خایلی کوشه قاش واو و واو ش شش و شصت و شصت خ واوخ الف
یکی و یکی سه و سی ی اسم شصت و سوم اصلی سر و او اغ میم و میم نود و نود ص واوخ الف و الف یکی و یکی

چهل و چهل نب اسم شصت و چهارم حج سرو الف و الف یک و یک و سی مضا دو هفتاد ع واعم

واو خ الف الف یک و یک چهل و چهل لب اسم شصت پنجم سعد سرو الف و الف یک و یک چهل چهل متم

نود و نود شصت شصت و سس و کونه قاسم الف و الف یک و یک سی و سی منعشاد و منعشاد ع واو فع عطارد رقم

بسم الله الرحمن الرحيم

خدا قلدی جهانی چون معما ● کم ایتدی نام کبی ذاتن اوقفا ● علوم الابن حیثنکمیل ● انی طاردی جلیل المسهیل

شوکم قلب ایله اقتعاظ ایدمیزی ● اولور اجصاء نام حقه شیرین ● بلنمز بنجه اعمال ایلدی ● شمان انمه اولوب علم الجهاری

جهانی حق قلوب تالیف ترکیب ● وجود انبیایه وردی ترتیب ● بو جمله انبیا کم اولدی موجود ● محمد انتعادی ودنی

اولر بو کس اکند وصنعتن آنه ● صلی الله علیه وآله ● اما بعد بو بنده پر تقصیر ● سروری الحقیر ● بو

اقدم طلبه ظلانن دالتماس یاران ایله مولانا جامینک ● اوجیزنامینک فن معاده ● اولان رساله سین ● د بو

صنعتده کی معالهسین ● ترکه دیل ایله شرح و بیان ● و هر اسمک استخراجنی عیان ● ایدبی آنی کوردن یارانن

وابن دل اخوانن ● شرح رساله میر حسینه رغبت ● وآنک رخ حلی بیانینه اشارت ● اولب خاطر فاتر جلی نشر

ودل غدیره فحیح مقدر ● اولوب اوستادلردن مسموع ومعلوم ● وبعض شروحدن مفهوم اولان وجهله شرح معنی

ودن معنی ● قلندی ما حضرت میر ● بو فنده بی نظیر ● اولب مقالری غایتده دقیق ● ونهایتده عمیق ● وشدقا

بلکه شرحی عمردن خالی ● ولیوب چیا انکدیسیز تمام مجالی ● اولدوغی قصور حقیره ● وتغیردن تعقیره حمل اولنه

بسم الله الرحمن الرحیم

بنام آنکه از نا لیف وترکیب ● ابتدای ابدکه تالیف وترکیبدن ● معمای جهان را داد ترتیب

جهان معماسنه ویردی ترتیب ● کشاید از معما نام اما ● اکر چه معمادن نام اما ● شد از نامش کیمیا

انکادیدن آچلمش اولدی هر معما ● عین ماهیت عالم ● باقی آن ذات ● شمان آدم وعالم باقی اولدی

که التوحید اسقاط الاضافات ● که هر ملک اضافتری وشو مکدر ● نیابنده با وتشبیه وتبدیل

بولمز بو الما تشبیه درجی تبدیل ● وجود انبیا زو یافت تکمیل ● انبیانک وجودی آندن بولدی تکمیل

تحقیق آن شه نه قصر افلاک ● خصوصا اول انلالمک طعوز قصرتک شایانی ● که آمد تاج او تخصیص لولاک

که کلدی آنک تاجی لولاک تخصیصی ● دعاء زینه با بنم مکرم ● تعزدی آنی انک بی اسم مکرم ایله

علیه وآله وصلی وسلم ● آکا وآلنه تعبد وتسلیم ایلدی ● اما بعد معروفن ایکه نقیر

حقیر حسین بن محمد الحسینی را ● اما بوندن صکره معروض اولدر که فقیر حقیر حسین بن محمد الحسینی نک

چند معمایی بود کرزه مثال ● بر تحفه معمایی وار ایدی که ذرکی از بر نوا التفات افتاب سپهر مکرمت

وکمال نیر اوج عظمت جلال مکرمت و کمال ملکی کونشنک عظمت جلال اوجی نیرینک التفاتی بر تودن

نظم عزة للسلطنة صاحب قران کامیاب سلطنتک عزی مرادبولجی صاحب قران

حامیا للشرع فیاض حقایق انتسا شرع صقیلیجی حقایق انتسا فیض ایرجی انکه اسم عظیم الشان

ورفیع المکان اش اولکه انک شانی عظیم مکانی رفیع آدی خورشید دار از مطلع این معما

طلوع می نماید کنش کبی بو معماده مطلعندن طلوع کوستردی امیر علی شیر مهر ماه عالمی در اوج

رفعت کرده جا ● عالمک کونشی وآیی سن رفعت اوجنده برانش ماه وانجم را خاک رسکندار النجا

آیکی وییلدیزلرک کنک بولک اعراعی چراغنه در التجاهی بو بیتدن امیر علی شیر طریق استخراجی اولدر

مهردن مراد عین کلتوی درمین لفظینک معناسی کون اولوب اعتباری ایله وماهدن مراد لام

عقد ایام اعتباری ایله که اوتوز در ولفظ رفعتک اوجی یعنی اول حرفی یاء مکتوب بیدر بونن اشی

یعنی لفظ ری مراد درجون عالمی لفظنک عین ولام کلده دری لفظنه اولا امیر علی دلور وآکنجی میمدن

مراد نقطه نوردر او لیله شی اولور ورهکذار لفظنک خاکی یعنی آخری حرف یاء مکتوبیدر چون آنی بو کا التجا

شیر اولور مجموعی امیر علی شیر اولور نشادهٔ فوق الافهام ودعا وه واجب عظ الانام انکه تناهی فهم ادرن

نظم هست وصفش برون زحد ادا انکه وصف طغرادن یو فردرود عاسی جوق اوزرینه واجب

قید معایه بوزلقطه متعلق در

بسط الله ظلاله ابدا الله دولتنه بیننك کوکلینی ایدی شرف نمایش یافته بوده کوسترمك شرفنی

بولمش ایدی وبنظر التفات آن حضرت ست کشایش پذیرفته اولی حضرتك نظر التفاتیله اچلمق علامتنی قبول

ایتمش ایدی نظم آن دل کز اسرار یقین پرده گشاست اول کوکل که یقین سرلرندن پرده آچیجیدر

عالم بجواهر معانی آراست عالی معانی جوهرلریله بزدی از نور ازل آینه غیب نماست ازل نوری

غیبی کوسترجی در در معرض آن حبیب معما پیداست انك معرضنده معما پیدا در بناء علی اشارته العالیة

انك عالی اشارتنه بناء ان معما در ضمن قواعد مذکور می کردد اول معالر قاعده لر ضمننده مذکور

اولور الله المؤید ومنه التوفیق الله محکم ایدیجی در و اندندر توفیق تعریف معما کلامیست که

بروجه صحیح دال باشد بر اسمی از اسما بطریق رمز وایما معما بر کلام درکه وجه صحیح ایله دال اوله

اسمادن بر اسمه اوزرینه رمز وایما طریقی اوزره وعدم اشتراط نظم بنا بر آنست که جریان قواعد

معما در نثر نیز واقع است نظم شرط اولمدیغی اکا بنادر که معمایه منسوب اولان قاعده لر

نثرده دخی واقع در چنانکه از بعض الفاظ تعریف مذکور اولینه ذکر اولان تعریفك بعض لفظلرندن

یعنی از عبارة بوجه صحیح دال باشد بر اسمی یعنی لفظ بروجه صحیح دال باشد بر اسمی عبارتندن

نام قاسم استخراج می یابد قاسم آدی استخراج اولور طریق استخراج اولدر که صحیح لفظنك یوزی

صاد مکتوبه در چون دال الیه اوله صاد اولر که قاف مکتوبه مراد در اسم لفظنك اوزرینه اولیجق

قاسم اولور وازین قبیل است نثر که مستفاد میشود از اجتماع اسما که حصول یافته اینچ

قطعه بو قبیلدندر بر نثر که مستفاد اولور اسمالر اجتماعندن که حصول بولمش در بو قطعه دن

قطعه جبین ماه فلك زانی از جبه بر نور است فلك آیی انك النی بیلورمیش یندن بر نوردر

بپیش فرش حریم تو سوده پیشانی سنك حریمك فرشنك اوکنده سورتمش النی مكان پست تو

بالای آسمان آمد سنك الچق یرك کوکلك یوجه سی کلدی از آن مكان الچق کم بتود مرتفع

اول یوجه معالیدن که اکا یوقاری ثانیه از مصراع اول اسم منوچهر حواسته شده مصراع اولدن

منوچهر اسمی دیلنمش در طریق استخراج اولدر کیم ماه لفظنك النی یعنی حرف اولی میم در ولفظ نور

چه ایله چون بر اولا مجموعی منوچهر اولور واز دوم فادی ایکنجیدن فادیه جو طریق استخراج بودر که

فرش لفظنك اوکی یعنی حرف اولی فادر که آندن اسم مراد در لفظ پیشانی تحلیل اولمشدر

الفظانی اوکنی از مشن دیمك اولور چون آنی لفظندن الف اله نی قلور مجموع فانی اولور

واز سوم احد اوچنجیدن احد طریق استخراجی اولدر که تو لفظنك الچغی واو در آسمان لفظنك

یوجه سی الف در که آندن مراد احد در چون واو که مکانی اولا احد اولور واز چهارم امان

دردنجیدن امان طریق استخراج اولدر که لفظ از آن تحلیل اولمشدر یعنی همزه مفتوحه مکان

لفظنك دردمك اولور چون مکان لفظنك اولا امکان اولور ومکان لفظنك ثانیسی که کافدر چونکه

اولمیه امان اولور واز اجتماع این اسامی بایکدیگر که مؤدای عبارتست منوچهر فانی احد امان

باشد قبول باسمك بری بریله اجتماعندن که انك مؤداسی منوچهر فانی احد امان عبارتی اولور

تخلص مقرب الحضرت السلطانیه یعنی لوایح حصول بپیوسته که محل استشهاد است حضرت سلطانیه

مقربنك تخلصی یعنی نوایی حصول اولا شمشك محل استشهاد در طریق استخراجی اولدر که لفظ منو

ولفظ احد تحلیل اولمشدر منو لفظنك چهره یعنی یوزی فانی اولفظنك حدی یعنی آخری

امان دیمك اولور چون منو لفظنك یوزی یعنی میم فانی اوب کین نو قلور اولفظنك حد که واو

امر اوله یعنی ایکی ام اولا و مراد مراد فی ذکر ایلا در مراد مستحدر اولمیه ایکی بای مکتوبی مراد اولون

نوابی اولور و بهمین طریق است عبارت که مرکب شد از اسامی مستخرجه ازین بیت . بو طریق

ایله در بر عبارت که بو بیتدن مستخرج اولان اسمالردن مرکب اولمش در **بیت** در رخ ماه تمام از خجلت

اخر آن نشان تمام ایکی یکا غنی ندندر آخر اول نشان بیش آن عارض شکستی یافت ماه آسمان

اول عارض وکنه صنیع لوح بولدی کوکه کیبی او مصراع اول ایلا با آخی اراده شده مصراع

اولدن با با اخی دیلمش در طریق استخراجی اولدر کیم ماه دن مراد قمر اعتباریله نعوم بخجه

رای مکتوبیدر و تمام لفظی ایله ملفوظ مراد اولور ودردن مراد باب در چون را لفظنک آخری

مسیلیدر باب اولا با با اولور و جه لفظنک نشانی خی در چون ز لفظنک آخری که زا در خی اولا

اخی اولور و ازنانی رضا اکبی دن رضا طریق استخراجی اولدر که لفظ عارض تحلیل اولمش در

عا لفظنک اوکی لفظ رض دیمک اولور عا لفظنک اوکی که عین مکتوبیدر چون لفظ رض او لا

رضا اولور و جمله تطرف ایدوب عارض لفظی نقی رایله او قورلر اولی تقدیرجه رضا لفظنده ایکی

کسره نه اشارة شکستی لفظندن فهم اولنور بر شکست مراد فکردر و از ترکیب اسامی با سم است

مقصود بالتمثیل است اسماکه بربری ایله ترکیبدن اسم بیک که مقصود بالتمثیل در طریق تخریجی

اولدر که مجموعی تمامی بابا اخی رضادر لفظ بابا و لفظ رضا تحلیل اولوب لفظ اخی را ایله ترکیب

اولمش در اول ایله بابا اخی رضا اولور و اولکه بادن مراد مسمی در بابا مکتوبی رضا لفظنک آخری ایله

دیمک اولور انکا آخری که العذر و العذر دن مراد دیکدر با و مکتوبی بیک لفظی ایله اولیجق بیک اولور

و در تعریف مذکور تخصیص اسم که مراد ازو علم است یا آنچه بمنزله علم باشد بنابر کثرت وقوع نسبت

ذکر اولان تعریفده تخصیص اسم که مراد اندن علمدر یا اول نسنه در که علم منزله سنده اولور انکه

کثرت وقوعنه بنادر والا در غیر آن نیز جایزست و مستشهد آن معمیات این ابیاتست والا

انک غیرنده دخی جایزدر و انکه مستشهدی بو بیتلر وک معمالریدر **نظم** ای شده مفتوح بای سنت

بر ضمیرای کشته جنک قفولری سنک ضمیرک او زره مفتوح اولمش در ضمیرت عرصه عالم مناهی

حقیر سنک ضمیرک عالم متناهی ده حقیر بو بیتدن حضرت میر جعفر طریق استخراجی اولدر کیم

بهشتک جنت در قپولری سکز در و سکز ابجدده فلز دن حاد مکتوبیدر و لفظ مفتوح

فاتحک فتحنه اشارتدر چون حا ضمیر لفظنک او زرنه اولا حضیر اولور و لفظ ضمیر تحلیل

اولمش در ضمیر لفظنده لفظ درخت دیمک اولور چون ضمیر لفظنده ضمیر لفظنک انجنده لفظ

رنج اوله حضرت میر اولور و تعف شده دولت تمام اولسه آن خاک قدم و تعف اولدی دولت تمام

اول اول خاک قدم او زرنه نیست تانی تعالی دین سرور کردون سیر سنک تا نیکو قدر

ای دین بسلیجی فلک تخت او زره بو بیتده ن مدالله جعفر طریق استخراجی اولدر که لفظ دولت

وقفا ویجی دوله اولور و او له که دال مکتوبی در چون تمام اوله یعنی دال ملفوظی دالا دال اوله

اولور و قدم لفظنک خالی میم مکتوبی در چون انک او زرنه اوله مدال وله اولور و تو لفظنک

تانیسی که واو در چون وله لفظنده اولیه مجموعی مدالله اولور تا که باشد مشرق و مغرب

بر اطراف فلک تا که اوله مشرق و مغرب فلک اطرافی او زره آفتاب و مشتری بادا تر افرمان پذیر کوکب مشتری

اولسون سکا بویرق قبول ایدجی بو بیتده ن تعالی علی جعفر طریق استخراجی اولدر که لفظ تا که مشرق

اولب بوندن آفتابک عین دن طوغه تعالی اولور و لفظ بر که مراد فی علی در چون مغرب اولب عالی

یعنی دولتی قلورونکن لفظنک اطراقی که فاء مکتوبه ده وکاف مکتوبی درچون فا آفتاب اولدیعنی

عین اولاوکاف مشتری اولا یعنی یا اولا علی ولور مجموعی تعالی علی اولور شد گدای آستانت

زان بود بالای چرخ سنک ایشکک گداهی اولدی آنو کیچون اولور چرخ اوزره شاه انجم را علم

بی در بی ای روشن ضمیر یلدزلر شاهنه علم اوردیغه علم ای ضمیر روشن بو بیتدن العالمین

یعنی طریق استخراجی اولدر که لفظ بالا تحلیل اولنمش در لا ایله دیک اولور لا که چرخ یعنی قلب اولا

ال اولور وشاه انجمدن مراد شمس در که انکن عین مکتوبی مراد در وعلمدن مراد الله در اولیه

الله اولور وبی در بی لفظنده اشارت وار در که بو درج عین اولا اما بو که ملفوظی مراد در و لفظ

علم تحلیل اولنمشدر عین ملفوظی ده حرف ع لفظ علم دیک اولور اولیه لمین اولب مجموعی

العالمین اولور دل تعظیم وجلال از بهر طرف بر خاک راه کوکل تعظیم وجلال دن بهر طرفدن ای طراغی

اوزره دیدن خلقی ابرازدرکه ز ایل دارو گیر کورمش بر خلقی اول درکاه اوزره دار کبرامالدن

مصراع اولدن ظلال الجلاله چقر طریق استخراجی اولدر که تعظیم لفظنک دلی ظاء مکتوبه در و لفظ

جلال تحلیل اولنمش در جیم مفتوحه نک حرفی لفظ لال اولور واه لفظنک کافیه کاء مکتوبه در اولیه

مجموعی ظلال الجلاله اولور روی در آیینه میخواهد ز مهر و مه دلش یوزینی آینده ایستر

کوندن و آیدن کوکلی زان بخشش قرص کوییت روی سایه چرخ پیر آندن اوتری سنک کلک

قرشکه کمر بخشیده یوز سر زیر چرخ مصراعی اولدن الیوم چقر طریق استخراج اولدرکه لفظ آیینه تحلیل

اولنمشدر نه که مراد فالدر لانک یوزی لام مکتوبیدر او کاهی لفظنده ها لیکی ماولور و مرده ن مرادم

یوم در ماهدن مراد قمر در دلاندی واو و میم در مجموعی الیوم اولور سرکشانرا شفیع وی سوی او

شیخ معتقد تحلیلی در

باش عکس بوره شفیع ایله بونا اول اقوجابنه در جبه خاک آستانت پیر و شیر شکن ینگ

ایشککک طراغین بهم بکرم فقیر و بیتدن الدین چقر طریق استخراجی اولدر که بو لفظ سرکشان را

تحلیل اولنمشدر ادلرا لفظنک باشی حیدر دیمک اولور اولیه الف قالور و لفظ شفیع اوچ حرف تحلیل

جزء اوتی لفظ با ایله ترکیب اولنمشدر و لفظ مراد فیه در ددر دن مراد باب در انکه باشی تمیزمن فتوح

تبدیل اولنمش شبا اولور آندن لیل اعتباری ایله مراد لام در اولیه ال حاصل اولور دخی لفظنک

یوزی عین مکتوبی در و در لفظنک جانبی وال مکتوبی درچون عین لفظنک عین داله تبدیل اولندی

و آستان لفظنک فلکیه نون درچون آنی بتیه مجموعی الدین اولور اکثر معمیات این مختصر حین غیر

معالرینک اکثری از نظر کیمیا اثر حضرت حقایق پناهی مظهر فیض الهی حقایق صنعانی نظر فیض الهی

حضرتنک کیمیا اثر نظرندن که فرد خرده دان بصری نام با اقبراسش که خرده بلی عقل انک ادراکه

آدنک تعرضی خلاف ادب دانسته بزبان رمز ودل یا اداهی نماید اذکر خلاف ادب رمز و اشارت

دلی ایله اداکوستر جامی زنعد بیک پیسته و وارسته از غیر کندوندن اولمش

و غیردن خلاص اولمش بشهر لامکان دل بسته اسیر لامکان شهرده کوکل باغلمش اسیری

مصراع ثانیدن جامی چقر طریق استخراجی اولدر که شهرده مراد آنی اعتباری ایله لام مکتوب

و بونده لفظ لام مراددر و لفظ لامکان تحلیل اولنمشدر لا لفظنده لا الفعل مکان یعنی جا دیمک

اولور اولیه جام اولور و بسیر لفظنک دلی یا در آنی باغلیجق جامی اولور شرف التفات یافته بود

التفات شرفی دلتایدی و فائل ان نظر بو نتیجه بونکه قائلی تتبع طریقی ایله ازفیض دقایق خامه

بدایع نگار غرایب آثار آن حضرت دین فرمستفیض گشته او لحضرتک عجائب نقشلری غرایب

قلبك دقايقي فحنندن بو فن كه منفصل ولمش در بيان قواعدين بادلادة شرف متابعت وعين رباتم
دخي شرف متابعت ديلك ايله اعمال معماني بو جهار قسم تسهيلي وتحصيلي وتكميلي وتذييل كه بعضي
از رسائل آن جامع الحقايق والفضايل معمايه منسوب عمللري درت قسم اوزره تسهيلي وتحصيلي
وتكميلي وتذييلي كه اول حقايق وفضايلي جامع اولانك رسالهلرندن بعضيندن مرتب اولنمش اولديغي
ترتيب اولنمش كتورمكه كوستردي واز اقسام مذكوره تحصيلي آنست كه بآن تحصيل حروف نمايند
ذكر اولان قسملردن تحصيلي اولدركه آنكله حروفك تحصيلي كوسترلر وتكميلي آن كه حروف حاصله
بواسطهٔ آن ترتيب تكميل يابد وتكميلي اولدركه حاصل اولان حرفلر آنك واسطهسي ايله ترتيب وتكميل اوله
تسهيلي آنكه بسبب سهولت يكي از قسم سابق كردد تسهيلي اولدركه اكي قسمدن برينك آسان اولمغه سبب اوله
وبر ظاهر تعريفات اقسام تمثيله كه بطريق مشهور مذكور شد اوچ قسم كه مشهور طريق ايله مذكور اولدي تعريف
ظاهري اوزره بعضيلر از حيثيت جامعيت ومانعيت مناقشه هست بعضي جامع اولمق ومانع اولمق
حيثيتندن بو مناقشه وارد ويجوز مراد ازين مختصر ضبط معميات بود وچون بو مختصردن مراد معمي
لركه ضبطي در اختيار بيان قواعد كوشيده قاعدهلر وكه بيان اختصاردن دوريشي شرح آن مناسب
نديد آنك شرحي مناسب كورمدي واعمال اين قسم جهت وجود اسم از امور ضروريه است وبو قسمك
عمللري اسمك وجودي ايچون ضروري ايلرلوندر واعمال تذييلي كه از جمله امور محسنه است نه از ضروريه
حروف اسم بسبب آن اصلاح پذيرد واعمال تذييلي كه امور محسنه اولمشدن در امور ضروريدن دكلدر
اسمك حروفلري آنك سببي ايله اصلاح قبول ايدر بحسب آنكه در محل آن بيان كرده خواهد شد
براخر كرجي ايله كه آنك محاسن مبان اولنسه كركدر اعمال تسهيلي جهارست انتقاد تحليل تركيب تبديل

اعمال تسهيلي درت در بري انتقاد و بري تحليل و بري تركيب و بري تبديل انتقاد عبارتست
از اشارة بعضي اجزاي لفظ انتقاد عبارتدر اشارتدن لفظك بعضي اجزاسنه جهت تصرف در آن
بو جهلر زوجوه آنده تصرف ايچون وجهلردن بر وجهله چنانچه عبارتي كه فلان بي دانسته
بر ابتدا يا وسط يا نهايت اديكه بر عبارتكه في الجمله بر دلالت وتمثيل اولا ابتدا اوزره يا وسط
اوزره يا نهايت اوزره چون سرو تاج ودل مركز وحد غايت باش تاج دكوكل ومركز وحد غايت
كبي ازايراد آن حرفي اراده نمايد اكثر ملكدن بر حرف ديلك كوسترلر چنانكه در اسم اختيار
كردي آشفته وشيدا مه شيدا يانرا ايلده كه قوشق ودلو دو كيلد لو لري ساختي بي سرو پا
بي سرو وبي پايان مراد در مند وبيچاره لري مطرحه ثاني دن افتيار جعفر طريق استخراجي بود كه يعني لفظ
باشسز اولجق اصتي قالور و بالفظي بي سر اولنجق الف مكتفي يه لور دلفظه آيا نسز اولنجق آر
مكتوبي قلور مجموعي اختيار اولور وچنانچه در اسم اويس غايب افتح شب آمد خورشيد بيا اوچ غايب
اولمز كنشدن حتي كل اختر از بام فوداز چهره بنما بنما آخر كنو طاملدن اول سراشق بعز ين
مصراع اولدن اويس چقر طريق استخراجي اولدر كه اوچ افقلك غايبي جيم مكتوبي دال و بيتجي اولور
فو خورشيد لفظنك حتي دال مكتوبي در چونكه اول لفظ بيا اولدي خورشيد ولور معني كونش يانك
اينجي والحج واشغه سي ديك اولور فورد ن مرادي سيني مكتوبي د بعين واللهم مكتوبي دن اشغه او
ليس اولب مجموعي اويس اولور بوشيه نماند كه بواسطهٔ تبديل دال خرشيد بلفظ بيا عبارة
خورشيد با حاصل شده متضمن حصول بعضي از اسم مقصود است اوزنلش قالمز كه خورشيد دالنك
تبديلي واسطهسي ايله بيا لفظه خورشيد اعبار دني حاصل اولمشي كه اسم مقصودن بعضنك حصولي

متغیش دُر چنانکه در اسم مرید وقت مستی که کلکه که ارغوان مستک وقتیدر که کل شکی ارغوانی
رخ زعفرانی برنگی مهر زمان ییلانغک شراندن برنگه دارد مهر زمانین مفراغ ثانیدن مرید
حیرطریق ... معنی مهر زماندن فهم اولنور که رخ زعفرانی لفظی که اراولانکه
ده معنی لفظندن رخ که میم در دو تهسین دیکر اولور اکنجی مرتبه ده مید لفظنک رخی که میم
ملتوی ره کوزسین دیک اولور اوله لفظ مید لفظ زید اولب مجموعی مرید اولور چنانکه در اسم
شاه بُود بُرد نَدد رو مُعتیشین زمنم بکسته اکه معیشین قارایدی بری برندن اوزلمش اوز
صحبت ایلدکر جدا آتی حسته بربرنک صحبتندن ایرلیش استمش ایمردو هم کیشن دیکر بار اول ایکه
بربری ایله بر اولمش کر دریکدو ازمرا فقت دل بسته بری برین موافقتدن کوکل نظمش بیت
ثانیدن شاه بدر چیقر طریق استخراجی اولدر که اکه معنیتین دن مراد لفظ شین و لفظ بار در
که مادهٔ اسم بوکه در شن لفظنک دیلی دیلی دالدر و بار لفظنک دلی الفدر چون هر برینک کوکلی آخرلرنده
ایجنده اولا شاه بدر اولور و چنانکه در اسم **الیاس** آکه شوخ که از اهل نظر دل می بود اول شوخ که
اهل نظره کوکل قاپیدی دی روی چونه کرد نهان باز نبود دوه آی یکی یوزنی کزلدی کروکوستردی
بو بیتدن الیاس چیقر طریق استخراجی اولدر که اهل لفظنک جلی کیدکه ال قلوردی لفظندن مراد
مس در ومهدن مراد یس در یس لفظنک یوزی سین ملتوی در امس لفظنده سین کیدکه ام قلور
والم دن مراد فی در که یا در الیا لو اولور واول کیدن سین ملتوی کوزکوجک الیاس اولور وشاید
که این عبارت ان باعمال معانی محصول بوند دوبا که دز که بو عبارت اعمال معانی ایله حصول اولنه
چنانکه در اسم **شاهی** که نخون دلم زچشم ترشد اکر بنم نیوم کو کلم قانی باش کوزدن کتیی رخساره

ولی پیراز کار شد یقاق ولی کوبردن طولدی مصراع ثانیدن شاهی چیقر طریق استخراجی اولدر که لفظ
رخ ره ولف تحلیل اولنمش ره لفظنک ... ملتوی در لفظ سا اولیجق شاه اولور ولی
لفظنک رخی که لام ملتوی در سا اولوب معنی حوا اولیجق یا ملتوی قالوب شاهی اولور و کوبردن مراد
نقط در چون نقطه ایله مراد شاهی اولور و چنانکه در اسم **ویس** آن شوخ بفن ساحری نفسی
اول شوخ ساحرلک فننده هر نفس پنهان بدو ابرو و مژه کشته بسی کزلو ایکی قاش و کیرپکله
دیلش بچه ساحر که کمان و تیر فرماید کار ساحر باید او قد بنوده الیه از معنی هدیدم و نه دیدست
قلن کورمدکم و کورمشم که بیت ثانی دن ویس چیقر طریق استخراجی اولدر که ساحر لفظنی کماندن
مراد حا ملتوی در زیر کمان قوس در انکله قی حا در و تیردن مراد الف ملتوی در کمان و تیر ایلن یوق
یای چکوب واوقی آتمقدن کنایت در چون ساحر لفظندن حا چکلدی و الف آتلدی سر قلور موی لفظنده
سرکه میم در کورنمیوب قلور وکیم لفظندن سو که کاف در کورنمیه بی قلور مجموعی ویس اولور
بوشیین نماند که از جمله ساحر چون کمان کشیده و تیر انداخته شود لفظ سر ماند که وسیلهٔ انتقاد
شن اوزلمش قالمز که ساحر کلمه سندن یوق یا چکلمش واوقی آتلمش اولا لفظ سر قلور که وسیله
انتقاد اولمش در و چنانکه در اسم **درویش** جان کشاد زمم شانه سنبل معیش
اوبله آچدی طراق بربرندن انکله قلی سنبلن که زیر زلف تمامی نهفته شد رویش
که زلف التنده تمام کزلنمش اولدی انکله غیری مصراع ثانیدن درویش چیقر طریق استخراجی اولدر که
زلفدن مراد شد رویش لفظنده اولا دال در انکله التی لفظ درویش در چون سعنا اولا بیعی
درویش اولور دو شیین نماند که اشارة شن باسقاط رویش از لفظ شد رویش که زیر زلف عبارت

اوزلمش چالر کر اشباره اولمش شد زدلش لفظنک نحو زنک اسقاطنه کر زیور الفتن لیبا زنده و چنانکه

خسرو این جان حزین که در ان روی نکوست بو غصه لو جانیله اول ایدو دیه

ایدالدر قواعد که لی مه فریشد بر دوست دلر کرکاهی نامه کونذره دوست قننه

کو روز بخت هم خودش چون آخر دی بیوری اکدینن کندو بی ایله چون آخر

سر منزل جانها مه خاک ره اوست جانالدو کن منزل باشی وعکلری آنکیو یی طبراعندر بیت

مصراع اولندن خسرو دیر طریق استخراجی اولدر که بخت لفظنک خبستی نون در چون کیم

بخت قالو واخر که تادر چون رو نقطه بندیل اوله خسرو اولور وچنانکه در اسم نسیم

از لب خود وعده فرما یک سخن ای آفتاب در دل من آرزوی در نکن زان لعل ناب

مصراع ثانیدن نسیم دیو طریق استخراجی بودر که لعل من قلب اولنجق نم اولور از روی لفظی

تحلیل اولمشدر من قلبنه کنور انجو براغیجق روی لفظی دیکا اولور انجودن مراد نقطه در

روی لفظ نقطه براغیجق رو اولور اویله لعل یعنی نم انجه کنورده دیکاو اولور لعلک

بو نقطه لام در لام اوتوز بیشنا سینه اوتوز دربو لفظی نم انجق اولا نسیم اولور

وچنانکه در اسم حبیب آن فتنه جبینی کز عاشق سینه خال لا در بهرا لتلوی

قریش عاشقین با طرف جبین خود نهانی ساخته خال کندو نکی آلتی ادیجی ایله گرلمش

بکی مصراع ثانیدن حبیب دیو طریق استخراجی اولدر که جبین لفظنک اوجی نون در چونکه

با ملتقی و کر جبین لفظنک اوجی اولا جبیب اولور وجبیب لفظنک جبینی جیم در دخی

مراد نقطه در چون نقطه کزله حبیب اولور وچنانکه در اسم سراج دل را بود کراه

با دم مواد مدام

کو طلع اولا که آه مواجه ورده تا جان بیجو از دل آشفته وار هد تا بجود بی قرشو

کیه کلدن فوریله مصراع ثانیدن سراج چیقر چونکه استخراجی اولدر که لفظ تا جان نیشا اولوب

اکا تاج دیک اولر برا جدن مراد افسر در و برا جدن مراد لفظ جدر بونکه بجود بعنی تاج

اولا اولمیلک تاجی که الفدر اولکین واکنجی نوک تاج که حرف تادر اولکین فسراج اولور

آشفته لفظنک دی بعنی حروف وسطی قادر چون آنک فوریله سراج اولور کله تا جان ترکیب

که ماده اسم مستفاد از انست تا جان کلمه سی ترکیب اولمش که ماده اسم آندن مستفاد در

وچنانکه در اسم اول ای عدل تو نغذ شرع را داده رواج ای سنک عدلک شرع نفیذینه

رواج ویرمش خاصان جهان ز فیض عامت محتاج جهانک خاصلر سنک عام فیضکه محتاج

بر چاکر درت ز چوب دربان شاهان سنک قاپوک چاکراجی اوزره قبوجی اغاچندن ثالث

یا بنده شسته یکدیکر را سر و تاج منتمش اولورلر بربریکلد باش آجنی بیت ثانی اولکه مصراع الغرد

سراج چیقر طریق استخراجی اولدر که سر تاج وتاج سرشسته اولنجق سر لفظنک تاج کریبانی در

اولور وتاج لفظنک سری که تادر منمش بتمش اولور اویله سراج اولور وچنانکه در اسم

طالب نور از ان شد آفتاب مدام نوری اولکه کورکی کیبی عوذن مدام کو طلب

دار ماه باش غلام دیکاپه طلب تمام اول مصراع ثانیدن طالب طریق استخراجی اولدر که

ماده اسم لفظ طلب چونکه دو قولدر که و مایذه مراد لامدر و لفظ لمش تحلیل اولوب

باشی دیکر اولور لام ایله طلبک طی بربره کلنجک لب اولور لب طالب تمام دیکر اولور طلب لفظنک اوجی

فاء ملتوبیدر چون تمام وال اعلی سی مراد و لا لفظ طلب طالب اولور وچنانکه در اسم قاسم

خواهند عاشق زار و گرفتار ٭ بجان و دل زخم چشم و زلف آن یار ٭ مصراع ثانیدن قاسم
چقطریق استخراجی اولدر که جسمیدن مراد صاد مکتوبیدر که بونده صاد ملفوظی در لفظ خلص
آنگه بی الف در چون نجات یعنی خلاص بولوب کسین صد قلور که قاف مکتوبی مراد در و لفظ
دن مراد لام مکتوبیدر که بونده بونن ملفوظی یعنی لفظ لام مراددر و لفظ نجات تحلیل
اولوب جان لفظی دل یعنی قلب اولمشدر تاج لام دیمک اولور لام لفظنک تاجی که لام مکتوبیدر
چون نون مفتوحه اولا نام اولور نامدن مراد اسم در مجموعی قاسم اولور و چنانکه در اسم سلام
بر یاد قد و رخش کشیدم ناله ٭ پیوسته نمود سرو چون با لاله ٭ مصراع ثانیدن سلام
چقطریق استخراجی اولدر که لفظنک پیوسته اولانی سر لفظیدر اولبله پیوسته نمود سرو
لفظنک معناسی سر و سر گوستردی یعنی رو سر سن و سین مکتوبیدر و لفظ لاله تحلیل
اولوب لفظ با لفظ لا له ایله ترکیب اولمشدر له لفظنک بالاسی دیمک اولور لفظ لنک بالاسی لام
مکتوبیدر بونن ملفوظی مراددر سین ایله لام سلام اولور و چنانکه در اسم عادل خو کرده
دل شکسته ما بغمت ٭ آرام گرفته جان بجور و ستمت ٭ یار عجبی نشاید آخر ٭ غیر از تو کرم
سر ما و قدمت ٭ بیتنک مصراع اولندن عادل چقطریق استخراجی اولدر که لفظ عجبی
نشاید و دلدار تحلیل بولوب لفظنک ع جبینش آید دیمک اولور یار لفظنک [illegible] که
یاد در چون عین اولا عار اولور و آخری که رادر لفظ دل اولا عادل اولور و چنانکه در اسم
خرم در قید فراق مانده یکی دل ما ٭ وارسته نشد از غم دلبر دل ما ٭ کفتیم شوم بهیچ نمرودم آزاد

بنگر که هی خیلا از و بر دل من ٭ بیت ثانیدن خرم چقطریق استخراجی اولدر که لفظ شوم [illegible]
و لفظ نمروی تحلیل اولمشدر شوم لفظنک ضدی یعنی شادی آمد اولان لفظ [illegible] آزاد
اولمشدر دیمک اولور شوم لفظنک ضد نه یعنی شینه نظر آزاددن مراد فردر دویی لفظنه
نظر آزاددن مراد آنگک سقاطیدر اولبله لفظ شوم لفظ خرم اولور و کرنمودن مراد نقطه
و مادن مراد نحن در آنگک دلیجا در چون نقطه خا اوزرنه اولا خرم اولور و چنانکه در اسم
انس آنکس که بود بر سر بیکان جانش ٭ فارغ بود از جاه و نیابد مالش ٭ بی فایده است غایتش
داند ٭ چیزی که بدان رو نبد از دنبالش ٭ بیت ثانیدن انس چقطریق استخراجی اولدر که آنست لفظنک
غایتی تا در چون بی فایده اولب یعنی زایل اولب کیدر اس قلور و شول نسنه که نوکلا کیدر لو
ایا قر و لفظ دنبالش تحلیل اولمشدر دن لفظنک ایاغی نس لفظنک ایاغی دیمک اولور دن
لفظنک ایاغی نون در انس لفظنک وسطی [illegible] انس اولور مقصود بالتمثیل لفظ بالات که کنایه
حاصل شن است و چنانکه در اسم کیا دل آتش عشقت نتوانست نشاند ٭ شد سوخته تا یک
پاک ذره نماند ٭ مصراع ثانیدن کیا چقطریق استخراجی اولدر که اولکی لفظ پاک تحلیل اولی کاف و نجه
لفظ پاک ایله ترکیب اولب یا کیا کاف اولور و کیاک لفظنک یاسی پای دیمک اولب کیاک لفظنک ایاغی
یا نوب کیدجک کیا قلور و بر درجه دن مراد نقطه در چون کیده کیا اولور و چنانکه در اسم
شاهی از نی خط یار ذره سیهی ٭ شاد بهر خام میانه تهی ٭ مصراع ثانیدن شاهی چقطریق
استخراجی اولدر که ماده اسم لفظ شاد در و لفظ تهی تحلیل اولمشدر خامه لفظنک اولی تهی یا مکتوبیدر
تا د مکسور دیمک اولور اولبله خام لفظ خامه اولور شاد لفظنک خاتمه سیه که دال در لفظی یک اولور

اولمه شاهی اولور مقصود التبدیل ایله حاصل اولنشدر که تعمیه صغولاه فنه اتست چنانکه در اسم امیج
انکه بود قبله اهل نظر ٭ شهان بر قدش نازنینه ٭ مصراع ثانیدن امین چیقر طریق استخراجی
اولدر که لفظ منتها بیان تحلیل اولنشدر اوچ جزوه لفظ منته لفظ یان دیمک اولور
یان لفظنک آخری که نون در چون لفظ من اولا یا من اولور یا مع لفظنک اعنی یا در قدمی
نون در چون یا نون اوزرنه اولا امین اولور و چنانکه در اسم جبش چون زنار ببند
درویش زاهد خلوت نشین ٭ با خبر بکذر نبود چیست آه آتشین ٭ مصراع ثانیدن جش چیقر
طریق استخراجی اولدر که ضبط لفظنده ذکر برنقطه در اولیه جبر اولفظ آتشین تحلیل
اولنمشدر اوچ جزوه آه لفظنک همزه مفتوحه سی آ مفتوحه دیمک اولور اولیه حمزه ته
شین عبارتدر حاصل اولور صره لفظنک آخر یعنی راشین دیمک اولور اولیه جش اولور
و چنانکه در اسم بابا و بابر در راه معنی یار نرخ خویش ٭ از پا و سایم پیوسته ٭ مصراع
تندور ندلوکه ایله
باباچقر طریق استخراجی بودر که لفظ پارسا تحلیل اولنشدر پار لفظندن سایم پیوسته
دیمک اولور پا لفظندن پیوسته اولان یادر پا لفظنده با اولان یعنی حرفی چیقر
اولان رادر چون ازله پا اولور و پا لفظنک اوکه بای عجمی در ودردن مراد با در چون با و عجمی
لفظ باب اولور و بابا اولور و بابر استخراجنک طریقی اولدر که لفظ پارسا تحلیل اولنشدر
پار لفظندن سایم پیوسته اولان پادر و پا لفظندن با اولان یعنی حرف اخیر اولان
یعنی حرف اخیر اولان رادر چون ازله پا لفظنک اوکه بای عجمی در ودردن مراد بادر
چون با عجمی لفظ باب اعلا بابا اولور و بابر استخراجنک طریقی اولدر که بار لفظنده پیوسته اولان

بادر چون ازله طاء مکتوبی قلور نود بدن مراد بای چون نود دکین اولا بابر اولور
و چنانکه در اسم جامی صفحه ایام هر روز زین سواد تمود ٭ از سواد خامه اینجی نبود
مصراع ثانیدن جامی چیقر طریق استخراجی اولدر که سواد خامه دن مراد تصحیف عبارتیله جامه
و لفظ زیور تحلیل اولنبدی ترکیب بنت یعنی زیور خود فی نود اولوب اولکیدن
یعنی ذی و ایکنجی دن مکتوبی یعنی حرف ر مراد اولب اولیه لفظ زیر حاصل اولور جامه
آشغره بیهاده هابش در کنده او زرنه زیاده اولیجق دن اولور و اون یادر اولیه جام
لفظنده ها یا اولوب جامی اولور و چنانکه در اسم شجاع آشفتکی دل بوده از قلبی او ٭ آشفته
بود از کدام قلب بست بکو ٭ مصراع ثانیدن شجاع چیقر طریق استخراجی اولدر که دل دن مراد حشادر
و اکر تصحیف حشا در انکه قلب شغلیغی حشا دو کدام قلبدر مراد قلب بعض در بعض لفظنک قلبی
عین مکتوبیدر اولیه شجاع اولور قلب بعض کیم طریق کنایت حاصل شین معقود بالتمثیل است
و چنانکه در اسم جمال قدم نه سوی بیمار غریب درد فرسوده ٭ که کرد از وصال تو دل
مجروح آسوده ٭ مصراع ثانیدن جمال چیقر طریق استخراجی اولدر که لفظ مجروح و لفظ آسوده
تحلیل اولوب حاصل ج روحشا سوده حاصل اولوب وصال لفظنک یونی وا و در ج
لفظنک قلبی که جم در الکا تبدیل اولب وصال اولوب مشابهی صا دراز لوب جمال اولور
نه بسنوم و نه بسیزن شمسازی
و چنانکه در اسم عمر زلف توکه میکند بره دمسازی ٭ کامشن بیبی و کامی بیسم
زلفت نه دراز ست نه کوته زجه رو ٭ بر ماه دو زلف معتدل کم شاری ٭ بیت ثانیدن کی مصراع
آخرندن عمر چیقر طریق استخراجی اولدر که اکر زلفته مراد دال در و لام در که دل لفظی اولب معتدل

لفظنک دیدی در چون اول کسک اولنه مؤدل قلور لفظ مرخ که قلب اولانم اولور و ما صدق مراد
دادر عم الحکل اوزرنه اولیجق عمل اولور و شاید که نوعی از عبارات مذکوره که بتتمیه حاصل شده باشد
سبب حصول لفظ دیگر شود و آن نیز واسطه انتقاد گردد چنانکه در اسم نجم چیست ای خوبان و بگویش دیگر
چه مویی از دل زار منست کاست رنج و غم آن چون جان افگار منست خوب بر ده قیل کحی
اولاه میان در خوبان لفظنه میان یا ده مکتوب در بعض اولنار لفظنک دیلی اولا یعنی الف
بایه تبدیل اولنه زیرا اولور رخ لفظنده زیرا اولان چنی بوتر و اولان ر بلدر چون اول اکسله
نجم قلور و غم لفظنده زیرا اول عین در چون اکسلیه میم قلور مجموعی نجم اولور و شاید که لفظ
نخستین گویند باعتبار حرف آخر اراده بایند چنانکه در اسم امیر شیدا یان بن بکوی او
خاک نشین شیدای نخست او من بی دل و دین یار ار کنند در کنج دیوان غمش
تو جانب کشیدای نخستینش بین بنینده امیر حقر طریق استخراجی اولدر که کنج دیوار دن مراد
را مکتوبیدر چون بار لفظی اندن چوب کینه یا قلور ر ابر ابر ادخام در و لفظ شیدا تحلیل
اولمش در کو جانب شی دیمک اولور شی لفظنک جانبی یا مکتوبیدر دیوار ده رای نخستین یتوک
اوکندکی قو آشغه اولمق اعتباری ایله حرف آخر یعنی را مراد در او بلیه مجموعی امیر اولور
رای نخستین گفته شود از دیوار و حرف آخر اراد شود باعتبار ینکه رای نخستین در گنج
باشد و تواند بود که تعیین حرفی بذکر مرتبه او باشد در عدد حروف چون لفظ ثانی و ثالث
و غیر آن و چنانکه در اسم وحید جهان نیز از کرم یار و نه دمش باید که بر حساب غایات خود
بیفزاید مصراع ثانی دن وحید جقر طریق استخراجی اولدر که لفظ حسنا و لفظ بیفزاید تحلیل اولوب

سابع ترکیبلیه حاصل اولمشدر بعده حرف ح سابع لفظنا یات فودیغنا لفظ یتد دیک اولو
غایات خود لفظنک یعنی نجیبی وا و مکتوبیدر چون حای مکتوبی و ذرنا و لاوج اولور و لفظ بید
زیاده قلنیجق وحید اولور و چنانکه در اسم حسینی در حدیث آنکه ثانی میستحب گفته اند
معجز عیسی عبارات فصیح گفته اند مصراع اولدن حسینی جقر طریق استخراجی اولدر که لفظ
تحلیل اولوب ثانیه ترکیب یعنی لوبه حد ثانی نی مسیح دیک اولور حدی لفظنده ثانی که دال مکتوبیدر
و مسیح لفظنده ثانی سین مکتوبیدر بونده ملفوظ مراد در حدی لفظنده دال مکتوبیدر سین
ملفوظ اولیجق حسینی اولور و لفظ گوشه جانب و سوی و طرف و امثال آن
کو بنداول و یا آخر خوانند چنانکه در اسم آدم ای دل خسته شکایت مکن از قسمت
خویش میرسد جانب جانان کی خوبان کم و بیش مصراع ثانی دن آدم جقر استخراجی اولدر که
جانان لفظنک جانبندن مراد الف در و خوبان لفظنک ده کی الف در چون اکسک اولاجق ن او
و لفظ بیش تحلیل اولمشدر دخی انک بای اکسک اولاجق ن اولور که مراد دم در
مجموعی آدم اولور و چنانکه در اسم الغ بردچشم آن شوخ نیرکش بیکدم زیغای ترکانه دل ها
تمام مصراع ثانی دن الغ جقر طریق استخراجی اولدر که لفظ یغما تحلیل اولمشدر و دلهای عالم
مراد عالم لفظنک الجیمی اولان الف و لام در یغ لفظندن بای ترکانه یعنی سوا الف و لام بیکو او
ترکین ما صو در صاد لکلمه اولور سوتا زلرسین ایله که فارسین جانب معنا سینه
یغ لفظنک جانبی یا در چون الف و لام اولا الغ اولور بوشبه نماند که کلمه سوی کنایت
حصول ایله قن چنانکه در اسم طاهر از نقش خط عشق دل ما بزدود اکوشه گفار

یعنی سطح بزم کوکلوردن خطا غمی گیدردی تا کوشه‌دن اوده یوزکه عکسی کوسترادی

بو بیتدن ظاهر چق طریق بودر که نقش خط خطادر وحادن مراد نحن در و آنک دیدیکی حاء مکتوبه در یعنی اول صیقللو پاک او لوب گیدنه طاقلو روکوشه دن مراد حاء مکتوبه در انک عکسی یعنی کنارندن یعنی کوشه‌دن مراد مجموعی ظاهر اولور و چنانکه در اسم یحیی

پنهان بزیر برقع شبرنگ جان فزا ॰ هر سوی مهر بین ز دو گیسوی مشک سا ॰

مصراع ثانی‌دن چق طریق اولدر که مهر ده‌دن مراد حرف ی بو ایکی طرفی یا و حا اوزریچ اولور ولفظ گیسو تحلیل اولب زدو گیسوی مشک سا اولب اکی لفظین سوی مشک که کاف در ازلدی دیکل او لور ایکی لفظندن کاف ازلوب ایکی یا حاصل اولور مجموعی یحیی اولور لبها و گوشها و امثال آن کونید طرفی لفظ را اراده کنند چنانکه در اسم شاه

هر که حرفی ز شوق عشق آموخت ॰ تا لبهارسا نه لبها سوخت ॰

بو بیتدن شاه چق طریق بودر که شوق لفظنک بر حرفنه مراد شین مکتوبه در و آکر لبها لفظنه ابرشه تا لبها اولور بوندنک لبکر کید جمعی لفظ لب کیدو بیا اولور ولنده یا یه مکتوبی و آخرندن ها مکتوبه کیدوب آه قلور مجموعی شاه اولور و شاید که این عبارات با عمال تعاین محصول میشوند چنانکه در اسم میرجان

چو ساقی آتش می برفروزد ॰ بمهر جان بیخود را بسوزد ॰

مصراع ثانیدن میرجان چق طریق اولدر که لفظ بی خود تحلیل اولب جانب ترکیب بو لوب مهر جانب خود را بسوزد دیکل اولور و هر جانبی جوهر جانب که ها و یا در بو لفظی اله میرجان اولور و الفاظی که فی الجمله دلالتی داشته باشد بر احاطه یعنی چون جامه و پوست و مانند آن ذکر کنند و مجموع اول و آخر خواهند چنانکه در اسم نوایی

ای قد تو سرو چمن دلجویی ॰ سرتا قدمت لطف و نیکویی ॰ انرشته جان دوخته استاد ازل بر قد تو جامه نکویی گویی ॰

مصراع اخیردن نوایی چق طریق بودر که قددن مراد القد و لفظ نکویی

تحلیل اولنشدر و نکو لفظنک جامه‌سی نون و واودر نوا اولور و معنی کوی لفظ یچ یدیرین یفا یی اولور و چنانکه در اسم خواجه

چو قد خویش بالا ز جامهای نو بنیاد آید ॰ خوش آید بر قد او جامه خود را کاشنا ید ॰

مطرع ثانیدن خواجه چق طریق اولدر که لفظ خوش تحلیل اولب لفظ شاید ترکیب اله حاصل اولوب لفظ خو شاید بر قد دیمک اولور که مراد الف در خوا اولور جامه کندوبی کوسترجک یعنی اولنده جیم مکتوبی و آخرنده هاء مکتوبه الدو لفظ چه اولوب مجموعی خواجه اولور و چنانکه در اسم یوسف

وادی غمت که جان فزاید در وی ॰ زان نیست که ترک خویش باید در وی ॰ هر دل شده بی سر و پا دکه چو من ॰ در شر تنک و بو یابنده خود آید در وی ॰

مطراع اخیردن یوسف چق طریق استوای اولدر که در لفظنده مرادفی در چون بو نکت شی که فادر تکی معنی دیبی اولا کو یادر با نک عکسی یف اولور و لفظ بوترکیب بولنده بی عشانه در کندو سنر او لیجق کو یا و ثاء در و او و سینه قلور بو نلر یف الحق اولیجق یوسف اولور و دلها و وسطها و نظایر آن ذکر کنند و مجموع ما بین الطرفین اراده نمایند چنانکه در اسم امام و همام

زر رفعت بارگاه حضرت دوست ॰ خرم کعبه‌دان و خلق عالم فرستاده بدر بانی کعبه ॰ همه دنیای خود را از بی هم ॰

بیت ثانیدن امام و همام چق طریق اولدر که لفظ بدربانی تحلیل اولنور بانی کعبه طشره کوندرشی دیمک اولور بانی کعبه‌دن مراد ابراهیم در علیه السلام ابراهیم لفظنک و اتنی طشره کید جک الف فیم قالور ام اولور ازی هم لفظندن اما الا اولور مراد اولیجق امام اولور لفظ هم مراد اولیجق هم لفظندن ها کرام دیمک اولور و چنانکه در اسم خلیفه

جای خود زلف تو میخواستند دلها از خوشی ॰ گوشه دامان زلفت یافت هر یک ...

خواجه احمد

بو بیتدن خلیفه چقمق طریقی اولور که زلفدن مراد لام مکتوبه در نوشی لفظنک دالی که واو ویش
یعنی لام اولان اولور زلف لفظنک انکی فا دمکتوبه در و کوشه نک آخری حا در چو کیم
مجموعی خلیفه اولور و شاید که این الفاظ ترکیب حاصل شود چنانکه در اسم بهروز ابدی کوشیم
هیچ نشست گرد از آینه ادراکش صاف می جو که نماند نسازد دل ز وسواس طهارت
پاکش بیت ثانیدن شمسوار چقمق طریقی اولور که می شراب در صافی یعنی حرف اولی شین در
لفظ وسواس طهارتن تحلیل اولور ترکیب ایله واسطها حاصل اولمشدر لفظ وسش قلب
اولنجق سوا اولور لفظها تا کند واسطه سری که میم در و القدر و نوئه دروش لفظندن قلب
اولانه که سر و ر تبدیل ایدیجک شمسوار حاصل اولور و لفظ پاکش تحلیل اولمشدر دن
لفظندن ایاقچق دیمک اولور رت لفظنک یا غنی تا درکیب جک یاء مکتوبه قلوب شمسوار اولور
ماده بعض از اسم لفظ حما ستکه بواسطه ترکیب فالطما بحصول بپوستد و مغز کو بید
ما بین طرفین خواستند چنانکه در اسم خود امر عدویت یارب چو بسته بیند موافقت
از میانش خود داشته بند مصراع ثانیدن بهرم چقمق طریقی اولدرکه مغز لفظنک اورتهسی
غین مکتوبی در اول حسابنجه بهرازد معنی که زا والفدر ردو شه مر قلوب وکرو مغز لفظنک
اورته سی که حینه قلوب مجموعی بهرام اولور و شاید که تعین حروف باحوال و اوصاف آن باشد
بطریق متعدد می تواند بود و بعضی از انواع آن در ضمن امثله ظهور یابد چنانکه در اسم گوهر
آنچه دندانست او را با گهر یکسان زحمه ۰ از تنگ بینم شکل پوشیده و پنهان همه ۰ بو بیتدن گوهر
طریق تحلیلجی اولدرکه گهردن مراد نقطه در شکل بینم لفظنک شول حرفلرکه دندانه نقطه سی

بولنور اولور چنانکه در اسم نعمان در دل من آفتاب طلعت آن سیم بر ۰ گشته ساکن غیر خود ساکن
نمی باید دگر ۰ بو بیتدن نعمان چقمق طریق اعتراضی اولدرکه دل لفظنک قلبی نم در و آفتابدن مراد
عین در چون نم لفظندن اولا نعم اولور و ساکن لفظندن ساکن اولان الف و نون در ساکن
غیر ساکن اولمیوب یعنی ساکن لفظندن متحرک اولان حرفلر کیدجک سین و کاف در آن
قلوب مجموعی نعمان اولور و چنانکه در اسم بهما دو کرده اند جنتیان ای کوهر شت ۵
آخر تمام با حرم پاکت از بهشت ۰ مصراع ثانیدن بهما چقمق طریقی بودرکه لفظ پاکت تحلیل
اولمشدر پا آخر لفظنه ایاق اولاه میم درکت دیمک اولور بت لفظنده حرکت ایه اولاه
حرفلر یاء مکتوبه و هاء مکتوبه در بو ایکی حرفک حرفلر اولانی هاء مکتوبه در او لکه تمام اولانه
ملفوظی و لب بها اولور بو کشیدن نماند که از عبادت باحرم پاکت لفظ با حرکت فصول
یافته چنانکه در اسم باز کل در صحن بستان پرده از عارض کشاد
آنچه در گلزار می ماند چیزی رخ نمود ۰ مصراع اولده ثانیدن علا چقمق طریق
بودرکه گلزار لفظنده بری بریته بکرز بوب تصحیف جاری اولاه زا و زا در که انده
زا مراد در که انده عین مراد در اول ردکه عین و لب گلزار لفظنده چقوب علا قلوب
رخ کوسترد یعنی کاف یرنه عین اولا علا اولور و چنانکه در اسم شاه قلی هر که دانه زجاده ی
علی ۵ مست شد و کرد آن دو چشم تلی ۵ مصراع ثانیدن شاه قلی چقمق طریق تحلیلی
اولدرکه لفظ شاکرد تحلیل اولمشدر شا لفظی بو کرد آن دو چشم دیک اولور بو کوزدن
مراد دیده در انکر دیعنی قرا کی یاء مکتوبه در شاه اولور و قبر کوزدن مراد صاد مکتوبه
که بو ...

مقلوبی مراد در و اکثر تحقیقلی ایکی طریقله در که ضدا اولور [illegible]

[illegible] وچنانکه در اسم نور کوهر ز رقیب بدگهر [illegible]

این شیوه در این مجلس نشکست کوهر چه بود زر دینی چه دارم آدیم ز کوهر

آنچه ز بنده اوست. بیت تاءنده نور جیقر طریق انتزاعی بودر که مصراع اولک اولندن

لفظ کوهر تحلیل اولب [illegible] ترکیب اولمش [illegible] دیمک اولور دیندن مراد [illegible]

یعنی حرفلریدر که یعنی [illegible] اولان [illegible] که اسمی مراد در جون [illegible]

و کوهر لفظندن اکا کوهر نقطه بر اشوب [illegible] اولور وچنانکه در اسم قوا

نه دیریم اگر اشک از چشم تر رم که در میان رفیقان شود کم مصراع تاءنده قوا جیقر طریق

بودر که رفیقان لفظندن اول حرف که کوبه یعنی نقطه [illegible] اولا نوندر اول

الک اولیجق رفیقا قلور و رفیقا تحلیل اولوب حرف قاف در دیمک اولور اولیه قوا اولور

وچنانکه در اسم حشمت: خال تو بر رخ فروزان سرو جوی نادرا خال نومیدان

ز خالش بی دل نا شاد را. بو بیتدن حشمت چیقر طریق بودر که لفظ نومیدان ترکیب [illegible] تحلیل

اولمق [illegible] خالش لفظندن امیدسزلر یعنی خالدن الف ایله لام در حرف [illegible] اولا

حشمت اولور و خال یعنی نقطه زاید اولیجق حشمت قلور [illegible] مذکور [illegible] لکن مصراع تاءنده [illegible]

اولور لفظ نومیدان ترکیب [illegible] حال لفظندن نقطه دن نومید اولان یعنی نقطه قابل

الفلام در جونکه [illegible] تبدیل اولنجه [illegible] اولور [illegible] شاد لفظنک دلی شین [illegible] اولور

وچنانکه در اسم: سنگ کرده آن ماه و کرنید زاد ز نجم و مشن باقی آن دیار

مصرع تا ینده [illegible] طریق [illegible] لفظ [illegible] تحلیل اولمش [illegible]

آنکه [illegible] دو لفظ دو دیمک اولور مع لفظنک میمی لفظ [illegible] رخ اولور وچنانکه در اسم

محسن: جو کوهر از مخالف ذو دو نهان [illegible] در درج عقیق آخر آیی جان. طریق بودر که لفظ

مخالف تحلیل [illegible] مخالف لفظنده لف [illegible] اولان الف در جون کوهر [illegible] یعنی الف د

نقطه کند [illegible] الف کیم [illegible] قلور و درج عقیقدن مراد [illegible] لغوی [illegible] در

جون آخر اولا مجموعی محسن اولور وچنانکه در اسم فخری: دی مجلس یار [illegible]

باخاصانش شکفته رخساری بود. ما را بد شیفته پنهان ز خواص. حرفی بلبانه گنج دیوانی

بیت تاءنده فخری [illegible] طریق بودر که شیفته لفظنک [illegible] در لغتده [illegible]

تحلیل اولنمش [illegible] و کنجد ترکیبا [illegible] حاصل اولدی [illegible] خواص لفظندن

بر حرف [illegible] پنهان [illegible] دیمک اولور کنجد سوسم در خواص حرفلرندن صاد که [illegible]

سوسمه مشابه در جون اول نهان اوله خوا قلور خوا لفظندن و [illegible]

و وچنانکه در این دو اسم معا استخراج می نماید: لا لا حسن: نتوان غم دل بدوست

کفتن. شرطست درست کفتن و کم کفتن. خال دل خود جون بزبان می آید

خوش نیست بلند و بسته هم کفتن. بیت تاءنده لا لا حسن جیقر طریق استخراجی

بودر که لفظ خال [illegible] اولور [illegible] لسان در [illegible] لفظندن [illegible]

اولان حرفلرله [illegible] لا لا حسن اولور وچنانکه در اسم عطایی

آفتاب [illegible] کرد [illegible] افزان طالع ما سعد اکبر هر زمان. بو بیتدن عطایی [illegible]

آفتابدن مراد عین مکتوبی در طالع لفظندن بر طارز الامور که زحل قبی در و دبیر ایدندن مراد عینی
در و سعد اکبر مشتری در که رقیبی یا در چون حاله لفظندن لام مکه و عینک بر بسری یا اولا عطاردی فاش
اولور و چنانکه در اسم ابل بهر مادر دار از میخانه کر بهر کز مباش صاف بهر ماکرا یابن بر بردی کذشته
مصراع اولندن ابل تحت طریق استوایی در که مادن مراد آب در و لفظ در تحلیل اولنبد در ترکیب ایله تحلیل
اولنبد مجانه لفظندن دردار یعنی نقطه لوا اولان حرفا اولمسون دیمک اولور اولیه ماه قلور که مراد للعدد
ابل اولور و چنانکه در اسم علی بهر نازه لیلی که بشکفد در کلزار تا شد فی دفتر خوبی یار
از غم جان رسیدن خورشید وسی است آنرا که بود نشانه شطل نطار تا بیتانی نعت علی جعت
طری اولدر که خورشیده دن مراد عین مکتوبی در لفظ و شی تحلیل العابی و علا طفرا اعتبار قلنوب
عین مکتوبی دخی لفظ شیء دیمک اولور اولیه عینی اولور لفظ شطل دخی تحلیل اولوب بنی لفظنده
اول حرف که الکا نشانه شکل ولا اول حرف آدر دیمک اولور نشانه شکل اوچ نقطه در یعنی لفظندن
اوچ نقطه اولان شین مکتوبی در چون دال لام مکتوبی اولا علی اولور و چنانکه در اسم سعد اسعد
از آه آتشناک من دانستیم چرخ بقرار دین برخ چو شبی سیاره دنبار مصراع ثانی ده
سعد آندن جمع دیدن دن مراد عین در لفظ شب تحلیل اولنبه ترکیب اولنبه شن کی بش در عین اوزره
اولنجق سع اولور لفظ تبار دخی تحلیل اولنبه سیاره دن یعنی دن لفظنک اولدرنسی یعنی نقطه لر
اولان حرف دال مکتوبی در بونده ملفوظی مراد در سعد ال اولور باد لفظ ایله سعد الله اولور
و چنانکه در اسم مهر اى عشق که عقل از تو معدوم شود کز انده راستی تو مفهوم شود
باید زهیبت آب چون موم شود وز تی کرش از خیال تو معلوم شود بیت ثانیدن مهر

بود تعیین محل از خصوصیت ماده شود چنانکه در اسم ابان از من یکی دو کونه یادآره
در یاری کوش یا در آزاره لفظ در آزار تحلیل اولنمشدر یا لفظ ان لفظنک ایچنده
کتوریجک ابان اولور و کاه شاید که ظرف در ازاده تحلیل استعلالی ایله کاه بان جزک بعضی
ظرف است چنانکه در اسم ابراهیم خواند راهها براه درایم ندیده یکی سوم بر آیم در ایم
لفظ ایم تحلیل اولنمشدر اولیه لفظ براه چون ایم لفظنک ایچنده اوله ابراهیم اولور
و کاه بان جزک بعضنه مظروف است چنانکه در اسم همام بدر شاد شد و ماه شتم
تو پری صورت و فرشته شیم لفظ ماه در تحلیل اولنمشدر اولیه لفظ ما چون هم لفظنک
ایچنه اولا همام اولور و کاه بان ایکی ظرف و مظروف چنانکه در اسم ابوالقاسم بابرخان
رسید مارادوا ناچار از درد شه خوبان چو کمتر کشته بی دردی دل بیش بخ در بان
مادن مراد آب در لفظ دوا چون ناچار یعنی درسز اوله که دا آلور دا قلور و کمتر لفظنک
عکسی اقل در چون قلب اولی لقا اولور و بی لفظندن مراد مسمای باد در و لفظ دردی
تحلیل اولنمشدر دین دیمک اولور و دل لفظنک عکسی اسم در چون قلب اولنسه
اولور و لفظ دربان تحلیل اولنمش بان دیمک اولور چون لفظ رخ بان لفظنک ایچنده اولا
برخان اولور مجموعی ابوالقاسم بابرخان اولور قد بسیار افتد که یا کلمه در لفظ
دل نیز مذکور کردد چنانکه در اسم فتح الدین دل جسد آمد چشم خوشت قاتل او

[illegible]

خوش وقت دل آنم که شود بسمل او • صیدی که فنا کرد و رفنا آبدی • از تیغ تو

خالیست عجب در دل او • فنا که ابدی اوله یعنی آخر سز اولا فناولور لفظ صیدی

که آنک لکچون اولا فصیدین اولور لفظ خالک بونک دلیلی اولا فتح الدین اولور

واکر با لفظ میان ضم کرده شود می باید که حروف کفظی که بمنزلهٔ ظرف و نوعی باشد

وجزء داخل در حا و وسط واقع شود چنانکه در اسم جمال ما در میان مجلس رندان فتاده

مست • از صاف و درد مجلس شان شسته ایم دست • لفظ ما مجلس لفظنک جا ق

اورته سنده اولیجق مجالس اولور صافی که میم و جیمدر که بین درکیدیکن جمال قالور

وگاه باشد که بلفظ میان اکتفا نمایند چنانکه در اسم ادینه میان خانه دی آتشم بر افروخت

یکی آتش که سقف خانه را سوخت • خانه لفظنک اورته سنده لفظ دی واولیجق خادینه

اولور خانه لفظنک سقفی حرف اولیدر چون یانه کیدن آدینه قلور فقد

نه لفظ که بمعنی وسط استعمال توان کرد چون دل و کمر و میان و امثال آن

می شاید که در تألیف امتزاجی بدان توسل جویند چنانکه در اسم ابو القاسم

هر چند که جز دود دل بدانم او را • هر دم بدل از نام خوانم او را • یک خرده نهان مانده

زنامش چو صریح • کفتن بکسی نمی توانم او را • دو دن مراد بایه مکتوبی در چون

چون واو لفظنک دلی ولا ابو اولور و بزاردن مراد الف در و نام ده مراد

اسم در ابو القاسم اولور و یک خرده دن مراد بر نقطه در که انوکیله ابو القاسم اولور

وچنانکه در اسم اخی جامی از جم نکشند یا دولی بپیوسته • بیش جانان کمر از خدمت بسته •

جامی لفظندن که جم کیدن ای قلور و خدمت لفظنک باشی خا مکتوبی در او ربادعه اولا

اخی اولور و چنانکه در اسم قوام ام شب منم از زلف تبرا کرده • اسباب طرب جمله مهیا کرده

آن بر زبان که کنارش گیرم • دامن بکشاده و میان وا کرده • نه دن مراد قمر در

انکه رادرا چلیجق قم قلور بیلیه یعنی قاف ایله میمکله ورتا سیه لفظ وا اولیجق قوام

اولور فقد چون از پر شدن و غنچه کشتن و کر جیزی در آمدن دخول چیزی در

چیزی فهم می شود مترکیه از نیمها را در تألیف امتزاجی استعمال می توان نمود چنانکه در اسم

بابر ای نرکس تو ر بوده خواب از چشم • لعل تو کشوده خون ناب از چشم •

هر لحظه من خسته جاکر در یار • سازم تهی و شود پر آب از چشم

دریادن مراد خرده چون بوش اولا یعنی بحر ده ماکیدن با و را قلور ولفظ

آب ایله طوله بابر اولور و چنانکه در اسم ملک محمد نیم بسمل بسر ازکوی

دارم متصل • کوشهای چشم کوهر بار غرق خون دل • بسمل لفظنک باشی اسم

قرینه سی ایله مل در کوی لفظنک باشی کاف در چون متصل اولا ملک اولور و چشم لفظنک

کوشه لری جیم و میم در و کوهر ده مراد نقطه در چون کیدن حم قلور و خون ده مراد

دم در چون قلب اولدی مراد اولور لفظ دم بونک ایچنه کیرمک محمد اولور مجموعی محمد
اولور وچنانکه در اسم تمام در یغا نوبت شاهی بسر آمد • عم کیتی بکبرد مادر آمد •
غمده مراد سم درکه ما لفظنی قبلیه تمام اولور • وچنانکه در این اسم بجست
دل الم عمر ما کشت • که بعد از عمری آن مه کرد ما کشت لفظ مه کره قلب اولور
هم اولور دما لفظنی قراکین اولب قبلیه تمام اولور وهمچنین چون از دو نیم کرده
وچاک کردن وشکافتن وکشادن چیزه بچیزی در آمدن چیز دوم در اول مفهوم
می کردد در تابیف امتزاجی بدای وتوکل توان جست چنانکه در اسم شهاب
دل کرچه زکوی عشق بیش کردم • آخر بهمان حرم متعین کردم • شب خواست که
پیش نکر من پرده شوده • فی الحال باه دل دو نیمش کردم • لفظ شب کندوسی مراد
لفظ آه که قلب اوله ها اولور لفظ شب انک کلمه ایچیارلب ایچنه کیره شهاب اولور
وبوجهی مناسبت این مثال در اسم کمال دی کلی بر زوی آب افکندآن کل نغز دست
بر کنار وی مانند بالا بر کی اندر تک نشست کل کندوسی مراد در وآب مراد
ویراقدن مراد حرف در کلها اد زینه بر اغلب بر حرف لفظ مادن بوقرو بری
آشغه اولیجق کمال اولور فصل بیان دو حرف که در ضمن کلمه مندرج باشد
بمنزله مقامیست پس چون خواهند که لفظ بجا در کرده شود ومی شاید که

از آن بلفظ جای مقام ومحل ومناسب وامثال آن تعبیر کنند ودرچنین صورت می تواند
بود لفظ واحد در محلهای متعدد ده اندراج یابد چنانکه در اسم سید حیدر
می زنم دو سحر مهر جا دست تا آید بدست • دامن شوخی که سحر غمزه اش خوانم نیست
سحر لفظنک نه یرنده یعنی مهی ایکی حرفنک ارتاسنده دست اولا یعنی ید اولا حیدر اولور
وچنانکه منم در این اسم بو جهی دیکر • در سحر خانه نکر دستی دیکر • تا فلک بر داشته
زآن عشوه کر • مصراع اولده حقه طرفی اولکابی وی تواند بود که الفاظ متعدد در مواضع
مختلف مندرج کردد وبرین تقدیر می شاید که محل هر یک ازین الفاظ را تعیین کنند
چنانکه در اسم سید علی در سبعی سحر یو جانان دیدم عیانه دو منزل • دست یار زنم
در اول یار دوم نهد دل • سیم لفظنده ایکی منزل که بر بدن مراد عین ایله یابک
اوتاسی در واقع یکی دست یعنی ید اولوب اکنجیده دل لفظنک ایاغی که لام در
سید علی اولور ومیشا که نکفتند وچنینی می باید که ترتیب آن الفاظ موافق ترتیب
حروف شاه باشد تا شایبه خللی بصورت اسم راه نیابد چنانکه در اسم ابراهیم
همه شدم کاهی بباده نبرد کاهی بیادی در ریش • ناکهان آمد برون بر مرغ
ناز آن صنم • کفت پیش آبر سم اسم نبر اخلاص خود • ای نهاده در زمینم بجای رو کجا بنم
اسب لفظنک طرفی یعنی باء مکتوبی در اخلاص لفظنک باشی الف در بو آنکی وزنه اولیجق

آب اولور و لفظ ای زهم لفظنك برندن باشی یعنی زا ایله ها اورتسندن الف وبر برکن
اباق یعنی ها ایله میم اورتاسندن یا قوبجق را میم اولور مجموعی ابراهیم اولور وبونوع
قصد ادراج لفظ واحد کنند در یکی از مواضع متعدد حتی تواند بود که ذکر آن موضع
بطریقی کرده شود که متعین کردد اما از استحسانی بوده نه ضروری چنانکه در اسم
مسافر: حاجی بو زجای خود زشوق تو برید • در منزل اول زسفر روی تو دید •
حاجی لفظی لفظ جای خود جیمجی میم مکتوبی قلور سفر لفظنك منزل اولی سین ایله فانك
اورتسی در تو لفظنده مراد انت در انکی یوزی الف در انك منزل اولی اولا مسافر
اولوب میم ایله مسافر اولور والمنة لله الحمید المجید سمط ثانی در عمل اسقاط
وان نوع این فن عبارتست از نقصان کردن حرفی یا بیشتر از لفظی که ادراج یافته
باشد در نظم معما پس در این عمل از ملاحظه سه چیز کزیر نباشد حرفی یا بیشتر که از درجه
اعتبار بیفتد و آن منقوص است و لفظی که مشتمل باشد بر منقوص وغیر آن
و آن منقوص منه است و آنچه باقی ماند نقصان منقوص از منقوص منه و آن
حاصل است چنانکه در اسم جلال دهان تنگ که بس شیرین مقالی
دری افشان از آن درج لآلی لآلی لفظندن لفظ دری حاجلوب یعنی ولدندن
دال واخرندن یا کیدجك جلال قالور فقط لاه باشد که منقوص را در ضمن منقوص منه

متعین سازند وآن در بدو اعتبار بیندازند چنانکه در اسم حق این کوشه‌های
منت جون نیست جاودانه سر بر زند سروی از آن میانه محنت لفظنك
کوشه لری میم و نادر جون ابدی باقی اولیه حق قلور سروری لفظنك باشی
کوشه‌ین در جون اول ایکی حرفک اورتاسندن اولا حسن اولور واین نوع تصرف را
اسقاط عینی کویند زیرا که درین صورت منقوص بعینه ساقط می شود وکاه
باشد که منقوص در غیر منقوص منه تعین پذیرد وحکم عدم کیرد چنانکه در اسم قطبی
قدر جانان و طوبی را دو مشمر • یکی خوان هر دو را و از دو بکذر • قد طوبی
لفظندن لفظ دو یعنی قد لفظندن دال و طوبی لفظندن واو کیدجك قطبی قلور
واین نوع تصرف را اسقاط مثلی خوانند زیرا که محل تصرف درین صورت منقوص
نه عین او فقط بود در اسقاط مثلی منقوص در نوبت اندراج باید اندراج او
در ثانی حال بهر یکی از اعمال مشتمله تحصیلی تواند بود خواه بر سبیل استقلال
چنانکه در اسم صاعد من سال می شمارم تا وعده دادی ای مه هرکز وفا نکردی
زین وعده سوختم وه لفظ سال حساب طغسان هر درکه صاد و الف قلور
وعده دن وه یا نجه عدد قلور مجموع صاعد اولور فقط چنانکه در اسم غیاث
غیبی را نکر کزنا له شبها رساند تیر او خویش ثریا لفظ غیبی تحلیل اولمشدر

غزنی را دیمک اولور چون لفظ غزنی را بیرا اولاغی قلوب یردن را دالف در شریا
لفظنک اوجنجی مکتوبی در چون الف آنکا اولشدی اولور مجموعی غیاثا ولور حرفی را که
منقوص است در ثانی حال بطریق تسمیه استقلال یافته و برین قیاس است استقلال
منقوص بسایر اعمال تحصیلی و نوا بر سبیل غیر استقلال که منقوص در ضمن
لفظ دیکر آمیخته با غیر منتظم در آید و برین تقدیر اغلب در تعیین منقوص طریق
انتقال است بلکه بر اسقاط مثال اول چنانکه در اسم منصور دی سرو صنوبر
قدش سر بر داشت • از خواب نرکس قدح زر بر داشت • بوشید سمن رخ
از خجالت چو صبا • اطراف نقاب از آن صنوبر بر داشت • سمن لفظنک بو ذی
سین دور بلکه میمی قلور نقاب لفظنک اطرافی نون و بادر صنوبر لفظنده
بونلری قلدر ب کیدرجک صنو ر قلور مجموعی منصور اولور مثال ثانی چنانکه
در اسم نور الله دل چو بی نور شد از دوری آن روی چو ماه
شمع دل سوخته را سوختم از شعله آه • دل دن مراد بالدر بو نم اولان
با مکتوبی لفظ نور اولیجق نورا ل اولور و شمع لفظنک دلی میم در باقی شمع
قلور شعله لفظندن شع کیدجک له قلور مجموعی نور الله اولور و می شاید که مثل
آنچه از غیر منقوص با او آمیخته است بر منقوص منه بیفزایند و مجموع را اسقاط نمایند

اسحق

چنانکه در اسم اسحق یار پاک از هر چه دارد غیر باقی مستغنی • کر ندانم قیمتش هستم
درین معنی محق • لفظ یار لفظ غیر حرف لرندن پاک اولیجق الف مکتوبی قلور باقی
تحلیل اولمش در قی یله دیمک در مجموعی اسحق اولور و کاه باشد که تعیین منقوص
بر آوجه کرده شود که لفظی ایراد کنند در نظم که مشتمل باشد بر منقوص و غیر آن
و خالی و لا مقصود ن و بوجهی از وجوه اراده کنند که هیچ از و در منقوص منه
نیست چنانکه در معمای کذشته و چنانکه در اسم شیخ در مذهب ما ذوق دریا
چیزی نیست • جز عشق بتان چیزی نیست • ای در دل آن شوخ وفا
کرد مطلب • بر خیز که انجا ز وفا چیزی نیست • لفظ ای لفظ شوخ ایچنده
اولیجق شواخ اولور و شواخ لفظنده که لفظ وفا حرفلری اولمیه شیخ قلور و چون
حرف یا بیش از منقوص در منقوص منه مذکور باشد می شاید که اعتماد بر قرینه کنند
و آنرا تعیین نکرده از درجه اعتبار اسقاط نمایند چنانکه در اسم نور الله
چو کشت نار ون ای جان قرین لاله خوشم • بیاد عارض و قد تو با زهر دو کشتم
لفظ نار ون کشت اولب یعنی تلب اولب لاله لفظنه قرین اولیجق نورا آن لاله اولور
لفظ با زهر دو لفظندن تحلیل اولمشدر با لفظی و ایکی دن چکم دیمک اولور یعنی نور
آن لفظندن نون و لاله دن الف چخله کیدجک نور الله اولور • اما آنکه نسبت

اشارتی بتعیین آنچه انداختنیست کرده شود تا فهم مقصود باسانی بیشتر کرده
چنانکه در اسم **بابر** چو شد رویت برابر با مه و خور • نخستین مه نهان شد از برابر
مه دن مراد رادر اوکوردی آی دن مراد اولکی رادر چون لفظ برابردن اولکی را
گیده بابر قلور **فـد** منقوص جو دا دراتمانی حال بر سبیل استقلال مذکور کرده
میشاید که ترتیب حسب وجود استقلالی موافق ترتیبا و بود بحسب وجود ضمنها
چنانکه در اسم **مغیث** چون با مه خور که رونق خور ببرد • که بیم غم دل حدیث
از حد گذرد • لفظ غم که قلبی لامغ اولور و حدیث لفظندن که لفظ حدکیدن
بث قلور مجموعی مغیث اولور و میشاید که نباشد چنانکه در اسم **خواجه کلاه**
سروری که ز سنبل خطش ریحان شد • صد باره خجل در ذاکه ز عاشقان بی سامان شد
پیوند گسل دل نخواست بجهد آرد او را بکنار چون دست نیافت افتاد زپای آخر کرد
نالان شد این مسکین دل انکینیست ده خواجه کلاه چقر لفظ خاستک جهد ایله
خواست جهد ادر بونلردن لفظ کنار اولور لفظ دست بونلرده دو نیجک خواجه
کنار اولور و کنار لفظنک آیاغی رادر دو نیجک کنار قلور و لفظ آلاتی تکلیل اولور
لفظ با لفظ لاه در دیکر اولور کنا لفظندن لفظ لاه اولیجق کلاه اولور مجموعی
خواجه کلاه اولور اما در امثال این صورتها فضل آنست که اشارتی با صلاح ترتیب

واقع شود چنانکه در اسم **صدیق** آن صنم میخواست قید دل من و برید •
صید جست از قید چون خونخواری صیاد دید • لفظ قید قلب اولیجق دیق
اولور و لفظ من قلب اولیجق نم اولور چون صنم لفظندن نم گیله صا قلور
مقلوب اولان قید لفظنه اولنجک صدیق اولور و از بدایع صور تعیین منقوص است
که منقوص با مقصود در ضمن یک عبارت بیک طریقه اندراج یابد مثلا یک حرف از کلمه
اسم باشد و یکی نه تا باحضار دور و یا زیاده و اشارتی شود با نچه انداختنیست چنانکه
در اسم **قطب** جام دم نقد از طرب و عیش مکش دست • کز نقد طرب کم چه
یکی نیست یکی هست • نقد طرب لفظندن بر حرف اولمیونجه حرف اولیجق قطب حاصل
اولور **فـد** می توانی بود که تعیین منقوص و اسقاط آن از منقوص منه
بیک عبارت مؤدی کرده مثلا لفظ ناقص و ابتر و کوتاه و مختصر ذکر کنند و از نقصان
حرف آخر خواهند چنانکه در اسم **سعد** در دست کوته دل جز نه نیست چیزی •
روان نیز می نیز دیبش نهان بشیزی • لفظ دست کوته اولیجق تا حذف اولیجق
دس قلور بو داخی قلب اولیجق سد اولور و مه دن مراد بو معنای معمایی ده
عین در و عین مکتوبی نک ایچنده اولیجق سعد اولور و لفظ تهی فی خالی و اجوف
و مجوف و امثال آن تا ایراد نمایند و اسقاط آنچه میان دو حرف اول و آخر باشد اراده کنند

چنانکه در اسم یوسف از سبوی تهی چو دل پر دید • در میخانه زود بر گردید •
لفظ سبو بوش اولیجق یعنی ایچندن اولان باکیدیجک سو قلور و قلب اولیجق وس
اولور و در لفظنده مرادفی در قلب اولیجق یف اولور بو آنکله اولیجق یعنی
لفظ وس یف لفظنک ایچنه کیردیکده یوسف اولور و چنانکه در اسم نجم
بکنج مدرسه آن ماه صرف خوان با من • نهاد گوش به نی دوش و جام می بگرفت
برای نام چو کردم سوال از نی و جام • بخنده گفت که نی ناقص است و جام اجوف
لفظ نی ناقص اولیجق حرف آخری که یادر گیدیجک نون قلور و لفظ جام اجوف اولیجق
اجوف اولان حرفی که الفدر گیدیجک جیم و میم قلور مجموعی نجم اولور و گاه باشد که
لفظ ازلی که معنی وی ابتدا است نقصان حرف اول خواهند چنانکه در اسم
حمزه ز رحمت ازلی تازه شد بحمد الله • نهال وصل که بود از سموم هجران خشک
لفظ رحمت که ازلی یعنی اولسیز اولا رحمت قلور لفظ تازه تحلیل اولمشدر حرف
تا لفظ زه اولدی دیمک اولور رحمت لفظنده حرف تا لفظ زه اولیجق حمزه اولور
و همچنین بلفظ ابدی که مفهوم او بی انتهاست اسقاط حرف آخر قصد کنند
چنانکه در علی تا لیف در اسم فصیح الدین گذشت و برین قیاس هر لفظ که دلالت
کند بر انشاء چیزی دلالت کردن ظاهر تو انکه بدان در اسقاط لفظی که موضوع باشد

بازاء آن چیزی توسل جویند مثلا لفظ شادو شادان که مشعر است
بنا بودن غم ذکر کنند و اسقاط دو حرف غ و م خواهند چنانکه در اسم حمزه
چون دل ما بسوک غمزگان دوخت • شاد شد غمزه شمه گان رش ما در مراد
نخر دری حاء مکتوبی در و غمزگان لفظنک یلمانی یعنی و جندن اولان حرف
میم مکتوبی در و غمزه شاد اولب یعنی لفظ غمزه بی غم اولیجق زه قلور مجموعی
حمزه اولور فن از بدایع اسلوبی که تعیین منقوض و اسقاط آن از یک عبارة
مستفاد گردد توسل جستن است بعوارض و کیفیاتی که حروف را نسبت بمخارج
ایشان عارض می شود چنانکه در اسم شهاب دندان تو تا بر لب خندان نرسد •
آزار جان در دندان نرسد • نام لب خون با بگو لیک چنان • کاندر گفتن لب ت
بدندان نرسد • نام لب دن مراد شفه در و دندن مراد ابی شفه لفظنک تلفظنده
طوداق دیشه دکمک حرف فا حذف اولمایجه اولمز شفه لفظندن فا حذف اولیجق
شه قالور لفظ آب ایله شهاب اولور مراد بنام لب لفظ شفا است و شک نیست که تلفظ آن
بر وجهی که لب ملاقی دندان نشود جز باسقاط حرف که ممکن نیست چنانکه در اسم
بهما هر چند بود بی می و جام ای ساقی • ذکر لب تو غیث مدام ای ساقی
که چنان کنم از آن بها یاد • کز وی نرسد زبان بکام ای ساقی • لفظ بها بر وجهه بلفظ

اولنمق كرد لطائف ابر شبه لا مكان حذفيدن غيري ايله اولمز چون لهنا لفظنده لام حذف اولند
يهنا قلور فلذ بر لفظ كه بوجهي از وجهي از وجوه دلالت كند بر نيهي و زوال دوري
آن مي شايد كه در عمل اسقاط بدان توسل جويند چون كلمه بي و نهر چه يعني آن باشد از اد
استثنا چنانكه در اسم اشرف اشك من ني روي كلكون تو رفت از حد برون
روي نما و زنه نوا مد شد بدل اشكم بخون كلكون لفظنك بوزي كاف در اشك
آسن اولبجق اش قلور ولفظ رفت حدسن يعني آخري اولا ماسز اولبجق رف قلور
مجموعي اشرف و مي تواند بود كه كلمه بي يا منقوص يا منقوص منا زارانه تحليل
حاصل شود مثال اول چنانكه در اسم امين وقتست كه ساز جنك از جنك نهي باتنك دراه
كني دل از جنك غمي در سايه نار ون ني خيمه عيش در دامن بيدم مي كل رنك دمي
لفظ بيدم تحليل اولنسه لفظ دامن كه دم سز اولا الف ونوه قلور لفظي كه ازن
اولا امين اولور وچنانكه در اسم بهمن كه باغبان چون نديد قد تو قائم با ما نسرو
بيد كو مي باشد لفظ بيد وسرو تحليل وتركيب بولمش در سمان لفظنده كيا الف دد
كيده بهمن قلور مثال ثاني چنانكه در اسم زاهدي زاهدي را كشي بو دبوسته بر تاج زرق
با كشي از دير شي كز وتا زايدما نيست فرق لفظ زاهدي را تحليل وتركيب اولمش در لفظ
داه بني را اولبجق آه قلور وزرق لفظنك تاجي زا در باش و زره اولبجق زاه اولور

فلذ وديرلفظنك آيا غي را در چكوب كيدو بجكدي قلور مجموعي زاهدي اولور
از جمله آن كلمات كه استعمال آن در علم اسقاط شهرتي تمام دارد كلمه كم است چنانكه
در اسم ابو يوسف اي بنز ابروي توكم بشنو فسون دل كزو تا كرده ابرو نهاده
افسانه شد در جست وجو مه دن مراد دادر ابروي لفظنده دال كسر اولبجق ابوي قلور
فسون قلب اولبجق نوسف اولور وابرو ده مراد نون در نون نها اولبجق وسف قلور مجموعي
ابو يوسف اولور بسيا ما فتدكه كلمه كم بواسطه تحليل استعمال يابد چنانكه در اسم ابراهيم
اي نموده طلعت ارباب دل انكم شان دامن كيسوي تو چون حال شان در هم شان
آبا لفظنك بوزي الف در لفظ ارباب قلب اولبجق باب را اولور ولفظ انكم تحليل اولمشدر
بابرا لفظنده لفظ آب كم اولبجق برا اولور وكيسوي لفظنك ايكي ياء مكتوبي در هم لفظنده
اولبجق هيم اولور مجموعي ابراهيم اولور وتواند بودكه ازاراده تحليل وتركيب معا حاصل
آيد چنانكه در اسم مبارك كفت دهقان چون مي از تاكست كو ابر بهاره غير آن
آيند كه بر تارك تاكم مباد لفظ تاكم ولفظ مبار تحليل اولمشدر تارك لفظنده تاكو
مكتوبي اكسك اولبجق اركا اولور وآنك بيرنه لفظ مب كتوربجك مبارك اولور ولفظ كم
درين مثال بواسطه اخلال حرف كاف از كلمه تاك وتركيب آن باميم ضمير حاصل آمده است
وازين قبيل است اين مثال ديكر كه در اسم نجم چون در قرمش فاده اشكم ازانكه خود

آن زمان بر شكم بيني

بنهاكه زشوق نام آن مه كريم ۰ انجم كوبيا اگر تو اشكم بيني ۰ لفظ اشكم اوچ جزء
تحليل اولوب جزء آخر ميم ضمير ايله تركيب اولنسه اشكم بيني ديمك اولور شين ضمير غايب در
رابع در انجم لفظنده يعني انجم لفظنك آخرى يعني ياقولنيه اولا ه متمم كم يعني اكسيك كورسن
ديكا اولور اوليه نجم ماثور يوشيده كه لفظ اشك درين مثال بسه جون انجلال الابنيه است
متمه وشين وظهير وكافه كه باميم ضمير تركيب وكلمه كم حاصل امده واين مثال ديگر دراسم ادهم
باده چون برلب نهاد آن مست وبا اشكم نمود ۰ جام مي منم تنگ از ان صد رشك بر دلم فزود
مست لفظنك ليمي ميم در چون باده اكا ورتنه قونلد باده ميم اولور وبا اشكم نمود لفظنده
تحليل وتركيب اولب با اش اكه باش كم نمود اكسك كورندى ديمك اولور چون باده ميم لفظنك
باشنه اكسك اوله ادهم اولور ومخفى نباشد در عبارت با اشكم هر يك از تحليل وتركيب متناول
واقع شده است ۰ فك ۰ واز جمله طرق اسقاط طريق تمام است خواه بر سبيل خطاب چنانكه دراسم
على ۰ نامد كه برزق و نمود نمايست كسي ۰ بر ساحل عزاعنا نيست خسي ۰ جام بر و
از بي على بيم مدار ۰ كاه بر زعلهاي ربا بيست بسي ۰ نه على لفظندن بيم طونيجي يعني
باوياوميم حذف اولينجق على قلور وخواه بغير خطاب چنانكه دراسم عادل ۰ كوافتاز اوج
سعادت دگر نتابد ۰ تا مست امين جنگ نكشين افتاب ۰ كونشدن مراد يابن درتبع اعتبار ايله
ومسعادت لفظنك اوچ سين درچون اوليه عادل قالور ومايدن مراد لام درعادت

فمي لفظ مبهم تحليل تركيب اوله نهى لفظندن اول اشنه كه تاليد موم كبي اولا بينه اصطلاح ايله
قلبي تمام اولاتون دراولكه كين هي قلور كه مراد ملكتون در چون الكا لفظ معلوم اولا
بو هر اولور وچنانكه دراسم صادق ۰ بر زخم وداع شد آرا سعد اول چسته ۰ زقوتر
بين كشاده وبسته ۰ مصراع ثاني دن صادق چيقر طريق بودركه قصر لفظندن اچلش روزنه
صاد مكتوبى دربونن ملفوظي مراد در وقابناش اولان قاف مكتوبي در كشاده وبسته تركيبندن
تركيبه اشارت وارد اوليه صادق اولور ۰ وشايدكه تعيين حرف باعتبار مخرج آن باشد
چنانكه دراسم ملك ۰ ساقي كه بي كام دل تسكين داد ۰ دوشم زلب مرتكين داد ۰ مه زرو كوم
زلبش ومجلس ۰ نواهد دل مسكين مرا تسكين داد ۰ بيت ثانيدن ملك چقر طريق اولواحي
اولدركه مجلس لفظندن لب حرفنك ايكي حرفي ميم ولام در ميم شفوى اولمغه اعتباري ايله ومسكين
لفظنك دين كافدر اكا تسكين ويرجك ملك اولور ۰ وچنانكه دراسم صالح ۰ اي كمرده بكنج محنت وحزن
خوي ۰ كام دل خويش از لب جانان جوي ۰ كردست ده نبود وصال محبوب ترا ۰ مه حرف كه
كويي بلبش نهان كوي ۰ بيت ثانيدن صالح چقر طريق بودركه وصال محبوب لفظندن ثبوت
اولان حرف كه واو دروير ميمدر واكه بادرچون نهان اولا صالح اولور وتواند بود كه
بطريق ايهام بعض از حروف لفظ اراده نمايند كه تعيين آن بغير شبه اسم باشد چنانكه دراسم
صفدر ۰ از بيدل غريب يك حرف مختصر بس ۰ منشاند ديار باران افتاد دور ذكرش ۰ بو بيتدن صفدر
چقر طريق بودركه لفظ ياران تحليل اولمشدر ديارا لفظنده يا لفظي سو دير اكى اولور اوليه
در قلور مختصر لفظنك بر حرف ايله كه اسم قرينه ايله صاد مكتوبى درصفدر اولور وشايدكه حصول

بواسطهٔ تحلیل و ترکیب ایتدی چنانکه در اسم بهیر بیر که کر طلبا بهر دلی ابرام ای زنم بکشا آنکه
خم زلف تمام • چیزی ز تمام زلف یعنی زیرا • کان دام بلاست بی عمکن نبود دام • بیت ثانیک
مصراع اولندن بیر مفهومی لودر که ز لفده مراد جیم مکتوبیدر لفظ تمام ملفوظی مراد اولمغه
اشارتدر و لفظ یعنی لفظ زیرا تحلیل اولوب چیزی ترکیب ایله حاصل اولوب جیم ملفوظیده چیز
بی چیز برادیک اولور جیم لفظنده حرف اول و حرف آخرا اولیحق بیر اولور چنانکه در اسم بیان
دلم اموس عنایبان ترک خطاست • از جانب دوست چین ابروز بیاست • مصراع ثانی ده
بها دیجق طریق بودر که دوست لفظنک جانبی دال در و اول حساب جمله ده در و چین لفظنک قافیه‌سی اولان
نوندر و لفظ زیبا تحلیل اولمز چین لفظنده نون دیدیکی اولور اولیه چیزی حاصل اولور
چهار لفظنده چیزی با دیکی اولور چهار ده بر نشنده ده مراد اسم قرینه‌سی ایله حرف اقی در
اول یاء مکتوبه اولیجق بهار اولور و چنانکه در اسم **لقمان** و **مؤمن** هست چشم
بی دوستی ای مه بیا • رخ بنما که تا بینم در آن منبع ضیا • بو بیتده لقمان و مؤمن چیقی
طریقی بودر که لفظ منبع و لفظ ضیا تحلیل اولوب لفظ بعض ترکیب اولوب حاصل اولیجق و منبعده مراد
لام مکتوبه در و منه مرادی قمر در رخی قاف در من لفظنه کوستیجک لقمن اولور بعض لفظ یا
الفدر اولمن لفظنده اولیجق لقمان اولور و مؤمن چیقمق طریقی اولدر که من لفظنک
رخی میم در من لفظنه کوستیرجک ممن اولور و با دن مرادی اولان او مراد در و بعض بارک
اعتباری ایله واو در اول من لفظنده اولیجق مؤمن اولور و چنانکه در اسم **بندگی** یا غبت دل
چنان بی قرار اندک و بسیار ز غم نام یار • مصراع ثانیده بندکی چیقمق طریقی بودر که لفظ تمام

اولمشدر اندک بسیار و بسیار اندک تمام یار دیمک اولور بسیار لفظنک آنی ردیف آخرلفظنک
یعنی نون و دال عطفا مجموعی زندک اولور و چنانکه در اسم جاه نوشته خم ابروی
تو بهار نبود در شب عید دو تا بود که دیدار نبود مصراع ثانی ده عید چیقمق طریقی اولدر که
ماده اسم شب عید عبارتیدر مراد شب عید لفظنده ایکی حرف دیدار کوستردی یکدر یعنی حرف
بادی لفظنی رد یعنی کوستردی یدی اولدی و حرف عین جال کوستردی اولیه عید اولور و چنانکه
در اسم آن یار که بودند و خشم آلوده یکبار دکر بقوم دل فرسوده از روی صفا دیده
نغز سود از قوم دیکر دل هیچ کس نشد آسوده مصراع اولندن صدیق چیقمق طریقی بودر که صفا
لفظنک یوزی صاد مکتوبیدر لفظ دید نغز سود تحلیل اولوب دو ترکیب ایله حاصل اولدردی و
نغز از قوم سود دیمک اولور لفظ دی قوم لفظنده ایکی حرف که ایکی نغزدن مراد ایکی حرف در واو و میم
ازه یکی قافدر و قاف اولور مجموعی صدیق اولور تحلیل عبارتدر از آنکه لفظ راکه باعتبار معنی غیر
متغایر مغز باشد در بعضی معماها متحقق سازند بدو جزء یا بیشتر و شاید که مراد از جزء باشد یا
یا از بعضی معنی و از بعضی لفظ و ایضا شاید که اجزاء همه مستقل باشد و یا بعضی مستقل باشد و بعضی غیر مستقل
قسم اول که مراد از تمامی اجزا معنی باشد و اما تحلیل بدو جزء یا استقلال هر یک چنانکه در اسم آن شوخ که
منست فرح جان در دامش بکذار دلیست ابروی عنبر فامش او را دنما ز مایل آن محراب
تکرار اکر کنی بیابی نامش بیتندن امام چیقمق طریقی بودر که لفظ او را دنما ز تحلیل اولمشدر
اوی بنی مرادی فنی که یا در دنما حرف دکوستر ز مایل لفظ مایلدن اولیه لفظ مایل ما دل اولور لفظ
قلب دیمک اولور ما قلب اولیجق ام اولور تکرار اولیجق امام دخی اولوب مجموعی امام اولور و چنانکه در اسم

کر ترا غنچست دین بینا دین افغاز بر مد نیا مصراع ثانی دا ایل تعرفه نوع بودر که لفظ
انداز و زیبا تخلیل اولمشدر دین اندر کوشاد در آز یعنی آز لفظی بر صه آی او زنه که مراد آندن
لام در آزا اولور زی با یعنی آنن اولاه حرفی با دیمک اولور اولیله آل و لور مقصود با التخیل
تخلیل زیبا انست و بعدم استقلال هر یک ترکیب ابن جز در تخلیل بد وجز نتواند بود چنانکه در اسم
کرده تیر غمزه اتس از دو زو کین در دل شیدا رهیلی نازنین مصراع ثانی
شاهی جعر طریق بودر که لفظ شیدا او زره تخلیل اولمشدر لفظ دارو دهی ترکیب ایله حاصل اولمشدر
در دل سی شی لفظنک ایچنده دارندو زایدی سی یعنی های ملفوظی چو زره شی لفظنک ایچنده دار دور
ابلدی بی یعنی های ملفوظ ایچنده چوح شی لفظنک ایچنده نامی اولا شاهی اولور و بعدم استقلال
بعض چنانکه در اسم نامه من نافه طرح چون مشکناب رشته جان مرا ساخته پیچ و تاب
مصراع ثانی دن با بر جعر طریق بودر لفظ پیچ تخلیل اولوب و پو ترکیب ایله حاصل اولوب بر لفظندن پی
یعنی باء عجمی چونا آب کبی دیمک اولور تاب کبی بابی بر لفظندن باء عجمی لفظا باء اولیجق با بر اولور
وچنانکه در همین اسم جای و عالی بود فکر عمیق کی رسد در کنه جایش ای رفیق
مصراع ثانی دن با بر جعر طریق بودر که لفظ کنه تخلیل اولوب مجاز ترکیب اولمشدر یعنی چون رسد لفظنک
درکنه جایش دیمک اولور چون لفظ در ما قبلنه عبارت دال یا ری زبر در اولور معنا سی دال مکتوبی
راء مکتوبه ایله نو و نه دیمک اولور چون مسمای دال راء مکتوبی اولوب آنده بر یعنی بر قرو لدی
حرف که دال در اولا که مراد آنک مراد نی در که با ب لفظ در یعنی دال که با ب لفظنده بدل اولا با بر اولور
پوشیده نماند که مراد تخلیل لفظ کنه ایسه و لفظ مجاز ترکیب یافته که بآن اشارت شد بجا کرده

لفظ در که نمود آی آن عبارت دال یدی زبر در ست چنانکه در اسم عجب کز تماشای آن رو ی
گل گون دل از دو ر باید نصیبی بغا نون مصراع ثانی دن وجهی جعر طریق بودر که دو ر لفظنک د
واو در لفظ نصیب دن فی نون تخلیل اولوب ی و معا ترکیب بولمشدر یعنی لفظ بی بغا اننده نون
دیمک اولور اولیله نصی اولور یعنی لفظنده نون کیدوب واو اوله و جهی دلور مقصود بالتخیل تخلیل
نانو دن است اما تخلیل بسته جز و باستقلال هر یک بابدان زیستن ای خواجه تخوذ بی نیست
بن عن ابدی یافت بدینکان تازیست مصراع ثانی دن علا جعر طریق بودر که لفظ عز ابدی یعنی
آخر سز او لیجق یای مکتوبه قلور لفظ نیکان و زیست تخلیل اولوب تازی ترکیب بولمشدر یعنی عز ابدی
که یای در یعنی نی ایله کان یعنی اون نیکتا زی کاست چنیده در که لادر اولیله علا اولور و بعدم
استقلال بعضی چنانکه در اسم بر قع از طرف رخ کشود نگار گوشه ابرویم نمود دو بار
مصراع ثانی دن اسدی جعر طریق اولدر که لفظ ابرویم تخلیل اولوب واو عاطفه ملحق اولوب
بر کرا بر دن کنند مراد در گوشه جمال غدر و بر کرا بره دن مراد سحاب اولور گوشه سی سین اولوب
لفظ یم که الحامع و قدر ایکی کره و بونده دخی بر کره مراد دریا در گوشه سی دال در و بر کره یم لفظی
کنه مراد در گوشه سی یاء در مجموعی سدی اولور اما تخلیل بجهات جزو باستقلال هر یک چنانکه در اسم
زبر که خویش دسد هل بسان نزد از ان بوجه بلبل مسکینی برا تنها باراق
مصراع ثانی دن برهان جعر طریق بودر که بلبل لفظنک بعد ی باء در و لفظ برا تنها دن جزوی تخلیل اولمشدر
بری با و رابطه متناسبه بری لفظ دا بری باء فیطاب بری لفظ ها در و یا دان لفظنک یاسی حرفی
اعتبار اولنمشدر یعنی با راء سنک حرفی اکر ایله لفظ ها ای لفظ دان دیمک اولور چونکه راه لفظنک

رأيى ربا اولارسان اولور ولده حاصل اولان بعلم جناه اولور لفظ برا تمامنه زن تحليل اولنه

وبعدم استقلال بعضى چنانكه در اسم زكى   بشاخى كلى دى چو كردى كذار   زدان شاخ كل

زانو بجاى نگار   مصراع ثانيدن زكى چقر طريق بودر كه لفظ زد وزانويى تحليل اولوب لفظ

دان تركيب ايله حاصل اولوب دان زاء مفتوحه بدل ديمك اولور شاخ كل كل اعلى زادن وى

آنكه دخى حرف ياديمك اولور كل لفظنك اعلاسى يعنى بر حرفى كاف در آنكه اول يعنى حرف مجموعى زكى

اولور و چنانكه در اسم   تا بود قنديل دل سوخته   شد آن سوخته باز افروخته   بو بيتدن

نبى چقر طريق بودر كه لفظ قنديل تحليل اولنمشدر حرف ثانيسى ديل لفظدر چون دل سوخته اولدى يعنى

يانه كين دل قلور اوليه قن دال اولور لفظ قندن قلب اوليجق نبى اولور و اول سوخته كه يادر كرده ظاهر

اولانى اولدر و چنانكه در اسم ابابكر   آنكه منشا ابرو و خورشيد و مه در انتقال   بقول نمود

ابروى او نمود بر كردون مثال   مصراع ثانيدن ابابكر چقر طريق استخراجى ولدر كه لفظ ابرو

و كردون تحليل اولوب ابرو لفظ چون او لفظنك غيرى كه الف در كوسترمه ابا اولور كردون

لفظنك مثالى كه نوندر چون كوزيله كردو قلور دوكر بادر چون لفظ كر اوزرنه اولا بك اولور

مجموعى ابابكر اولور مقصود بالتحليل حاصل اولدى چنانكه در اسم بها   چو وصف حسن آن مه بانمود

اين طرز بكويم   نخست از دانه خال سيه در زير لب كويم   مصراع ثانيدن بها چقر طريق آلتنه

اولدر كه لفظ دانه تحليل اولنور نخست از دا يعنى دا لفظنك حرف اولى كه دالدر يعنى لفظ

لوسون ديمكلى اولور اوليه نها اولور خالدن مراد نقطه در چونكه التندن اولا بها اولور و چنانكه

در اسم حامد   عاشق اگرچه صد غم در كوى دوست بيند   ابد بنياد تجمد چون روى قست بيند

مصراع ثانيدن حامد چقر طريق بودر كه لفظ حاجت تحليل اولنمشدر حرف اولى اولديغى لفظى آخر ديمكدر

اوليه باقى قلور كه انك مراد فى لام لفظ حامد قام اولور دوست لفظنك معنى دال در آنكه جمع حامد اولور

و چنانكه در اسم خداداد   جان من تمام رو بهر خدا   تا دل خود را فدا سازم فدا   مصراع ثانيدن

خداداد چقر طريق ولدر كه خود لفظنك دلى كه واو در چون لفظ فدا اولا خدا داد اولور و آكين لفظ فدا

تحليل اولنمشدر حرف لفظ دا ديمك چون خدا و لفظنك فاء مكتوبى لفظ دا اولا خدا دا اولور و بعدم

استقلال متريك چنانكه در اسم اماجى   زلال رحمت تو سوى ما نمى آيد   نگار من چه شود سوى ما نمى آيد

در اسم قرينه سى ايله معلومدر اولور

بو بيتدن اماجى چقر طريق بودر كه ما لفظنك جانبى كه ميمدر كليجك الف مكتوبى قلور و مصراع ثانيده نمى آيد

تحليل اولوب بانى تركيب اولوب سوى مانى آيد اولوب مانى لفظنك كه جه شى نغدر حى قولياق اماجى اولور

و بعدم استقلال بعضى چنانكه در اسم ميرم   بالحاح زار و اشك فراوان شمار   دامى ابر بهى فشار بار

مصراع ثانيدن ميرم چقر طريق بودر كه لفظ دامى و دام بم تحليل اولوب ميدا تركيب اولنمشدر يعنى ميدا لفظنك

لفظ دا لطف ديم ديمك اوليه ميرم اولور و بار لفظنك رفى يادر چون اوليه ميرم اولور

اما تحليل بسه حا استقلال بهر يك چنانكه در اسم هوذ   آن سبزه كه بود تازه ايام بهار   افراشته قدى

چها لف صطاز ار   ديدم زغران خميده كرد سر كشته   شد محنت و غم زرشك چون من زار

مصراع اولندن هود چقر طريق بودر كه لفظ خميده تحليل اولنمشدر خرانه لفظنك حرفى نيل لفظ

اولمشدر ديمك اولور اوليه هراه اولور كه دنى واو در و لفظ ده كشته اولوب يعنى مقلوب اولوب

آنه محيط اولا هود اولور و بعدم استقلال بعضى چنانكه در اسم مهدى   نخوش آن كشته كه آيد ز دلى

بر سرم قدوى دلسوزى   مصراع ثانيدن مهدى چقر طريق اولدر كه لفظ مهد تحليل اولنمشدر

مراد لفظی ودر رمق حرفی اولیجق فرا اولور که مراد همه در دوسی لفظنک شبابجق دبی قلوب مجموعی مهر

اما تحلیل جهار جز باستقلال بر بریکه چنانکه در اسم بهار * زلفش که نجاد وبی ذل از غمزه ها * بر بود نگر دلبرا

از شعبده ها که داشت بر داد بباد * شد زلف نگار در سر شعبده ها * مصراع آخرده بهار یجق طریق بودر که

زلفده مراد دال در شد لفظنده دال لفظ دراولیجق شدرا اولور لفظ شعبده ها دن حرف تحلیل اولنمشدر

بره شیء بری با ومکتوبی بری دال مکتوبه بر ها شیء لفظنک باشنه کوشبی مکتوبی در شد لفظنک

باولیجق بدر اولور وآنده دال ها اولیجق بهار اولور استخراج اسم از مصراع آخرست وچنانکه در اسم درویش

باغ را بین کرشد آخر بعد امید دکر * نوز نور در زلیش افزون طرف بید نکر * مصراع ثانیده درویش

طریق اولدر که لفظ نوروزی تحلیل اولنمشدر نوز لفظنده لفظ نور ولفظنده تبدیل اولنمشدر

دیکر اولور وحرف زلف بیله اولنمشدر دیکر اولور اولیجق ودیش اولور بید لفظنک طرفنده مراد دال در

نه اولیجق درویش اولور قسم سوم کرمرادا زبعضی اجزاء معنی باشد وازبعضی لفظا ما تحلیل بجز

هر یک مستقل باشد چنانکه در اسم بهلول * دوش از دزدان نشان کرد آن لب یاقوت فام * در لب دلبر ... آه ماه

نو بینم تمام * مصراع ثانیده بهلول یجق طریق بودر که لفظ دلبر ومعنوی تحلیل اولوب ... ترکیب ایله حاصل

اولنمشدر جون لفظ لب قلب اولا بل اولور ... لفظ که آنده اولا بهلول اولور ... ماه نو ده

نونده را اوکه تمام اولا یعنی لام مکتوبی اولا بهلول اولور وچنانکه در اسم براغ * هر ما صد فتنه دارد

آن نازنین * برکه آن بت تیغ خود ایمن نباشی از کمین * مصراع ثانیده براغ یجق طریق ... اولدرکه بت

لفظنک ... ولفظ ایمن تحلیل اولنمشدر ولفظ ای حرف برا ... اولنمشدر یعنی ای لفظنک

لفظندن اولیسابن ... اولور ... داغ در مجموعی براغ اولور وچنانکه در اسم رکن

انکه در ملک عجم زد ابیتی نیست مثید وچشم تر از دست کیتی * مصراع ثانیده رکن یجق طریق

لفظ سد وتحلیل اولنمشدر ... لفظنده دو چشم که ما در جوه لفظ ترک اولوب باشنه چیکار رکن

وچنانکه در اسم حیدر * میان لشکر بسیار غمها * دلم را شاید از آتش علمها * مصراع ثانیده حیدر

طریق بودر که دلدن مراد دال در ولفظ شاید تحلیل اولنمشدر لفظنده لفظ شا لقطه بیدر دیکر

اولور اولیجق حید اولور ولفظ علمها دن تحلیل اولنمشدر واتش دن سر لفظ ار در آتک علمی الف

جو ... لفظ ها اولا انمار اولور آنک کرقی را در مجموعی حیدر اولور مقصود با تمثیل لفظ علمها ت

وچنانکه در اسم سعید * بخت در اشک واکنون نیست چشم را دکر * چیش آن دلدار جز نم کار

آید در نظر * بو بیتده سعید یجق طریق بودر که لفظ اکنون تحلیل اولوب بخت در اشک واکه

نون نیست چشم را اولنمشدر اشک لفظ انجد وستده مراد نقطه لردر اوله دوکلوب لفظ اکه

... دو کلیجک ... مکتوبی قلوب وچشمده مراد عین در جوه آنده نون مکتوبی اولمیه عین اولور

ودلدار لفظنک ... دال در جوه ... عید اولور وبعدم استقلاله بر بریکه چنانکه در اسم یادگار

بر شاخ وصل تر خورده بجا نظر در نمی آید * میسر کر شود در دست یک برک آرزو دارم

مصراع ثانیده یادکار یجق طریق بودر که دست ده مراد ید در ... مراد الف در الف ید لفظنه

اولا یاد اولور لفظ برکه وآرزو تحلیل اولوب زد ترکیب لفظ کار ترکیب ایله حاصل اولوب

بر کار زد دارم اولنمشدر برکار زد دارم مرادا ولوب لفظ یاد که کار لفظی اوزره

یادکار اولور مقصود با تمثیل تحلیل ارزوست چنانکه در اسم باقر * ذات تدبیر کرم کر توان اعتبار کرد

جون نواشت با فلاکیه دهر آشکار کرد * مصراع ثانیده باقر یجق طریق بودر که جون نواشت

غبار تندن با لفظ

ولفظ فلانی دیر تحلیل اولوب تدبیر ترکیب بولنمشدر چونکه تدبیر لفظنک خلالی یعنی ایچی بوش اولمایه

آشکار اولا فرقلوب مجموعی بافرا اولور وچنانکه در اسم **فیروز** آرخ فرخنده رودانی نبد طبع

عنبرین قابله بپرورد زمینه دید بو بیتده فیروز چیق طریق استعمال اولندر که مصراع اولده روز

تحلیل اولوب فیروز بنده ترکیب قلنوب مصراع ثانیده بونک عکسی اولوب فرخنده لفظنک خی که فاء

مکتوبیده در بونده اسم مراد اولنمشدر یعنی فوقی لفظ دوالحان نبده اولانیر داولور فیروز نامی

اعتباریله تقویم حسن جه رادر جوفا کا عنبرین خالی یعنی نقطه دلاز اولوب فیر در اولور وچنانکه در اسم

ابل بنر کندی کلها رابسته از شرم روییت باغبانه آری کیارا ساختیم تا برک گل کرد دعیان

مصراع ثانیده ابل چیق طریق بودر که لفظ آری وکیا تحلیل اولوب بکی ترکیب اولوب لفظ ایکی یا رکم

ساخت دیکلی اولور یا نکره دیکله که نقطه سی دره چه اکسیا بری کید وبالا اولور اندن مقصود مراد در

اولیه آب اولور وکل لفظنک بیراغی که لام مکتوبیده در عیان اولا ابل اولور اما تحلیل قسمی خزانه استقلال

یر یکی چنانکه در اسم **نویان** گاه پرسی از دل وگاهی ز جان تا مندی بیرانه منزلها نشان که

مصراع ثانیده نویان چیق طریق بودر که لفظ ویرانه ومنزلها تحلیل اولنمشدر یعنی بی لفظنه

لفظ نه خبری اولانویه اولور وانکه طی بی آنه اولا نویان اولور وچنانکه در اسم **بهمن**

عشق جانرا زیور می کا هد دردمندانرا طور می خواهد مصراع ثانیده بهمن چیق طریق بودر

لفظ دردمندانرا تحلیل اولنمشدر ومن لفظنی دالفطه دیکل اولوردا که مراد فی دردرا ولیه

دردمن لفظنده در ایتی لفظ در دیکه لفظ نا اولا بهمن اولور ولور ده مراد نقش دمی نونی

نقشی چنانکه در اسم **نوذی** برد عاشق از سر کوییت گران عاقبت گشت از رشکبو ازنا توانی

مصراع ثانیدن نوردی چیق طریق بودر که لفظ عنکبوت تحلیل اولنمشدر حرف حروف اولدی بوت

میلنده دیکل اولور بوت نون در ایسه را اولیحق نورا اولور نا توانی لفظنک قافیی یا در مجموعی نوذی

اولور وچنانکه در اسم **تقی** مدتی از مدتی عشق نگار داشتم پنهان وپیدا شد آشکار مصراع اول

تقی چیق طریق استواجی بودر که لفظ مدتی وعشق تحلیل اولنمشدر عشق لفظنده مدلفظی حرفی در وانک

غیر مکسوره سن قاف مکسوره نقل ایتدیکی اولور او بیه تقی اولور وچنانکه در اسم **طلا** تاج سلطانی که

از آن زلیت که هر هیچ آفتاب جنبشت بو بیتده طلا چیق طریق بودر که لفظ تاج سلطان تحلیل

سل لفظنک تاجی طا ولفظینک ابتدا دیکل اولور سل لفظنک تاجی که بین در چون طا اولا طل اولور

دی لفظنک اوقچه که بوند اولمیه یا قلوب طلی اولور چون تیه کونه اولا که مراد نقطه در طلا اولور

وبعدم استقلال بعضی چنانکه در اسم **انس** سر ومن نسبت بپیوندم اگر میخواهی انچه پیوند

بیا راکه دگر میخواهی مصراع اولدن انس چیق طریق استخراجی اولدر که لفظ نسبت تحلیل اولوب ترکیب ایله

حاصل اولوب سرودن مراد الف وباء الف لفظ نس تیوپیوند دیکل اولور اولیه انس اولور

وچنانکه در اسم **صفی** دی لبش بخشید ما را کام جان یافت کوی زخصتی از روی نهان

مصراع ثانیدن صفی چیق طریقی اولدر که لفظ رخصتی تحلیل اولنمشدر وتی ترکیب اولنک درمادة

اسم لفظ کفی در کفی لفظنک رخی که کافدر چون صاد اولا صفی اولور روحرف تاکه

نهان اولا صفی قلوب وچنانکه در اسم **بابوس** باکین درمان زار از در لفی وکرم

چون درآمد دوست دشمن کر شود بجد چه غم مصراع ثانیدن بابوس چیق طریقی بودر که

دردن مراد باب در ولفظ دشمن تحلیل اولوب منکر ترکیب انک حاصلی اولوب دوست

اوتوجزو تحلیل اولنمشدر مراد المعنی دیر یکی ضمیر دیر که کافدری

ابد ترکیب اولوب کلمه منکر حاصل اولنمشدر منه منه

درست لفظنک دال معجومه بیانی کره دیک اولور و بحذا میلیجی آخری یعنی اکیلدر و آدروسین قلوب
بایلیوب اولور و چنانکه در اسم توکلی بهر زبانی دُدی در گوش کرد آن نازنین
گفت با ن کو کجائی آن توکل تا نه ببین مصراع ثانیدن توکلی چقر طریقی اولدر که لفظ کوکب تحلیل اولنوب
و ترکیب ایله حاصل اولوب لفظ کوتا بدلدر دیک لغو اولور چونکه توکلا وکا اولور که یعنی نی کبی تا ده
چون یوزی اوزره اولاتوک اولور وهده دن مراد لام در چون آنی کوره سن توکلا اولور و چنانکه
اسم رشید کنج گردون یافت یا آن گوکنه آفرا سیم بر شکم تر نیه مصراع ثانیدن
رشید چقر طریقی بودر که لفظ مرشک تحلیل اولنوب کم ترکیب اولنمشدر ماده اسیم لفظی در
سیم لفظندن سین مکسورن لفظ رشن اولیجق رشیم اولور و آخر سیم میم در و میم فرق در
دقی بودر بیم کم مرتبه اولور عشرا تده احاد مرتبه سنه کلیجک درشا اولور که تعبی بودر
درشد ال درا و بلیه بیم لفظنک میمی دال اولوب شید اولور انا تحلیل اجمالی جز
بالستقلال اولمز یک چنانکه در اسم نوایی جان و دل بهر تو جاه وسکن است
دیده خوامین خانهای روشن است مصراع ثانیدن نوایی چقر طریقی در
لفظ خانهای ذرت جزء تحلیل اولنمدر بر فا و بری نون و بری ها و بری یا فاده
اسم خوامی لفظی ده فاکه نون اولا نوامی اولور که یا اولا نوایی اولور و تعدد استقلال
بعضی چنانکه در اسم عنایت دلا آن گل به بنت وکیر است چو بلبل لهایت جز آن
مصراع ثانیدن عنایت چقر طریقی بودر که بلبل هزار در و هزار غین در و غین کبی عین در
و لفظ لهایت تحلیل اولنمز لفظ تا کندو سی مراد در و لام حرف جر و ضمیر مؤنث

حرف عین در راجع در نا عین ایچون اولیجق عنا اولور و لفظ بیت آلتن اوتوزی اولیجق عنایت اولور
و چنانکه در اسم کاشفی چند در دیده خونبار زمانی صدبار چاکند اشک فغان و فغان بهر زنخ
مصراع ثانیدن کاشفی چقر طریقی بودر که لفظ اشک فغان تحلیل اولنمدر لفظ اشک ف
بر اید که کاشفا اولور زنار لفظنک زحادر و بو حرف زرده کلدکه ایچون اولیجق کاشفی اولور
و شاید که لفظی که بعمل تحلیل حصول ایچون ستند باشد آن نیز تحلیل یابد و افاده حصول
مقصود کند چنانکه در اسم سعدی اساس قدرت از مه بر تر آمد فراز اوج گردون خور آمد
مصراع ثانیدن سعدی چقر طریقی بودر که لفظ اوج گردون تحلیل اولوب جگر ترکیب لفظ
لفظیا و که مرادفیدر آنوک یوضه سی جگر اولیجق که مرادفی کبددر کبدی اولور و لفظ کبد
تحلیل اولنمدر بدکیدی یک اولور بد کبی بیدر و بلیه بدی اولور که یعنی مرادی کنتوم در شمس اعتباریدر
ایله لفظ بدیه بونلرده وفتلیجک سعدی و درین طریق شایدکه واسطه انحلال بیر بیرفاما حصول
او بغیر تحلیل باشد چنانکه در اسم جنید تن زنجور در کوی تو جان یافت دل مهجور نقد کعبه
را یافت مصراع ثانیدن جنید چقر طریقی بودر که مهجور لفظنک جیم در و کعبه لفظنک نقدی نود
نعمت در نود لفظ تحلیل اولوب ن و د وهفت اولوب حرف غین و دو هفت دیمک
کبی دی ده درسه درکه یا و دال در مجموعی جنید اولور و قریب بهمین ماده است این معما باسم
نبی باید که روی عاشق زلفت صبح و شام بر فا که کوی دوست بود حاصل کلام
مصراع ثانیدن کلام لفظنک حاصلی نود و یک در نود تحلیل اولنوب و یک الف اولوب حرف
نون و یا بر دیک لغو اولور ایکی کره بر بادر و کوی لفظنک حاصلی یا در نود حرف با حرفی او زره
اولیجق نبی اولور

ودرین معانیه تحلیل لفظ نوداست که از حاصل کلام فصول میابد چنانکه در اسم ویس
آنکه ما را بین وفا حل بیش ازین ● باشمار در مدارا نی ازین ● مصراع ثانیده ویس جمع طریق
بودر که کندو ذکر ایلر در لفظنک حاصلنده دویست و چهار درجوع مدار لفظنده اولنشه دویست و
چهار مدار حاصل اولور لفظ دویست تحلیل اولنوب اکن مرفی واو عطف ایله ترکیب اولنوب دویس
تو چهار مدار دیمک اولور دویس لفظنده چهار دال درجوع اولمیه ویس قلور و چنانکه در اسم
مرادی مرغ روحی که بود بال و پر مبعر نفش ● مست مرغ ابر بکوشش کن ازمن صفتش
مصراع ثانیده لفظ مرغ ابری یعنی آخر مرغ اولیجق مر قلور وصفتی که ابری در تحلیل اولنوب
تمثیل مقصودی ایله دیمک اولور اولیه مرادی اولور وشاید که ذکر مادّه معا اسلوب عربی
و با سکون نا زبیه تحلیل یابد چنانکه در اسم طیفور کس بجام وصل او کرم سد مران عجب
آه دیا روصله فوق دیار من جلب ● مصراع ثانیده طیفور جمع طریق بودر که لفظ فوق دیار
تحلیل بولوب قد ترکیب ایله حاصل اولوب لفظ فوق یار لفظنک فوقی دیمک اولور یار لفظنک فوقی
الفدر جوع فی ولا یفور اولور ولفظ طلب جمع تحلیل اولنش درطرح فی دیمک اولور
اولمیه طیفور اولور و چنانکه در اسم طاهر تا شد ز کلع رشته وصل تو جدا ● باز غم
بی تو جها کرد جها ● از عقبه مرگ بود ترسان دل من ● بی طالب مال بها
مصراع اخیرده طاهر جمع طریق بودر که لفظ طالب و مال تحلیل اولنوب بیرده ترکیب اولنوب
لفظ طا هاء مکسوره لفظ ماه اولور اولمیه طاه وماه حاصل اولوب
را اولوب طاهر اولور و بر عکس تواند بعد چنانکه در اسم مرشد

کز کرمت که هر کس که دارد کرم ● کرم دار دولت جهان محترم ● مصراع اولده لفظ کرم
و لفظ دار در تحلیل اولنوب لفظ عربی قلنوب کرم درم دال و را لفظ
ویس دیمک اولور قلب اولیجق قلب اولیجق شد اولور مجموعی مرشد اولور
وشاید که اسمی که بطریق تحلیل با رعایت حرکات و سکنات حاصل شده باشد انحلال بر یده واد
تحلیل اولنه اسمی دیکر محصول پیوند چنانکه در اسم اولیا بنیست بی باده دیر ما یکدم ● قلیل از ما
قالی کش هم ● مصراع ثانیده اولیا جمع طریق بودر که لفظ مست تحلیل اولنمش لفظ ازم
قالی در دیمک اولور اولمیه ام قلور ولفظ تحلیل اولوب ترکیب اولنوب لفظنده
دیمک اولور اولمیه خا قلور حرف خ لفظ ولیجق لیا اولور لفظ ازم که تحلیل حاصل
بحل شود ام ماند که ماده بعضی و اسم اولیاست و از لفظ اولیا امام
مقصود بالتمثیل است و مرادف ام در لیا با دیمک اولور که مرادف ام در اولمیه امام اولور
ترکیب عبارتدر آنک مجموع اجزا قبل الترکیب بمعنی غیر معانی بر لفظ نبوده باشد
بعنی معانی لفظ واحد اعتبار نماید بشرط آنکه هر لفظ ازان معنی باشد نه لفظ
مرکب قبل الترکیب مستقل بوده باشد و خواه نه اما مرکب از دو جمع با استقلال الاجزا قبل الترکیب
چنانکه در اسم عمر مرغ دلهای کسان از اتمام آن غمزه ● صید شوند ساخت بی دانه و
دام آن غمزه ● مصراع ثانیده عمر جمع طریق بودر که دانه دن مراد نقطه در و لفظ دام
ترکیب لفظ غمزه که اولنده نقطه و آخرنده ماسرا اولور و بعد مستقلا
مرکب چنانکه در اسم بیک کرچه در پیش رقیبان با من دل خسته یار ● هست از
لیک از دارد نهان

مصراع ثانیدن بیک جمع تخریج طریقی اولدر که لفظ بیکانها و کیدن تحلیل اولوب غایب ترکیب
اولوب بیکانها یه ترکیب بولوب بیکانهای ندارد اعتبار اولنشدر یعنی بیکان اقطعه برقدر که الف
اعتبار اولنیجق بیک قالور **بهرام** ساقی تو بیار زمانیدی چه شود انعام زما با زنکاری چه شود
بر خاک سیم بهر جام دریاب دانی که جزای دستکیری چه شود بیت ثانیده بهرام جمع طریقی
که مقدما اسم لفظ بهرجام اولوب لفظ اجزا و دستکیری تحلیل اولوب زاید ترکیب بولوب زایدت
کیری حاصل اولوب جام لفظنده جیم که زاید اولا بهرام اولور وچنانکه دراسم **تقی** بود عید ودارد
تمنای عیدی ازان سرو رعنا دل در دمندان سهی سرو من ارتقاضای عیدت
اکر رخ بپوشد عجب نیست چندان بیت ثانیده تقی جمع طریقی اولدر که سرو العدن کنایتدر
و لفظ تقاضا و عیدی تحلیل اولوب منایعی ترکیب بولب ای الف ز لفظ تقاضا یعنی بیک
اولور که اولیه تق قالور ودی لفظنک جمعی ذالدر چونکه اورتلدیه مکتوبی قلوب تقی اولور وچنانکه
دراسم **سلیم** دیکر بهر کو نیست از لالی بهتر ورنیست بنشت آه بهتر سکر جسته اولاطراف
یکر کور جو بیه قرم کشت سرا هر که بوده سکر سرای حوض استر هر کل و ارلک
از سرا ده رواق عالی بهتر یکیر حکلیده اولا عالی چار طاق بلکه بیت ثانیده سلیم جمع
طریقی استخراجی اولدر که جرم لفظنده سکز حادر و لفظ سرا و رواق و عالی تحلیل اولوب
واقعا ترکیب بولوب س را ده رواقعا لمذکور یعنی جرم لفظنک حاسی استر سینار
معنوده اولیه عدم اولنور وار که راه معتوحه واقعا لفظی لی اولا سلیم اولور وچنانکه دراسم
شهاب از حالت سوز سینه و آتش دل کوکب عمر ازتا حالنده ولوکار اوونده

از ما

از ما سخنی بشنوی ای شمع چکل بزده بر سوز اثیب سن ای کانک تشبیهی کر تو شنوی
سینه نسوزد ای جانان اکر سن اثیبت سن کوکس باغی ای اجا بشنو سخن ما مشنو از عاقل
اثیب بزم سوزی اولدر بزده غالب بیت ثانیده شهاب جمع طریق استخراجی اولدر که لفظ شنو
وسینه تحلیل اولوب و نویسی ترکیب بولوب بش نویسی نه نسوزد حاصل اولوب شین مکسوره
یاز ده سن ونه لفظنده نون مفتوحه یاز ده بیک اولور وماده ولد اب در مجموعی شهاب اولور
وچنانکه دراسم **کمال** کهی که جهت زیبا نمایدات دلبر بروقتی که راشح یوز کوستروله دلبر
کی آفتاب وه لیده بچشم ارباب نظر یعنی کوه و آن کلال ارباب نظر که کورنه معرا ثانیده کمال جمع
طریق استخراجی اولدر که لفظ کی واقتاب تحلیل اولوب و یافتی ترکیب بولوب که یا افتاب ده
ده بیک اولور کاف مفتوحه آب بولنیجق که ولده مادر کا اولور وده لامدر مجموعی کمال اولور
وچنانکه دراسم **حسام** دارم مهی که زینت رخوباده مقابلشی بر آن دارد که یوقدر خوبارده
انک مقابلی ماه تمام نه نکر که حسن قابلش بیز تمام اولی و انک قاب حسنی معرا
ثانیده حسام جمع طریق استخراجی اولدر که ماه تامده برله لفظ لامدر و لفظ حسن و قاب
تحلیل اولوب نقاب ترکیب بولوب لفظ حسن نقاشی حاصل اولوب لفظ حسن الم
لفظنک لام مفتوحه نک نقاب ده بیک اولور اوبلیه حسام اولور وچنانکه دراسم
فریدون هست فرداعیدو بجویدم نوخاص وعام یاره یاراندر بکی آن اسنی
خاص وعام با شد ارباب نظر را دیده لذه تمام اولور نظر اجله اولا ایل کوریک تمام
بوبیده فریدون جمع طریق استخراجی اولدر که لفظ فردا وعید تحلیل اولوب و ای ترکیب

فردلری قوه حاصل اولوب لفظ قوللغی استیجک قوه اولوب وبه نور ق
حرله نونندر یاتی کراسته لر قوه اولور قوه لفظنده ده حرواو حرف رادر
جوه تمام اوله معقولی یعنی ری اولوب زیده اولور چنانکه درلر سلیم
بسکز ماه من بی سرو یار ایجونیدر آفتاب انوری اه هر طرفی بویدر بو بیتده سلیم
چق طریقی استخراج اولنور که لفظ سکز وماه تحلیل اولوب قوما ترکیب بولوب بس قوما
یعنی حاصل اولوب بس حرفه بیور من لفظنی که باشمز اولوب یعنی اولنده تاکیدب
ولایقی حرف رالوب حرالوب وانده حرله فی یعنی لی واواولوب سلی اولوب
ولفقا بده تمشی حرله اولوب حرفه که شین وسین در بلوب کیدجک میم قلوب سلیم اولور
بوکشیده نایده که لفظ قوما ترکیب یافته وانه عبارت معنی بی سرو یار اعرواوبت که حرف اول
حوا کسته تمشی اودرتمشی قالمز که لفظ قوما ترکیب بولمشی و معنی بی سرو یار اعبارتنده حرا
حلعورکه انکن وارده ولیندر وچنانکه درلر زین ساقی بزکاب باده هرو حاجی
میدله بهر کدای ورواشاه چه ده دیده زکات بچه ای بنوشت برورونی قم زهرا
بیت ثانیده زین چق طریقی استخراجی اولنور که لفظ زکات وبی تحلیل اولوب وکابی
ترکیب بولوب دید زکاتی حدی بنوشت حاصل اولوب چه کوره ی ز و قتی
بر کاتب ی لفظنک حدی که یاور آنی یازدی ویکان اولوب لوبیله زکی اولور وحده
حرکه حور انک دردی یعنی حرف آخیری که نوندر انک اوزرنه اولوب زین اولور
وبعدم استقلالی یکی ازحو جزو چنانکه درلر سعید وار بزاید قدح ی کسی

درو

درو قدح زنخ نخصی لیبین مصراع ثانیده سعید چق طریقی استخراجی اولنور که لفظ ولیج
وبس تحلیل اولوب بدله ترکیب بولوب قد ه لفظنک چونکه حرف آخیری لفظه حاصلا
حرکلوب قد قلوب قاف مفتوحه سنه سی لفظی بدل اولوب سعید اولور وچنانکه درلر علی
عنایت هست آه یازنکورا ولیاقی عنایت نیست اورا بو بیتده علی چق طریقی
استخراجی اولنور که اوکی لفظ عنایت مادة امصدر اکن عنایت تحلیل اولوب ومنع ترکیب بولوب
منع نا وینتی نیست حاصل اولوب عنایت لفظنده نا ممنوع اولوب ولفظ نیست یعنی
لا اولوب علا اولور وچنانکه درلر سیفی چو روزی ای فلک از نمن وصال آن ماه
کشی خوانا فراق ازی به پیش به سرو پایاه مصراع ثانیده سیفی چق طریقی استخراجی
اولنور که لفظ کش وفراق تحلیل اولوب وقاری ترکیب بولوب وکش لفظنده
کاف منصوب معناسنه اولوب بیش کبی ویکان اولور که سی در قاف او قیحی سیفی اولور
ولفظ بیش باشمز وایاقسز اولیجق یا قلوب سیفی اولور وچنانکه درلر خواجه افضل
کرمید فلک کر وجاه لیای تا یافت چوتو هی نکو وجاهی نوی بر قرار وجاه وجاه قیعی
از بهر تو ای ماه بر آور تا ی بیت ثانیده خواجه افضل چق طریقی استخراجی اولنور که
لفظ ی تحلیل اولوب نزم ترکیب بولوب بر او بخوی یکان اولور که حرله خواجه در
آخری که یاور جوه کیلی خواجه اولور جاه لفظنک حرفی جوانی کیلی خواجه اولور
وفیقی لفظنک قفانه فاوجاده در جوه ای لیکوه اولاکه حرله لا عدد خواجه افضل
اولور وکتبی ازکه جزو باستقلال هر یکی قیتب الا ترکیب اوج جزوده وکتب هر بزنک

هر برینک استقلالی ایله ترکیبه اداتی چنانکه درایم **پابوس** بگو با غم دل کز زاهد سست
تو در پیشش نه ور با طل نشست معماده نایده پابوس جز طریق استخراجی اولدرکه لفظ
پیشش ونه ترکیب بولوب دورده حرف بات در تو لفظنک اولکیجی حرفی که تادر بابی
لفظ دیکلرلعی لور اولیه بابو اولور ونشت لفظنک باطنی یعنی حرف وسطی سین درانکاکه
اولا پابوس اولور هرا ترکیب بشینه است ولد بشینه ترکیبی در و بعدهم استقلالی بعض چنانکه
درایم **بابر** انکه همه عمر در عمارت وسود او کیست تا قصر کند منقش وسیم اندود
چون نی عمارت ملا آید چه شود تا نقش نماید که باشد مقصود بیت نایده بابر جز
طریق استخراجی اولدر که عمارت قلبی اولوب ومنبع ترکیب بولوب منبع مادت مولی اولوب مانک
مبنی مقلوب اولده لفظ رت ویکی اولور ماده وآب درلفظ رت قلب اولنجه تر
اولور ترا یک منبع یعنی ملکی اولنجه تابر اولور نقشی کوسترجک بابر اولور و چنانکه درایم
بابر ای ملا از روی پری روبه باشد جاره اقبال عیشکس تیره است یاد باره
بوبیته ده پیر جز طریق استخراجی اولدرکه پری لفظنک یوزی با در ولفظ عیش ویچ قلبی
اولوب شکستی ترکیب بولوب ی شکستی حاصل اولوب یای لفظنک کوز اکنجی در چون
صیه سی یا قالور ولفظ ده که باره در اولا که تا درجوف را قلوب مجموعی پیر اولور و چنانکه
درایم **درویش** مرد عاشق از غمت بکشا باز ای کبر بر ملا شیدا کنی چون درود اندوه تنی بد
معماده نایده درویش جز طریق استخراجی اولدرکه لفظ شیدا و تیره در دل قلبی اولوب ری ده
دو ترکیب بولوب بر دل شین دالنجی ری در دو حاصل اولوب لفظ شین قلبی اولنجی یشی اولور

چون حرف

27

چون حرف را دولفظ اولوب بیشش لفظنک اوزرنه اولده درویش اولور چنانکه درایم
شیخ طاهر خطا کویم کسی شش تیره شد ملا بلی کویید خطا چون هست خاطف
معماده نایده شیخ طاهر جز طریق استخراجی اولدرکه لفظ کویم وکسی و تیره قلبی اولوب
وکشتی ترکیب بولوب خطا را کویم یعنی خطا لفظنی وکز ودی حرکت اولور و کز اشقه
وکی بو قار واولور وکسی لفظنک تکلیل اعتبار ایله کاف منفی عباکسه اولور و نش
سی شی در چون خطا لفظنک اوزرنه اولده شیخ طا اولور و لفظ ره قلب اولنجه هر اولور
مجموعی شیخ طاهر اولور کشتی ترکیب یافته که متضمن حصول بعض اسم است و چنانکه درایم
صدر خواهی ز صفا و سیرت پاک خبر ای کاشیخ بدر می پرست ده بکذر
در جام و قرابه کن نکاهی پیش از انکه با پیش ز سیرت پاکی نکر بیت نایده
صدر جز طریق استخراجی اولدرکه لفظ سیرت دپاکی قلبی اولوب جامی وکشی ترکیب بولوب
پیشی جامی رت پاکسه حاصل اولوب جام وقرابه لفظلرینده جامی اولده لفظ قرابه در
لنک اولکی قافدر که انده ولده صدر دورت لفظنده ایچ کی تا درچون چلکا را قلوب
مجموعی صدر اولور بو شیوه نه که لفظ خماسی ترکیبیافته و چنانکه درایم **ملکشاه**
سوی قلا شاه ندید آنکه هر جور از او چون بلکتب وی لقا بحو وروی مکار
بو بیته ده ملکشاه جز طریق استخراجی اولدرکه قلا شاه لفظنک جانبی نوندز چوق اولیه
قلاشا قلور لفظ بلکتب و لقا قلبی اولوب تبدیل ترکیب بولوب بالک تعبیر قلب
حاصل اولوب قلاشا لفظنده قاف ی نه میم و الف یرنه کافی اولنجه ملکشاه اولور

و ولفظنك يوزه ميمدر اجلوى تا قلوب تكثير اولور و چنانكه دراسم **امانه**

بس با شاه دلفراز از جمع سرىلندا ه سروى و كاه چوپيز جوزى نياز منداى معرالها

نايده ا ما ه جوز طرزى مستوفليق اولور كه مدوده ولعواللى مكتوبيدر لفظ نياز تكليب جوز و ينى

تركيب بولوب جوز و بنى ياز حاصل اولوب يا ز لفظنك اركا جوزى كه يا ه مكتوبى وزراه مكتوبيدر

من و آه يعنى يم و نون بيت تكيه اولور اوليه امانه اولور و چنانكه دراسم **ادم**

انگشت كشته باد البتلاى تكلكون ه وحيد ه اى ماه درسفته به اكر و جوه معرالها نايده ادم

جوز طرزى مستوفليق اولور كه لفظ ماه تخليص اولوب حيث ايلم تركيب بولوب كوزمش لفظ

آه ونكشن ايجوبى كه نادر بده اليمنى قانده و بكلى ولور قانده عرلعه دم دراه لفظت ا لفظ دم

اوليق ادم اولور عبارت حيث ايلم تركيب يافته با تخليص لفظ ماه حيث ايلم عبارتى تركيب

بولمشدر ماه لفظنك تكليلى ايليه و چنانكه دراسم **ادم** رخ زمارك مه از آرسته بنهاده خواهى

بر مهت زلف دو تا را جهت آه خواهى بو بيتده ادم جوز طرزى مستوفليق اولور كه

ماه لفظنك رخ ميمدر چوه بنهاده ده الف قلور هو لفظنك زلفنده مرله و الدر اوليده آو اولور

ولفظ جهت تكليب اولوب تا را يو تركيب بولوب لفظ آه و مت لفظنك اوزره اوليق

آه و جهت حاصل اولوب مت تا راي اوليق لعم اولور وفتاى تركيب از جار جوز و با ستقلال

هر يك قبيل اللتركيب چنانكه دراسم **بدر** بابار رقيب بس كه بوغت خاطر

بو ديم بمحنت جداى صابر يكدمى شمه عاشقانا نمديده مه برتند زبانت آه دو جل دراقى

معرالها اجاز معتابه بر جوز طرزى مستوفليق اولور كه لفظ زبان تاه تركيب بولمشدر يعنى

بعض

بر بند لفظنده اكى واكه اوره ده لعلده لكى جوز كه مال و نوبند جوده

زبان تاه اولوب حافظ لعلده لفظ بر دوقلور چوه زا جوفنى آتش بوده بدر اولور

نون تانده كه لفظ زبان تاره تركيب يافته و بعد ستقلال بعضى چنانكه دراسم

واعظ اى زاهد افسرده دل جوراندنيشى تا چند زنا ريكى و تنهايى خويشى

از زنت دل شيرين تنت را تمتى ميخواهم و روى هله فروزه درويشى بيت تاپده

واعظ جوز طرزى مستوفلى اولدركه لفظ آتش قلب اولدق شتا اولور و لفظ شيرين

تنت و شيرين تكليب اولمشدر و بو و تزايم تركيب بولمشدر يعنى شتا لفظنده شين

لفظنى بو لفظت تزايم و بو لفظنى ميخواهم و بكى اولور چوه شتا لفظنده شين

ايله تا بوبيا تزاتى ايدب كيدره سى الف مكتوبيه قلور و بو لفظى دليسى

ز اولور و واو لفظنك يوزه وادور چوه اوكث اوقه واعظ اولور

و تواند بوده كه متا منفض هو تركيب باشد بى فاصله ميانه هر دو چنانكه دراسم

باباحمد زلفى وحيد رشته جانهاى بيقرار يكدو نوبت وراحد جو زلف يار

معرالها نايده باباحمد جوز طرزى مستوفليق اولدركه لفظ بيكدو و نابت تكليب اولوب

دو نوبت تركيب بولوب بكى دو نوبت آب حاصل اولوب چوه آب لفظنك اكى نوبت

دورد قلب ايدنسه بابا اولور و زلفده والدهم مكتوبيدر و هم كه

حاء مكتوبيدر چوه آنه لفظنده احمد اولور و شايد كه با فاصله باشد

چنانكه دراسم **صفا** كر صبا برخيز و آيد از قفاى كوى دوست

لفظ جانهاى بيقرار
حرف ميمونتند زنده

تازه گردد روضهٔ جان از هوای کوی دوست مصراعنك اولنده صفا جمع طریقی تشغولی
المشدرکه لفظ صبا تحلیل اولوب و برنی دخی زائد ترکیب بولوب که صبا برنی
زائد ایدر ز صفا حاصل اولوب صفا لفظنده ازین اسم قرینه سی ایله معلومدرکه
صاد دال اولمله صبادن اولور صبا لفظنك تحلیلی ایله عوض صاد لفظ فا ایله ودیکر
اولوب اولمله صفا اولور لفظ برنی که بمعنی بعضیست ترکیب یافته وبعد
ازاله لفظ زائد ایدرکه وسیله است فا طلسیت ودرین معنی منفع سه ترکیب چنانکه
در این بیت بها بشراب باقی ای زاهد ز رندان روچه گردانی بود تا شرب عاری
زهد بیهوده اگردانی مصراع ثانیده بها جمع طریق بستنزلی اولدرکه لفظ
مشرب وعاری تحلیل اولوب وتام وربیع ترکیب بولوب تا مشی ربیع آری
زهد بیهوده حاصل اولوب ربیع که بهار دخی صدنی که را در چوره کیم بها قلور
وشاید که ترکیب از عبارت فارسی باشد عربی استفاده شود چنانکه در این بیت
جنید این خسته کوی آن صنم باید که باشد جای او بازار زهره برشی با من غذر بادو
مصراعنك ثانیده جنید جمع طریق بستنزلی اولدرکه لفظ مید تحلیل اولوب تری
ترکیب بولنشدرکه ری لفظنده مشتقدرکه اوق اتمق معناسنه در اوکی
لفظ یا حرف نداور یعنی ای لفظ زار چوره اوق اته سن که ولد الغدر قلورکه
لفظ ولد عیلمدر ولفظ برشی دخی تحلیل اولوب یعنی ره لفظنك دالی
مفتوحه ویکی اولمله بد اولوب علیح ایله عبد اولور واکنی لفظ
یانك

یانك باشی یا انکو پندر و بعد لفظنك ایاقی که دال اولور چوق یا انکو بد عبد
لفظنده دال ادز زنده قونه عبد اولور بوشیح نامذکه تری ترکیب یافته که مشتق است
ازری بمعنی تیر انداختن و لفظ یا در اول مصراع حرف ندا است وشاید که
درین طریق نیز معا منفع جو ترکیب باشد چنانکه در این بیت مید
بجست وجو هرکه قدم نهی دررد طلب ترا حالی کند سوی آدم مصراع ثانیده
مید جمع طریق بستنزلی اولدرکه ترا تحلیل اولوب طلب درا ما ترکیب بولوب
طلب را حاصل اولور را که دور و دلوان و اولور وکوشه دده
واوه میمدر چوره چکلی را قلور لنده واوه سی دیمر اولور لفظ طلبت که
صیغهٔ متکلم است ترکیب یافته وبعد ازاله لفظ راتا که وقف است درحالی
نصب واز لفظ لی که تحلیل حاصل شده وافواسته شده وچنانکه در این
کیا دل جز بدعای دوست باب نبود یک لحظه زدود خویش غافل نبود
شد کعبهٔ کوی دوست پرلوله دعا الواه دعا وراه بجز دل نبود مصراع
ثانیده کیا جمع طریق تستوزلی اولدرکه لفظ دعا دخی تحلیل اولوب الواحد
دعا و ترکیب بولوب الواحد عا وحاصل اولور وآخرده واوه لفظ یکلر
دعا دوندی ایکیدر اولمله کی اولور وراه لفظنك دالی که الغدر چوره اتنجه
بچری اولمله کیا اولور وبعض ایراد تحلیل و ترکیب زیاده از جهار جزو ولد
اقتصار است نه انحصار ودر رساله بعض ارباب فضایل مافوق اد مذکور است

تبدیل عبارت از آنست که بعضی حروف را ببعضی بدل کنند و سیلهٔ تصحیف
بشرط آنکه اسقاط زاید و ایراد و آلد بجای آن ازین عبارت مستفاد گردد
و الا از عداد تبدیل نخواهد بود چنانکه در اسم نبی چنین که از مه خود ماند
اگر زجای رود حرف یکجانب بیست آورا بوبینده نبی چوق طرلی مستخرج اولدیکه
ولدی قمر در ... را در چوق لفظنده را ابدال اوله حرف قلور ولفظ جانب تحلیل
اولمشدر یعنی حرف لفظندن لفظ حرف ... چونکه لفظ نب کلام نبی اولور پوشیده ماند
که ایراق لفظ نب بجای لفظ حرف که بولنسه تحلیل مجموعی پیوسته از و عبارت
مستفاد گشته پس بنا بشرط مذکور از قبیل تبدیل نباشد و ملحق تبدیل شاید که
بولنسه تحلیل مجموعی پیوندد چنانکه در اسم شاه بدیع الزمان آن شه که سکندر
زمانست لقب عدلش سبب امن و امانست لقب شد راه بری جانب شاه دونده
مهرش بدل ملازمانست لقب بیت ثانیده شاه بدیع الزمان چوق طرلی مستخرج
اولدیکه لفظ راه بدل و شاه دن تحلیل اولوب دری ترکیب بولوب شد راه بری
جانب شا اولور شا لفظنک جانبی که شین در چونکه راه بری لفظنده حرف را اکا تبدیل
اولنه شاه بری اولور چونکه لفظ ری اثنده اوله و مهرکه ولوانده میم در اول کلمه
اولنه شاه بدیع اولور ولفظ ملازمان دن تحلیل اولوب ملا لفظنک قلبی که الم
لفظی در اوزی که ... لفظ زمان دیکر اولور چونکه الم لفظی اوزی اولنه
مع لفظ زمان الزمان اولوب مجموعی شاه بدیع الزمان اولور و چنانکه در اسم

تم

ای یار چو بین آن پری زلف کشی وز قد برآورد بنا کنی کوشه
دل تنگ زند برده است از دوستی آفرجه بوجه کنی بیت ثانیده تنگ
چوق طرلی مستخرج اولدیکه لفظ شوق تحلیل اولمشدر قاف اولدی تنک لفظنک
کوکلی دیک اولور تنک لفظنک کوکلی که نون در چونکه حرف قاف اوله تنک اولور
دری که کاف در چونکه ظاهر اولوب کیت تنگ قلور و دوستی لفظنک آخری که یا در
بدل ایتسن تنگ اولور چنانکه در اسم گیا باشد نظر آن مه خورشید جبین
سوی که و مه رمانت بلا دیده معراع ثانیده گیا چوق طرلی مستخرج اولدیکه که
لفظنک جانبی کاف در ولفظ رعایت تحلیل اولوب بو ترکیب بولوب عالفظنک
مهری بت بدیک اولور عا لفظنک مهری میم در چونکه اول بت بجد اوله یعنی
بت لفظنک مدی کنا در کیم با مکتوبی اولور چونکه عالفظنده میم با مکتوبی اولوب
لفظ با اولوب مجموعی گیا اولور و چنانکه در اسم نبی دیدند نشان قدمت در ویشان
خواهند از آن نشان ترا بی ایشان معراع ثانیده نبی چوق طرلی مستخرج اولدیکه
لفظ ترا ب وایشان تحلیل اولوب دری ترکیب بولوب نشان لفظنده حرف ای نشان
سن بی لفظ دیکر دیک اولور چونکه نشان لفظنده لفظ شان لفظ بی اولانی
اولور و بغیر تحلیل حرف چنانکه در اسم شهد و ازی مهر کل بسوی خود کشید بیچ بو ستان
خاک خوش زد چاک قرنب جان را ای دوستان معراع ثانیده شهد چوق طرلیکار یعنی
مستخرج اولدیکه حرف لفظ که بری خاک بری خوش بری زد بری چاک

تشبیه ... از معنی ... دیر
... معراع ثانیده ... چوق طرلی
مستخرج اولدیکه ... ترکیب
... لفظ ... تحلیل
... معنی ...
... شیخ لفظنک ... اولور
نون لفظ ... دیک اولور ...
شیخ اولور

... بیتی ... چوق طرلیکار
... اولدیکه ...
... آنجق ...

حذف عجز اولنور بالقطعه

دركه تعداد طريقيله مذكور اولور بونلرك اكثرى كه حروف اغيارده در حجره حرف اولور
تنبيه اولنه فارغ خورزنجار اولور خا رده ولد الف در تشبيه طريقيله و
خورده ولد سيند رشمس لعتباريله وزن دخ وله عدد در تراولد صبح
و چارده ولد والد حساب اعتباريله مجموعى السعد اولور پوشيده نماند كه واو
چهار لفظ خاك و خورى وزن و چاك كه بونلر تعدادنده مذكور شدند چو نجدى مبدأ ده
كرده خار وخور و زر و چار حاصل شود و آنلر ده اسم معقوده ونهايه كه بنين
متقدم كتابت باشد چنانچه در اسم **نوباوه** اى دوزنچه حال بود كاه رنگ قمر
برفته داده نكو نيكند نظر بكداخت زعشق يار دلهاى نيمى كاه ماه نمود
خويش را نوبهار وكر بيت نا نيده نوباوه چوق طريقيله استخراج اولورك عشق يار
لفظنك عوالان شمع يار در چوه يار و سى كه شمع در اراد عيار قلور ونوع تحليل اولنور
عبار لفظنه ماه كه را در چوه نوكور نه يعنى يكى آنى كورنه كه ولد نوح در عيان اولور
ولفظ ع دخ كندوي لفظ نوكو سنره نوباوه اولور وبهيچ طريقيله است
اين مقا باسم **بهلول** چوه در تب عيد آنه سبع اندان ازباع نمود ابروى عنبرفام
باردهشتى نام هم بهم ابرو ماه نوا و نام دبيه نه نام بيت نا نيده بهلول
چوق طريقيله استخراج اولور كه عرق بار ه لفظنك يوزى لعوب يعنى مع پرنه با لولا به اولور
وابعده مرلدستمان مقيدر كه بونت اسم ولد دراويه بهنوه اولور وماه نوه
وله بهنوه لفظنه اعلاه اكى نوه مكتوبدر چوه نام لعلا يعنى لام اولا بهلول
اولور

وچنانكه در اسم **رجب** دله نا نواخ ناوكى جور وكين طلبى كويا پر ازاده هجب
مصراع نانى ده رجب چوق طريقيله استخراج اولور كه ناده اسم لفظ طلب در انك اولنه
كه طا در چوه بركى اى اولاكه ولور راعد رلب اولور وبركى لفظ جبيح قلبى اولوب
رلب لفظنده ال كه لام در چوه چ كوريسى رجب اولور وچنانكه در اسم **حسن قلى**
بشن مالى پيند كو نركه حديث عتق كج باده ى ونوه ازسان وازى نقل كج
مصراع ثانيده حسن قلى چوق طريقيله استخراج اولور كه باده وراده نحح در انكر واي فاه مكتوب بدر
ساقيده ه بر حرف كه سبح در انى نقل ايم سج يعنى نقل ايتسج ونى دخى بر حرف
كه بيمدر انى لفظ نقل ايتسج حسن قلى قلور وصلخ چنانكه در اسم **شبرم**
در كسينه دله ريش كه بود ويم زيم بيش در برست كه در مانم ازهك خويش
نام منشى بود وشى كا وكبيش كوي كه بجاى خويش ايدحله ريش مصراع ثانيده
شبرم چوق طريقيله استخراج اولور كه ريش لفظنك قلبى شير در ولفظ كوى تحليل اولوب
وى م لفظنى ديكى اولور ريش لفظنك ه يا در چوه دله ريشى يعنى شير
لفظى دله ريش يرنه كلا بعنى م لفظنه ه يرنه كلا شبرم اولور وچنانكه در اسم **عبيد**
چوه كه دراتش وى بيرا مع جانش خو در اكند وكر كوه خورشيد بپا نا لش
مصراع ثانيده عبيد چوق طريقيله استخراج اولور كه خور كه عبارت در چوه خورشيد كندويه
بر حرف رويت يعنى خورشيد لفظنه خور عبارت اوله رخشيد اولور وخورشيد ك
رقمى شمس اعتبارى ايله تقويم حسبنجه سيع در انك مثالى شيح در چوه حرف

بی تشدید لفظندن شینی برنه ایله عبید اولور وچنانکه در اسم حبش زنشوه عارضانه بشوقه اولونی
مقاده ایرم بجز ده مجو آتش مصراع ثانیده حبش چوق طریق استخراجی اولدرکه
ولده مراد مرتدفی در که آتش صلی شین در چونه بجوده یعنی بی ده اولدقده قلورکه
آنده حا مکتوبدر مجو آتش ده مرکه آتش کبی بجز ده دیمکدر آتش کبی آتشی اولدقده
رکبخ آتش تحلیل اولوب حرف با آتش لفظنده ات لفظنه تبدیل اولدقده بش اولور
مجموعی حبش اولور وچنانکه در اسم صدس این دل افسرده را جام می آتش بوده
موسم سوماه در صاف فرح خوش بوده مصراع ثانیده صدس چوق طریق استخراجی اولدرکه
سرماده مرکه موکله دی در وقدح لفظنک صافی یعنی حرف اولی قاف در جبره
صده رجون در لفظنده دی بر نصدا او لا صدرا اولور وچنانکه در اسم یارم وآباز
مهر وزر بچشم بره زر و گوهر بینده لعل کنار را نوع دگر مصراع ثانیدن
یارم وآباز چوق یارم استخراجک طریقی اولدرکه لعل ماده مرکدام در کنار
لفظنده بر نوعده کند و معناسی مرکه اولوب و بر نوعده تحلیل بولوب نارکبی
دیمک اولور نارکبی لفظ یار در ام لفظنک کناری الفدر چونه یار اولدقده یارم
اولور وآباز استخراجک طریقی اولدرکه ام لفظنک کناری میمدر و نارکبی
لفظ یازه در وام لفظنک کناری میمدر چونه لفظ یاز اولدقده ایاز اولور
وچنانکه در اسم آیت زیبم کسانه لرید بدلانه کرفتم چونانکه درست نام تو گفتم
مصراع ثانیده آیت چوق طریق استخراجی اولدرکه لفظ مست تحلیل اولوب تا لفظنک

باشی وکاه لفظک

باشی وکاه لفظک باشی میم مفتوحه دیمک اولور اوبلیه لفظ تا لفظ ما اولور که
آنده آب مرآه در و لفظ کاه ماه اولور که مراد آنده الآمدر اوبلیه آیت اولور
وچنانکه در اسم شاه نویان جاه کرده بجز نوکر وحی بنیم حق درا نمود رکفنا وشنوی بنیم
نمونه شبی کوشه ابروی نویک هرسو رضیاله ماه نوی بینم بیت ثانیده
نویاه چوق طریق استخراجی اولدرکه شب تخلیه اولوب وبی ترکیب بولوب شبی مفتوحه
بی کوشه ابر و نمونه دیمک اولوب کوشه ابر ده مراد الفدر چونه شینی مفتوحه
الف ایله اولدقده شاه اولور وضیاله لفظنک بر جانبی الآمدر چونه اوله ماه نوکورنه
یعنی نون اولا ضیاه اولور و بر خاه رچونه ماه نوکورنه بو تقریرجه ماه تحلیل اولوب
یعنی بر هنوکوره وزن دیمک اولور اوله مجموعی شاه نویان اولور وچنانکه در اسم
الیاس نیست در لوح دل من غیر نقش نام دوست این که هرسو نام او حرفی نماید یاد اوست
مصراع ثانیده الیاس چوق طریق استخراجی اولدرکه لفظ این ماده اسم در این لفظنک
بر جانبی الف مکتوبدر اسمی مرکه ورده الف لفظی در چونه حدسز اولدقده قلوب ایلی
اولور و بر جانبی کنونه در چونه لفظ اسم اولوب حدسز اولا الیاس اولور وچنانکه
در اسم بها برکه وشنه است این که بر شمشاد بنیم مرآم یا بوده اغ و الف بالای هم ابنا عام
مصراع ثانیده بها چوق طریق استخراجی اولدرکه ماده اسم یاه در چونه اکثر اغلری یعنی
نقطه لری بری برنکل وزرنه اولدقده یعنی تداخل نقطه اولدقده نقطه بر اولوب با اولور
و هرکاه که با لفظنده الف هم لفظنک بالاسی یعنی هاء مکتوبی اوده اولور واوله

[illegible]

ما مکتوبی که تمام اولوب اسمی مرکّب اولدقده اولور و پوشیده قالدیکه ماده اسم لفظ

یار است وچنانکه در اسم رشید از کره شی دهر آنچه نیابد تغییر خواهیم که بود

صورت آن ماه منیر بو بیتده رشید چیقوطریقی لسان تخرج اولدرکه کوه شی دهر دن بر آدد

دهر لفظنک قلبی درکه رهد اولور وتغییر بولمیق مادر زیراده اله در انتغییر بولور

نقطه ایله ومابعده مرکبه سی در صورتی شی در جره رهد لفظنده تغییر بولمیقه مادر

شی الفق رشید اولور وچنانکه در اسم مقصود بلبل را وقتی که از باد مرصع یابد

بنر آب قبا صوف مربع یابد مصراعی نانیده مقصود چیقوطریقی لسانخرجی اولدرکه

آبده مرکبه مادر آنک اوزری مید و لفظ قبا تحلیل بولمشدرکه حرف میم ایله قاف مرکبه اولور

اولمیمه اولور و حرف قاف یا صوف مربع اولور مربع چهار کوشه در صوف لفظنک کوشه سی

فادر جوه چهار یعنی دال اولقده صو دال اولوب مجموعی مقصود اولور زیرا مربع چهار کوشه مرکب سی

وچنانکه در اسم مهدی نامرادیست که خیری زوی اوفد ونتر بیت از مرکه ارجه یکی بیت یکی دیگر بیت

مصراعی نانیده مهدی چیقوطریقی استخراجی اولدرکه لفظ مرکبه درت حرفدر چون برکا یعنی میم

اولا وبری یعنی رید اولمیه و بره یعنی الف ما الفقد وبری یعنی دال لفظمدی الفق مجموعی

مهدی اولور پوشیده قالدیکه درو حرف اول لفظ مرکه تصرف بطریق اثبات واسقاط

واقع شدر ودرو حرف لغو بطریق تبدیلکه مقصود بالتمثیلات وچنانکه در اسم همام

کس بزباده نیارد پیش تو نام کلها کل نیست جز رخ تو دیدم تمام کلها مصراعی نانیده همام

چیقوطریقی استخراجی اولدرکه لفظ کلها تحلیل اولمشدر تو لفظنک رفی مادر جره اول کل اعتبار اولنیله

وتمام لفظنده دخی تا کل اعتبار اولنوب تا ما اولیجق همام اولور وچنانکه در اسم هاشم

برهم از گفتار آن مبتر بس نهاده فاش کویم آنچه کویم هست آن که دهاه مصراعی نانیده

هاشم چیقوطریقی استخراجی اولدرکه فاش کویم آنچه کویم لفظنده فهم اولنورکه لفظ فاش تکرار اولقده

آنکی فاش تحلیل اولوب فاش لفظنک فاسی مادر هیک اولور وهاه ده شم مرکه میدر

چون آنخ اولقده هاشم اولور وچنانکه در اسم عمید شفیعی برسر راهی که ولیم بوده آن

سرو رعنا را که شتن دی باید مرز نکه عاشقانه که خو آمد عاقبت زان که شتن

بیت نانیده عمید چیقوطریقی استخراجی اولدرکه لفظ بایدک تحلیل اولوب بر لفظ دمید ایله

ویک اولوب دمید اولور ورنکه دخی تحلیل اولوب دمید لفظنده دال مکتوبی ترک

عاشقانه چیک اولور ونک عاشقانه ده مرکه زره در عاقبتی اولمیجق زیرا که

مرکه عینی دمید لفظنده اوکمه دال مکتوبی عینی اولیجق عمید اولور وچنانکه در اسم

معین مانند زرشود درفه تا تا تو بنگری سکین بی دل تو کند کیمیا کری بو بیتده

معین چیقوطریقی استخراجی اولدرکه من لفظنک دخی معیدر ولفظ سکین بی دل اولیجق سین

قلور وکیمیاکر ایله اولدرکه سی زرقلند وزرده مرکه عین درسین لفظنده لفظ من عین

اولوب میم ایله معین اولور وچنانکه در اسم عادل در عاشقی نماند ز دل جز غبار غم

باقی نماند آنچه بزیرده اشارتی بو بیتده عادل چیقوطریقی استخراجی اولدرکه عاشق لفظنده

دل کشیده در غبار غیره قالمیوب یعنی شین لفظ دل اولوب عادل قاف اولوب

ولفظ باقی اولوب ولفظ تحلیل اولنور لفظ قاف ایله قالمیجق عادل قلور وچنانکه در اسم

اسماعیل بعیدکه سال ساقی بیند سوزدم زاده شراب بار ینه مصراع اولنده اسماعیل چیقر
طریق تعمیه ایله اولدرکه لفظ ساقی وسینه تحلیل اولنور قیاسی ترکیب بولوب ساقیا
سینه حاصل اولوب سا لفظی قیاسی وکاف ویکی اولور دیکده مراد الف در سال لفظی ایله
اسال اولور چونکه اسال لفظنده لفظ ساقیاسی اولمیوب معاعی اولقده اسماعیل اولور
پوشیده نماند که کلمهٔ قیاسی ترکیب یافته ولفظ ساکه سابق اده سازچوه قیاسی نباشد
معاعی حاصل بود وچنانکه این معما ازبرای تو ضمیر منیر مقرب الحضرة السلطانیه اسعد
ابدالله تعالی اظلال معدلته که باشاره آن حضرت منظوم گشته و بومعما ضیاء الحضرة
سلطانیه متوسط ضمیر منیرک ضیاسندن در الله تعالی ابدی فلسوف آنک عدلی کوکلرینه
لمعه حضرتک اشارتیله منظوم اولمشدر وچنانکه در اسم ساقی کاه کردست آن کف بحر مثال
ایا کز جود ریسپت حسابش بکمال باز آی کفت حسابی آخر از خلق کنیز بست که آمد بخیال بیت
آخر که مصراع اولنده ساقی چیقر طریق تعمیه ایله اولدرکه لفظ کفت رحسابی تحلیل اولوب فتح
ترکیب بولوب سابی لفظنه مضاف قلنور که فتح سابی حاصل اولوب وکاف مثل معناسنه اولوب
سابی لفظنک فتحی کبی دیمک اولور فتحه بکزرین کم در برسنه که سابی لفظنک فتحی مثلنک
اوستنده اولان یعنی سابی لفظنده کسره که اوستنده اولان ده حرف با در اول کی خلوق لفظ
تقوی یعنی قاف اولان ساقی اولور پوشیده نماندکه کلمهٔ فتح ترکیب یافته وبلفظ سابی که
لاحق او دست اضافت کرده وکاف که سابق اوست بمعنی تشبیه است که فتحه در رسینات
مشابه است بکسر پس چیزی که بربالای مثل فتح سابی باشد حرف باست که
بقافی تبدیل یابد وشاید که اینجا عمل بتقدیر در صورت ثانی حروف برمعنی
از وجوه وجوه کیرد وچنانکه در اسم تنکری بردی از لب شکر چو دندانی کرفت آن نازنین
بره برسوی وبلوبرکه ده بدست ایچینی بوبیتده تنکری بردی چیقر طریق تعمیه ایله اولدرکه
شکر لفظنک لبی که شین در چونکه آنده بردیش اکسله تنکر اولور ولفظ سوی تحلیل
اولوب برده لفظنک بر جانبی صرف یادیلک اولور اولیله تنکری بردی اولور
از لب شکر چو دندانی کرفت شود با بقای لفظها تنکری شود وچنانکه در اسم فصیح
میداده زیب که سهی قدر اینند کاندر رخ هرکس چو کلش ناز نخند از حد چو بشد
نصیحت آن شوخ کرده برکوشهٔ ابرو زده وسر پیش افکند بیت ثانیده فصیح چیقر طریق
تعمیه ایله اولدرکه چونکه لفظ نصیحت نی حد یعنی آغوزی اولان فصیح قلور وکوشهٔ ابرو
نوندر چونکه لوربا شینی اشاغه بر آغوز نون فایه تبدیل اولنوب فصیح اولور وچنانکه در اسم
میر بر سر راهش منم باده بره های در فشاده از بالای هر ماکوشهٔ ده آمده کشان
مصراع ثانیده میر چیقر طریق تعمیه ایله اولدرکه اکثر لرده مراد نقطه لردر چونکه اکی
نقطه نک اوستنده لفظ مه یازلوب اکرکه های ملفوظ بیدر چکیلیا شکلی بولوب میر اولور
بربالای دو نقطه چون کوشه هیچ راه دراز تو کشندچی تبدیل یابد بیا ور وچنانکه
در اسم شمس بینمش بنهان در حد ندراده بر آبر باکهر آنچه لب تیغوانیش ای سرو
قد بیمبر بو بیتده شمس چیقر طریق تعمیه ایله اولدرکه چونکه بینمش لفظنک نقطه لری

كزلك و بيشلري برابر اولدقده يعني برابر بازله بو شكل اولور سمس و بونده
لب ديلدكه اوكي سيني ده نقطه ايله اولدقده شمس اولور بو شيده نماند كه لفظ بنفش
ماده اسم واقع شده كه بعضى تصرفات ده رله مقصود بحصول پيوندد
ولين معنايي آينده بطريق رتق وفتق وقوع يافته با تعرف خاص باسم ملك
كفتم برم هميشه و راشك پيش يار دويدم مارا بيك وصال شدله و ربه نثار معرا
نا بنده ملك چقطريق يسنولي اولدركه لفظ ماچه يك لفظنه اولنده و نقطه لري كيم
ملك اولور و تبديل وربيه معنى بيز متضمن رتق وفتق است باسم نور صوفي كه بتوبه
بوده از خم شكنان بر نافه بود از ره طيش عنان نو شد نهان صوفي مي مست آخر
بر حال كه مست پيوسته جان بيت نا بنده نور چقطريق يسنولي اولدركه ي ده مركه
شر آبدر جهاني شين در چوه نوشد لفظنده كزلنه و آخري كه دالدر او تكي حالي اوزره
كه قاله حرف راشكلي اوزره اولوب نور اولور وتوانذ بود كه اين عمل مبني بر
منعكس شدن لفظي باشد و چنانكه در اسم شرف يابد له لشكر خط زده شكست
كه جيم از طرف زنك رسيد بر رخ بچه ماه اي جاه كم كشت آن سپه را كه نكوه خواهد
بيت نا بنده شرف چقطريق يسنولي اولدركه مه مرآه ف قمر در رخي قاف
مكتوبيدر قافي كبي فاوردبير لفظنك سيني قصد ياز لوب باشي اشغه كورنه
لفظ شر كبي اولور چونه لفظ شر حرف فا اوزرنه اولدقده شرف اولور در كنت

لفظ سپه را

لفظ سپه را كشتن كه حرف سين مفهوم است چونه كوتاه تر واقع شود و آن نوشته را
وازكونه بنكرند لفظ شر تو آند بود و چنانكه در اسم بهرام آنانه كه زلفت خوش دارنماسا
نكت مكرانه اهمه از روي قياس بر رسم زمانه وازكونه ميخوانند زاني سست
بريشاني يعني بشناس بيت نا بنده بهرام چقطريق يسنولي اولدركه لفظ زمانه قلبيد
اولوب زمار بيج اوزره لفظ نه وازكونه ديمك اولور چونه لفظنه وازكونه
اوقونه نونه مايه و ثانيا به تبديل اولنور باد ما حاصل اولوب و زما لفظنك
رسم ده ماه نقطه سز وما كه بريشانه اولدقده ام اولوب لفظ رام حاصل اولوب
چونه باد ما بزنك اوزرنه اولدقده بهرام اولور و لفظ نه كه تخليت زمانه بحصه كه
پيوسته چونه وازكونه خوانند شود نونه بهي و بهي به بيا تبديل خواهد يافت
وشايد كه عمل تبديل بواسطه رقم هندسي باشد و چنانكه در اسم ايوب
شهزاده به بيش بار سيمي قمرها پيوسته برسم عزت استاده بيا بو بنده ايوب حقنه
طريق يسنولي اولدركه شهزاده ده مركه الفدر و يار لفظنك اوكي يا مكتوبيدر
زمع عزت عربيدر اكي متصلت اولدقده حرفنه علي ور او در چونه ده عو دوره
رقمده آلتي صورتي اولوركه بو شكلدر و الفي واو ده مجموع ايوب اولور بوشيده
نمانده كه لفظ عزت از تحقيق عزت حصول يافته ده حرف پيوسته او كه علي ور است
چونه ر زيت بايستد رقم شش خواهد عود وشايد كه مبني بر اسلوب جساب
حرفي باشد و چنانكه در اسم ابن يمين عمهاي دل خويش ما ضبته جانه جا دو بشيد اه

بیت بی منکن ملول از اینی بجر از آن دارم نهان نیم یکت سوخت آمد خون از شینم دل

تانیدن ابن یمین چقر طریق تسمیه ایچ اولدر که آهنین لفظنک دلی نو نذر بانوب

کیدجک آهین قلور و تمامت بدو بنیش ور چوه باریسی کزلنه دو نیم قلور دودة

مرآد یا ء مکتوبیدر و نیم لفظنک کندوسی مرآد رچوة آهین لفظنده اول مادة

بدل یا ء مکتوبیدر ولفظ نیم اولا ابن یمین اولور از ما که هیچ است چوة نیمی نهان

شود دو نیم ماند از دو حرف بی مراد ست و از نیم تمامة لفظ پس یک حرف

بچهار حرف تبدیل باید و شاید که تبدیل در ضمن احداث حرکت باشد و چنانکه

در اسم ادم پیچ و تاب جنین آن دو سنبل رعنا مدار بر قد شمشاد و زلف یکتا

معمای تانیدة آدم چقر طریق استخراجی اولدر که لفظ مدار تحلیل اولوب شمشاد لفظنک

قدی که الف در اتمک او زرنه مدکتور دیمک اولور و زلف که دالدر چون اچلیعنی

مفتوح اولا شمس آدا اولوب شمشاد لفظی اوچ حرف تحلیل اولوب شم لفظنده شین

لفظاه دیمک اولور اولیه آدم اولور پوشیده نماند که اشاره شده بمد و دوساختن

الف کلاه شمشاد که مادة اسم است و شاید که جزء مبدل باز بحرفی یا بیشتر مبدل

گردد و چنانکه در اسم محمدی خویش را خاک ره مردی کند ایای محبت آخر مکر کردی که

معمای تانیدن محمدی چقر طریق استخراجی اولدر که لفظ کردی تحلیل اولنور محب لفظنده

آخر که بادر چوة مکر لفظنده تبدیل اولنه محکر اولور و مکر لفظندن لفظ کر چیقن

دی لفظنه تبدیل اولنه محمدی اولور و شاید که دو حرف که محیط شی باشد بلفظ دو

حرفی مبدل شوند چنانکه حرف اول آه لفظ بجای حرف اول محیط باشد

و حرف ثانی بجای حرف ثانی و چنانکه در اسم هود دل خود را بسخنی آه دلارا

زهر بنی خواهد ساخت خار آ معمای تانیدة هود چقر طریق استخراجی اولدر که

لفظ خو آسد و خار تحلیل اولوب لفظ خو الفا مد آ ایلدی حا لفظی دیمک اولور

اولنده حا ء مکتوبی ها ء مکتوبی اولوب و آخرنده الف مکتوبی دال مکتوبه

اولیجق هود اولور و چنانکه در اسم ملکشاه سوی قلاشانه نهید آه دلبر حوری نژاد

چوة بمکتب دوی لقا نجوه روی مه کشاد بو معما یوقوده ترکیب بخشنده کرا ولنمشدر

و چنانکه در اسم اماه بین شانه سوا فراز شیر سر بلند آن سروی و کرم جو بیند

جز دی نیاز منه آن بو صفی اول بحلده ذکر اولنمشدر و چنانکه در اسم داعی و بیک

کسی را سنبل و کلاه نظر کجا آید بزلف و روی او چشم اخاعی و بدیکتا بد

معمای تانیشة داعی و بیک چقر طریق تسمیه لی اولدرکه زلفده مرکوز الدر ر

او لفظنک یوزی الفدر و چشم ده مرکوز عین در و ا ربعیتی ترکیبی لولوب

دید لفظنده و رتبه الدر آثار اچلوب کیدجک یا قلور مجموعی داعی اولور و بیک

استخراجی طریقی اولدر که لفظ بکتا بد تحلیل اولوب و اربعیه ترکیب بولوب

دید لفظنک الکی و آلی شاید که تبدیل اولنه یک لفظنه دیمک اولور اولیه

بیک اولور مقصود بالتحقیق اسم بیک است شاید که در تبدیل لفظی کو در و تقرف

نمایند بتمامی مبدل شود چوة لفظ تره در معمای بهرام مذکور شده

یعنی کلماه اوله تبدیل اولنه باپ دوال
اخر تبدیل اولنه ...

وایضاً چنانکه در اسم هاشم در دلی تنگم بنگر آنمه منزله چونکه هست مرا ازاره مه
ارامش دله مصراعی تابنده هاشم چقدر طریق استخراجی اولدرکه لفظ مه و ارامش تحلیل
اولوب ها ترکیب بولوب هست مرام ها ارامش دله حاصل اولدی مرا لفظنده میم مکتوبی
ها اولوب ولفظ رامش مقلوب یعنی شم اولدی هاشم اولور وچنانکه در اسم نعمت
ای فروشد یار ما ناز و رقیب سر زمانه   نعمت آنه ماه را آرد یا نقیب دادمه جاه مصراعی
تابنده نعمت چقدر طریق استخراجی اولدرکه لفظ مانع و قیمت تحلیل اولوب و نقد ترکیب
بولوب ماه لفظنده مالفظ نع در و باقی که ها در لفظ مت در ایک اولور اوتیلمز
اولور و دیگر طریق شایدکه تحت تصرف یک حرف باشد وآن بانواع متعدد
متصور است   وبعضی ازان در ضمن امثله وضوح می یابد وچنانکه در اسم
خالد یرعذار حبیب خالی بینی کو زشب شده بامیان روز و تیا بو سیده
خالد چقدر طریق استخراجی اولدرکه حبیب لفظنک عذاری حادر بوننده ملفوظی
مرکه در انگل اوزرنده خال یعنی نقطه اولیجق خا اولور شبده مرکولیدر
ودیده مرکه نهار در تقویم اعتباری ایله لام مکتوبی مراددر چونکه لام را کلمه
ادرشنه اولیجق حرف را حرف دال اولور مجموعی خالد اولور   پوشیده نماند که
حرف لام چونکه بیان حرف ریه پیوندی بدال آلست تدالآله خواهد یافت
وچنانکه در اسم دارا زلفش ذقن لیه ز فلکوه شد زدشانه وآنه شب دراز
افزوده شد   ازز لفی چه راست ه اشم آنه مرآمد ازلفوی انجی بوده کز بیدده شد

بیت تابنده دارا چقدر طریق استخراجی اولدرکه زلف اولدره مرکه در الکدر ورانده
مرکه در الفدر وماعده مرکه در تقویم اعتباری ایله را که دروزلف تابنده مراد لام
مکتوبیدرکه شکلی بودرر چونکه بونده اکری اولانه کیده الف حاصل اولدی مجموعی
دارا اولور ازلام آنچه باشد چونکه ساقط شوده لام بالف مبدل کرده وچنانکه
دراسم مراد کوشهٔ چشمت برآن نام ملتسای مهر باد   با بزرگیها نهان سوی ضعیف نا توانه
بو بیتده مراد چقدر طریق استخراجی اولدرکه چشم کوشه سنده مرادمیدر ولفظ برای تکثیر اولنور
نقط رایله دیک اولور وما بوکه یازیلیجق شکلی بودر چونکه ضعیف جانبی نهان اوله
دال حاصل اولوب مجموعی مراد اولور حرف مارا چونکه بزرگنی تصور کنند وجانب
ضعیف اوراعدوم اعتبار نمایند بدال مبدله خواهد شد وچنانکه دراسم فیخ
بجانه ومانه دله مه ماه زده آتش   رخ تو دردو سر زلف ولکش ای مهوش مصراعی
تابنده فیخ چقدر طریق استخراجی اولدرکه تو لفظنک رقمی ماه در زلفک باشنده مراد
زادرکه آنک رقمی بو شکلدر ۷ اکر اولنجه بو شکلده اولور ۷۷ تحلیل اولنجه بو شکل اولور
۸ ۸ سکسن سکز رقمی در سکسن فادر وسکز حادر نتاکه بو اکیسنک اجتماعنده اولا فیخ اولور
وچنانکه دراسم روح زجانه مه فغانه برفاست یکبار زبهر دل چو باز آزست رخسار
مصراعی تابنده روح چقدر طریق استخراجی اولدرکه لفظ باز از رست تحلیل اولنور وزاز ترکیب
بولنمز رقمی با بو شکلدر ۲ اکی قلبی بو شکلدر ۶ بونده مراد واودر وزاک رقمی بو شکلده
۷ قلبی بو شکلدر ۸ بونده مراد حادر چونکه را بو نلره رخت را اوله روح اولور

اولور رخسار لفظنده دیم

مقصود بالتمتنی عکس و حرف زل و باست وز آکه تخفیف آه برسبیل تحلیل و اقع شد

وچنانکه در اسم تاج از غبار ره آهش اندکه توتیا و آرم هوس راستی را خواهم

رزه اماه آه خورشید بس بوبنده تا چه طریق مستخرج اولورکه خورشیده ده مرکد

شمی اعتباری ایله سینی مکتوبیدر وسینک الکنده که معاه مدغوع قیلاوچ رقمی حاصل اولور که

شکلی بودر سه واوجه ده مرکه جیمدر توتیاده ازجیم تادر اولیله تاچ اولور ازه اماه

سینی جوه اجیمدر است مانند رقم سه حاصل شود و چنانکه در اسم خالد زینیسا که آه سیمین بنه

سنبب قند برسمن مانند بیماه تمامی و بی زآه خاله بر طرف ذقن مصراع ثانیده خالد چه

طریق مستخرج اولورکه ذالک خالنده جوه بیماه آه قلب یعنی ذاله مکتوبینک نقطه سی که انک خالیدر

جوه اوله نقطه لفظ خاله دیو تلفظ اولنه اولنسنه که ذالک خالی ایمک لعه زرنده رخاله

استبدا آه بولوره ذاله اله اولیله خالد اولور ازخاله آه جوه بیماه تام مانند الجملة ذاله

برآنست بجاله استبدا آه یابد و ذاله بدآه اعمال تحصیلی هشت است تنقیص وتخفیف

تسمیه تلمیح ترادف واشتراک کتابت تصحیف استعاره وتشبیه حساب تنقیص

وتخفیف عبارتست از انکه حروف که حصول آن مقصود باشد بعضی از آن

یا تمامی بصریح مذکور شود و بنوعی از تقدّفات کم متعین کرده تنقیص عبارت

از امراول است وتخفیص اشارة بامر ثانی تنقیص وتخفیص عبارتدر آندن که

حرفلرکه انکه حصولی مقصود اولان آندن بعضی یا تمامی صراحت ایله مذکور اولاویرنوع ایله

تصرفاتدن متعین اولا تنقیص مراد اولدن عبارتدر وتخفیص امر ثانیه اشارتدر

محمود

کمال

ونعیین مذکور شاید که بر سبیل تحلیل بات نه وذکر اولان تعیین یاد که تحلیل طریقی اذر

اولا چنانکه در اسم علا دوش از آتش دلم بهر دم علم شد بدید از نی هم علم ظاهر اولدی

بری بری آرد نجه مصراع ثانیدن علا چه طریق اولدرکه از نی هم لفظندن فهم اولنور که

لفظ نی شد بدید تکرار اولدو علم اول تحلیل اولور می ترکیب اولنب یعنی لفظ می لفظ

علی یه شد بدید اولوب و علم ثانیدن مراد الف اولوب مجموعی علا اولور وچنانکه در اسم

فریدون ز فریاد من کشت کردون دگرگون که خوانند رسیدن بفریاد کردون

مصراع ثانیدن فریدون چه طریق لودرکه آخر مصراعده اولان لفظ فریاد و دگرگون تحلیل

اولوب کر ترکیب بولب یعنی خواهد رسید یاد کردون اولبجون فر لفظنه یاد مکتوبنه ایرشه

دیمی لفظ دون ایرشه فریدون اولور وچنانکه در اسم عادل شاه خواهی که زسی بسر منزل جان

باشد ره عشق دل کوا مست بر آن در یا که بادین بنا ست ترا همراه دل

شاهد وره گشته عیان بیت ثانیدن عادل شاه چه طریق اولدرکه دیده دن مراد

عین در ولفظ شاهد تحلیل اولوب دو ترکیب بولب یا دیده همراه دل شاه دوره

اولیعنی برنوبت دل شاهدن الف مراد اولب برنوبت لفظ دل شاه مراد اولب عادل شاه اولور

وچنانکه در اسم تقی بر خضر که می حیات باقی باشد نا نوردن می زنی مذاقی باشد

مشتاق که آتشی بکوزنن تراست از آتش دل شراب ساقی باشد بیت ثانینک مصراع

آخرنده چه طریق لودرکه شراب ساقی تحلیل اولب بسا ترکیب بولب زاتش دل شراب ساقی

حاصل اولب آتش که قبل اولشا اولور آندن کشین ازله تا قلور وتا مکتوبنه ایلدرون

لفظ قی اولا یعنی اولور و آشنه آنچه بی وسیله تحلیل باشد چنانکه در اسم حسام

بر سنگ من نبر راه آن شه بیداد صباح و شام بسان ستاره ریخته باد مصراع ثانیدن

حسام چقر طریق بودر که چون لفظ صباح و شام عطفندن اولا صبا شام اولور ستاره دن

مراد نقطه لردر و باد دن مراد صبا در چون لفظ صبا نقطه لرکیبی دوکلیجه حسام اولور و چنانکه

در اسم آدینه آینه خوشست دل ما و رانه بی روی وی بود شکنیش مرآینه بونیده

آدینه چقر طریق استخراجی اولدر که لفظ آینه تحلیل اولوب ما و را ترکیب اولوب آینه لفظندن

اول نسنه که لفظنک ما و راسی در لفظ آیه در و آنکه دلیکه یاد رضا بن اون در روی لفظ

ده آوردر و اول ایتی در چون اونده ایتی کیبه درشت قلور درشت دال در شکنیش عبارتی

کسر دالدن ریندر آینه اولور و چنانکه در اسم داعی ارباب عشق روی تیغ بلا کنند

دارند سعی کز پی تیغ سر فدا کنند مصراع ثانیدن داعی چقر طریق استخراجی اولدر که

سعی لفظنه چون بری بری رنجه باشی فدا اولا اول انک باشی که بیان در لفظ فدا اولوب

فدا اعلی ولور و آلتی فدا اعی لفظنک باشی که فادر فدا اولور یعنی اسقاط قلنه داعی قلور و چنانکه

در اسم میرزا میر من ز ارمبتلا خواهی تو از من ز ا ر تر کرا خواهی مصراع ثانیدن میر

چقر طریق اولدر که لفظ تو میر دن عبارتدر و ترک ترکیب قولمنده یعنی بی لفظ میر سن ز ار لفظندن

ترک ر ا خواهی دیمکل دلور اوتلیه لفظ میر ایله لفظ ز ا ترکیب اولنوب میرزا اولور و چنانکه در اسم

درویش علی چون دوای دل طلب کردیم شو ز دل فزود بود در وی شعله افزود و چندان

مصراع ثانیدن درویش علی چقر طریق بودرکه دروی شعله لفظلک آخری که یادر حسابنده بیش در

چون لکی اولغدر اولا اون اولور اون یادر اولیه درویش علی اولور و تو آن بود که

این تعیین متضمن کنایت باشد چنانکه در اسم امام که گهی چون یاد زر آورده ام

آینه پیش نظر آورده ام مصراع ثانیدن امام چقر طریق بودرکه چون لفظ ام اولکه آینه

کتوره برام دخی کوروب امام اولور و چنانکه در اسم سراج ندارم منتکام عرض سخن

سر حاجتی خود زما کوش کن مصراع ثانیدن سراج چقر طریق بودرکه لفظ حاجب تحلیل اولنوب

وی ترکیب بولب لفظ سراج بی خود یعنی سر حاج دیمکل اولور چون سر حاج لفظ حاج لفظنک

باشنسزا اوله یعنی حا بیزا اولا سراج اولور و شاید که مبنی بر عمل قلب باشد چنانکه در اسم شاه

در پیش رقیبان نتوان گفتن فاش نام صنمی که هست در دلها شیداش لفظ دلها تحلیل

لفظ ها شیداش دل دیمک اولور چون بو لفظ قلب اولا شادی شاه اولور و چنانکه در اسم

علا عشاق وصال یار خواهند وز غالیان کنار خواهند لفظ غالیان تحلیل

اولوب غال لفظندن میانکی الف دکیلدر دیمک اولور یا خود عا لفظنه لام میان دیمک اولور

اولیه علا اولور در ضمن عمل تصحیف نیز تواند بود چنانکه در اسم حمزه بر پیچ خم رهی بود

آن زلف مشکبوش آنکه مست دو رخ یار آن طلب بو بیتدن حمزه چقر طریق بودرکه رخ

یاردن مراد یادر مصراع اولده اوله پیچ و خم رهی لفظندن لکی یا اوزنا بیدن اوله

لفظ جمله خمی در حقیقت حمزه کبی دیمک اولور حمزه کبی حمزه در آنچه در مصراع اول ماه دو حرف

یا واقع شده لفظ یوحنی است چنانکه در اسم خالد یادر دیعی بر که این به دل در مانند

کانه چو خود بی دین دردی بدلش مانده مصراع ثانیده خالد چقر طریق بودرکه خال کبی لفظ

خال در

[illegible]

وگرد داید دردل وردالم اعتباری ایله لام در لفظ دل چون لام ایله اولا دال اولور آنده

معنی مراد در اویله قلنا اولور وچنانکه در اسم بهادر بچشم در گوهر چشم گریان چون در فی بند

نهاده دردیده سوزش هیچ در برجانمی بیند مطلع ثانی دن جز طریق بودر که لفظ در دیده

تحلیل اولنه یعنی لفظ نهان جانبیکه نون در لفظ در کوزمش دیکر لفظ اولور اویله بهادر

اولور ودردن مراد نقطه در هیچ براغ بر نن کور بیچک نونک نقطه سی اوستندن النینه گلور

وزانک نقطه سی برنن کورلمیوب ساقط اولوب بهادر اولور وشایدکه تمامی حروف نام علی التر

در یک مقام اندراج یافته بوجهی اولوبوه تعیین پذیرد چنانکه در اسم شاهم انکه بود ز شوق

او شعله آتش آه من نام نکو لی وچنانه سست نهان دردرون تن بو بلیده شاهم چون طرقه

آتش آه من لفظنده تا و نون ایچنده اولان حرفلر اسم مقصود تعریفنه شیله بلنور که اسم مقصود لفظلری در

درین طریق شایدکه تعیین در ضمن اصلاح بحسب حرکت وسکون مجهول بوند وچنانکه در اسم بدر

بی غم ودردیکه دردل داشتم زین پیشتر زخم پیکان شکاری تو بود از دل بدر

مطلع ثانی دن بدر چیقه طریقی اولدرکه زخم پیکان شکاری یعنی اوکورکه غیری معوی درمزاکه

اولمز مراد آندن فتحه در یعنی بدر لفظنک دیکه دال در یعنی فتحه سی طشره کیدیجه بدر اولور

وتواند بود که مجموع حروف دو اسم مخرج بیکدیگر در یک محل اندراج یابد وبجدا بی نیز انجی

از ما سوای اشارتی کرده شود چنانکه در اسم امام زین من میان دو دو غم زار وکشاز جور وکین

از میانم آنکه این سوبکی آن سو بین لفظ از میانم ماده اسم در چون بوند حرف

بر طرفه بر حرف بر طرفه اولا امام وزین حاصل اولور تسمیه عبارتدر ازانکه اسم

جز بغی مسمی خواهند یا از مسمی اسم اراده نمایند اما قسم اول چنانکه در اسم درویش

سبزه از نو برده می بارزد درشت تا بپوشد روی دشت خود غنست مطلع ثانیدن

درویش چقه طریقی استخراجی اولورکه خود دون کرد روی دشت مراد در تقدیر کلام روی دشت

دشت نخست اولوب جوره روی دشت لفظنک یوزی اولا که دال در وتا اوردکه درویش اولور

وشایدکه حصول اسم حرفی ایدا برطه اعمال متعاینه باشد چنانکه در اسم ضاغد نیست این آیه آخره کو بر

اعضا دارم کف خونست در پای تن افکادم لفظ اعضا ودارم تحلیل اولوب ضاد زکب

بولوب اع اوزرنه ضاد آرم اولب ضاغ اولب وآیده دن مراد نقطه در اول یوف اولوب

ضاغ اولوب دخونده دم مراد در انک کوبکی دال در اویله ضاغد اولور وچنانکه در اسم منیر

در از لان نام نامی بود در تن سوار دیر پنهان داشت آنرا عاقبت کرد آشکار لفظ نامی

تحلیل اولنه در چون نام لفظنده لفظنا لفظ می اولا لفظ میم حاصل اولور وآنده ن زیر مراد در

وچون دیر را بی کزلیه ده قلور که مراد انده یا در واوله کزلنی که زادر کرو آشکار ادلا منیر اولور

وچنانکه در اسم ادهم درهم زده زلفش چو نهان کشت وبود برهم زده شد آنچه مراحاصل بود

درهم زده لفظنده الف دال در چون کزلنه دهم قلور فاندن مراد معنی در چون اول کر وکور

لفظا دحاصل اولور واول چون هم لفظنک اوزرنه اولا ادهم اولور وچنانکه در اسم فتحی

چون نجاند یار با آوازنی بشنوازنی این تمش تحسین وی لفظ نفس وتحسین تحلیل

اولوب نفس لفظنک نون فتحی دیکر اولور اویله فتحی اولور اکثر بین چون لفظ ح اولا فتحی اولور

وچنانکه در اسم امان جانا نظری بنا توانی چه خوش است بر سیدن حال خسته جانه چه خوش است

ای دل من نشسته که بنشینی ٭ بر گوشهٔ دیده هم زمانی به خوشست ٭ لفظ زمان تحلیل اولنسه
گوشهٔ دیده نک مرادی حاء مکتوبیدر چون لفظ نم زاء کلاوزرنه اولاسی اولور و آنڭ مسمی مراددر
و لفظ مانی اوزره که اوتوره امان اولور و لماه باشد که اسم حرفی را تثنیه یا جمع ذکر کنند و اراده
مسمیات خواهند چنانکه در اسم **مقصود** ٭ من نیم از ناخوشی خویش مشوش ٭ بهر من آفاق گشته
بهر دل خوش ٭ لفظ من تحلیل اولنمشدر حرف میم ایچون ناقه دونمش دیمک اولور اولور
اولیه قاف اولور بر قافدن مراد قافڭ مکتوبیدر و بر قافدن مراد صاد اعتباریله صددر
بو اسم قرینه سی بابیله معلومدر
مقصد اولور خوش لفظنک دلی واودر چون صد آندن برادا مقصود اولور و نکه در اسم
یحیی ٭ گواه برای ازدل این محنت کش ٭ که آتش دل غم بگردون برکش ٭ گو ازدل ما بگیرد ٭ با آتش
لفظ دریا و آتش تحلیل اولوب یا آن ترکیب بعد لوب بادن مراد یحیی در انکه دیه حادر چون
ای با برده دو ته سیبی یحیی اولور و قسم دوم که اشارت بتمامست فاراده اسم چنانکه در اسم **کیا** و
کافی ٭ پروانه را زشمع خوش آید چنانکش ٭ نخ پرش که سوخت بود غایت خوشی ٭ لفظ پر تحلیل اولوب
نخ لفظنک رابی حرف پ دیمک اولور رادیه لفظ نخ اولوب تعبیر للام نخ که سوخته اولور
که لفظ نخ مادر چون بانه قاف قلور آندن مکتوبی مراد اولور و خوشی لفظنک غاینی که بای مکتوبیدر
چون آندن اسم مراد اولا کیا اولور و چون کافدن ملفوظی مراد اولور یادن مکتوبی مراد اوله
کافی اولور و چنانکه در اسم **قاسم** ٭ ای ضم ابرو مه بنمائی ٭ روز نیم مه چون شب بنمای
ابرو چو مهت ازان صفا بخشیده ست ٭ تا از شب زلف روی مه بنمای ٭ لفظ ابرو صفا تحلیل
بولنمشدر یعنی ای لفظ زدو چون مه قوم حرف ص دیمک اولور مه دن مراد قمر اعتبار ایله رادر چون

نکه راددر چون زد لفظندن اساد مکتوبی اولا صد اولور صددن مراد مسمی قافدر بو نون
اسمی مراددر یعنی قاف عبارة قادان بخشیدست دلالت ایدر که حرف ق حذف اولنوب قافله
مراد لیل اعتباری ایله لامذر و مراد آندن بیدر و روی مه جمعدر چون بی لفظندن کوزینه اولوب
مجموعی قاسم اولور و چنانکه در اسم **نوری** ٭ زد مار خ که آن بی قد دو دی یار ماست ٭
راست آخر که بودنی عجب خوانمش رواست ٭ قدده مراد الفدر و یار لفظنک یونی مراددر
و حروف اسم لرنده بر حرفی الفدر و یا بر اولا نوندر که اسم ملعدد آخری که نوندر
چون حرفی را اولا نور اولور دکی لفظنک یدی قافدر چون بو نسز اولا یا مکتوبی تلوب تحلیل اولور
از اسماء حروف آنچنه اولنوع یاست نون است تواند بوکه از چند حرف که در یک محل اندراج
یافته باشد از یکی اسم او خواستند و از بین اسامی یکیله اکر عبارتی اراد نماید که افاده معلو
مقصود کند چنانکه در اسم **صدر** و **قرل** ٭ ز نام دوست جان جو یابد آرام ٭ صبا برگوی یکی
حرف از آن نام ٭ صبا لفظنک حرفلرندن چون اسم لرین دلیل صاد الف با را حاصل
اولور صاد که بی الف اوله صد اولور چون راء مکتوبی ایله اوله صدر اولور و چه صددن
قاف مکتوبی و رادن ملفوظی مراد اوله قرا اولور و اکر ازین معا اسم قاسم نیز اراده نماید دور
لفظ صاد که بی الف و لا صد اولور صددن مراد قاف مکتوبیدر و نا مده مراد اسمدر و
رایه اولا برا اولوب قاف که اسم اوزره اوله قاسم اولور و دین طریق شاید که عبارتی از اسمای
حروف حاصل شود متضمن ترکیب باشد چنانکه در اسم **امین** ٭ ای شیخ که از یقین ندانی شکرا ٭
بشناس نمانی بکشاد ان الله ٭ بو شین زنوس بیزی آخر ٭ آخر تو گوبی که تمام دین ایم کیکرا ٭

ببر شیر لفظنده چون حرف آخر اولدر تلفظ اولنماسی یعنی تعدد چون بو مجموعکا اسمی دلبر سین رازییه
یاصل اولور و بادة مرام در و کلمه بشنیز ترکیب بولوب بین لفظنک اول کلمه سی کا سی مکتوبیه درام دیمک اولور
اولیه امین اولور و معنی بین فهم ست ای معنا باسم زبیر ماهی که بجنس از غرایب باشد و پوسته
مرادین غایب باشد هر که به بالا البرو بغش نماید هر گوشه تمام از غرایب باشد عجایب لفظنک
گوشه لری عین و بادر چون تمام اوله عین جای بی حاصل اولور و عین دن مراد در
چون جای بی یعنی زبی لفظنه مراد اولوب لفظین فی لفظنک اچینه کیرن زبیر اولور
و کایع نزد و قسم تسمیه ست این مثال در اسم صادق وصف تو که ای فهم اصحاب آمد
معنی المتقدم — معرا و منا خر
کس نیست که در معرض این باب آید بکر حرف صد منزا ز القاب آید القاب تو صد بمراز اکر بنویسند
مصراع آخرده صاد و یکر صد ده مستمای صاد در که اسم مراد اولمشدر و منزا ردیج مراد الف
و لفظ القاب تحلیل اولوب لفظ ال و لطف قا باید دیمک اولور الف لفظندن ال لفظ
فا اولیجق قاف اولور آنده که مسمی مراد اولا صادق اولور تلمیح عبارتست از نشان دادن
بحر غیابیست که در محل مشهور و مسطور باشد یا مذکور چنانکه بطلام قرآنی یمنی جسته از محل یکی
حرف یا زیاده نمایند چنانکه در اسم فانی خلق جهانی بدعا بهر بار هر طرف از فاتحه خوان نیز شمار
فاتحه خواه لفظنک بر طرفی نوندر فان اولور و یی صاغیندن دو و رد و شمار ده ده درده
فانی اولور و چنانکه در این دو اسم با هم حصول یافته مسلم و تقی از مصحف حسن تو خوانم هر دم
در فاتحه آنچه بیش پیوسته ام نلعنت که یا فتم شکن بیان فا خر میان [illegible] بن ای طرفه صنم
فاتحه سورسندن اول کلمه که زیاده منتهای کلمه المستقیم در لفظده مراد لام در [illegible] اورتیه

٥٢

شکسته لفظنده فهم اولنور

آزوبنیا لفظنده فهم اولنور

و مکسور اولا و آخرده مراد میم در اوالدجی اورتیه کلا مسلم و تقی اولور و چنانکه در اسم
امین ای دل از اخلاص انها بی صاحب کوهرند ذاه فقیران نام جو کان طایفه نام ورند
صاحب کوهرده مراد نقطه لو حرفلر در و لفظ فقیران تحلیل اولمشدر فقی لفظنه سوردیک اولور
اخلاص سورسندن نقطه لو اولان حرفلر جمله قا و قاف دیا سوده اکا یا بی نوی تمام [illegible]
حروف نقطه اولمی اعتباریله
مراد ام درد بزده مراد مستمی در اولیه امین اولور از حروف نقطه دار سورة اخلاص جو
لفظ تعدادان شود دو یا و نون می ماند و آنچه درین عمل کثیر الوقوع است نشان دادنست
بماه ارقام تقویم که اهل نجم بنابر اختصار وضع کرده اند چنانچه از سبعه سیاره و بعض عوارض آن
مثل شرف و هبوط و اوج و حضیض و از لیل و نهار نیز بحروف اختصار کتابت نمایند و در ثبت ایام
هفته از یکشنبه ابتدا نموده رقم او الف نهند و رقم دوشنبه بی و علی هذا القیاس
و از بروج رقم حمل صفر نگارند و از برای ثور الف [illegible] بین تا حوت که رقم او یا الف است
بس زاید ایو بعضی این مذکورات رقم آن می توان خواست چنانکه در اسم ولد در پرده زلف
چون رخ مهر افزون آن مه کسل کرده نهان شب شد روز همه ذکر اولنور شمس اعتبار
ایلنیله دلنیش رکسل لفظندن جوزا سنین که لفظ اولور رطل و رد دن شیندن مراد
لام در لیل اعتباری ایله و روز دن مراد دنها ر اعتباری ایله حون و دو لفظندن لام اولا
ولد اولور و چنانکه در اسم بکر در جشنن روی آن بت ماه جهان مهر او حرکت کرد از
افکند بزمین بت لفظنک ایکی یا در و مهر لفظنک [illegible] کسر در کسر لفظندن مهر سکیزنجی
دوشه که فتح یا اولور و چنانکه در اسم تاج محو شدند همه و شان بیش رخ جوزاو

مهر شتاب ماشده روی جهان فروز او • بشتاره وفروز تحلیل اولوب فروز او
ترکیب بولمش دیستان لفظنده مهی که بین دنه چون صالی وبیلی نا تلور وجهان لفظنك
یوزی جیمدیعنی آنکن آشنه اولمتاج اولور وضایکه در اسم **سعد** خرشید بمهر اسم
در رخ آری اونیز جو ماست در هوای یاری • خرشیدن مراد سین در مهردن مراد
عین در ولفظ رخ واری تحلیل اولوب خاری ترکیب ایله رخ لفظن بر ذکر دیك اولور
مراد الف دراولیه چار اولور که مراد دال در مجموع سعد اولور وضایکه در اسم **لطف الله**
بین رضا را وباز لفظ ادو • شبی بر طرف افتاده بهر سو • ولفظنك یکانی الف در
وزلفده مراد لام در جونه اوله اولا لفظ ال اولور شیده مراد بیل اعتباری ایله لام در
یون القطنك جانبی لام اولا که بر طرف معنا فاده اولا یعنی حین ال لفظنك اوستنده لام حرفی
لفظ طرفا وزره اولوب که را در طرف لفظنده دوشمش اولا لطف ال اولور فجل لفظنك
الستنده لام اولاه لفظنك طرفی که ها در انگ اوزرنه اولا لفظ له اولور مجموعی لطف الله اولور
وضایکه در اسم **کاکا** جو آخر دو دری تو ماه کاست • اگر شام عیدش بجوبی رواست •
دو دری لفظنك ها قرا اولمق اعتبار ایله را در چون الگه دوی قلور که جیا بو یکی در
کاف در وکاف لفظنك آخری که فادر چون لفظ کا اولا کاکا اولور وضایکه در اسم **نور**
نبی جال ترا آفتاب گشته غلام • بپیش آن مه ابرو هلال نیم تمام • ابرو مهندن مراد
دال در وهلال دن نون مکتوبی مراد در نون ایسه دیکیش در نیم تام اولوب یعنی نا قص اولوب
ویا اولکن اولیچه نور اولور وضایکه در اسم **درویش** بپاه فتنه آمد خوش براآی جاه آزرده

که از بهر تو تیر دوست خود را بیش رفوکرده • تیر عطارد دیلدنبه دیورلر اول عطارد
اعتباری ایله تیرده مراد دال در بیش لفظنك کنه فرحی یعنی بیش لفظن اوکره اولان یا
چونه لفظ را اولا درویش اولور وضایکه در اسم **کامی** کام دل خویش ای دل افروز
حاکم زر وزکار بهر روز • روزکار لفظنده بدر خورده مراد لفظ زور در چون
دوته بین یعنی کیورسیج کار قلور وبدرود ده مراد نیها اعتبار ایله را در چون آنی
جی دوته بینه کامی اولور وشاید که یعنی که یتع اوله مراد باشد بطتال اتعاهی معقول بیدضا که
در اسم **معین** و **تیغی** جی بکر خط بر رخش از مشك ناب • نقش تو می بین بروی آفتاب •
لفظ حی تحلیل اولوب ونو اوج ترکیب اولوب ونقش نوم یوم در یعنی بیم در آفتاب
مراد عین در چون میم عین لفظنك اوزرنه اولا معین اولور وتیغ استخراجنده طریق
اولدر که نقش تحلیل اولوب شینو ترکیب بولوب نوح لفظنی ایت دیك اولور حروف
چونه ایکی ایشیدن سین وآفتابدن مراد که یوم در یوزی یادر چون لفظ نوح انك اوزرنه
اولا تیغ اولور مقصود بالتمثیل اسم معین است وتوانبود که برقم اشاره کنند وتوشم
اقحو سند چون این قسم قلیل الوقوع است اگر جهت سهولت انتقال ذهن برقم
بودن حرف اشاره واقع شود اولی باشد چنانکه در اسم **میران** بهر آنکه بود
رخندا زجهره فرو بکرو رقم که نقطه نش در رو • لفظ ورق تحلیل اولوب رقم
ترکیب بولوب کوروا وی که میزاه یعنی بوناکی لفظ نقطه اولمیه میران اولور
وجایع این هردو قسم است این مثال در اسم **فیروز** از تیر غمت بر دل کان عنبرکرم

یابد زکرم نامی اثر اگر رقم بانشد شرف لفظنک یعنی فادر چون نام یعنی ملفوظی
مراد اولانی ولور وکه رفع در رقمی در احلکه مرادا ولان فیروز اولور وبتال الکل
اشارة کرده شود بحرفی یا بیشتر کرد محل مشهور مذکور باشد چنانکه در اسم بیک
لبی محرم کعبه انجه در ره کوهی • شاید که نفقه بتر آن نه کویی اول نسخه که محرم اولان
بولوب دیر لبیک لفظنده صدن مراد ام در چون کزلنه بیک قالور و چنانکه در بابا
پیش روی جان فزایت آنچه می کویندیش • ذکر آن رو باید انکه خال بی بابا مان فوریش
پوشیده نماند که از روی جان باعتبار روح اسم ریا راده کرده شده که حرف پیش او
بغا که از تحلیل لفظ فزایت حاصل شده مبدل کشته لفظ فی حصول پیوسته وازانه
باب اراده شده وار عبارت زایت آنچه میکویندیش اعوذ بالله مراد ست که ذکر زو ازو
الفاست مقصود بالتمثیل ترادف واشتراک ترادف انست که از دو لفظ یا بیشتر که برای
معنی موضوع باشد لفظی ذکر کنند و لفظ دیکر خواهند بواسطه مشارکت در موضوع له واشتراک
انکه از یک لفظ که برای دو معنی یا بیشتر موضوع باشد معنی که باعتبار غیر معنی معانی خواسته
باشند باعتبار معانی مخالف آن خواهند اما ترادف چنانکه در اسم جان بابا بی قدر شعر که ...
در آیم ای نکار نیزه در پهلوست مارا از یمین و از یسار از جانب یمین آنکه ما عبارت
از انست نیزه در پهلوست یعنی الف در جنب است وان یسار نیزه در پهلوست یعنی الف و
چنانکه در اسم محمود هرچه بود از سینه یک یک محو کردم غیر دل • کان پر از پیکان بهر
ای ترک چکل • سینه دن مراد صدر در انکه بی دال در دالدن غیره حرفلری برر محو اید جک

محو ایکم یعنی ابتی یا اولوب
ریده مراد تبدیل و ترتیب مراد
اسقاط دن

یعنی صاد لفظ معنی اوغ لوب ورا محو اولوب کیز جک محو قا و لور و چنانکه در اسم محمد یکی
ای شفیع ز دل خویش ببین خوردی • رفت پای دلت از جا غم دل چون خوردی • پای دلدن مراد
لامدر جاه دن مراد مدار چون محل لفظندن لام کیره جک ملو ز لفظ خوردی تحلیل اولوب
چون خورده کبی لفظ دیکر اولور کوه عینی در عین کبی عین در لفظ عم که دل ولامغ اولور
مع کلفظنده عین لفظ دی اولجاق مدی اولوب محو یکی متمم اولور و چنانکه در اسم میر محیی میکنی قعد
دل مرسو برکان دراز • نیزه داری می نمایی هر طرفای دلنواز • نیزه دن مراد رمح در هر طرفده
مراد بر طرفده می کونترمه سینه و بر طرفده بی کوستر دیمکدر ایلیه میر محیی اولور و چنانکه
در اسم شیخ نبی آنرا که طریق پروری فواید دل • خاک در دوست باشدش سر منزل •
رخساره مهر و مه بخاک در دوست • بر خاک درش مراتب آید حاصل •
رخساره مهر دن مراد شین در شمس اعتباری ایله و مه معنای نمایی ده رخساره لفظ
معطوف در واننده راه مراد در قمر اعتباری ایله بونده در لفظنک طراغی باب اعتبار ایله
باب در او یلیه شراب اولور و لفظ مراتب تحلیل اولوب با ترکیب بولوب بونده در
لفظنک طراغی در نوع اعتباری ایله حرکات باید یعنی نکات کرکیه تا ویر جک ... اولوب
شیخ نبی اولور و چنانکه در اسم آدم از کریه من که مردم افزون باشد • بو مار دوست روان
وانکه چو خون باشد • لفظ آب تحلیل اولوب جو ترکیب ... لفظ آخون ... دیکر
اولور چون آلفظ خون که دم در اذا ابتیه آدم اولور و شاید که لفظی که مرادف آن
خواسته باعمال معانی حصول پیوندد چنانکه در اسم امین بیت عاشق چو ره سر کردان
به خورشید در کلشن پنهان •

خورشید دن مراد لفظ عین در آنک مهر نده مراد عاین مکنونی درکه ودیل تحلیل اولوب
وده دی ترکیب بولوب یعنی عین لفظنک عین کبتبدیل اولنه لم لفظنه مرادف درد در اولیله اللّٰه
اولور انک لامی کرلنه امین اولور وچنانکه در اسم خان شوخی که مرا بیچو رو بیجواب کذاشت
باز آمد و بر من نظر لطفی نماشت کفتا که رخ در رفته تر ابیداری دریا یک عاقبت یار خواهد داد
لفظ بیداری تحلیل اولوب تراب ترکیب اولوب رخ در رفته تر ابو داری حاصل اولوب تراب ده
مراد خاک در خد بکه کافدر کیده جک خاقلور و لفظ زیان دخی تحلیل بولوب یان لفظنده عاقبتی
دوتو دیمک اولوب یان لفظنده عاقبت که نون در آنی بتیه خاه اولوب پوشیده نماند که تراب
ترکیب یافته که مراد مرادفه اولنسه وچنانکه در اسم کافی هر تیر جفا که از تو بر دل خورد
آزار دل فگار بیرون برده زیج کونه که خواهد دل مسکین بترت دیکر دهم ره بر دل آزرده
مسکین لفظنک دخی کافدر و تیر ده مراد الفدر اولیله کاف اولور و لفظ هم تحلیل اولوب
هم ترکیب بولوب هم بر دل آزرده لفظنک دلنه دیمک اولور آزرده لفظنک دلی یادر دون
دال یای اولادن اولور که مراد آنده مرادفی ولاه فی در اولیله کافی اولور وچنانکه در اسم
درویش بی نغمه بلبل که در طراز رست ناطق نبری که خاخ از اشرار رست دانند همه اهل دل
کو کلوبش لفظیست برای دل که معنی دارست کلوبش تحلیل بولوب و عا لفظه اعتبار اولوب
کل دخی بش لفظنده معنی دار اولاه کل لفظ که مراد انده ورد دیو چل قلبله لار دویش
اولور و مراد لفظ کلاست که تحلیل حصول یافته چنانکه در اسم دین از غم آنچه دارد
خواهند شدن دو چندان چون سوی نرکس او بپیند در دمندان لفظ از غم

تحلیل اولوب غمدن که غم مراد در وزه لفظ دوتدو غی کاد رفعا ول بین دیر ایکی اودکلو
اولیجق اون اولور که یاد اولیله نه بنی اولور دنی کش لفظنک اوجابنی نون دیو جه کورلره
زین اولور وچنانکه در اسم شیخم خدارا یک نظرای سرو آزاد بشیدا یان دلها داده
داد بر باد لفظ شیدا یان تحلیل اولوب لفظ شی کولاسه بیلده و بهه یاه لفظ او زره دیک
اولور دایان لفظنک که طلاتی که الف دیمیادر الکیده جکدن قلورکه مراد انده خم در لفظ
شی لفظ خم او زره اولیجق شیخم اولور وچنانکه در اسم عبدی شب دوش ملال و ساغر می
دیدیم بر می زشفق جام زر وی دیدیم نعل سم اسبت که فلک می طلبد ماتو در
افسر بروی دیدیم لفظ ما تو و بس تحلیل اولوب تس لفظنک تاجی دیمک اولور
اولیله بنی اولور که مرادی عبدر وی لفظنک باجی که لفظ عبد اولا عبدی اولور وچنانکه
در اسم عیشی فردوس برین باسم کلزار آنجی وارایش او از طلعت زیبا رخی روی تو
ملتمس ندا بیم که آن باشد زبر این دین خار آنجی لفظ ملتمس ندا بیم باشد تحلیل اولوب
مسند ترکیب بولوب یعنی لفظ ملتمس آدیم اولوب بو لفظنک بو زکی نادر آنسز اولیجاق
مل قلور که مرادی در دین دن مرادی عیش در که بو نک نکتو بیه مراد در ملکا مسند اولیجق
اولور و خارکبی جار در و مراد انده دال در اولیله عبید اولور وچنانکه در اسم آدم
دور از تو چکو بیت جه سانم بادر دو ما دست جانم درد دن مراد دادر ماده
ماد آب جوه دا لفظنک حرف دال ما یعنی آب له لا آبا اولور دم لفظ ایله آبادم اولوب
لفظ آ لفظ دم ایله دیک اولور چون لفظ که لفظ دم ایله اولا آدم اولور چنانکه

در اسم اوحدی بر بنی بنیش مراد بیده زنهار بر دوی نکو و مه یادآر نکودن مراد حسن
انک نوری حادر و لفظ باد تحلیل اولوب دار ترکیب بولوبلی دن مراد آد اولوب چوه یا واودن
اولا اوح اولور ویا ده مراد ام در قبهرده مراد شمس اعتباریله سیبی مکتوبیدر چوه ام انک
اوزرنه اولا امس اولور و امس دن مراد دی در مجموعی وحدی اولور و چنانکه در اسم امام
نام صاحب طریق شهر شمر شد ز تکبیر بازیا بنکر لفظ یا تحلیل اولوب تکبیر لفظندن حرف
رادیکا اولور لوبله تکبیر یا اولور و مه یادن ام مراد اولوب امام اولور و چنانکه در اسم معین
دمادم فزایند خوبان ستم اما نیابی نمایند حد کرم را ها بر کرحل کرمدن میم مراد در لوبر کر
لفظ کرم تحلیل اولوب جم کبی دیمک اولور دم کبی ذم در حدیه کرایه تبدیل اولنه زرا اولور کر مراد دیگی
اولیه معین اولور و چنانکه در اسم مهدی مراد مرجا آن شیرین بکام مست لب شهد وی آخر تمام مست
لفظ شهد تحلیل اولوب بر لفظنک ایکی باد در چون شه لفظنه تبدیل اولنه شه اولور کر مراده مه در
و دو ی لفظنک آخری کر یا و مکتوبیدر چون ملفوظ اولا مر فرد و یا اولور دال مکسوره دن یا دیمک
اولور اولیه مجموعی مهدی اولور و چنانکه در اسم علی هر کس چو من بخاک در آن ستجلل
افکنده خویش را ز برو زیر یافت دل زیر لفظنک کندوسی یعنی زیرا ولانی زا و مکتوبی در چون
بر اغلوب کیده بر قلور که مرادف علی در و انک دلی که لام در چون زیر اولا یعنی فتحه سکر اولا
اولور و چنانکه در اسم امام کرفته دمشه جمن را ز مولیاد خزان بود سبک حرکت نخل او بیانی
ازان لفظ نخل دن مراد الف در که حرکتی ضمه در که ثقیل در چون حرکتی خفیف اولا فتحه اولور
او اولور که مراد آندن ام در چون بری آز دیجه اولا امام اولور و چنانکه در اسم معان

بجان آمد دل از غم هیچ کو بیم من مسکین که از صاف بی وصلت چشم دل را دمد تسکین
بی لفظنک صافی میم در و چشم لفظنک غی لی که شین در متحرک در چوه الکا تسکین ویرلوب یعنی ساکن
قلنه جشم اولور که مرادف عین در اولیه مجموعی معین اولور و مثال اشتراک ایکه در ضمن ترادف
باشد این مثال است در اسم علا یا رب از رغبت دل پر نور آن عالی مقام مست مین کعبه دارد
باقیش از بهر نام کعبه لفظنک یعنی آنک اولاه عین مکتوبیدر باقیسی کبه در کاف مثل لغابنه
برکبی ... در که مرادف لا در مجموعی علا اولور علم کنایت و آن بر دو قسمت قسم اول ایراد لفظی
و اراده لفظ دیکر بواسطه مفهومی که موضوع له لفظ مراد باشد و لفظ مذکور را برای آن وضع
نکرده باشند چنانکه در اسم موسی آنچه زلفست از آن زلف طلب ای دل غمزده اسباب طرب
شول نسنه که زلفاندن در مو در و زلفده مراد لامدر کبی مراد در اولیه موسی اولور
و چنانکه در اسم معز آنکه مست از شبش دوز بروز مه بتر سوسم مست که زهر قومش ام ...
اولی نسنه که انک سببی ایله روز اوله آفتابدر و مراد آندن عین در و بروز تحلیل اولنسه بروز
انک اوزرینه یعنی عین اوزرنه لفظ زم دیمکدر اولیه زمع اولور و انک باشنه زا در قدمی عین در
چون حرف زعین دن اشغا اوله معز اولور و چنانکه در اسم عمر انذی قوتی غم محو برای فرزانه
در کوشه عاشق در آمد دانه آن مرغ که مست عاشق کل املاست باکه نبود اکر نبایدد دانه
کل عاشق اولاه بلبل در بلبل مراد در مراز غین در مرغ لفظنک غینکه اعلا اولا غمز اولور و دانه
نقطه در اولیه عمر اولور و چنانکه در اسم قباد دلا دوری از کار بار جهان به ... آنجا بغدریغ
دلیله بر وز ناه ترکیب اولوب دلبرانه تحلیل اولنسه دزناه باد در دلده مراد قلبدر ...

فاق پا اوزرنه اولیجق قبا اولور آنچه وزانست بایست * وچنانکه در اسم بهمن درد که
نوید وصل شد دیر آخر * غمخانهٔ دل شد زیر و زبر آخر * کو یک اجل که شد دل از زمن کم *
یعنی آن رخ ماه چارهٔ آخر * ماه دن مراد اولور لکن ذهن که میم در با اولوب بر اولور و
خراسان چارهٔ سپره من دیر لر آخرمن اولیجق بهمن اولور مراد از چارهٔ سپر لفظ من است

وچنانکه در اسم سیف * جز متاع توانگران چیزی * بدر این کنبد زبرجد نیست *
آنچه از مفلسان بود دونی * غیر سیم برشک بجد نیست * لفظ مفلسان تحلیل اولنسه شول
آنده لیسان اولا آخر دکر اندن مراد میم در چون تبدیل اوله آخر سی اولان سیم نقطه
کبی درسیف اولور وچنانکه در اسم عرب * خوشا توجه آمال نظر برکه عدم * بجای نظر
از عجز و برکشید قدم * لفظ لت تحلیل اولنسه در حرف لفظنده لقطع که آلت نظر یعنی
عین اولوب عرا اولور و بر لفظنک ایاغی که را در چلپاء مکتوبی قلوب عرب اولور وچنانکه
در اسم حسام * کر برستید در باید بنا ای سیم بدن * یکی نظری بر من دل خسته مکن *
بنکر که بر سر شک ما کان درها * آید بقطار متصل بر دامن * کان کهر دن مراد چشم در آندن
اولان در لر نقطه لر در قطار اولوب بر لوب متصل اولیجق الف اولوب دامن که میم در انکله وزن
اولیجق حسام اولور ردیف معا نیز از آنکه کهر برشک چشم مرادست که انا اجتماع نقطه های او
بر قطار بر طریق اتصال الف حصول پیوسته قسم دوم لفظیست واراده لفظ دیکر سی وآنه
یعنی بیا آنکه دلالت اول بر ثانی بطریق تسمیه وتلمیح باشد یا لفظ ثانی موضوع اول باشد چنانکه در اسم
سیف الله * آن مه بسر جود آید دانیم * وین مهر و وفا پاید و ثبات بدانیم * زلفش ز جفا محو کند

حاصل ما

آن شوخ با حیله نماید دانیم * زلفدن مراد لام در لاحساب بن هی در حاصل ما آب اعتبار بی ایله دیر
واو چدن مراد جا لفظنده جیم در چون زلف بعنی جیم فی فحوای ما قلوب سیف اولوب لفظ جلیل تحلیل
اولنوب با جی ترکیب اولوب جامی معنی حوایجی که زلف در بونن مراد لام در لفظ آنو لکا او ایاق مجموعی سیف الله
وچنانکه در اسم پیر احمد * بود در جنک تیر انداز رستم * که تیر غمزه بش بیار زد بر کمان راست *
ز ابرو و غمزه آن چابک جدا * کمان بر تیر آمد عکس آن خواست * لفظ کمان تحلیل اولوب که لفظ که
تیر اوزرنه قالدکیر اولور تیر کبی تیر دن ولفظ آمد انکه عکسن دیلجک یعنی تیر که الف در وانکه
قوس در وتو شک قمی خار در آمد لفظنده الف خا اوزرنه اولیجق احمد اولور مجموعی پیر احمد اولور
وچنانکه در اسم * چو ماه عارض و سرو قد آن حور نژاد * مه نا بنده نباشد بنود سرو آزاد
لفظ تابنده تحلیل اولوب لی مراد اولور که لام در چون لی لفظنده لام بن اوقلیه یعنی
آزاد اولوب اسقاط اولنوب بی قلور وسرو دن مراد الف در ای لفظنده الف که آزاد اولیه یعنی
غبنا ولا عبدی اولور آز لفظنک تحلیل حصولیا فته لفظ لی خواسته شد که مرادی دوست
وچنانکه در اسم شاه خلیل * نکشد میچ بکشت طل و باغم خار * دید در شاخ کل چو
ماند آخر * دیده دن مراد نادر چون شاخ کل لفظنده اولا شاه حکل اولور وخویش دن
مراد سمان شاخ کل در کل لفظنده بعلاقه او در چون اول لفظی ولا که مراد اندن مراد
مراد لیل ولوب مجموعی شاه خلیل اولور وچنانکه در اسم عصمت * خانه ام سوز دلرا
نا آتش دل چو انبرکه افروخت * خانه مراد بیت در چون باد و سه کانه مصراع قلور بونرکه
دل کیدن یعنی قلبا ولا عصم اولور آتش لفظی که قلب او لا شتا اولوب بونده آز ابی که شی در

چون باد فاقلور که مراد مسمی در عجمی اولور و چنانکه در اسم تقی و طاهر چهره افشان شد
چو از خون دل صد پاره ام • نقطهای اشک همی ریخت بر رخساره ام • اشک لفظنک نقطه‌لری
که اوچ در چهره یاری دولی بر بوجی نقطه قالور نقطه لفظنک بوجوخی نون وقافدر تقی اولور چون
انکا اوزرینه بر نقطه اولا تی اولور و ام لفظندن مراد یا در که مسمی مقصوددر اولیه تقی اولور
و طاهر اسمنکا استخراجنکه طریقی اولدر که نقطه لفظنک بوجی طا و ها در چون انکا اوزرینه بر نقطه اولا ظه
اولور و بر لفظنک رخساری که با در چون ام یعنی یا اولا بر اولوب مجموعی طهیر اولور و در تحصیل
هر دو اسم مراد بلفظ ام و یاست چنانکه در اسم مسافر میکند خاز خطا افر زخاک پای دوست
جای افر خویش را خاک قدم ما زد نکوست لفظ افر تحلیل اولمشدر از لفظنک یری لفظ
سود بک اولور چون سر لفظ اف لفظنه مکان اولوب بو آنکا جنه کیره سافر اولور تاج
یعنی که تا یا کنایت اولور حلول بولمش در خویش آندن کنایت در بان شد رو قدم لفظنک
میم در چون با من اولا مسافر اولور از جای فر بلیا بکنایت حلول لینه که خویش عبارتدر از انت
سر خواسته شد و چنانکه در اسم بوعلی در میان بوته خواهد سوخت زار تا به طل کر نماید پیش یار
بوته لیجندن زار لفظنک اورتسی که الف در یالیجی زنقلور که عین در اولیه بوعته اولور آنده
اولاه لفظه ته چون طل لفظنک دینه کلا لام در تبدیل و لدو یا ز لفظنک اوکه کیا در کو سترله بوعلی اولور
و چنانکه در اسم عادل آن سر و که دل خون ز طل اناهی اوست • جان خسته ز بی مهری خود
کاهی اوست • بی مهر نکو عیش دلارام منست • از مهر نشان دلارا هی اوست • بهر ده مراد
عین ده اولکه نشانه اولا یعنی الف اوو ع آنکه مراد الف دع آ ادل اولور و لفظ دل که انده آرام ایله

عادل اولور و چنانکه در اسم مسکین تسبت ساده رخان جمله با نجم کردم در میان مهر
یکی با فنیم کردم مهر معنا بی متعاپه شمس در که مراد سین در چون میان لفظنده لام میان اولور
و لفظ یکی تحلیل اولمشدر با جرفی که بوآدم دیمکدر اولیه مسکینان اولور و یکی که الف در یا اولور
مسکین اولور و چنانکه در اسم بکر مست تا تو بر غم مجنون زاغ زده • اخر لیلی منشور
زان بیدل و بر هم زده • لفظ لیلی و بیدل تحلیل اولمشدر اول نسنه که لفظ لیلی اولا کندرانکه
دکلم بنی در چون بلا اولا کبر اولور چون بر هم زده اولا بکر اولور و چنانکه در اسم سراج
بنه سر بر آن سلطان بعد خاکساری اگرچه سر طلب داری نداری لفظ تاجداری تحلیل اولمشدر
اگرچه سر تاج لفظنی دو تر سپاس تاج لفظنک باشی دو تمرشی که تا ء مکتوبیدر اولیه سراج اولور
و چنانکه در اسم بدر علی که همین چراغ بود بدر باشد • آن علم طلب کن که منور باشد
کوبنی شرف علم مبیتن مرکز • بی کوشه مدرسه نباشد باشد • لفظ کوشه تحلیل اولمشدر
کوطوب معناسنه اولوب نقطه مراد اولور شه لفظی که نقطه بر اولاسه اولور مدرسه لفظنده
اولیجی مدعا اولور و کوشه مدرسه که میم در چون حرفی اولا بدر اولور و چنانکه در اسم شیخ
کوزم تر در که دار به کوی بهر او نثار • کوزدل مارا بعواجی مراد خفه بر آر • لفظ تر نکو
انجو لری نقطه لری در و مهردن مراد شمس اعتبار ایله سین مکتوبدر چون نقطه لرا کا نثار اولیه
شینی مکتوبه اولور و مراد فعن در و دی حادر غواصلیق دریابه طلقدر که ایجنه کیرجک شیخ
اولور دریاده مرادی حاصل لکل انجو بی بولور چون مقدر یعنی نقطه بی بعد و کتور لکدر اولیه شیخ
و چنانکه در اسم شمسی ندارد کوکب اشکم سعادت تا بی پیکر • بر دی ماه کو مسعود دینارش

دوی ماه دن مراد شهر اعتباری ایله شین در و مسعود لفظنک ثانی عود در سوی وی که بادر
مسعود لفظنی عود که یا یه تبدیل اولمجموعی شمسی اولور و چنانکه در اسم قل زید
هر دلشده که جان غم فرسایش آمد بلب و اجل فکنده از پایش از طایفه اهل عشق قندآخی
آشفته دلی بسته کمر بر پایش عشق لفظنک آخری قافدر و لفظ دلی آشفته اولیجق لید
اولوب قلید اولور و لفظ کمر تحلیل اولمش در مرکبی دیمک اولور مرکبی حرف در چون لفظ قلید
من لفظنی بلنه یعنی اورتسنه باغلیه قلمزید اولور و چنانکه در اسم مرحوم لطیف بستنه دری طبق
ماه بجای لنش جز فیروزه جو افطار کند بر خوانش ماه دن مراد لام در طبق لفظنک یوزی که
طادر انکله زینه اولیجق نطا اولور فیروزه دن که افطار این روزه یه کیروب فقلور جز یعنی
قبله بجاه یعنی اولوب لطیف اولور و چنانکه در اسم مراد تلکه بدل تو به بنکن منعنیی
مردم کنند آرزو از بو الهوسی دانی تو که دل چه چیز قلبست از و انکله اخری مرادی نیی
دل قلبک مرادفی در مرادف لفظنک اخری که او زده مراد اولور و چنانکه در اسم عبدی
زشطل جو ریش ما چه کو بهی بر بین اثر و زنار فرداچه کو بهی جور شطل جور در و جور عینی
نادن مراد ابجد انکله اوکی الفدر چون عینه اولا عبا اولور مصراع ثانیده فهم اولنور که کونه
باره دی دیر اولیه عبد اولور و چنانکه در اسم هارون هر آنچه غنچه صفت داشت این دل از غم
درون خویش نهان جی نماید از بی غم بر کره لفظ نهانکه ایچی کوستره ها حاصل اولور
و بر کره درونه لفظنک ایچی که لفظ رو در آنی ذکر ایله دالدر چونکه نهان کوستره ده قلوب
مجموعی هارون اولور و چنانکه در اسم شریف از تیغ یکی کر نشود دل ریش آخر از ناوک تو ابی بکیش

بر کره لفظ بریش که قلب اولاشیر اولور و بر کره دیش لفظنک دیکی یادر ازدها اولا یعنی شیر لفظنک
حرف آخر اولاشیر اولور و تاوکدن مراد الفدر بونن لفظ مراددر دال لفظنک آخر فادر
چون آخر اولاشیر اولور و چنانکه در اسم امین المکن که رسد بخاص و عام ایعاشن آفاکی فتنه
نامها اکرامش یا منش بعالک رسید و کشته بشفق یکباره قرون سوزش مهر از نامش
نامدن مراد اسم در مهردن مراد شمس در که سین کتوبی دیمش در چون اسم لفظندن بر کره سین
یانوب کیدیم ام قالور و بر کره مهردن مراد سین ملفوظیدر چون سین ملفوظندن سین کتوب
زیاده اولوب کیدیم ین قلوب مجموعی امین اولور و چنانکه در اسم بداغ ای انکه ترا است با رقیبان
بازار خودرا نفسی بعاشق ای جان بازار کردی نظری با دشد دل نهان بنکر بهی هیم
دل نهان بازار باد لفظنک دالی الف در چون کیدن بد قلور بر کره اول دل نهان که الف در
کرو طلا بد اولور بر کره دل نهاندن مراد یاء مکتوبیدر چون لفظ بازار ایله اوله بزار ایاد اولور
ضمن در بداغ اولور و چنانکه در اسم پارسا زا مست ره عشق که در وی مردم بی پا و سری
کشته غبار از ره تو لفظ غبار که پا سر او لا قلوب مرکزی یا دف لفظنده باء عجمی درو
مقلوبا اولور یعنی پا لفظنده اولان حرف باء عجمی و لفظ رس اولا پا رسا اولور و چنانکه در اسم الغ
از عز مه باد لعل آن مه ناکاسته دید ام دامن بایه از که آراسته بر کره لفظ دامن تحلیل
دا حاصل اولوب آندن مراد الم اولوب دینه دن عینی مراد اولوب اگر لفظنک
انکه که میم در عینی اولا تیغ اولوب و که دن مراد نقطه در چه انو که بزنه الغ اولور
و چنانکه در اسم ایاز اطاق ابرو بی تو دو تا چه خوشست و آن بر زلف مشک سا چه خوشست

دوتا لفظندن فهم اولنور که لفظ ابرویی تو تکرار مراد اولا بو کونه الف دیلنور و بر کز لفظ
ابرو تحلیل اولوب آن لفظنک طاقی که الف در بو لفظنک یعنی زه در دیکلری نور که آ در اولیه
اواولور که مراد لفظ یادر یا اولور فسر لغذه مراد زا که مکتوبیدر مجموعی یا زا اولور و چنانکه در اسم
شعیب وه چه نیکو باشد و زیش ازمه پاره ● ازنی هم دیدن آن جانب چاره ● ما ورنه مراد
شمردر آنده پارشین مکتوبیدر و دیش لفظنک که حرفی بر کر بیجای لفظنک جانبیدر اولا که تا در دیرم اولور
عین اولا شعیبین اولور و بر کره بین ... یعنی شعین
لفظنده نون با اولا شعیب اولور و چنانکه در اسم حمزه چو خط بر ... سبزه ما
بر آمد کر باز از روی دشت ● نمه از نیم زبر جد منال ● و تا نها رخ دشتی و گشته
ماده اسم لفظ نمه در در بر کره زبر جد مثال لفظنده زبر جد دیلنمشدر یعنی نمه لفظنک ...
تا در لفظ حد یکل دونور اولیه حدمه اولور بر کره دخی زبر جد مثال ... زبر جد دیلنمشدر
یعنی زا مفتوحه اکر حرفی اوذره دیکلر اولور و حدمه لفظنک حرفی که یا در انک آنکا ...
حدمه اولور و رخ دشت دال در چون حدمه لفظنده اوزیله حمزه اولور و چنانکه در اسم
زید صد غم برجان فزا نمای جان فزا ● و لابی هم در دو بیان فزا ● لفظ فزا تحلیل
اولنمشدر بر کره لفظ در و آخر شیرا اولیجق در قلور که مراد آنده نی در چونکه فا مکسوره
رخ حرفنه تبدیل اولنمه اولور و بر کره در ده مراد دادر آخر شیرا اولیجق دال ملفوظ
مقلوب ایدا اولور و چنانکه در اسم سهراب خوشا انکه سایم نهان ز ابشتک سر خویش
تنها بیانی بران ● و شیون کیفیتی بیلنمشدر بر کره سر لفظنک معنی سین که ...

تنها اولی

تنها اولیجق حرف ملاسا فقط اولور و بر کره لفظ تنها تحلیل اولوب خویش تن ترکیب مقلوب
سر لفظنک کنه و بی معنی سری که بین در تا دیکل اولوب لفظ بر دخی تحلیل اولوب لفظ آن ترکیب
مقلوب دره یاب در به حرف سودجک آب مقلوب مجموعی سته ایا اولور و چنانکه در اسم میرک
شمع در بزم آن محبت صنم ● ترک شرمی نماید از چه سم ● بر کره لفظ ترک سرنه که تا در لفظ کج سترو
میرک اولور و بر کره لفظ سی ستر کن کوسترو میم کیدو و یا مقلوب حی رکیا اولور و چنانکه در اسم عبید
دی کجا بان زمرجین می کفتم ● احوال دل نار حزین می کفتم ● کفتم صنما سوخته باید دل زار
نو دضن من نیر جبین می کفتم ● زار لفظنک قلبی که الف در چون بانه زقلور که مراد عین در و بابدی
لفظنی زار لفظنک حی اولا که الف چون بانه بیدا اولوب مجموعی عبید اولور و چنانکه در اسم شروان
تا جلوه دمد لباس خوبی بر دم ● بر شیو سر پایان زه بخت و غم ● خوش بر سر راه آید و پوشد خوش
دلدار برو بانکوا از چه مم ● راه لفظنک سری که را در چون لفظ خوش ایکی او زینه کلم خوشتر
لفظ خوش تحلیل اولوب شین ضمیر خوش لفظنه راجع اولوب یونس ... و تردیکه
اولوب اولیه شر قلور و بر کره لفظ راه که مقلوب ولا انک مابنیده و یا غنین مراد واو
و نون در و بر کره سر لفظنک با غی که واو در انک ایلا اولوب سروا و بعده لفظ مراد اولوب
ال دل اولا شروان اولور و چنانکه در اسم علا ● چو بست از مشک تر بر کل کلاله ●
مصور شد دو سنبل بر دولاله ● سنبل تکرار اولوب سنبل لفظنده لفظ سن لفظ بل دیکل
اولوب لفظ بلبل حاصل اولور بلبل که هزار در و هزار رضا بر غین در انکه مقلوب علی در
و لفظ لاله تکرار اولیجق لا لفظنده له نوق دیکل اولور و اولیه لا مقلوب مجموعی علا اولور

وچنانکه در اسم **خواجه** خواهد فادیش توخی رشید در سجود ای پادشاه حسن چو خواجهٔ جبین فرود
لفظ خواجه وجبین تحلیل اولوب خوا لفظلی جبین کوسترب یعنی ظاهر اولیجق وحرف جی
یعنی های مکتوبی ج یعنی جیم مفتوحه کوریجک جه حاصل اولوب مجموعی خواجه اولور وچنانکه در اسم
حاکم در چمن لب زلعلش واشد نخت ز نطار رانند کام دل نهان می دید هر جانب چهار
کام لفظنک دی که الف نهان اولیجق کم قلور و راند ن لفظنک هر جانبی کم اولیجق یعنی
بر جانبی را مکتوبی در لفظ کم اولوب و بر جانبی دال ده کم اولوب یعنی اکسلیجک کال اولور
مرادف قوس در وقوس ذقی حا مکتوبی در و بار لفظنک هر جانبی کم را در لفظ کم اولیجق
اولوب مجموعی حاکم اولور وچنانکه در اسم **اوحدی** یاران آن مه ار چه نمانند بیشتر
قومی که بهر چو باران بیشتر باران لفظلرینک یاده حرفلرینک قالمسی ایله یا کلز یا
مراد اولور که ترادفی اولا اودر ولفظ قوم تحلیل اولوب قو لفظنی کوردیکر اولور ومهر ده
مراد شمس اعتباری ایله سین در قو لفظی بوکا متصل اولیجق قوس اولور که زی حا مکتوبی در
و باران بیشتر ده که اکثر حرفلرینک اسقاطی ایله یا مراد اولوب مراد مرادفی ولانی ام در
دگر مهر ده مراد شیع در چون ام بوکا متصل اولا امس اولور وامس دی در مجموعی اوحدی اولور
وچنانکه در اسم **نوبتی** در دلم جا کرده چون جان قامت آن نازنین قد او و جان شیرین را
نباشد جانشین لفظ نبات تحلیل اولوب وا لفظنک قدی که الف در چون نون مفتوحه
الحا جانشین یعنی قایم مقام اولا نوا اولور و جان شیرین عبارتنده چون لفظ جانشین
اولمیدی قلور مجموعی نوبتی اولور وچنانکه در اسم **شاکری** شوخی که از غبار دل با ناظر کشت

هر دل بدلبری نظر بود دگر شکست دلبری لفظنه بر دل لفظ دن دا اول که تنگ اولا شکری
اولور و بر دل یادر اولکه صنوب کبی شکر قلور وچنانکه در اسم **شرف** تیغ ستم ار یابی خواهیم
بر فرق بغیر تیغ او کی نخواهیم سر با رانه راست افسر ار تنه بیش افکنده بودن هر سر ازوی نخواهیم
افسر لفظنه مونس اولانک برینا الف بر لفظ سر در لفظ بوده تحلیل اولوب بر سرکه الف
چون حرف را اولا وبر سر که لفظ سر در قالمش اولوب ساقط اولا رف اولور و مصراع اولدن فهم
اولنور که حرف شین بوناره افسر اولا اولیله شرف اولور وچنانکه در اسم **نبی** بهر تن آتش جی نجه
بیغ ایدجان تا بسوزن ودیگ طلبی از نی آن تن لفظ حرفا بی بعد ونفظ طلبی تا حرف
بی یه دک بعد نبی اولور **قوام** منجو شمع می کشد در پیش خود آن دلنوان بر نهاید روی صهچو ن بیش
اویم در کدان مه دن مراد قمه در یوزنده مراد قافدر واو لفظنک اولیکی الفدر و نم دنبا در
و نم بری در کداز اولوب یعنی ساقط اولیجق وا و قلور و در یا ده کداز اولوب یعنی انده در اولوب
کیدجک یا قلور که مرادانده ام در مجموعی قوام اولور وچنانکه در اسم **آدم** محتسب فهمای مجی
دی بر سر کوی بی سر بحث شد تماشا کرد آن باده که در سبوی بر بحث لفظ تماشا تحلیل
اولوب شاکرد ترکیب اولوب تما لفظنده مرطوفه تا وا الف دده دولها میم مکتوبی قلور و باده لفظنده
مرطوف که با مکتوبی و ها در دو لها آدقلور اول بوکا مرطوفی د ولکن شاکرد اولیجق الف انجیق
مقدم اولوب آدلفظ اول و میم صکره اولوب آدم اولور وچنانکه در اسم **سکندر**
از سر طرف بعشق تو دل با کین نه صف با این دل شکسته شر بکند هر طرف
شکسته لفظنک دلدنده مراد سین مکتوبی در و لفظ شر بکده تحلیل اولوب شری لفظنک هر طرفی

که شپین دۈچون کند لفظنه تبدیل اولنه وهم حرف که یا درفاز له سکندر اولور وضاکه در اسم سلیمان

بر خیالت عقل جان کردم نثار سوی دل چون مهمان آمد دوبار دوبار لفظنده نهم اوزیر که

لفظ سوی دل خلقی مهماه نکرار اولوب سوی دل سوی دل مهماه مهماه اولادو لکه معناسیه لفظ سوی که

دی واو دردل لفظنک سوی درکه لامدر دیمک اولور ایلیه سلی اولور آلفی بنکه معناسیه مهماه لفظ

ه لفظنی قودیمک اولوب باش تلوب مجموعی سلیمان اولور وضاکه در اسم اجل سر پای توای سرو زنکو

نامان ما خسته دلان بی سرو پا مان ها داریم امید آنکه آخر زادب سایم جنبش از پی هم چو

دامان ها ادب لفظنک آخری که بادر محو اولیجق آد قلور ولفظ جنبش و دامان تکرار اولنجق

جنبش جنبش دامان دامان اولور اقل کلک معناسیه آد لفظنک اثنی یعنی دال حرفنی که الف مکتوبه در

جیم مفتوحه کورجی جیک اولور واکجی تک معناسیه دال لفظنک اکثر ابجد دریک اولور ادلفظنه

اکثر اولاه دال مکتوبه در که بونن ملفوظی مراد در دال لفظنده ذاکر دوش لام مکتوبی قوب مجموعی

اجل اولور وضاکه در اسم میرزا شاه غریب عقل دانش میغزا ید بیش تا ده دل فروز

ظاهر آمد نجد در عیب است بیش عمر چو روز لفظ شاه که قلب اولا ماش اولور واکثر که

تاء مکتوبه در چونکه اوله لفظ میغز کا یعنی الا تبدیل اولا میغزا ایش اولور و روز کلمه نهار در

مماد آتنک حرف آخر یعنی هادر چون میغزا ایش لفظنک قابلی اولا میرزا ایش اولور و ظاهر لفظنک

لفظنک اولکه که فاء مکتوبه در وروز لفظنک اولکه که زاء مکتوبه در او لکیکه قلیله که غیبه اولا

یعنی حرفا ولنوب آخر تلادا لکجی نکل اقلیه که لفظ غیبه اولا یعنی هر لفظن اولاه را غیب سطلم

لفظنک لجنه اولاه مجموعی میرزا شاه غریب اولور وضاکه در اسم هاشمی ز ته نما انکه نشا شد

زاه از پیش و پنه

بیش ما پیچنده بر جانب آن یار بس لفظ پیچنده علیل اولوب ماه بعضی متون نالده ترکیب

بولنمش دیبش ما بی چنده دیمک اولور بر کره ما لفظنک اولکه که میم در بی حرفنه تبدیل اولنه ما

اولور و بر کره ماه که شهر در اوکه شپین در ماقبل اولور و بر کره ما بی لفظنک اولکه میم در و جانب

یاردن مراد یا در انکه اوزره اوله جلی ولوب مجموعی هاشمی اولور وضاکه در اسم ملالی

کرچه اول ذوفراقش میچو نی نالیده ام چنده ماه تمام خوبیش آخر دیده ام بر کره ماه لفظنک

آخری که یادر اوله دیلنمش و بر کره ماه تمامدن مراد لام ملفوظی در کند وانکه آخری که میم در کند و اولور

یعنی لام مکتوبه اولا مالال اولور و بر کره ماه تمامدن مراد لفظ بی در آخری یا در مجموعی ملالی

وضاکه در اسم حسام آن شوخ که نامش همه کردون کفتم با او هیچ از دل پرخون کفتم

از حال من اندکی چه آن یار شنید لب بکشادم دوبار افزون کفتم حال لفظندن آخری

خالکوبی در لب بکشادم دوباره افزون یعنی اوچ کره که بر کره دم لفظنک ابکی کاف در مفتوحه

اولا کشادم اولور کاف مثل معناسنه اولوب شام کبی دیمک اولور شام کبی سام در مجموعی حسام اولور

وضاکه در اسم حکیم دی مودی زابرو پیچو کمان از شرم تو دوش ماه نو دارد

دیدم دو سه بار نیم ابرو نهان بر کره ابردن حاجب نمش در که چه یاری کسره قلور و دی

نیم ابرو نهاه یعنی آبا لفظنک یاری که الف در و آنده یک مراد در رد نهاه و دیکل با بر کره دی

نیم لفظنده نون استعاطه اولمش در و ملکه در که نهاه اول نوعیله که تکرار لکه که در اولوطریق ایله

مذکور اولدیکه کتردن زیاده دخی مضمون فهیم ار در غیر نسبیه نسبت وین لرضاکه در اسم عبد الله

آن کی که زخاک در دهند نا کلان ها شد شهر و بکار عشق بر بست میان شد زرد چو بیچاره

افاده زیا

ناچار کرده تا نه تمامت تمام • لفظ بیچاره که اوّل ده ز یا اولا بیچار اولور و ناچار بیچاره ز رد و اله
لفظلرینک تحریره نظر بر معنایه در اما ز رد که بی چاره اوله یعنی انکه چاره یکی دال در اسقاط اوله زر قلور که
مراد آنده عین در اما چون بیچاره ناچار اوله یعنی لفظ چار آنده اسقاط اوله بی قلور که مراد مسمی در
جبا دور اما لفظ ناله ناچار اولا یعنی لفظ آنده چاره تبدیل اولنه کوم الف دال ملفوظ در
مجموعی عبد الله اولور لفظ در د و بیچاره کا اینه دوشمش بیچاره اولا و لفظ ناله ملتبس ناچار
اولمش مریدی بر غیر معنایه و چنانکه در اسم ویس سر کشی از سر و کیا مجو من • پشت دو تا ما من
سر د لفظنده که سر لفظنک یکه سین واو مکتوبه قلور و کیا لفظنده سر یکه سین یعنی باش اولا
حرفا و فیکه یکه بیچ که کا قدریا قلور که مراد مکتوبه در و من لفظنک تحریری مهید و لفظ کشی تحلیل اولور
شی کی بکل اولور شی کی سی در اولیه سین اولور که مرلف سین مکتوبی در ویس اولور و چنانکه در اسم
برهان شاه آه بر شعله شد آرقستان که در آن کوی عاشقان زکر • شب کشد آن شرکه
ها در بر • ماه خورشید روی مز دیکر • لفظ شب شی یعنی لفظ شب بن ضا اولور ملتبس
کورمش حرفنا حالا ولمش لفظ شی تحلیل ایله حاصل اولمش اولدیغی اولدیغی شین رها کورمش
یعنی شین لفظ رها کورمش عباره بر بان حصوله اولامش مه لفظنکی زیرکه میم در نور رشید
شمش اعتبار ایله سین در چون میم سین اولا آشاه اولور اولدیغی شراره یعنی نقطلر کورمش
شاه اولور مجموعی برهان شاه اولور و چنانکه در اسم زکی ذ بیش خط کلاله شد بند ازو ت
سر برک کل کی بنما بدای دوست • کلاله مراد و ز د دریتا غنده مرکز حرفده ز حرفی اوّل که
واو دکی بنما یرقده کورینیه یعنی حرفا اوله و حرف ثانی که زاد در کی غایب یعنی اغ کورینیه مراد نقطه در

٦٢

و حرف ثالث که دال در کی بنماید لفظ کورنه یعنی که لفظنه تبدیل اولنه زکی اولور و چنانکه در اسم عبد الرسول
بنماینم روزا ز مه تاه ماه چهر • آن بت اوّل می نماید روی ذلکش بچو مهر • بت لفظی که اوّل
کوسترکه بادر و ذلکش لفظنک بعذی که دال مکتوبه در بونن لفظی مراد در او کلمه لفظ اوّل کوستره
بنا لااوّل اولور مهر که میم در اوله که اوّل کوستر یعنی جدا دن بو ترقی اولور عبد لااوّل اولور و چنانکه
در اسم بداغ دیده را چون زلف و خال اخریکه خورشید وش • بنماید دین روشن نیشود زاده
خط خوش • دیده لفظنده زلف دخی یک و حرف آخر که یکه نسق اولا زلفکه بیا اولا دال اوّل
ساقط اولور که نقطه بر اولور یا با اولور و حرف اخیر که ی اولا الف تبدیل اولور و لفظ
یدا حصولن قول رخ خورشید عینی در انکی غین در بداغ اولور و چنانکه در اسم شبلی
تا ولکه تیر توام بر جان خوشت • مرکب از شست تو خطا بان خوشت • یعنی حرف شست
لفظنده بی پایان در یعنی انک اکثری باد شب حاصل اولور و ایکنجی حرف که سین ملفوظی در
چون لکن سر اولاسی قلور که لام دعا آخری یکه حرفنده پایان در یعنی لفظ پایان که آیاق منزل در
اولیه قلور که مراد منتهی در شبلی اولور و چنانکه در اسم عادل شاه • خاک نعش بود در حرف
تاج سر و راه • با نویش دیده م خاک نعش دل لعود یاران • با لفظی که کندو سی دیده یعنی عین
ا آ اولور سن لفظنده • مر حرف د نسخ در انک آخر حرفی که خاک نعش الفا اشارتدر دال در
اولور تا حرفنه انک حاصلی لفظ دشه اولور و حرفنا قلب دلدر یعنی دل لفظنه مبدل اولنمشدر
و تا لفظی که مراد در اولمه دلور یعنی منقلب اولمشدر دولتشاه اولور و مجموعی عادل شاه اولور و چنانکه
در اسم عمر شاه • فامم که زدرد دل غم خود کم کویم • و ز شادی وصل با تو همدم کویم •
غم بیحد و بیحد است در دل بینر • بشنو انیکه ز غم شم کو یم

اوچ لفظ کبری غم و عزی درد و بری حشادر کردلده برلعل درجوهر بجرا و الر برکره که

بی مر لفظنی هلاوله جب اولور که مراد نقطه در نوه لفظنه نقطه سزاولاع اولور و نبرکونی جزر

لفظنک جزی که دال در جون لفظی انسز یعنی بی مر لفظنک جز نسز اولا حرفی زائلور عجز اولو

وچنانکه در اسم حمزه بست بجزنی کران کنج چشم و غم ذکر ٭ آورد برجهره هردم سیل ازخون جگر

لفظ نی کران تحلیل اولور کاف تشبیه حاصل اولوب بوتحلیل عمدلفظنه نسبت اولنمق عمد لفظنده

حرف عط حرف راکبی بوقدر دیکر اولور اولیه خاملور و بو تحلیل کنج چشم لفظه نسبت اولنمق چشم

لفظنک بوغاغنی میم در راکبی بزدکلر در دیکر اولور زاکبی زا در میم انسز اولنمق زا اولور

وغم که نم در قرا بز اولنجاق میم کیدوب قلوب مجموعی جمز اولور وچنانکه در اسم شامی

تا چند بود باده ما خون جگر ٭ عیش طرب از جهان بر افتاده مگر ٭ کو بی که نماند رسم باقی

رخسار مه وصاف قدح نیز دگر ٭ ساقی وحسار مه وصاف قدح باقی قلمیجق ورسم شاقی

غانی در شاقی که باقی قالمیه یعنی قی لفظ ایله اولمیه شاقلور و رخسار مه که میم در باقی قلمیه

ما قلور که وقدح لفظنک جانی که قاف قدر کاه اولمیه یعنی قی لفظ ایله قاف اولمیوب باقله مجموعی شامی اولور

صدر الاسلام بو معماده بر عبارت مضمونیله بیش نوبت ملاحظه اولنمشدر بیت

چرخ از شرار آه من شد پر کواکب صبحگه ٭ بنمود بر بالا ذکر صد سیحو بدر و سبر و مه ٭

بدر وصد و سر و مه و مهره اشاره اولنمش که بری بو نبا کرده بالا کوسترمش بر لفظ بالا

یعنی لا ایله کوسترمش یعنی حرف نه ساقط اولنمق وصد لفظ بوقرد کوسترمش تعدیم

اولوب بر نبرا د ابدن الغدر بوقرد کوسترمش یعنی بالا لفظنه انتقال بولمش و بر بالا کو

یعنی سین بالا ایله متصل اولمش و صد لفظی بالا کوسترمش یعنی کندنک حرفی اولین کوسترمش

کنایت قبیلندن در توسل ایتمک صنعتلر و علما ایله اصطلاحلریله چنانکه در اسم

نعیم بعشق قافله عقل با رشد زسرم ٭ چو دل زغا قلام رست بی اصل برم ٭ از نفظی که

ترکیب ایله حصول بولمش قاف مکسور که عاقل کلمه سندن ماخوذ در اشاره اولمش یعنی عاقله

لفظندن دل یعنی حرف وسط که قاف مکسور در امر در ثانیا انکه ماخوذنه اشارت اولمش

نعیم کلمه سیدر وچنانکه در اسم هارون آنانکه بیا فتند از قید نجات ٭ از بیشترین درد ما یابد ٭

جمع سالم نه بر طریق عادات ٭ در لفظنک زیاده رکه در لفظ در بری که دال در جون لفظ ما

اولا ما را دلو جمع سالم واو نونله او لور اوله ها رون اولور وچنانکه در اسم منوچهر

در زیر پا چو خاکم هر کز که دیم آن سرو ٭ عطف کنار دامن بر من کشیده آن سرو ٭ دامن

کنار نیده لفظ چهار دلمش در زیرا کنار لفظنده دامن کال در دال حسابده چهار در جون

طلمش اولامن لفظ اودر زمن وچهار حصولی بولور که ماده اسم در وسرو کرا لفنه جون جیلا

منوچهر اولور وچنانکه در اسم شاه دل از علی قناعت خویش آسوده بی بر دنکبینا به خال کن

ای خواجه نکرکن سوی درویش کرد ٭ ترک ذر عالم عمل خویش نمود ٭ درویش لفظنک با بینی

و لفظ عالم تحلیل اولمشدر وذرکه عین در جون عالم لفظی کار ترک ایدن الف قالوب شین ایله

شاه اولور لفظ لم که عالم تحلیلندن حصولی اولانمش صحبون کندو علی کوسترده جام

کورنیسه کولار که جام حرفه مشابه در وچنانکه در اسم سنجر آن عنبر خط که از گل تر نمود

بر لاله بهار روح پرور بنمود ٭ جان ساخت معطر چو برآورد بهار ٭ عنبر عمل خویش بر آن سر بنمود

لفظ عنبر تحلیل اولوب لفظ عن کندو عمل اوزره دیکلاو لور عن که حرف جاردن در عمل جرده
لفظ عن لفظ جرا اوزرنه اولیجق عنجرا اولور و لفظ سرادن تحلیل اولمشدر بیین مقنوعه
کوستردی دیکلا اولور عن لفظی چون کندو عمل اوزره اوله جر اوزره اولسه کرکدر **تصحیف**
عبارتدر بر حرفک یادخی زیاده نک صورتی تغییر ایدندن یا اولی تسته که الکا صلاحتی دوشمش
اولا که اندن حرف یلک کوستره لر نقطه نک محوی یا اثبات الیه یا کسر الیه ونوا ایکی قسم
بری وضعی وبری جعلی تصحیف وضعی اولدر که بر لفظی کتورمش اولالر که انک معنوی مشغول لا
صورته دقینک تغییرنه تحمل التصرفی نقطه ذکرنه تعرض ایتمز نقصده دخی تحلل دخی صورت دخی مثال دخی
ودکم بولکا بالکز واولا وجعلی اولدر که بو لفظده وکه ولط سنتز بیانی کلاو کتابی تعبیره اوزره
دلالتی اولا بو قسمه صورت دیدر نقطه ذکرنده اما تصحیف وضعی چنانکه در اسم **قراجه** ای باد
بهر تو کردم بکذرنکا مرموی ازاه سرو قد آری چو خبر ما لفظ قد تحلیل اولوب داری
ترکیب اولوب سرو لفظندن برطرفه سیه در حرف قاف داری یعنی قاف بدیل ایرکین قرو
اولور و بر طرفه که واو در قرآری یعنی الف تبدیل اولر که قداح مراد القدد بحوا اولور
ولفظ جبردن تحلیل اولمشدر حرف یعنی خ کبی که جمعدر تا اوزرینه اولا محوی قولیوا اولور
وچنانکه در اسم **الغمیرزا** شاهی که چو جه باوج اقبال رسید وز چشمه جان زلال خضر جمشید
خورشید مثا یافت عوذ را الحق وز عالم خز چشمه دل دریا دید خورشیدده مراد علی درعین
مثالی عین درعین الف در الغا خفی که فادر چون الف یعنی غین اولا الغ اولور و علم آفرق
بیم در وچشمه عین درعین زر در چون قلب اولادن اولور چون یا لفظنده اولاتحیح الغمیرزا اولور

عین لفظ مراده [illegible]
[illegible] اعتقاد [illegible]

وما یرده که تصحیف ادوات معمیه منسوب عمل ترابه اصول بوله چنانکه در اسم **غیور** دو بیت از مایر چند افتاد
عاشق چو شمع سوزدم که کرد روی تابی لفظ عاشق تحلیل اولمشدر قاکبی غادر شمع دن مراد
الف دیجوده یا زغین قلور و لفظ بو قلب اولنیجق یور اولوب مجموعی غیور اولور وچنانکه در اسم
سهراب دل زاد آورد روبا رقیبان در فراق او کند نه ماه روی خویشتن در کافرستان دو
حرف با چون ماهی که شهر در کنند به یوزاین شهر ب اولور و لفظ کافرستان تحلیل اولمشدر کالفظنه
کوندر اوله یوزی دیکل اولور که اوله یوزدن مراد شهر در شهر لفظی کالفظنه اولیجق کشهرب اولوب
معنا سهراب کبی دیکلدر سهراب کبی سهراب در وچنانکه در اسم **زید** دو جانب دلبران چو آییم
چیزی که برند ما نداریم ندارم تحلیل اولوب مانده ترکیب اولوب زید لفظنه بکرنیه نسته
کتورلم دیمک اولور که زید در وچنانکه در اسم کبیر خواهم که دمی بکش دل شیدا را تا جای
شود آن صنم رعنا را بنیاد نکو بود اکر از سر پیش کار کند و نکاه دارد جارا
بنیاد دن مراد کبیر در و کلیده او کدن اولا اند کا فدر که تشبیه مراد اولوب ... آنی
اند دیکدن مراد تجعد در و بنی صعلیوب یعنی نابل و لیجی کبیر اولور وچنانکه در اسم
حسن در بن باغ سایند بر آسمان سرو خسان سرو از آن شد نهان فودده
مراد کرو ضاده چون ضاه لفظنک ماشی خسان اولا یعنی خ کبی اولاکه خ در حسان
اولور و سر قدده مراد الغدر جوده تمام اوله حسن اولور وچنانکه در اسم **شرف** کنند که ته سرکش
من جفا نمایم با سرکش عهد وفا قدده کرو سرکشی مراد در و لفظ وفا تحلیل اولمش در
یعنی کوسترلم سرکشند که انکه سرکشی کاف در واو مفتوحه یعنی کشی لفظنده کاف و او مفتوحه

تبدیل اولنسون اولیله عمایم باشروش فا اولور سرکبی شردر اکا حرف فا کوستریجک
شرفا اولور وچنانکه در اسم شاه آفتاب آمد کدای خسته بر در کش کاسه بی
زیر سر نهاده بر خاک رهش لفظ کاسه تحلیل اولنسه کا لفظنک باشی که کاف در اشعه
سیح مفتوحه اولسون دیکا اولور که کسا اولور معناسی باکیجه یمک سا کبی شادر راه
لفظنک خاک شادر چون اول بویکن اوزرینه اوله شاه اولور یاخود لفظ کاسه نک
باشی که کاف در انک ایکی الف ده لفظنک خاک شادر الف که انکا اوزرینه اولا کساه
اولور ساه کبی شاه در وچنانکه در اسم [illegible] بوغزم سعی بست عزم محمل جانه سمره از ان منت
در هر منزل بر طرف ره آواز جرس می باید آقان توصیدره بود بود اولوغن [illegible] دل
لفظ جرس باید تحلیل اولوب ترکیب اولنج دسیه باید اولوب جیم دیسه حا در لفظ
حاید ایله اولیجه حیدا اولور ورده لفظنک طرفی شادر جوه را اوزرینه اولا حیدر اولور
ویازرکه تصحیف اللرنده بر لفظکه تعبیه ایلا مثل اولمش اولا بر لفظک جزئی صفوله واسطه
چنانکه در اسم سهراب دل یاران خود یار انکه دارد مینه دل بر کسان ما رانکه داد
مه لفظنک دلی نودر کسان تحلیل اولنشدر ساه کبی دیک اولور ساه کبی شاه در
نون انک اوزرینه اولیجه لفظ مه مراد اولوب بونشانه اولوب مجموعی مه نشانه اولور مه شهر
نشانه سهر در ماده مراد آب در سهر آب اولور ویارزکه بر لفظکه انک تصحیفی دیکر انک
مضموی کنایت طریقی ایله اولا چنانکه در اسم قرا جنبر پاک تو آیینه ایست رخشنده
نموده صورت پنهانه در وزان در لفظ دو تحلیل اولوب زور ترکیب اولمش در دور [illegible]

فردا در دال که پنهان اولا فرا اولور مودتی قوادر تصحیف جعلی چنانکه در اسم سلطان
بایسنغر بهر بیت تجلی حضرت بیچون را زان شه که کرفت ملک افریدون را
مهری که بطا لباه آشفته نمود یکذره بسنبلین روزافزون را مهردن مراد سینی
چوه قوشنق اوله طا باه لفظ ایله اولا سلطان با اولور ولفظ بسنبلین تحلیل اولوب
کوستردی لفظ پس یکذره دینه روزافزون را دیک اولور که ذره دن مراد نقطه در دیره
دن مراد عین در پس لفظ بر ذره اکا کوستریجک غین اولور دور وزدن مراد راده
مجموعی سلطان بایسنغر اولور وچنانکه در اسم آرغون جو عنبر جان کسان بود دلکش
نقطه عنبر نعمان بر آن لب غش لفظ عنبر تحلیل اولوب عین که مراد فی اذ در [illegible] زدن
مراد که وعین دراوز لفظنده نقطه که غین اوزرینه اولا ارغن اولور ولفظ نوشش
درجی تحلیل اولوب [illegible] لفظنک کلی که نون در انک اوزرینه [illegible] یکی اولور که مراد واو در
ارغون اولور وچنانکه در اسم حبش دریا دست عاشق بلیم وزره لکارش
در نهای صحی در پس باشد بر کنارش در نهای درج در عبارتنک معناسی لفظ درج
دهکه انجامه دیمک اولور که یکی لفظ درج دیر نقطه صید که ح لفظ اوچ نقطه در وپس لفظنک
کاری بیدر جوه درج در لفظنده ایکی در دیر نقطه پس لفظی اوزرینه صاحله پش اولور
درج در لفظنده ایکی در دیر نقطه کید یکلکنی خاطر مکتوبی قلوب مجموعی حبش اولور
وچنانکه در اسم آه مه که رزدی بر دل ریشم نمکی یکباره شد اکر در حق من دانسنکی
کو غصه غمهای دلم را یکبک بنشین زمن از ینی نم کوییکی مه دن مراد ادراوکینه

شادم ز تو زار چو ماه نو خود • فارغم اشک دوشین شب رخ خود • با غم اختر چنین تا بر زبانم •
نیمه نسیم از نجم مه پرتو خود • مه پرتو خود عبارتنک نقطه لرین دخی یارو سی که واو در لفظ
اسم او زره نبات بونور او بلیه شم اولور مه پرتو خود عبارتی یعنی سی بر نوده که سیاسی اولور
حصولا اونسور ولفظ سم منقوط اولور م عربسی در کنز و یکیسی او زره اوبچی که نون در سیاله
حاصل اولور و سم نقط منقوط یعنی اولوب سیاه ایلا شمس اولور و چنانکه در اسم سراج
آتشم طراز را بتان بتن شوند • از غم دخش ملکوت کیا سوزد • تا اندر قدمش سوخته زنده شوند •
مرده دن مراد سیاه ملفوظی در رخند ن مراد سیاه مکتوبی در کمی لفظنک کوکلاری که کاف
و واو در یعنی کو لفظی در چون آیا عنده ظاهر اولا سراج اولور و چنانکه در اسم شاه
در گوشه غم اشک فشان عاشق زار • بنشسته میان اشک دور از رخ یار • کو یعنی تو که
آتش پریشان شم است • تا کرد نودش ریخته اشک چو شرار • بر بنیاد آتشدن لفظ
شات مراد در که الک اوزره تا بی کرد تا اولمش و نقطه لر اسقاط اولمش و چنانکه در اسم
بابوس شد میل کوی بابی آن سرو سیم قد را • در پیش او به حال کوش فکنم خود را •
در دن مراد بابدر اول لفظنک اوج که العذر فتحن با لفظنه تبدیل اولنه بابوا و لو لفظ
کوش کندو یعنی بر قمیش اولا لفظ کوی ونقطه لرسا قط اولوب سیاه قلوب بابوس اولور
و چنانکه در اسم شیخ ویس آب و بی تا شود بیدا بی در ویش را • میکنم صرف بهر پای اشک خویش را •
مه دن مراد دیسی در اشک لفظنک لنجولری یعنی نقطه لری اوچ در خویش لفظنک اولان اوچ نقطه لر
سی لفظنه شیخ سیاه و بیلک مجموعی شیخ ویس اولور و چنانکه در اسم صدد

صدر • هر دم که در آرزوی آن مه کیشم • از دیده هجینن ضا من آن شد دل •
کو نیتم که آن در از ضمام بار ز طلب • یا بم من خسته دل عنا تر امشطل • نیت ذکر مصرع
اوتش اولان ضمام تحلیل اولمشدر در که نقطه در حق عرفیند آیدی قو دیک اولور اولیه
ضاد اولور و کیرو طلب ایدیک نقطه در طلوب حمراغ تا بین اولان لفظ ضمان فی تحلیل اولوب
ضم مشطل یا بم آن در آدیک اولور که د الک ضمی مشطل اولوب ساکن اولیجق صدر اولور
و چنانکه در اسم اختیار رخساره تو فال آه بت ماه جبین • بخوه اختر و بدرند هم
صد حسن جمال بهر آرایش من • در هم رخ بدر و اختر افزوده ببین • بدر لفظنک دخی با
مکتوبی در بوندن ملفوظی مراد در اختر که نقطه در چون ارتمش اولا یا اولور یا اختر لفظنه
ارتمش اولیجق اختیار اولور و چنانکه در اسم بدر [illegible] در ماه کو شهد منش
مست غنی • شاخ کل رسیده آخر آنش سحی • دست نیست بهار از درکه بغارت دم
بر باید از آن دست خزان یکدمی • بر باید لفظنده که تحلیل بولمشدر
مراد بر لفظنک کشیده تبدیلی در بد لفظنه و ازاه دست خزان یکدمی عبارتی مشعر
بو نقطه نک اسقاطنه که خزان نه حجت نه معنا بندر اکا اشارتدر و چنانکه در اسم سراج
دی حال دل خسته بدلبر کفتم • با او غم و درد خود سراسر کفتم • آن دلبر دلنواز را
میل بهر یک ذره زیاده شد مکرر کفتم • هر دن مراد بیلی در بکلنز زیاده که
مکرر او بر نوبت زیاده لفظی تحلیل اولوب یا ده لفظنده بر ذره که نقطه در بوز کله
باده قلور باده راح در بر نوبت ذره یعنی نقطه زیاده اولا راح اولوب مجموعی سراج اولور

وچنانکه در اسم **فاضل** تا شود از خامه ات یک حرف ای چشم و چراغ فاصدان بر سینه بر پهلوی سیم بنهاده داغ لفظ صد و بینه تحلیل اولوب دان ترکیب یوب لفظ فاقی اوزرینه اولاکه مراد لامدر فاضل اولور داغ که نقطه در چون لام نقطه بی ترکیب اولوب سینه ایرو کوزینه بر لفظ قاف اوزره ملوب ... نقطه صاده اوزره اولوب فاضل اولور

در اسم **قریش** آن کش که جهان کرفت فیض کرمش خورشید بودیکی ز خیل و حشمش کو پهلوی هیچ ذره اشراف زمان باشید نهاده سر بجای قدمش لفظ اشراف و زمان تحلیل اولوب کو پهلوی هیچ ذره اش را قزمان اولور ذره که نقطه در چون بری بری یانینه قونلقده اولا ق اولور و لفظ باشید دخی تحلیل اولوب شید لفظ باش ایاق یرینه قونمش اولا یعنی دال کیدوب یرینه شین اولا بش اولور مجموعی قریش اولور

وچنانکه در اسم **نجم** در پای بر شکم که بهر شوکه روند خلقان بهر کوی تو رو آورند بی روی تو نخم انکواکب بود آنرک دو دوی چنان که باید کردند تو لفظنک بوزی تا در چون لفظ نخم تا ترا اولا نجم اولور انک ... لری که نقطه لردر آزاجق ایاق اولوب کرک کبی ایدجک نجم اولور وچنان که در اسم **کیخسرو** داغها بر دل یامت از ماه جبین قد او راست صنو بر زغلامان کمین بر داغ دن مراد نقطه در لفظ ماه دن مراد دخی دل جاء مکتوبی در انک اوزره نقطه کی و نقطه اولیجق کیخ اولور و ماه دن مراد هی النی بین مکتوب در او لفظنک قرینی الف در او لی را اولیجق رو اولوب مجموعی خسرو اولور

وچنانکه در اسم **مجتبی** سبز ملیحی که خالهاست بر ورش میل شفیعی بود بمیشه بسویش سبز ملیحی ... یاغی و بغدای الملامنا سنده مستعمل در

سبز ملیحی لفظنک یوزی که بیاض در یعنی آنی نقطه لر اولمشن اولور و ملیحی لفظی که تحلیل اولا شب ز ملیح چیا اولوب ملی لفظندن شب ... یل اعتبار ایله لام لفظی چی دیکر اولور اولیله مجتبی اولور وچنانکه در اسم **نور** دلبری دیدم برخ چون ماه و خالی بر جبین بر رخش بود آن معنبر خال او بالا نشین لفظ بود تحلیل اولوب دان ترکیب بو لور یعنی بر لفظنک رخی که باد لفظی بو اولیجق بور اولور بر که مراد آندن نقطه در چون بو فر و اولا نور اولور و یار که شول لفظ که نقطه در آنک ایله تعبیر اولنه اعمال معمایی دفعه بر عمل ایله مشغول اولا جابر دچنانکه در اسم **فاریلی** ز ظهاسم در آرزوی روز روضان دیدند فراوان ز شب هجر ملال آخر ز دعای عارفان دوست دگر بنمود عذار مهر در خد کمال لفظ عارفان تحلیل اولوب دعا لفظندن لفظ عا لفظ ... ان دیکن اولور و آخری که نون در نقطه دو اولا در فا دو حاصل اولوب فا لفظنک انجو ... یعنی نقطه ایکی اولیجق فا اولور و مهر لفظنک مبدل طلان لفظنک ... اولا که مراد آندن ... آنده اولیجق مجموعی فا ... اولور وچنانکه در اسم **زین و زکی** اول از پرده روی خوب آراست آن صنم کین طرفتی کو ... خواست لفظ خوب و آراست تحلیل اولوب با ترکیب بولوب از پرده از پرده روی خوب یار راست اولوب پرده لفظنک یوزی که با در چون لفظنک یوزی ... خاء معنویه تبدیل اولیجق خرده اولور که مراد نقطه در چون نقطه ر ایله اولا زا اولور کین لفظنک طرفتین مراد کاف آنده نجیک زکی اولور وچنانکه در اسم **شعیب** رخسار زرد خویش بر بیش دلستان با مهر دوست حاصل ز عار و عیب دان مهر دن مراد سین در و عار تحلیل او

باد قدر رذیه ... عن ... الایمان ... اولوب

... تحلیل ... اولور

زرع تركيب بولوب يعني حاصل زرع كه دانه در وآندن مراد نقطه در سين انوكلط

اولنجاق شين اولوب عيب لفظ ايله اولنجاق شعيب اولور وچنانكه در اسم **سعيد**

از تو بر مى صوفى مارخ بنى و يد ● خواسد شكند با دو سه ممجنس شب عيد ● ماده اسم

شب عيد لفظ در بوندكه اولان بادر چون صنوب كيبه شعيد اولور واوج مجنسدر ●

اوج نقطه در چون انلر دخى ضمه سعيد اولور وچنانكه در اسم **حسام** تو اب تشنه دلى را كه اب

بيابانى زنى تكلم جو تيغ برد آرى لفظ تشنه تخيل اولونه و ثوابنش تركيب لب ثوابتش نه

حاصل اولوب ودلدن حسام مراد در وثوابتى كه نقطه لرى در اولمه حسا اولور و اب كه ماده

ما فده مراد مرحنا واتى دركه ميمدر حام اولور وچنانكه در اسم **حامد** بزم ساقى بنى كه

مست لبى ملى سپهر زرنگار ● بيش دستش جانهاى خود بر بنى اعتبار ● لفظ جاما

تخيل اولنشدر ودستدن مراد يد در اولكه بادر چون لفظ جام اولا جامد اولور و ابيجى

كوچك هادن مراد نقطه در چون اعتبار سيز اولا يعنى ساقط اولا جيم حا اولوب حامد اولور

وچنانكه در اسم **حسن** وصلش بن كه ارا مشكل بود ميتر ● رخسار لعل بهر خس ننمايد

آن صنو بر ● لعل لفظنك رخسارى كاف عجمى در چون لفظ بهر ايله اولا كهر اولور

كه مراد نقطه در خس لفظنك كوسترلمه حسن قلور وآن لفظنك صنو بردن مراد

الفدر اولمجى حسن اولور وچنانكه در اسم **روح** ان رخ كه شد آينه وفادار ان را

بنمود و طرب فزود غمخوار انرا ● بوه سر طرفى نهان در ان رخ ديدند ● در پرده كشيد

آينه ياران را ● چون لفظنك سر طرفى كورلنجك وا ولور طرفى بر نن لفظنه

اولبجى روح اولور ولفظ كشيد وياران تخيل اولوب وآينه تركيب بولوب در پرده

كيشى داينه ياران حاصل اولوب دآينه لفظندن ياخي فى سوز چك و انه قلور كه مراد آندن

نقطه در چون روخ لفظنى نقطه پرده يه چكه بن روح اولور وچنانكه در اسم **رضا**

بار غمت كه كوه نياورد تاب آن ● بارى خوش شدت بدل ما تحمل نهاد ● لفظ بارى

واتحاب تخيل اولنشدر يا اوخوش شدر تب اولان لفظ اص طادر ديكل اولور

اويله رضا اولور ولفظ خاك دلى نهان اوله حب اولور كه مرلفالندن نقطه در اول

قلب ايله قلور اولان لفظ اوزرينه لفظ نقطه اولبجى رضا اولور وچنانكه در اسم **زين**

ما بى كه بدل طرب فزا بر ادوى ● كرجان طلبد عجب نبايد ازوى ● كردون ز افتاب را

عرض كند ● كر نقره صه طلب نمايد ازوى ● آفتابدن مراد عين دركه بونده ملفوظى مراد

انك ذرى آنى اولان مين در چون حرف را اولا زين اولور وصه دن مراد دار

ولفظ طلب تخيل اولنشدر نقره لفظنه راكه طا اوله نقطه اولوربن لفظنه

لب كه وارد چون نقطه كوستره زين اولور وچنانكه در اسم **عزيز**

چشم نكشا جز بتماشاى طلعت رخشان يار ● درج كهر دار يوشيم بهاى آن نگار ●

چشمدن مراد عين در چون زى لفظنه آچله عين اولور رخشان لفظنك طلعتى كه

رادر درج لفظنه كوهر دار يعنى نقطه لو اولان چيدر چون اودتكلش اولادر قلور

مراد آندن نقطه در چون نقطه را لك اولا عزيز اولور وچنانكه در اسم **عادل** كه بود دل

زان دى غافل كه بى ديدن دير ● سوى بابل دل ازان در قيمت جان وجسد ●

لفظ دری و نما قیل تخییل اولوب دریغا ترکیب بولوب وکیدن مراد داغ درمتب اولیجاق
نما اولور و لفظ قل کنکرار اوله فلغلام اولور که مراد نقطه در دریغا لفظی دلالت ایدر
او نقطه زایل اولمش اولا و سوی املا ولدن مراد لام درا اولیغا دل اولور و چنانکه
دراسم اسکندر • در جهان قیدی نباشد عاشق درویش را • یا بی اندر جهره اش
آزاد کرده خویش را • لفظ اش ترکیب اولمشدر اندر لفظنک اوزری که الندرچون
چنانکه لفظ اولا اسکندر اولور و اشکده مرا نقط در چون کندوبی آزاد ایدن ساقط
اولوب اسکندر اولور و یا را که بو لفظلارده بری که تعجیف وضع ایله حصول بوله تصحیف
جعلی یه واسطه اولا چنانکه دراسم عثمن • دین چون دردین بیندروی یار
بنکرد جز کوشه ابروی یار • دین دن مراد عین در وذ کبی دردن مراد نقطه
عین نقطه کوزنکه عین اولور وسوی یار یادر و لفظ ابرو تخییل اولمشدر کوشه ابرو
بادر و کوزو روی یار یادر مجموعی غین اولور و یارا که حاصل اولمش لفظدن محل
تعرفنک خصوصیتی معلوم اولا چنانکه دراسم حاجی • شد آتش تب شهر تنم را والی
رفت از تن همه عیش وطرب وخوش حالی • جان ودل ده مهجور بماند آخر • زانها همه
در سوختن تب خالی • مهجور لفظنک دیدی جیم در چون لفظ حابه ولفظ جیم آخر ده
قلار حاجی اولور سید • تعجیف جعلی نوادر لرندن در بو مثال ساینا سمعن
تا چند رقیب همره یار شود • هر لحظه دل آزار من زار شود • بهتر باشد که سود
آه بی که نیز هر دم بدکر کونه نکونسان شود • محل تصرف بهتر لفظ در چون بی نقطه

شکل عدبی ایله ایکی طرفی منعکس اولا هم طول ایله هم عرض ایله باز لمشلنی فی سینه او قنی اولور
و جامع بهر دو قسم وضعی و جعلی است این معما دراسم علا • آدهم در میان سخن یار دل بربود
چون نیست بجز کنار زاغیار فرود کیر • نیست دن مراد لادر و لفظ کنار تخییل اولمشدر
نادرکی دیکل اولورنا وکبی یار در اغیار لفظنک بر طرفی الف در وبر طرفی لفظ یار در چونکه
یعنی او کلا اسقاط بولا غیار قلور و اکبی لا العظمه بتعیل اولنه غلا اولور قر ده دن مراد
نقطه در چونکه دو لمش اولا علا اولور و چنانکه دراسم شیخ علی • آمد مه من چهره از قطره
نجی • دیدم رخ او سوال کردم ازوی • بر ماه ستاره ها چه تصحیف بود
چون گفت بتصحیف دکر کرد دم نی • ماه دن مراد بی در یلدز لر دن مراد نقطه در
چون شی اوزرنه نقطه اولاشی اولور ماه اوزره ستاره لر یعنی نقطه اثبات ایتک
ایله اولان تعجیف نه تعجیف دیدی بلدم که تو تعجیف تصحیف جعلی در تعجیف جعلی
لفظنک معنا بنی جعلی لفظنک تصحیفی دیمک اولور لفظ جعلی تصحیف اولنجی خعلی اولور
مجموعی شیخ علی اولور و چنانکه دراسم حرم • زحیثیت هر شکن موی تو بر لف سیم
بر آن • نشانه ایست زدندانهای شانه آن • لفظ دندانها و شانه تخییل اولمشدر
و دانه ترکیب اولمشدر دن خم در نشانه هی حم در و شانه لفظنک دندانه لری که نقطه
لردر چون اولیه سا اولور حم لفظی اولیجی حسام اولور و چنانکه دراسم عمران
سوختن داغ از غم جانان خوشست • طره کار مانیز آن خوشست •
داغ ده مراد نقطه در غم لفظنده نقطه یا نوب کیدیجک عم اولور و لفظ تخییل

اولوب ثانی ترکیب بولوب طریق کارهانی نقش در زاده لفظنک نقشی زاده دردیله
مجموعی عمران اولور پری قطرهای اشکرا برمراد ای بجنبشین تابنبند پنجانش کوه
آن نازنینی چه اویغ نقطهٔ مراوزینه کتورهلر وآنده عکس کوسترهلر اسم منقوط حامل
اولور وچنانکه دراسم بها این چرخ بلند پایه کردا زمیتی ؛ باهمت اوده غوی بالا دستی
آمد بیشش بغایت کوتاهی ؛ افتاده بسان ذره در پستی ؛ الف ممدوده یکرمی بوده اوکننده
غایت قصه باره باده صورتی کوستر بومبیات اوذره بوا والفی متصل اولوب الشی
ده یعنی نقطه اولانها اولور استعاره وتشبیه عبارتست از ذکر لفظی واراده
حرفی یا بیشتر بواسطهٔ مشابهت صورت خطی بشرط آن که مشابهت مشهور باشد
یا ظهور چنان باشد که ذهن از نزد کور باسانی انتقال نماید چنانکه در اسم پهلوان
خورشید رخت که از شیش مست کران ؛ یارب بود زوال زدست بران
باشد دو هلال بکشیه براوجش ؛ یا راه همه بنگر تد پیوست دران ؛ بر هلالدن
مراد لفظ هلال در ویکشبه اشارتدر بر لامک سقوطنه که مقصود بالسقوط لام
اوله وبر هلالدن مراد نون در که لان اولور ولفظ یاران ویپوست تحلیل اولنمش
یعنی پلان لفظنک اوجی اوزره که مادر یا سی سوزلی بجا اولان یعنی یا عجمی مکتوب اولا
پهلوان اولور ولفظ دست دران واو مفتوحه آه ایچنده دیکر اولور جون دو واو
مفتوحه پهلان لفظنک ایچنه اولا پهلوان اولور وچنانکه در اسم قلابی بردی
فرخنده شمی که یار ساغر دارد ؛ مجلس بجمال خود منور دارد ؛ عاشق سر خود دون
بنهد بر پایش ؛

آه سرو بپای سروی برد دارد ؛ فود لفظنک باشی خا وایاغی دال درجون خادال اوزرینه
قونه خد اولور وسرودن مراد الفدر خدا اولور بر کرهوی لفظنک باشی که واودر قالدیرلب
کیدرجک خدای اولور وبر کره لفظ دارد تحلیل اولوب وی لفظنک باشی بر لفظ آرد دیک اولور
وای لفظنک باشی که واودر برد لفظنه تبدیل اولنیجق مجموعی خدای بردی اولور وچنانکه در اسم
شاه بی دل شدن ایست کشته از خود فانی ؛ هردم بمقام دکر از حیرانی ؛ از بی مطلب
هیچ نشان کرده طلبی ؛ از نیک یابی نشان سر کردانی ؛ لفظ نشان منادی اولوب
یعنی ای لفظ نشان نی حرفلرندن حرفلرندن هیچ اتمه دیمک اولور نشان لفظنده نی
حرفلری ولیجق نونلر ساقط اولوب شا قلوب ولفظ سر کردانی تحلیل اولنسه نی لفظندن
سر نشانی هادر علی تشبیه ایله اولیه شاه اولور وچنانکه در اسم شیروان
شد باغ ز بخت خزان آزاد ؛ بلبل بنوا باز زبان بکشاده ؛ بنکر سوی لاله
مست سر وش بسر سو ؛ بر طرف چمن چو خادمان استاده ؛ لاله دن مراد ورددر ولفظ
سرو تحلیل اولوب ش ترکیب بولوب بر طرف سرابی دیک اولور سر کی شودر شو اولور
وبر طرف سر واو لاوان که مراد الفدر شیروا اولور وچمن طرفی نوده در مجموعی شروان
اولور وچنانکه در اسم شهسوار [illegible] جانن من بهر نظاره ؛ سوارشوی بنما دو باره ؛
بولوره زلفدن جیم دلنمش در دو آیه لفظ سه که سواد انک تحقیقنه اشارتدر وبر کره
دخی لفظ سواد که انک جای آیه تبدیل بولنمش ویار که لفظ مشبه لمعانی
ایلمقصود اولدیغنه بوطریق بیچ معنا تشبیه الغالب واقع اولمش چنانکه در اسم امین

آخر ای افتاده سر بر آسمان افراشتی ۰ سر بپای او نهادی از زمین بر داشتی ۰ معما

لفظ سوکره اولفظنک ایلکی اوزره که واو در قونه سر واولور که مراد الف در و زمین

لفظنک باشی زادر چون قالدره ایمی اولور و چنانکه در اسم اردشیر شفیع یافت

محو آید از نشان پای آن دلبر ۰ بپای سودن رخسار زدش بر نشان بنگر ۰ رخسار

زدش عبارتی تکرار اولوب اولکیسی لفظ زردش تحلیل اولوب سودن لفظنک دالی

مفتوح بی زر لفظنک رخساری دیمک اولور چون سودن لفظنده دال حرفی اولاسون

اولور که مراد العدد الجیده زردش لفظنک یکاغی که زادر اذلک دیمک اولوب اولیله اردکه

اولور و بر لفظنک نشانی یعنی تصحیف بر در مجموعی اردشیر اولوب عیانکه در اسم بختیار

دوش منسوبه خوبی بهر ای کافر کیش ۰ یا ختی و مه از انست قره نغز بخویش ۰ معما

لفظ یاختی تحلیل اولوب تی لفظنده و مه که مراد آندن زادر تبی ترکیب بولمشدر که اولور

مرادی تیر دن العدد نوع باغ لفظنی الف که تیمر در کتدویه یعنی تیر لفظنه کبی بختیار

و چنانکه در اسم سراج کسی را که بود خط سبزاو ۰ سروی که سبزه آست بر طرف جو ۰ معما

سردن مراد سر لفظی در بر که سبزه دن مراد العدد و طرف جودن مراد جیم در مجموعی سراج

اولور و چنانکه در اسم اسد بدانست در معرض آن صنم ۰ قمر خود را و خورشید هم

تم تحلیل اولمشدر یعنی قاف خود لفظنک حرفی که دال در انوکله اولا قد اولور که

مراد العدد و خورشید حرفی که مراد آندن سین در خود لفظنک حرفی که دال در کندو

لفظنک حرفی که دال در بیله اسد اولور بومعاده معقوف بالتمثیل لفظنک حشو بیت در

٧٢

صفا

مشاطه چو زلف عنبرینش بگشود ۰ بر صفحه روی رقم مهر نمود ۰ از صفر زیاد دیدم آن ۰ اگرا

بر چهره خاک مشک قامت افزود ۰ صفر لفظنده چون حرف رازیاده اولوب ساقط اولا

صف قلور و قامت لفظنک یوزی که قادر چون الف نقطه زیاده قیلنه فا اولور که اد

العدد اولیله صفا اولور بومعماده جیم و دال تشبیهی در زلفه نیته کم مجد اسمنده مجد

خیال ابروی او کرد داغ دل ظاهر ۰ ز ابروزرمل مست فتنه ماه نو آخر ۰ لفظ مرتحلیل

اولوب میم حاصل اولوب رمل لفظی محیطا ولان زا و لام در فیض لفظنک اخرکه ضاد

چون نونه تبدیل اولنه که ماه نودن مراد اولور زلفیه اولور بر زلفدن مراد جیم و بر

مراد دال در مجموعی مجد اولور و تشبیه بحرف سین چنانکه در اسم سهراب

ای دل غم این و آن کذاری چه شود ۰ دو از دگران بدست آری چه شود ۰ معما

ای ذره سر کشته اگر دین خویش ۰ بر جانب آفتاب گذاری چه شود ۰ لفظ اگر تحلیل

اولوب کودینه ترکیب بولوب یعنی ای ذره که باشک غالدر عدد معتوم اولمش اولیله اره

اولور که مراد سین در واره لفظنک قلبی هار در سهرا اولور و آفتاب جانبنده مراد با

مجموعی سهراب اولور معقوف بالتمثیل ارده لفظی در که تتمیه ایله حصول بولمشدر و یسی

دی ماه وشی پری رخی کافرکیش ۰ مشکل که ز خیل خوب رویان هر گز ۰ آید چو وی از نظر ز تگ ۰ بیابانش

پیش آمد و دیدمش بکام دل خویش

وی لفظی کندو مراد در و مرا زدن مراد الف در یکردن مراد الف الفندن که الوکه بودر

نقطه زیبا تحلیل اولمشدر یعنی چون حرفی زادر که ما الفلفظی لفظ زلفا اولور که مراد

آندن لامدر و مدن مراد بی در مجموعی ویسی اولور عصمت ۰ تو سنش چون بر کرفته

کاسه سم از زمین

کرده از بهر دو دین خویشتن را جانشینی یعنی لفظندن لک کوز کنادر چون اکی کوز
کندوبی الکو برینه ایله نه بر کوزده مراد عین در فقط کوزدن مراد صاد در عینیت اولور دکدر
معما ت مشبه بهی میم در چنانکه در اسم قباد آه از غم شوخ ستم آموخته افراخته قامتی نخ
افروخته نامش بزبان آدم وکوید که قباد ما نیز مشتاق رخش سوخته مشتک
تحلیل اولنمشدر تشبیه بولنمش میم که قباد کلمه سنک اولنده در واشارت اولنمش اکثر حرفی قافه
تبدیله یعنی میم بوغز وغه تشبیه اولنوب آن لفظی که بابیه یانوب قاف قالوب میم ماداکی تبدیل
اولنه قباد اولور وچنانکه در اسم آدم آنکس که زنجدار وی دلهای نیک مردان
هرکز نخواهد آسود دلها زخود بکرد آن آسود لفظنک کلکاری سین وواو در اول
دلها نخواهد یعنی سین وواو حذف اولنلر قلور تمکر لفظ دان کرا ول دلها نخواهد
یعنی دلی اولان الفی کا دلر اولنیه د قالان اولور که مراد میم در آدم اولور وچنانکه
اسم عمر در شهر هیچ کس دلی نکذارد چشمت که سر بردن دلها دارد
لفظ بردن دلها عبارت اولور یعنی چشم که عین در بر لفظنک باشی که بادر دن
لفظنک دلی نالوب ده قالان اوله که مرادقیم ده چون بر لفظنده بابیم اوله مراد اولور مجموعی
عمر اولور چنانکه در اسم رکن عاشق را که کرم دو باشد از ره وصل فهم از ان ایمه
مدعی غرفه را چون سک بیکر و پوست دو کن از ره فقط که دیپینا وله یعنی
حرف اولی اوله دف تلور دفع که دیپینا اولا بیش بوداير قلور که شکل بومه کرماى تکتوبه
شکلده بوده ره لفظنک جای تکتوبین کن لفظی تبدیل اولنه رکن اولور وچنانکه در اسم

سلمان یار که معما ایله تشبیه متضمن اولا اویله که نکاه اسمنده دو زلفش تا زمیر ما
زیر بر شد بسا آه دشتها با نام کرده شد سلمان لفظی ابیکاردن مراد الف ولو در
وکره لکدن مراد میم دور چون الف ایکی بربلا کره اولا اورکه الف لام اولور واو زیاده
میم اولوب سلمان اولور وچنانکه در اسم ناصر داشت ابروی تو قصد دل نهان
آنچه نهان بود باری شد عیان ابرودن نون دلیمش در و قصد لفظنک دلی
صاد در چون نهان اولا قدا اولور که مراد آنزن الفدر نا اولور و لفظ دلی تحلیل
اولنمشدر اول نهانز اولان که صاد در چون را ایله عیان اولا صاد اولوب مجموعی ناصر اولور
واعمال حسابیه بش اسلوبدر برنجی اسلوب حروفیه در اول عبارتدر حرف تا دخی زیاده
اشارتدن واکثر عددیه در حکمدر ما آنی نوع تصرف ایچون چنانکه در اسم حبیب
کذان رشته شمار همه بینم چه شماری زهی رشمار زنم اشارت اولنمش لفظ حبیبنه
که سکزدر حاد ور بی لفظی ایکی که در بیست دودن لفظنده حرف باد اولنمشدر زیرا بیست
تحلیل اولوب بی در دیک اولور وحسابین باد مجموعی حبیب اولور وچنانکه در اسم
مسیح نخواهد یافتن با جمعه بسیار بابیش مردمان رونق دل آزار مردمان
لفظنک اولی میم در ولفظ رونق دل آزار عبارت اولور نقد ترکیب اولنمشدر لار لفظنک
نقدینه کوردیکنه که او توز یکدر او توزدن مراد لفظ سی و سکزدن مراد حادر
مجموعی مسیح اولور نجم هر دو یک جهز نماید میوه آب دط فرق بسیار بود هر نوکتم مخلیه
لفظی و لفظ ابرو لفظیکه مد ... که حرف در جوه بر کوستر که نون وجیم ومیم

حاصل اولور زیرا اسم فوقی ویا اوندن ابتدا اولور که مراد آنده نون در و الف برابا ایکی درکه
اون اولور مراد جیم در و لام او نون یا او لاصکه فوقی اولوب مراد دیم در . مه و آب دیه
لفظندن چون بر ایکی حرف بر کوسترلر نون جیم میم حصول اولشور و چنانکه در اسم صدر
این دل که جدایی ساخت بی طاقت و آرامش ٭ دائم شده بی صبر آن ماه نکو نامش
بر عدد دکلدر یا صابلیجی ایکی اولور ایکا بادر تدر درت دال در اولینه صبر لفظنده یا دال اولوب
صدر اولور و چنانکه در اسم حسن مست مشکین خالها او را بروی سیم کون
برهم او خال زیبا لایق است ازحد برون ٭ و ثبت دیه حسن علی چنین خالدن مراد
نقطه لردر و سکون لفظنک معنی سین در مست لفظنده سین اوزرنده نقطه لر
اولنجه ست اولور که مراد حا در و لفظ زیبا و لایق تحلیل اولوب بالا ترکیب
بولنمشدر و منه قوله حسابنده سبع در نقطه بی اد سقطه اولیجه سبع اولور لفظ سبع لام
اولیجه حسن علی اولور و لفظ بوحددن طشره اولوب یعنی قاف کیدوب قالیجه مجموعی حسن علی
اولور و چنانکه در اسم بنی عمزه را کو که بکشتن مشتاب ٭ ناوک خود مکن آخر بجناب
ناوک لفظی کندوکی براغیجق که مراد سقوط القدر نوک قلور و آخری که کاف در اول
حسابده بیست در اولینه نوبیست اولوب و او عاطفه حاصل اولوب نونک مفتوحه در حی
دیمک اولوب بنی اولور و چنانکه در اسم بیک این کره قصد دلها مادل بجان نداریم
چو کیره آخر از ما چیزی که ما نداریم ٭ مادن مراد آب در آخری که با در انی حذف ایسه حرف
با حاصل اولوب الف قالور یعنی کیدر و لفظ نداریم تحلیل اولوب ما تن ترکیب بولمش در یعنی

چیزی که ماند بر نشسته که قاله آدم هنوز لوم دیمک اولور قلبی الف در الف بکر در مجموعی بک اولور
و چنانکه در اسم اوحد بشکر این دل خسته کز دیده دم بدم ٭ ماند آخر یار در اشکش تمم
یا لفظنک آخری که قلب یعنی کیدن یا قالور که مراد او در و لفظ اشک ترکیب نولوب در اش یعنی الف منتهیم
شین که مراد امید در کش قدم جک آیات دیمک اولور که مراد واو در احد لفظنک اچینه داخل کجک
اوحد اولور و چنانکه در اسم وهبی شود درست از دل که در جفا شکند ٭ ولی شکسته نود
بر عهد یار نکند ٭ وی لفظنده شکسته یعنی مکسور اولان حرف لام در که آنده مراد هبی در و ولی لفظنک
ایاغی که یا در لام در که مراد بی اولور یا تکسیر البته براغیلیجی و هبی اولور و چنانکه در اسم شاه
کردم زغم ازغم تو ای پسته دهان ٭ پرورده شود زآه من خسته جهان ٭ پیوسته شمار غم
او چند کنم ٭ آخر زکسان شمار پیوسته نهان ٭ لفظ کسان تحلیل اولوب کاف تشبیه حاصل
اولمش در سان کبی شاه در آخری نون دن حسابده پنجاه در بوندن متصل اولان صانش
پنجاه لفظی در چون کزلنه تا قلوب شاه اولور و شاید که اسم که حاصل شد باش حساب طریقی ایله
چنانکه در اسم اختیار تا یافتم نام کفتم اختر حسن ترا تا ٭ یافتم نام دیکر زان تعبد نام جان
تا کم ایکی آدی وار در بری تا در بری چون اختر لفظنده اولان تاء مکتوبه بر کره تا اوقنه
اولور و بر کره نی اوقنه اختیار اولور ٭ اختیار اسمک حرفلری حاصل اولوب حساب طریقی ایله
ایکی یوز اون ایکی در اسم عزیز ده نقش در که مصراع ثانیده اکا صفوتلا اشارة وارد و مقصود
بالتمثیل در اسلوب اسمی اسلوب اسمی عبارة اصدر بر عدد که اسمی ذکر دن اول عدد اوزره
دلالت قصدی ایله چنانکه در اسم زین آورده چون لا اله احمر برون ٭ کرد مه زشاخ
پنجه تر برون

کل داشت بباغ رویها دربرده • روبهای کشاده رفت دیگر بیرون • رفت لفظنک یونی که زادر

چون تاء مفتوحه اولا سفت اولور که مراد زادر و بیرون لفظنک بر نوزی لفظ بوددر چون

آجلمش اولا یعنی اسقاط بوله باو نون قلوب مجموع زینی اولور مقصود التمثیل سفت لفظی درکه تعیه

ایله حصول بولمشدر وضعانکه در اسم غیاث آینه بیرکز نیارد آن بت فرخنده فال • پیش زلف

ورازن باشدکه آید بدیه مثال • لفظ ازاله تحلیل اولمشدر زلف لفظنک اوکه که زادر

و همزه مفتوحه دیک اولور اوبله الف اولور که مراد غین درور و لفظندن اوکه زادر

همزه مفتوحه دیک اولور اوبله اولور که مراد یادر غبا اولور و مثالا تا در مجموعی غیاث

اولور وضعانکه در اسم نوح پس از عمری رسید این ناتوان را • زتو زخم خدنگم بستم آمرا • ما

لفظ بستم تحلیل اولوب تمام ترکیب بولوب زتو زخم خدنکم بس تمام ندا حاصل اولوب

زخم خدنکدن مراد اولوب زخم خدنکدن مراد نقطه در تو لفظندن بر نقطه تمام

لفظندن تحکیک تو لفظنک نقطه سی بر قلوب نوا اولوب تمامن لفظ تمام اولور که مکه حادر نوح

اولور وضعانکه در اسم ابل ز دردل با جاجی که از وست • نماند از بعد ما در دل چه نکوست •

لفظ بعد تحلیل اولوب یعنی لفظ ترکیب بولوب ما ندا دیع دما و دل حاصل اولوب دما لفظنک

دریع الدره قلوب یعنی ساقط اولوب ما قلور که مراد آندن بر حرف دل لفظندن دره که دالدر ساقط

اولوب لام قلوب ابل اولور وضعانکه در اسم تاج ز لوح سینه بشو نقش نام غیر تمام • ما

ترا چو سینه تهی گشت باز از وی نام • ترا چو سینه تهی گشت بای از وی نام • مصراع

جعفر طرق بلخی اولدر که ترا لفظنک سینه لفظی کبی چون ایجی بوش اولا ترا لفظندن را کیدوب

[illegible]

یا اولور و سینه لفظندن یاو نون کیدوب سه قلور که مراد آندن جیمدر تاج اولور وضعانکه

در اسم مسیح آمد خبر وصال از حضرت دوست • جانهای فراق دیدن خاک ره اوست •

از دیده نهان بود رخ آن خورشید • این مژده که رخ می نماید چه نکوست •

خورشیددن مراد شمس در رخی نهان اولیجی که شینی در مس قلور و لفظ سه تحلیل

اولمشدر و مژده لفظنک رخی که میمدر تاء مفتوحه اولیجی مژده اولور که اوده سکزدر

اوچ یاوسکز حادر مجموعی مسیح اولور وضعانکه در اسم شکری بر سید از صبا سران کوی یارا

که مست • آن خاک کوی همچو او هم جا که مست • لفظ بر سید و صبا تحلیل اولمشدر

یعنی لفظ سه ی قلور در حرف صاکه ب اوله سه صبا اولور که مراد شینی در سر کوی که

کافدر آنو کلا اولیجی شک اولور آنوکلا را اوله شکرا اولور و کوی لفظنک کافی یعنی حرفی

اخیری یادر اوبله شکری اولور وضعانکه در اسم فصیح رهی خاک پای سگ دوست دید

زعقش از بصیرت بمقصد رسید • سگ لفظنک الخی کافدر کافنک فادر و بصیرت لفظنک

حروف اسیره لفظ عقش اولا یعنی سه ت اولور سه که سکندر مراد آندن حادر صی لفظ ایله

صیحا اولوب مجموعی فصیح اولوب وضعانکه در اسم معین سر بر قدم چون تو بری خسارة

آخر ز چه بای کل خوش آید باری • چه لفظنک آخری کهادر چون کل لفظنک اباغی اولا کلام

چل ما اولور که مراد میم در و لفظ خوش و باری تحلیل اولوب شاید ترکیب بولمشدر

تو لفظ را ایله یار دیک اولور که خوبا اولور که مراد آندن عینی اولور وضعانکه در اسم

الغ بر رکب کل غنچه خود کند انشاد • بیتی از سوی کل یعنی یکی لاله • مراد و زد در بر جو

دال در بونده اسم مراد در چون لفظ دالی یوزین قارایه آل قلور ولفظ کلیه تحلیل
اولوب و فی ترکیب بولوب سوی کلب فی بیکباز حاصل اولمشدر کل لفظنک ثانیسی که لا قدر
چون حرف با اولابل اولور و هرکز تعبیه الکل اولا بیل اولور که مراد در و آنده مراد عینی
الی اولور و چنانکه در اسم حاتم عشق یارین تمام باریغ یار هیچ جان مست و بیشتر مرباری
لفظ باریغ تحلیل اولمشدر عشق لفظنک ایاغی که قافدر چون لفظ بی یه اولا عشرینی اولور که
مراد کافدر بونده اسم مراد در ورخ یار زیادر اوبله کافی اولور و چنانکه در اسم حمزه
ای نبی برخ مهش نکر قطره خوی آن ماه شدست آفتاب از خوی مصراع اولده اولان
بی دخی مراد خدر بونکا آبی زادر چون انکا اوزرینه نقطه اولا حز اولور و مصراع ثانی
آبی از خوی اولان بی ده دخی مصراع در انکا آبی حی زادر چون کوه اولا یعنی بی ده
مکتوبی اولا خمس اولورکه حسابده ها در حمزه اولور و چنانکه در اسم سعی سودای دل
در عاشق باشد بجنون بیشتر تعین وفا مانند او نبود و بنما بید کر لفظ وفا
تحلیل اولمشدر نعذ لفظنده الفی ماندی اولانکه قافدر واو در دیکا اولورا ویله نور
نورا اولورکه مراد ضاد در دکر باره وفا لفظنک نعذ یکس بری در شکس قاو بری
زادر فی اولورا آنکا تعدی نور در صعنی اولور و چنانکه در اسم لالا انتر اکر در آئینه دل نیست جلا
کو ببند مه جبید دل بشوخان بلا کر بشنوی این بند زیاه خواهی کرد تا چار جو بند بند
جا بالا نشست دلا بند جا بالاه دلا لفظنده جا زاولاه الا دال در چون با جار اولوب
دال کبیه بجاه لان لا قلور لاه لفظنک اللیسی لفظ لا دیکا اولور لاه لفظنده الی

نون در چون لفظ لا اولا لالا اولور اسلوب احضائی عبارتدر بر عددکا اولد
فاوصافینی ذکر دن و آنکا عدد چین دیکلده چنانکه در اسم امام دلدار نقاب از رخ منوش
فکند فکندرد بی ما تا بی آتش فکند لفظ تمام تحلیل اولوب متابعه ترکیب بولمشدر و لفظ
ماهچون قلب اولا اام اولور چون ام اچینه لفظ تما اولا اتمام اولور و اتمام لفظنده مات
خانه بنده لا اتمام اولور و اتمام لفظنده مات خانه بنده اولاه تا در چون اول حذف اولنه
امام اولور و چنانکه در اسم خواجه زنی سیل برشک بین دکر آهنک افق کردون
تا شفقت طاق دیدیم از تمام در فوج ابجد حرفاریده اوتندیدی به یعنی ترابه و انجم
نده که بیرا اولا حرفلار الف و جیم و ها در زی در حوج اول که حرفلردن متشی مرلف
و آخر که حرف فدن اسم مراد در یعنی لفظ زی بوناک صحن خون لفظنک ایچنده اولا خواجه
زنی اولور و چنانکه در اسم مغیث از تماشاغان غمزده هر دل که بردیار جای غنیمت
کر بغنیمت نکه نکار لفظ غم و غنیمت تحلیل اولمشدر یعنی جای بلغط غ لفظ
حیث ذکر بلغظ غ یمت نکه نکار دیکا اولور چون غین یری لفظ می ولا مغی اولور
والقطع که مراد در یاد و بی حیثور در چون صقلنیه بیشور تعلو رکه تا در مغیث اولور
و چنانکه در اسم قاسم شد ستاره چو ریخت اشک از رو کرد این کار مهر بید او
ستاره لفظنده چون اشک یعنی نقطه دوکلسه سی تاره اولور تاره لفظی حسابده
التی یوز التی در سی یوز ممال و کم لفظ قا دقی در و مهر دن مراد شمس در
حد سنز اولیجق شم قالور اولدخی اشکی دوکیجک سم قالور قاسم اولور و چنانکه در اسم [illegible]

دیده را غیرا ز شمار قطرهٔ باران نبود از عدد ما آنچه با اشک خودش یکسان نبود

صاغیشلادن اول سنه که نقطه سی الا کندو ایلر در پنج و شش دن مراد پنج نقطه‌لی

پنج در و شش لفظلک نقطه سی دخی شش در و دخی درست صاغیش که خودش عبارتی

نقطه لری ایله ایلر در که خودش لفظلک نقطه لری ده بندر و پنج مادر و شش واو در و جها

دال در و چنانکه در اسم صدیق مپندار ز جفای دوست اشک بیننده بیشا

زاعداد انکه نبود در حقیقت گوهر ایشانرا از حرف لفظ حقیقت آنچه عدد آنه

بی نقطه است و حرفی قافست که عدد ایشان که لفظ صدست از نقطه عاریست و حرف

یا که لفظ صد است از نقطه عاریست و حرف یا که عدد او بیست نیز از بی قبیل است

در میان هر دو قاف واقع شده چنانکه در اسم نجی مارا که جفا کشیدن و محنت

چندان طمع وفا نباشد از دوست با خسته دلان مهر و وفا داری او

عشر ستم و جفا اگر مست نکوست مقصود بالتمثیل ده یک لفظ ستم است و جامع

هر سه قسم عرفی و اسمی و احصایی است این مثال در اسم وصی شانه سنبل زلف

زلف تو دهر چینی بجو زلف تو دو نا شد نبود بی شکنی پوشیده نماند که اشارت

شده بتکرار زلف که از آن مراد دست و بتکرار عبارت نبود بی شکنی یکبار لفظ

نود حصول یافته با سقاط حرف بی از کلمه نبود و بار دیگر از لفظ نبی بیشتر ساقط

شده یعنی کاف و نون اسلوب انحصاری و آن عبارتست از آنکه معدودی را

که حصر آن در عدد معین و مقرر و مشهور باشد ذکر کنند بوجهی که ذهن انتقال نماید

باه عدد چنانکه در اسم هارون اول با پایان مهر را کو منجم کم شماره ابروی پیچ دانکه

باشد کس نگوید زان شماره عبارت ابرویست چندانکه باشد اشارتست بدو ابرو که

از یکی لفظ ابرو و از دیگری حرف نون خواسته شده و عبارت کس نگوید از آن شمار

مشعر است باسقاط شمار ابرو که آن دویست و چنانکه در اسم علیشاه مهر و مه

تا ماه رویش دیده اند کرد کویش روز و شب گردیده اند مهر دن مراد عین

و ماه دن مراد لام در و لفظ رویش تحلیل اولنمشدر ماه لفظنک یوزی که میمدر

لفظ یش دیکلدر مجموعی علیشاه اولور و چنانکه در اسم علی ماه رخسار ترا ای کاش

در عیدی دمی هر کرا دخویش بینم تا رسم از مهر غمی لفظ عیدی تحلیل اولنور

و دیمی ترکیب بولنمشدر یعنی ای که لامدر عین لفظندن کوزیدم دیکلدر اولوریله علی اولور

و جامع هر دو قسم حرفی و انحصاریه استان مثال در اسم بیک کرده دل من که خیال

بر جهرهٔ او شمار خالش او لفظنک یوزنده الف دنا الف یکدر حک نقطه لری ایکی در

ایکی نادر چیدن لفظی یکا قوزده اولدیکی اولور و چنانکه در اسم منصور من شمار خود و

حور جنان در بهشت کنم مدام شمار بتان یکی کنشت لفظ من کندوسی مراددر

و من لفظنک صاغیشی طقسان در که مراد صاددر و بهشت لفظنک صاغیشی سکز در

مراد اندن حادر حور لفظنده حا اولیجی مجموعی منصور اولور اسلوب رقمی

عبارتدر بعضی ارقام هندیه اشارتدن بروجهیله که ذهن آندن انتقال کوستره

بر عدده که انک وزرنه تعیین اولمش اولا چنانکه در اسم غیاث شاه یان جهان را که

بجاست جبات

حاصل زاراده شان اگر هست یکی نبود ذکری که باشدش وجه ثبات
ارادتشان لفظندن ترتیب ادزره که بردوق محافظه اولا که الف بر تا و بر الف تا اولور
بو تقطیله ١٥١١ بیک اوه بر که رقمی در بیک غنچه اوه یا و ده الف در عیانا طور وجه ثبات
نادر محوی نمایان اولور و جنابکه در اسم بختیار از انجم اشک بیش ان سیم بدت
عشاق رقم زنند صد گونه سخن با اختر خویشتن جدا از دگران کردم رقم
آنچه می توانستم من باختر لفظندن نقطه لی اولانلر یعنی اوچ معجم با و خا و تا
آیرو ملاحظه اولمش عدد تدن که الف و زاء اولیه بختیار اولور و اول نسخه که
رقم اولمغه صلاحیتی اولا که الف در که اون بر رقمی در اون یادر بر الفدر مرغوب را
فوده موجود در محوی بختیار اولور و جنابکه در اسم پهلوان ذل مقام مهر مهر زدیان
سیمین قد شرم ٥ وه سر کردانیش همچون فلک بیحد شرم ٥ وه لفظنک تا بنی وا و
رقمی بودر ٦ چون منعکس اولا بو بله اولور ٣ که رقم باء اولیه لفظ وه به اولور و فلک
لفظی اخر سینا و لیمی قل قالور یا شیکه فادر چون لو لفظنه مبدل اولا که مرادف گردد
اولور مقصود با لتبدیل داور رقمنک منعکس اولمه وه لفظندن که بو واسطه ایله بر حرفنه
تبدیل اولمش هم سر کردانیش عبارتی ایله فلک قاسه لو لفظنه تبدیل اولنمند و جنابکه در اسم
فرخ سروی چو تو قد کشیده باشد مشکل سبزه چو خطت دمیده باشد مشکل
بر چهره دو خال تو چه زیباست کسی بر مهر دو صفر دیده باشد مشکل مهر دن
مراد سینی ذکر که رقمی بودر ٦٠ که الفی بوز رقمی در که مراد آندن خاء و بر صفر دخی لفظ

لفظ صفر دنا اولیه صفر خ اولور دیمه که صاد دن مشکل اولور یعنی سا قط اولنجق
فرخ اولور و جنابکه در اسم صدر امل دلان سر لبش روی بر ان خاک در
یافته سر نزد یکه مرتبه بیشتر یک لفظندن یا اونده رقمی بودر ١٠ چون زیاده مرتبه
بولد بولور ١٠٠ اکر صد رقمی ده و لماف که یکر میسی در رقمی بودر ٢٠ چون زیاده مرتبه
بولد لور ٢٠٠ که ایکیوز رقمی در که مراد رادر صدر اولور اعمال تکمیلی
اوچ در بری تاءلیف بری اسقاط بری اسقاط قلب تاءلیف عبارتدر جمع کردن
الفاظ تاءلیف عبارتدر الفاظ متفرقه جمع ده که مواضع متعدده اندراج بولمش اولا امکن
ترتیبی چون و اول منقسم اولور ایکی قسمه بری اتصالی و بری امتزاجی تاءلیف اتصالی اجزانک
بری برینه اولا ضمیمی در ظرفیت و مظروفیت سز و امتزاجی اولدر که اجزانک اتصالی
بعضنک بعضده تو لجی ایله حصول بولد تاءلیف اتصالی مثال اسم صفی شمشاد و سرو صف ازده
بو نیار ٥ بو بای نسبتی بصف قادمان یار ٥ بای نسبت که صف لفظنه اولنسه صفی
اولور و جنابکه اسم محمد مؤمن میرزا در مدح و ثنای شاه جمشید مکان
سلطان فلک سریر دارای جهان گردون لوحی نوشته آمد ای دل خرشید نهاده
دل بر حرف از ان لفظ لوح تحلیل بولنسه گردون لفظنک لفظ کر یکه لودر
چون کا اولا حدون اولور و لفظ ای که قلبا و دیا اولوب حرون یا اولور
خرشید که شمس در انکه حلی میم در چون خدون یا میم فلک سریر یا ایله اولا تچن میم
خایل اولدم اولور چون دال ایله اوله مدا اولور چون واو ایله اولا مولد
اولور

جفت نون ایله اوله‌بن اولور چون بایله اولاجی اولور وکر خرشید که عین در
و عین زر در دیجک زر در چونکه الف اوزره اولا مجموعی محمد مؤمن میرزا اولور وچنانکه
در اسم مسابق خرشید غلام کشته آن دلجو را ٭ مه کرده سجود آن رخ نیکو را ٭
چون افسر ماه مهر تاجش کویند باید که بود تاج مناسب او را ٭ افسر تحلیل او
لفظ افسر ماه دیک اولور ماعدا مراد نادر لفظ افسر کاباش اولدیغی ایچون اولور
و مهر دن مراد شین در چون تاج اولا شا اولور و لفظ مناسب دن تحلیل اولنمش در
یعنی تاج مناکه میدر چونکه سبب یعنی دلبرا اولا مسابق اولور وچنانکه در اسم میرم
ملتوی دلها شکست ای من فدای آن شکست ٭ میر دم بیش تمان مرد فن برای آن
شکست ٭ لفظ ملتوی تحلیل اولنمش در میر دم بیش تمان مه وش حاصل اولور
میر دم لفظنده مه که رادر انکل اوکدا انک فا ومفتوحه‌سی دیکل اولور جی و دم اولور
لفظ جی و لفظ دم بیرم اولور فتح رابله چون را شکست ... مکسور اولا میرم
اولور وچنانکه در اسم ایاز درغم او نسته پیغام من ٭ وین راز بکس نکفته پیغام من ٭
دارم الم عشق نهان بیوسته ٭ زیرا که از و نهفته پیغام من ٭ الم لفظنده متصل اولان
لام در و میم در چون کز له الف قلور و لفظ زیرا تحلیل اولنمشدر زی حرفنی ازو
لفظندن کز لنجک اوقلور که یا مراد در اوبله یا اولور اول کز لنجه جی فنی دلبیک ایاز
اولور وچنانکه در اسم عادل دل بیخودی زخود بیرون بیدا کرد ٭ فکر یغی وشاد
جنون بیدا کرد ٭ افتاد بدست دلبران این دل زار ٭ قیدی که نداشت زلف کو
بیدا کرد ٭

نادر که دلی الف در دلبرلر الینه دوشه آلوب کنیشلک کوک اوبله زر قلور که مراد آنده
عین در دو منزو قن که قید لفظی دل دو نمیش اولا قد قلور که مراد الف در شیدیکی اکا
این سین یعنی دل لفظی مجموعی عادل اولور وچنانکه در اسم خداداد از لب لعل تو عمر
کلها را یمی امید بود ٭ خار خود آخر نه زیک خاک در امانر اغوود ٭ خار خود آخر لفظندن
نم اولور که خار لفظندن آخر اولان که رادر الف و لا زیرا خار ده مراد الف در
اوبله بر خاء مکتوبه و ایکی الف ملفوظی ولور که صورتی بوددر خا ۱۱ و خاک لفظنک انکی که
را اولا جایا اولور که مراد دال در خا ایله ایکی الفک بینه برنه کردال الحاق ولنر خدا
داد اولور وچنانکه در اسم دوح رقیب افتاده دور از خاک پایش زمحرومان
که می آید بجا یش ٭ لفظ محرومان تحلیل اولمشدر رح لفظنده بوز که مید تقله یعنی
اسقاط اوده لفظ دو که ... اولا روح اولور وچنانکه در اسم معین
کو هم بتو نام آه صبح بیتم انرام ٭ در بخ در او و من بود اخر ٭ محبوبک الجوسی در جنده
مراد ده نذر که میم در و عاشقک الجوسی در جنده مراد عین در معین اولور وچنانکه
اسم شاه این خسته که دور بودی از خاک درش شد ساکن فرشی که بود در کو درش
یارب که مبا دخاک این فرش جدا ٭ از زینه سر ساکن و بالای سرش ٭ فرش لفظنک
خاکی یعنی درخاکی لفظنک باشی که سین در انک التی الف در چونکه شین الف ایله اولا شا
اولور ساکنک باشی و ستنده اولان جزم در علامت سکوندر ها صورتنده در اوبله شاه
اولور وچنانکه در اسم ارشد آنکه تراحسن مسلم باشد ٭ منظل جو تو بی در سم عالم باشد

در کشور جان تا شه خورشید خواه • شد نام تو قدر هر که کم باشد • قدر لفظنک مراد
چون اکسیک اولا قدقلور که مراد الف در و لفظ باشد تخلیل اولنمشدر شد ایله دیمک
اول اکسلمش زیرا که لفظ شد ایله اولا مجموعی رشد اولور و چنانکه در اسم مسعود بیت
دوش از شبنم لباس خویش را تر ساخت گل • تا گشادی پیرهن بر آفتاب انداخت گل
لفظ گشا تخلیل اولوب دی ترکیب قلنوب دی که امس در دیمک الف در چون آنچه کیم
مس قلور و گل دن مراد ورد در کونکی واو و دال در آفتاب دن مراد عین در چون واو
دال گونه به اغلوب اوله مقدم اولا مسعود اولور و چنانکه در اسم ابله دریکه زینت کوش
مه را • تجنیست شب بجز دل گره را • دار دشنه من اختر خونی • بکمال زینتم بود
کمال اختر شته را • کمال اختر شته را اعتبار رقمی ماده اسم در که اسمک حصولی آنده اسلو
عن تیز ایله لفظ کما ملحوظ بیله وجیعه لا اعتبار ایله که اموده وشهی ملاحظه ترکیبی
وقع طریقی ایله مذکور اولمشدر یعنی آب کبی کورکه خیالاتیوم بر آبی بس کما کبی
ذبیکا اولور که مراد آب در و شهر ده مراد لا مور ابله اولور و چنانکه در اسم موسی بیت
سرو بیشت مانند سر بر میی • تا ترا شیده سرکش ایست بیی • لفظ کشی تخلیل
اولنمش در شی کبی دیمک اولور شینه کبی بی در تا تراشیده سر آنده کنایت در که اوزرینه
مو اولا اولیه مو بی اولور و حمیدی آتا ده که بلطف نکته عیسی نفس اند • هر نکته ازاده اجل
نقابی کرده بسند • جز مدح تو بر زبان تراشند ازاده • هر یک بنهایت ترقی برسند
مدح لفظنده بر حرف ترقی نهایتنه که یاد اتصال بوله الا آخری که حرف که انک ترقی

نهایتیه ایرشمش اولا که مجموعی اوزره مقدم اولا سنجی • باشد همه دلبران بکود ورا
آمنک دلی که مست شامان اورا • جوباه دیلی بی سرو پا بی که بود • جویان شد خاکر راسم
آه جلورا • دلده مراد حشادر چون بی سرو پا اولاشین قلور حروفیکه آنی ایستیجی اولا
شی اولور و لفظ خاک وراه تخلیل اولوب کو او سماه ترکیب بولوب جویان شده
خاکرا همان دیلوار حاصل اولوب خاء حرفی آرایجی اولمش همان اول دلجویی یک اولور که
یاد حی اولوب مجموعی شیخی اولور • دکن • هر کس نشسته با صنم نازنین خویش •
ما بیم و کنج مختصری همنشین خویش • مختصر لفظنک بوجانبی را در چون کنز و همنشین
اولا یعنی کنج لفظی که مختصر اولا کن قالوب زکن اولور و بهرام • یکی زطالع بد بر طرف نیم زبر
یکی زمه طرفی ماه پاره دشمن • یکی ده مراد الف در بر طرفی که ماه لفظنک یاریسی اولا که
بر لفظنک لعینی اولا بهرا اولور و بر طرفی که ماه پاره ده میم مراد در اوله اولا بهرام
اولیا • بیم تو نزاده عدم ای جان عزیز • الا پیش تست یا شو از نمه چیزه • چون شد زتو
اندکی نمانده ای دل • میدانکه سلامت بود آمیخت تیز • دل لفظی مرفوذ الکا اسقاط
ایله نمان اعتبار اولنمشدر دیه خطاب طریق ایله آلمابر اشاره واقع اولمش اول سلامک
نیت و سلامش لکلام لفظی تیمی کوسترمش که عبره او مراد در و بو نده یا نیت دیلمش
نسنه نعدنی و سوم اعتباری کوستر لمسنک تاخیرن دیمک ایله ساقی • آنکه جل بال زند
میکده است • چون امثال یار دنباشن است • در فی در فی کبی قی دروا اول بویله
اعتبار اولندی و لفظ یارسا تخلیل اولمشدر لفظ سایلر دیمک اولور و نه لفظ سایلر

نهایته ایر

اولوب فی لفظ بو بیل اولا سا مقدم قی مؤخر اولوب صایق اولور و چنانکه در اسم **فنی**
مناکتانه مرغی را باشد نظرها دمبدم ❁ جانبی جانی که نو در را ساخت خاک آن قدم ❁
جان تحلیل اولوب جانب لفظندن لفظ جا بوقی دیمک اولوب ادبلیه نب قلور و کندو
یعنی جایه لفظنک جانبی که یاد چون خاک قدم یعنی حرف اخیر اولانی اولور **برهان**
خون چو گشت از چشم پرنم ریخته ❁ صاف مینا دیدم آن دم ریخته ❁ لفظ مینا دیدم
تحلیل اولوب هادی ترکیب اولوب می صاف باده اعتبار ایله با اولوب دی اولیجی
یعنی ده کونتر یعنی اولوب و دم آن لفظندن دم دو کلیک آه قلوب مجموعی نامه اولور
جامی ای ز فیض تو امید اهل عرب را چو عجم ❁ ناامید آن که بود عاری از این فیض و کرم ❁
امید اکمال عربیدن رجا مراددر و امید اکمال عجمیده مراد لفظ امیددر اوبلیه رجا امید
حاصل اولور و لفظ ناامید تحلیل اولوب میدان ترکیب اولوب رجا امید لفظی
همزه مضمومه سیز بیلدیک اولوب رجا مید قلوب چون عریان اولا یعنی اول حرفی
و آخر حرفی کیده جامی قلور و تألیف تمامی چنانکه در اسم **خالد** مست نعرو پان
پاکان درد بی پایان دوست ❁ خدمت پاکان نه بهر درد بی پایان نکوست ❁
لفظ خدمت تحلیل اولوب حذف لفظ دمت کوبانی لفظ لها اولا امکان اولوب دده
مراد الم در چون آخرینزا اوله القلور قد لفظ کر ال لفظنه مکان اوده خالد اولور
منصور ز بهر تو رخ آن دلبر پسندیده ❁ شد آشکار مرا عکس نور در دین ❁
نور در دین لفظ عکس اولیجی دین در نورا اولور دین ده مراد صاددر صاد مقلوب

نور اجینه اولیجی
اولور

نور اجینه اولیجی نصور اولور و لفظ مرا تحلیل اولنمدر حرف میم لفظ نصورا الحاق
اولیجی منصور اولور **نوای** موج بر اوج فلک زد چو چشم اشک بار ❁
ماه من بین جانب موج آشنایی یاد دار ❁ لفظ موج و آشنایی تحلیل اولوب جاش
ترکیب اولوب جانب جاش نایی حاصل اولوب مو لفظنک جانبی واو آنک یری لفظ نایی
اولیجی نوایی اولور **علاء الدوست** عنایتت تنها کلا مدبرون زان کلک جان پرورد
پیا پی سوی دل آمدور و نام خوشت مضمر ❁ لفظ تنها تحلیل اولنشدر لفظ تا و لفظ ها
اولور و کلمه مراد الف چون تنها لفظنده الفیجه مرقلور که مراد لا مرد و عنایت
لفظنده لفظ تا الحاق اولیجی علیت اولور و بر کره سوی دلدن مراد دال مکتوب
و بر کره سو لفظی درکه مقلوب اولا اوبلیه دوس اولور بوکا نه اولا عله دوست اولور
شاه بایسنغر از آب حیات اگر روح افزاید ❁ پیوسته زبان بمدح شه بگشاید ❁
در شهر که چو نقش نبایی نیز ❁ آید به نظر ز خط آن شه باید ❁ یکنغ ده مراد الف و زا
سیغ در و لفظ بای چون مجموعی شهر لفظه سنن دا قبل اولا مقصود حصول اولسور **قلاهد**
ای دبیر ان بهر کثر و مهر است نتوان زد رقم ❁ قد بالای حبیبت و زلفش آورد در قلم ❁
قدن مراد الف در و بالای حبیب ده مراد حادر و زلف ده مراد دال در بو الکه قلمه کلا
یعنی الف و حا قلم لفظنک اجزا اولا و دال قلم ایله یازله قلاه اولور **نوایی**
بسته ام دل در قفای کوی او باشد کنون ❁ نغمه را جا بی که هست از رخ فتنه جنت ❁
ام لفظنده مراد یادر اولکه قلب اولا ای اولور اولکه کوی لفظنده کوا اولور

ایسه الحاق اولیجی نوای اولور بیت عنایت عنایتت اولوب لفظنک عینی کلبی اولدر زا الف تبیین اولا اولوب بیت در بسته و لفظ سنغ دهی معنا

اوکه کوی لفظندن اولا کوا ادلور و لفظ کون تحلیل اولوب کوا بی لفظندن کاف نون
دیمک اولوب نوابی دولور وچنان که در اسم نقی ای بجای غمت این دل غمدیده من
جور دوستت همه بپسندیده من آخر ز عقیق ناب و در حبشی بین آراسته بهر قدمت دیده من
لفظ جشن تحلیل اولوب درج ترکیب بولمش در عقیق لفظنک آخری که قاف در لفظ نی اکا
دوحما اولوب نقی اولور جنید بنال از درد لب دجله بهی که یار سیمدم و سیم زد ماهی
لفظ جدا بی تحلیل اولمش در یعنی ای لفظ جد لفظنه ملازمین دیمک اولور او بیله جنید اولور
بشیر گر مطلبی تغاز ره راست نشان رو جانب دیر سیم پیر مغان
گویند براستی بود زاهد شهر شید ست و در او راستی نیست بدان
لفظ شید و راستی و نیست تحلیل اولوب دست و آستین ترکیب بولمشدر یعنی لفظ
نیست که اکا لفظ دست و آستین اولا بشیر اولور علی از آن دم که ز سیمین چیزی
شفیع خاک دم در زیر سر خواست در باید جای یار شفیع لفظنک باشی شین در
چون با انک لتین اولا شب اولور و شب دن مراد لیل اعتباری ایله لام مراد که
عی لفظنه اولا علی اولور و چنانکه در اسم چوگان بازی آمد آن پیر یار نحل کوی
بازیدن مراد میدان در او بیله لفظ آن میدان اولوب می انکا ... اولیجق که محل لفظنه
فهم اولنور که دامی اولور سر بازا و بیجه امین اولور امام در دل شکسته ما آرزوی تو
جا نیز با فتاده ما خاک کوی تو لفظ جان چون آیتدن دوشه جا قلور جای ما خاک
کوی تو اولور کوی لفظنک کافی یاد باد دن مراد ام در چون ام لفظی ما لفظنه ... اولا امام

اولور عماد برزبر خورشید اگرچه منزل و مأوی گرفت آنم آن چیزی که بالای ... آید
جا گرفت زبر لفظندن مراد فتحه در خورشید که عین در چون انک و زیرنه اولا ضروری فتحه
کسره اولوب عین مکسوره حاصل اولور الف لفظی هم اول نسنه که انکا لائیدن اولمد در
چون الف برا اولا عماد اولور نبی در خط سبز بر لب جانان هست جا بشنی دو خال نهان
جاش لفظندن ایکی نقطه کز ... جاش قلوب یا جا شری اولور بانک ... لفظی ایکی
نبی اولور در اسم سالم چهره را از لیث کم پوشد ز ابهت وصد و خال روی یار کرد که
در کوچه عام از یک اهل لیث لفظنک ... قلور که لام و الفی ... اولا فوجه
طریق عامه نکند دکر لفظنک ... اولور بو عامه اولا ملادل و لور ملا که ...
الم اولور ادبیله سالم اولور بابا علی یا فتاده محو پا نور رخت در دل خویش
دردلش یافته مهرابدی منزل خویش دردن مراد باد انکی ... چون آنی بو
بابا اولور مهر که عین در چو ابدی یعنی آخر ... اولا علی قلور و منزل لفظنک ...
لام صاد که آنی اولا علی اولوب مجموعی بابا علی اولور یونس خط دا کش جان فدا کرده ظاهر
لب نوشی او دره خو زخویش آخر خوردن مراد یوح در چون کنز و آخرا ولا یعنی آخری که حار
نوره یعنی سینه تبدیل اولنه یونس اولور و نوش لفظنک ... که نون در انه اولا یونس اولور
انس شاد دست دلم بوی با رکنه بدنی جان تازه بسرو قامت سیم تنی چیزی که بود
ز گلشن دهر کهن همسایه سرو قد و روی سمنی گلشن کهنه نون دلنشین در
همسایه ترکیب بولمش یعنی نون سرو ... لفظنک ... اولدیه

اولمه نونك ظرفيته سبب نثر تمنسايه اولور قرين **فان** آن صنم ارزن كدا جوشيد

حرفي از جنباج دل خنديد لفظ اجتياج وضربه تحليل اولمش يعني لفظنك لفظندن بر حرف

مراد آنده الف در ونايج لفظ كه قلب اوله جايز اولورنا الف كبي حرف اولا فان اولور **خواص**

مركه در بن كي وحدت آن يار كو رو ندارد بجود آردا دب وي درو **ملك**

لفظ جود تحليل اولوب ودار تركيب بولوب رو ندارد دخي ودارد زادب روي ديد

حاصل اولمش در دخي لفظنك يوزي اولنجه جاء مكنونه قلوب وادب لفظنك يوزي كه الف در

آنده يعني مرادي اولان وجه لفظنده اولا وجه لفظنده اولا خواجه اولور **اخيار**

مرلالر كه افروخته بني رويش داغ بستمست بر دل از مر سويش بيرامن طل

زحيست داني رخون خار آمن ميجو نيز بر نهلويش فارده مراد الف در كنده

مراد لفظ فاردر بلوهي خادر جون الغفا وزرينه اولانغ اولور دتبردن مراد الغدر

كنده ودن مراد لفظ تبردر جون تي لفظنك صلوتنده يعني حجين اولا مجار اولعب مجموعي

اختيار اولور **زماني** دله كه بودي در دم فراق يار يا محنت كشتي از رخش در خويش يار

بعد از ين حد خوشي لفظ از كرحي الفدر جون كنده يعني از لفظنك مرادي اولان لفظنده

اولا زمانه اولور وخوشي لفظنك حدي كه ياده آني بولنجه زمانه اولور **علائها**

جون عشق نماه بر ملا افتاد دل زار من در بلا اوفتاد زار لفظنك ديكه الفدر

جون بلا لفظنده دوشه زر بالا اولور معناسي زر لا ايله ديكه زردن مرادي دينمي در

لا ايله اولا غلا اولور **عمل اسقاط** علي الخلط اعتبار تدرر بر حرفك زياده بك

عدم اعتبارندن بر لفظدن بو عملك جريانه ليكن در بولان دري عيني بري مثلي عيني اولدركه

منقوص منفوص منه ضمنتنه تعيينه بولوب ساقط اولا جنانكه در اسم **عبدي** و

عبد الكريم كفتم كه داد صبر داديم مكن وز وادي بيخودي فنا ديم بدر

آمد جو غم تو رفت بر باد آخر آن صبر وقدم بر نهاديم ديكر غم كي عم در آخر بي

بيله كيدوب يعني ساقط اولنجه عين قلور وقدم لفظنيله تحليل اولوب بر منه ما تركيب نحو صبر

وقدم لفظلري بر منه اولنجه با ودال قلور لفظ ديم دخي بر منه اولنجه يا قلوب مجموعي عبدي

اولور وعبد الكريم كرنجه جنك طريقي اولدر كه قدم بر منه دن مراد دال ملفوظي در وديم

لفظنده دال مكسوره كه لفظه تبديل اولنه عبد الكريم اولور **يحيي** از قدم عشق جو من

مر زمان سر فكند نجد ومي نجان لفظ نجد تحليل اولوب دو تركيب

بولمشدر لفظ نجه باش براغنجه قلور وايكي لفظه باش براغنجه ايكي يا قلوب يحيي اولور

صنع وصوفي آشنا بجهان مر جه در آيد بنظر از دبج درو رخ انه نغره وزر

مصروف بخاك پاي دلدار اولي مر وجه كه مست از سر آن نكرر باي لفظنك خاكه

ياره جون لفظ مصروف اوله مصروفي اولور بر كره مصروفي لفظنك يوزي ميم وبر كره

رود ده وه ميم ور كيده صنع قلور وصوفي استخراجنك طريقي اولدر كه بر كره وجه دن را

رود ده باشي كه زادكين صوفي قلور وبنا نكه اسم **مزيد** جو آبي تيغ بر كف يابي آندم

زمن سر باز بي وا ز صد جو من هم لفظ باز تحليل اولنمشدر من لفظنك

باشي كه ميم در لفظ زي ايله اولنجه مزي اولور ولفظ زي ايله اولنجه صد سر باز اولنجه

دال قلوب مزيد اولور

زنبر من و دل را زغم عشق تو اسباب حضور . زبرو زیر شدن مردو زیکر یار دور
لفظینه زبر چونکه زیردن یعنی رادن و لفظ زیردن یعنی زادن دور اولاز بیدا اولور و از
بدایع ابن قیم است این مثال دراسم **افضل** بنگر بسوی ما و رخ مه نماز قصر
کان صور نست قبلهٔ صاحب دلان عصر ؛ ما لفظنک جانبی الف دروضه که قرد
رخی قامتدر آتی قرلر و لفظ نما حرف زاید ایله ترکیب اولنوب تمر نمازی دیک اولور
و صلوة لفظنه که قصر اولا یعنی لکه حرفی آخری کیدن صل مقلوب افضل اولور که صور دلی
افضلدر **حسام** عشقت که مرا سوختن آموخته ؛ در خانهٔ دل شعله بر افروخته
چون بجست شرارهای آتش از دل ؛ بیرون حسود چون درون سوخته ؛ دل دیکر
حسام دیدر شرارلردن مراد نقطه در چونکه کیدن حسام قلور و حسود لفظنک دروفی
سو لفظ در اولدی که بیانه مبینم قلوب حسام اولور **سعدی** دردیگر راستینی
غیر از مه رویت نبود ماه دیگر ؛ اول چو بماه طلعت کرد نگاه ؛ ناچار یکی دودین
لفظ دیدم که درت حرفدر ایکی دین نک اولور چونکه درتدر بریسی کیدن ایکی قلور که صاحب
بردین و بوچی دین دربر دین دن مراد عین مکتوبیدر و بوچی دن مراد نقطه دی
و سینی لفظنک اوستی و یا کوکسی سی در مجموعی سعدی اولور **فی اسم صباحی**
می بود همیشه چشم بر در که من ؛ چون آینه در برابر آن دلبر ؛ محروم شد از مقابلش در
درخ رخ او نباشد دیگر ؛ دایم تحلیل اولوبدر و ترکیب اولوب درک تقابل صافدر
ماقی لفظنه درد فادر چون محروم اولا صا قلوردر لفظنک رخی که دال در بابه بیتی ایکی

براولوب مجموعی صابر اولور و بنا که دراسم **نعیتی** بعد مرگ عاشقان جز غم نماند بر زمین
آری از فرهاد و مرغ لعل بود باقی همین ؛ لفظ فرهاد تحلیل اولوب و ترکیب اولوب
زهاد لفظنک ایکی حرفی که فا و ها در بلنبه اولدی فیه اولور و بنا که دراسم **بهمن** پارسایان
همه در دولت جرعه کشند ؛ از پی بیم سروپای سوخته اوباش شدند ؛ بریر بولدی که
بیتایان یا غنی لوند کیلردر مصراع ثانیده بیم چیق طرین اول اجما قلارکه لفظ اوباش
سروپا اولدی و با قلور اولدی خیره سروپا اولدی بای مکتوبی قلور و لفظ شد فی سروپا اولدی
نون قلور لفظ بیم ایله بهمن اولور **میرزا** که دید تا چشم نهان سوی عذار ماه او
برزاشک افکند خنجر ابر کنار راه او ؛ عذار ماه دن مراد میم مکتوبیدر بونده ملحوظ
مراد در انک جانبی نهان اولدی جی قلور جزاشک لفظندن نقطه ایله طلوا ولاح حرف یاء
در بونده دوشه میر اک اول زکنار راه که ها در مجموعی میرزا که اولور **اکرم** که از دو چشم
آتش جمی بارم ؛ جدا از غدا و نر خود اشکبارم ؛ لفظ اشک کنو صاحبندن یعنی لفظ او
حرفنده ابرو اولدی که بینی در اکه قلور و لفظ یارم تحلیل اولوب لفظ اک لفظ رم ایله
اولدی اکرم اولور **زینی** جان نوازن خوانش آن سرو سیم بر ؛ با بدا ایل زیر زنجی
نوبت دیگر ؛ نوبت دیگر عبارتی اشارتدر امل زیر زنجی لفظنک تکرارلغنه و امال زیر زینی
دن مراد زنجی لفظنه اولان میم در که زینی یعنی کسری واردر چونکه اول بر زنجی او نون
یعنی یا بیله اولاز بی قلور **بهمن** صد آه دل آن نگار را در پی کان ؛ بر جهد و بنا که میم
از وی دان ؛ ما از بس که بسر ما کشان و باخت تیغ ؛ بی بی کو بی نهان خانه میدان ؛

هر نوبت لفظ میدان تخلیل اولوب منکر باده در خانه اولیجق به قلور و هر نوبت لفظ میدان
خانه اولوب من قلوب بعض اولور **امت** بر دل غم وانده تو انبوه بود ٭ با رغم من
گران تر از کوه بود ٭ تا من مبلا باشم از ذکر غمت ٭ هر شب که بود بر لب از انبوه بود ٭
لفظ مبلا التخلیل اولمشدر غمت لفظنده جون میم وار بجق لا ال دلم یعنی سویلیم اولیله خانی
تلفظ اولنیوب مت قلور انده لفظنده بر حرف کم اتقدر آنک گوزره اولا امت اولور
نشان
غناه بر بیتی کن پیش از آن روز که بر سای جوان ٭ هر قدم را از کنان تجکیش ندمند
لفظ هر قدم کنان تخلیل اولور قدم ترکیب اولوب کنان سان کبی دیکل اولورکه شان لفظ
جون قدمی یعنی حرف اخری اولمیه شا قلور و هیچ لفظنک آخری اولمیجق هی قلور که بونده
مستعمل مراد در شاه اولور **اسقاط مثلی** اولدر که منقوص منقوص منه غیر نه ده وجمله
بر وجهله تعیین اولوب اعتبار در پس بینن ساقط اولا جانکه در اسم **صدر الدین**
هر دم بجون نوپسم بر روی زعفرانی ٭ بجود وصدر رسالهٔ تنها یکی بخوانی ٭ اشارت
اولمشدر صدر رساله لفظنک تکرار لغنه بر نزده تمام آنک عبارتی مراد در که بیچها ولمم کنایت
آننده حرف بینک اسقاط ادیلیه صدر اله اولور اکنجی کره صدر رساله ده سیمی ملفوظ اولور
که انکه حرف بینک اسقاط اولوب صدر الدین اولور و یکه بیتنده جون بر بری او قبیله
درت قلور که دال اوبلیه صدر الدین اولور **بیری** در آید غانه مردم ده زلف دال آبی
کشاید بیچ راهی را زبهر سرو پاهی ٭ لفظ بیچ و لفظ راهی تخلیل اولوب جا وهی
ترکیب اولوب کشاید بیچ آبی حاصل اولوب لفظی بیر لفظنده تا ایچوب لفظ اولور

لفظ بر دو جای باشدر اولوب بیلکز حرف را قلوب بیرا اولوب لفظ یالی تخلیل اولور یعنی
حرفی یادیکل اولوب ادیلیه بیری اولور **فرح** آمد نوید وصل وامید ست دم بدم ٭
که آساید از رخش دل ناشاد نیز هم ٭ لفظ آساید تخلیل اولمشدر یعنی لفظ طاکه رخی
قادر جونه انکه الا ازله ناشاد لفظنک دلی کرسیی در جون رخش لفظنده ار
لفظ قلوب فرح اولور **شبلی** سایه جهره جون مه وخورشید هر زمان ٭
بر خاک کوی او زنخی هم ملا زمان ٭ ملا زمان درت جزؤ تخلیل اولمشدر بیری
م بری لا بری ز بری مان و ملازمان لفظی تکرار اولنجق ملازمان لفظنده میم یوقت
زحی نفی قودیک اولور اولیه لامان اولور بر لام دخی لیل اولور نوع اعتبار ری الیه
شب و بر لامله مستعمل مراد در کوی لفظنک خاکی یاد ایلک گوزره اولنجق شبلی اولور
بدید دلهای کسانه بهم بر آرد ٭ بد کوی که تخم جور کارد ٭ بدکوی دیکیده
مراد بد لفظنی دی دیکلر و جور لفظنده تخم جو در جون ایکی اولنور کبیدر اوقیه
را قلوب بیدر اولور **زینل** غم بر دل من همیشه آموخته باد ٭ وین خانه بر از آتش
افروخته باد ٭ هر دل که بود بسوز دار از یاد ٭ تا لا نه بود خانه اوسوخته باد
لفظ تا لانه تخلیل اولوب نال که قلم لجنه اولانه آن ایلک که نسبته در آنک خانه بیت قلم
وانده مراد الف در نال لفظنده الف یا بجق نل قلور و زاری لفظنک ل زاری یا بجق
ز قلوب زینل اولور **بدیع** بر ستیز بیمار خود آمد دجی ٭ من حصل الراحة من تعدمه
گفت که تر طعام و شراب ٭ قلت کفافی کبدی فی دمه ٭ لفظ کفافی ده ده تخلیل اولور

یعنی کبندی لفظنده کاف مفتوحه فانی دیمک اولور اولیله بدی قلور وافی کوزده آنک اولان
دال مفتوحه هر لفظنه تبدیل اولنجه مهر اولور که مراد عین در اولیله بدیع اولور **جلال**
گفتم کجاست جای غمت ای بت چگل ٭ گفت آن صنم دوباره که ناچار که دل ٭ بر کره
لفظنه که تحلیل اولوب ناچار کن لفظ چدل لفظ چار بر یعنی دال بر اولنجه جل قلور دبره
که دل دن مراد دال در که ملفوظی مراد در الله مکتوبی کیدجک آن قلوب جلال اولور **زید**
سازم چو سحاب گریبان ٭ خواهم ز وصل آن مه تابان را ٭ از ابر امید در هوای آن ماه
دریای که بود دریتیم خواهم آنرا ٭ ماده اسم ابر امید لفظنده دریتیم الماد دیرکه الف ابدام اولیله
اول لفظده اب وام لفظی کیدجک زید قلور حرف رایه بر انجو یعنی نقطه که اولا زید اولور
بشیر آمد رقم عنایت از حضرت یار ٭ هر حرف دروی زخامه گوهربار ٭
مکتوب بستان یکدر ملتوی ٭ کرده شب ترستاره بر روز نگار ٭ لفظ مکنون تحلیل
اولوب نی ترکیب بولنشدر مکتوب لفظنده بر انجو لفظ مکتوبی اولیجق اول بر نقطه
کیدوب صکره لفظ مکتوب با قلور وشب لیل اعتباری ایله لامدر ولام هی در لفظ ای
یلدذ ایله یعنی لفظ ایله طولو اولیجق شب اولور روز دن مراد نهار اعتباری ایله را در مجموعی
بشیر اولور **شاه** بعیدی که ماه من آراست خود را ٭ زرشکش ماه خواهد کاست خود را
لفظ رشک تحلیل اولوب کش ترکیب بولنشدر رش لفظنده ماه که را در چکیدیمک اولور ایله
شین قلور خواسته لفظنده خود لفظی الکس اولیجق الف و تا قلوب مجموعی شاه اولور
ساقی از وصل تو گر آمد نیابم چه عجب ٭ آسان چو رقیب تو نیابد آنرا
وین طام و مراد در نیابم چه عجب ٭ آخر منی خسته کر نیابم چه عجب

آسان لفظ ایله رقیب لفظی چون آن لفظی وداع قلنوب اولیله ساقی بیت اولوب آخرکه بولنیه ساقی
قلور **شرف** گفتمش ز های اشک از بهر نشست ای سرفراز ٭ گفت چیزکه میا بینهان نظام ساز
قطاب سرفراز لفظنده اشک لفظنک انجولری نقطه لری در چون سرفراز ایچنه اولا سرفراز
اولور وکز نوا اولنوق کرکاولاه رادر بعض اول کز له شرف قلور **ناصر**
شد مخفی روی آن خورشید وش آفتاب ٭ کس ندید از خاک و باد و آب و آتش آفتاب ٭
ذکر اولاه دردت لشته عناصر در وآفتاب دن مراد عین در چون کوزنیه ناصر اولور
بشیر قصه بر درد مجنون کان حدیث دلکشت ٭ شد کهن کر بشنوی حرفی ز درد
من خوش است ٭ کهنه اولاه نسنه نوا اولاندر چون بشنوی لفظندن نو لفظی کهنه اولور
کیه یعنی قلوب درد لفظنده بر حرف دادر بشیر اولور **جامی** آشاه شهر معرفت نحوانام
در خلوت وحدتش مقامست مدام ٭ در جامیان خلق باشد اورا ٭ وحدت کرده
کثرت آن جمع تمام ٭ لفظ جا لفظ میان ایله اولیجق جامیان اولور اول جمعک کثرتی وحدت
اولیجق یعنی اول جمع واحد اولیجق جامی اولور **شاهم** دهن سان که رفت اشک ما دویی زمین
سانیم چو با یکی چهره از آن در ثمین ٭ ناچار کنیم دست دامن بردر ٭ اگر زد و دیده
حاصل ماست همین ٭ لفظ دست و دامن تحلیل اولوب تو ترکیب بولنوب ناچار کنیم لفظ
دس تور لفظ دامن حاصل اولوب ناچار ایسه لم دس لفظی سن دا لفظین دیمک اولور
دس و دا جا دبر یعنی دال الهزا اولیجق شا اولور بر نقطه اولیجق شا اولور و لکه کز آرزو
مولد نا دردیده اعتبار ایله و میم در چشم اعتبار ایله اولیله شاهم اولور **لقمان**

عمری دل من بدرس غم می کذرد با خود ز کتاب وصل حرفی بیرآند بیخواست دو صفحه
رخت بر خواند بیخود شدار آن دو ماه چون آخر خواند لکن ایندن مراد لام مکتوبی و قرد
چون بولکی نک مجموعی آخر سنبلا اولا نعم اولور و لفظ خواند دخی بیخود اولا یعنی لفظ خود نقطه
اولا آن قلوب مجموعی لقمان اولور امین هر زمان آینه میدارد به بیش
ماه من چون دید در دیدار خویش دید در دیدار خویش ابله درکه کندو بی
کورمز و مامعنی مراد لامدر که بونده ملفوظ مرکدر اولکه کندوبی کورمیه یعنی
لام مکتوبه اولمیه ام قلوب ودید دن مراد عین در اولکه کندو بی کورمیه یعنی عینی
مکتوبه کیسه بن قلوب مجموعی آمین اولور اکه نعم که عینی ومثلی در آنادی طامع در بو بر
مثاکه ذکر اولنور فضلکم خان دوش در میخانه کردند اجتناب از خاک آن در جای آب
زند کانی شد بدان میخانه ده اجتناب ابید جک شرابی دوکنلر اکر چون میخانه لفظندن
یعد و کلا کیسه خانه قلوب زد بو کن خاک ها ضرچون آب حیوانک بری که ظلمتدر آندن اولا
کورنمز خان قلوب امان ای آنکه در اساس حقایق کوبنی کوبای از کلک تو
یا خاموشی صدمعنی اگر بدل دراید فی الحال از خانه و از زبان لیاس شیء
خانه لفظنک لباسی اولسه کیده جک ام قلوب و زبان مرادی لسان در و لباس تخییل اولوب لسان
لفظنک لام مکسوره سینی بینه مفتوحه سی ایله اوقیجک آن قلوب امان اولور زکی
دل جست دوای درد خود از من حاصل نشد از بیچ کس آرامی محتاج حکیمان زمان را کویند
عاریست حکیم و نیست غیر از نامی لفظ حکیمان تخییل اولنوب محتاج که مان زمان را اکند
علاوه در

زمان لفظنده ن لفظ مان برحکه محتاج اولوب تو نوب کیده جک زا قلوب لفظ حکیم غایه اولوب
کی قلوب زکی اولور نمارون آن مه دل من بخویش مایل کرد بسته کمر و عزم تماشا کرد
چون کرد تا لاکم کمرش جیست دکر آن سرو روان تیغ حایل کرد تا لاکم لفظی تخییل
اولوب تا لا لفظنک کمر بی که لامدر چون اکسیله تا قلوب ورواه لفظندن سرو که الف در جانبنی
ایچره بیله حایل کبی خط چکلوب ردن قلوب نارون اولور معین بی بخشید غم که نت دیرکی ز
خود بکرنا تراز در دل زار ما لفظنک بلکه الغدر زار لفظنک ردیفی دخی الف در جونکه بر بسی
برنه ار قدری کیلیکی اکه الف کیدر میم مکتوبه و لفظ زر قلوب زرکه میم در معین اولور
نور نیلی بی منشین ز عکس هستی ای دل کی رنین می نابن لباس هستی ای دل
چون رنین شود پرمنه یابی زکی خود از لباس خود هستی ای دل چون رنین شود
بر منه لفظنده مراد لفظ رنین لفظ ره ایله ذکر د دیکر اولونا دیله نون مکتوبه قلوب لفظ
شود که برمنه یعنی چپلاق اوله واو قلوب چون حرف ایله اولا مجموعی نور اولور پیک
دل جهانیست که از ده وآن بیک انست کراه تابکرا اون چونکه بیک کراه لفظندن راه ساقط
اوله بیک قلوب شمس میکفت دل چه طایق از رور جهان کفتم بتو دیده شب یلدی وصف
اولنمو لفظ شب که ابری یعنی آخر شیر اولا شین قلوب واکی و قلبی که ابری در تحلیل اولدن
همزه متقضیه دی ایله دیکر اولور دی که امسش در آنده همزه اولمیجی میم و بینه تلو
مجموعی شمس اولور شعیب کفتم که دمی شرح دل ناشاد دم با چرخ کز از مه بستاند دادم
خود سوخته شد خانه خورشید چو بت بر قصه سوزناک خود بکشادم

خانهٔ خورشید یا عشق الها اشارتدر که خانهٔ خورشید حرف دال ایله اولاه که اسد تقی در عبارت

خانهٔ خورشی حاصل اولمیش که اسمک جمع لی متضمن در خورکه عینه در انکی ادی لفظ می دیمک اولور

اوپیه شعی اولور و لفظ اب نی لی ابجی یا قلوب شعیب اولور **اختم** عاشق بی دل

زتیغت شاد شد ❁ باخت بیخود سر زتیغ آزاد شد ❁ باخت بیخود باخت بی باخته در یعنی

لفظ اخت باص قبی اویندی اسقاط ایدیجک دلند اولدی اولیه اخت اولور و خم لفظنک

باشی آزاد اولیجق میم قلوب اخم اولور **امان شاه** عاشق دمی که آه کند پیش دلستان

زآتش عذار ماه بپوشد نهان زمان   لفظ زآتش چون ماه لفظنک عذاری که میم در

اورته زآمشا. اولور لفظ نهان و زمان تحلیل اولوب نا هشا ه لفظندن ما ه

مفتوح لفظ مان و زای مفتوحه تو دیک اولوب اماناشاه اولور **زین بنت** ماهی

تا چه خواهند کرد دیگر گریهٔ چشم پرآب ❁ باز باز انست بالافهانهٔ چشم خراب

لفظ باران تحلیل اولمشدر بار لفظنده با سور لوب کید جک حرف زا قلور و چشمده

مراد عین در بونده یک خانه واری عین مکتوبه ایله یا اورتا سیجی بی با یلیغون اورتی ١

بوتر و خانه خراب اولوب عین مکتوبی کیدجک لفظ بنت قلوب مجموعی زین بنت اولور **عمل قلب**

عبارتدر ترکیبات لاکن ترتیبنک تغییر ندر مقصود فصول ایجب برعلامه اکر حروف علی الترتیب

منقلب اولا قلب کل دیرلر و الا قلب بعض و اکر تغییر کلمه لر ترتیبنده اولا قلب کلی اولور لر

بوادو قسمک هر زنده اکر لفظ مکتوب مثل ایله که ترتیب مذکورکه تغییر فی مشعر اولا لفظ دور

و هکذا یعنی دو عکظ باشنی شاعه اولمق و طاعلمق و قوشنق اورتو شیوشن اولمق بونلر قلب وضع دیرلر

واکر لفظ ده بری ایله دسیله سیاق کلامک ترتیب تغییرا وزره بر دلالتی اولا الحاقی دیرلر

حسام از روضهٔ جنت نیر کوی تو به است ❁ و زحور شان نظر بسوی تو به است ❁

گویند نحسنت آفتاب این غلطست ❁ صد بار ز آفتاب روی تو به است ❁

لفظ حسن و آفتاب تحلیل اولوب و بیافت ترکیب بولمشدر گویند بلفظ حسن نات

آب حاصل اولوب آب که ما در حسن لفظنده ما قلدی اولدیبد باکو غلط در یعنی قلب اولدی

ایدیه ام اولوب مجموعی حسام اولور **شجاع** چون مه و خورشید در چرخ آن بت رعنا بخوبی است

کرنیز فتار سماع عشق رفت دل از جا خوش است ❁ لفظ سماع تحلیل اولمشدر رفتار سماکه

ترکت دور تبه در لفظ عشکه اویله کیره شعع اولور آنکه دلی که جا اولا شجاع اولور **شیخ**

کاتب تغیر خط مشکبار ❁ بیچ قلم بنگاشت بر رخسار یار ❁ بنگاشت لفظنده قلم که الفه

چون اویمه بنکشت اولور لفظ بن قلب اولا نب اولور یار لفظنک یی که یا در آنکی اوزرینه

اولیجق نبی اولور **سهراب** از سیل پر شکم ای سهی قد ❁ مست آب کرفته راه بی حد ❁

لفظ مست تحلیل اولوب تا ترکیب اولمشدر لفظ مست قلب اولیجق سه اولور در راه

لفظنک حزیکه ها در جوبا لا اولار ابا اولور مجموعی سهراب اولور **واحد بنته**

زتاب عشق مرا جا و دانه سوز دلست ❁ گذشت درد زحد این چه درد جان گسل است

لفظ جاودانه تحلیل اولوب جا و دانه لفظنده دانه بیتوت و قلب ابجیق واح اولور

و دیعه ده مراد دادر چون حذف اولا دا لکنو نه قلوب واحد اولور **شاهم**

یا سمین پیش تو نهاده قدم ❁ باش بچین پیانی بر سمم ❁ لفظ باش بچیده که تکرار اولوب

بر نوبت لفظ بچیده دن مراد تحلیل اولوب باش لفظ پای عجمی کیسیک اتش قلور و بر نوبت بچیده دن مراد

قلب اولوب شا اولور شم لفظنك اوزرنه اولیجق شامم اولور یا قفسی نوبت بچیدن مقلوب
اولوب لفظ باش شباب اولوب ویر نوبت بچیدن تحلیل اولوب شباب لفظنك باغی کلمش دیك
اولوب شا قلوب شم لفظ اوزرنه اولوب شامم اولور و قلب کلی و بعضی قیاکه در اسم منصور
ای دل بکوش ره وصیتی جو برای نام هر دل جو عاقبت بسر آید شود تمام تمام لفظنك
اوزنده اولاه حرفلرکه بربری على الترتیب چون لفظك اولنه تقدیم اوله وحی آخره
دخی مقدم اوله مقصود حاصل اولور یعنی ره وصیتی لفظنك که واو و صاد و نون در
چون بر بری ترتیبا اوزرنه باشه قلوب مقدم اولا واو را اوزنه نون صاد اوستنه اولوب
و عاقبت لفظ حرف آخر که میم در باشنه کلا منصور اولور شریف بمترا اسی مهر وشه
رخسارهٔ آن نازنین سوی مهر و مه چو دیدی ذره رخش آخر ببین
مهر ده مراد شمس در جانبی شین در و مه دن مراد قمر در جانبی را در و ذره مراد فی در
چون رخی آخر اولا یعنی قلب اولا یف اوله مجموعی شریف اولور محمود فیض عام
بین کز باده انعام اوست دشمن پی پاو سر خاک پا مانده چو دوست
لفظ دشمن پی پا و سر اولیجق شم قلور و جای محل در انك ایاغی که لام در چو ساقط
اولا نخ قلور و شم لفظنده شین که باشدر ایاق بیرینه اولا ساقط اولوب محم اولور
و لفظ دوست تحلیل اولوب یعنی لفظ دوك باغی ایاق اولا محمود اولور امیر ادهم
شد زاه بی دلان غمزده یار ما چون زلف خود بر هم زده لفظ یار ما چون زلف کبی
قوشلش اولا امیر اولور و زلفه مراد دال در هم لفظنك اوزرنه اولیجق ادهم اولوب
محرم بهرا ادهم اولور

بهار سنبل چین را بچین سنبل آن گلعذار مست میلی مرا آشفته بسوی دیار
لفظ میل تحلیل اولوب بلیك ترکیب بولمشدر فی که یاده در آشفته اولیجق بهای اولور
دیار لفظنك جانبی در بهار اولور و قلب بعضی جملی شو مجلین که اسم بها سرو قدش
ز بهشت آمد و طوبی شاید بها نوا بی اگر دربی سر وش آید سروش تحلیل بولمشدر
یعنی لفظ بهنوا که باشی باد چون آنك آردنجه واو متوسط کلا لفظ ب و ها بو ها او
واو که و عظمتنده مقصود حصول بولوب بها اولور غریب بکو بغیر که آن کو بود برتبه بیش
بقدر رتبه از دیاری بود در پیش بغیر لفظنك هر حرف که ابجد حسابنده زیاده
مرتبه اولا اوله لاوك اولیجق غریب اولور نیرا غین بیك در و را ایکی یوننده ویا اوده در
و با ایکی در حسابه زیاده اولا مقدم اولیجق غریب اولور ترخان تا ز بهر ملاك اهل نظر
رخ نمود از بتان بتی دیگر لفظ بت تحلیل اولوب فی ترکیب بولوب بقا لفظنده
بای مضمومه که لفظ رخ کوستره دی یعنی مرقدن رخ کوستره ترخان اولور اسم رضیا
منم که میکشم ای زاهدان بدوش سبو شمار یا ضت بی حد نیست نام نکو لفظ ریاضت
تحلیل اولوب شما ترکیب بولور لفظ یا ضت بی حد اولیجق یا من قلور که صاغنسکز
بوزار اوله ضیا اولور قلب کلی و صیغ در اسم رستم دل من زیر و زبر
گشت ز بیداد تو رستت ستم و جور که بی زیر و زبر زان جور است ستم و جور
لفظی که زیر و زبر اولا جور ستم اولور و جور زان تحلیل اولوب رست ترکیب بولمشدر یعنی اولکه
تورتلدی دیك اولوب جور دن ستم لفظنده لفظ جو تو تلیجق رستم اولور قلب کلی نادر

تغییری اوچ کلمه‌یه نسبت اولا چنانکه درا اسم **اویا** صونیچه کم بو صنعت صاحبی مرتب بکشاک
حرف دو بیده کنت کوته بی بلبیا ذ • بی بهره چو از خیال الوصال میست • بوده آن زوسه حرف
عکس مقصود مراد • بی مجرد معانی خادر ولفظ او صاف تحلیل اولوب حرفدن اصطلا
نحوده اولان حرف دیلمش واو حرفدن مراد یا ولام تجار ولفظ آو درکه تحلیل ایله
حاصل اولور خیال و لفظندن خاکیده کل آل او قلوب بوا یچوح حرف ترتیب اغزره قلب
اولیچ اویا اولور قلب لطلیحه جعل چنانکه در اسم **سراج** شمع را باید سرا دادن با آتش پیش تو
کشته آخر سرفراز تاج و سرکش پیش تو لفظ تاج و سرچون سرفراز اولا یعنی سر مقدم
اولا سرتاج اولور سر تاج لفظندن تو لفظنک ایکی یعنی حرفتا ایله تلو نکین سراج تلو تاوچ
و سرکلیه لفظده لفظ آخر تقدیم بولیش کم سرفراز کالیشارتدر **اعمال تذییلی**
ایتی دبری تحریکی تسکین بری تشدید و تخفیف بر مد و قصر بر اظهار واسرار بریسی
معروف و مجهول بری تعریب و تعجیم ذکر اولان قسمی ده ایکی قسم اعمالی حاسد تدر که
بعضی ارباب فضایل اصل ایچو اوزره که درتا و کلی قسمی زیاده انتشار ایچوح مخصوص اعمالده اصلا
ایتمدی امور مستحسنه ایله آنی دور ایتمیش که تمثالدن باقی محسنا تاول نسنه کم کور املاء متدارکی
مرتبی اولا کم کسه اسمک حصولیه متمنی و توقع بوله کو کسه اصلاحده صاره قبول اعتنا اولا
نیز ابوره غایت قلمش اولمیوچ بو اعمال ایله ییه و وجه کمال اوزره اولمز **تحریک و تسکین**
آبل این دلشده خو با ملال تمکین نکرفت • جز شیوه بید لان مسکین نکرفت •
تا زآتش غم بید لنا لان آخر • دل زعر و زهر نیافت تسکین نکرفت •

لفظی دل تحلیلی اولوب آتش لفظندن تا حرفی بادیکل اولور و مالان لفظنک حکام درا اول حرفی
اخیرا اولوب بندن بدل اولیچ آبل اولور فتح بایله بونکدلی که بادر زیر و زبر بولنیوب یعنی
مکسور و مفتوح اولیچق و تسکین دو تعبیر یعنی ساکن اولیجق مضموم اولوب آبل اولور و در اسم
ملک ای عکس می جام تو خورشید فلک • پروانه شمع بزم ماه تو ملک • زیر و زیر یافته
نو طاهر یکن • ملک لفظنده در مل لفظ در کو را دنی می در آنده یوق در اولان حرفی یعنی میم فتح
حرکت بولش و آخره اولان حرف یعنی لام کسر حرکت بولمش و چنانکه در اسم **لختم**
کی از دو زلف دلا و یز خود بتان ای دل • بانختیار دمندان تو همه شکست کشاد •
لفظ اختیار و دسند تحلیل اولوب دان ترکیب بولمشدر یعنی اخت لفظنی دمنده یار یل
دیکل اولور که مراد میم در اخیتم اولوب حرکه کسر فتح اولیچ اختم اولور و در اسم **طاهر**
از سر طریق یکجه عشق ربست • سر لشکر رانبکاری بکهیست • سرکش زمهی کشاد دل ای
تا مست طلب کشاد هر کس بهیست • لفظ طلب تحلیل اولوب تا لفظنک ایکی تا مکتوبده
حرف ط ذیکل اولوب لفظ کسر تا ایله اولیچ که را در آدر کسرا اولور کشاد هر کس دیکل اولور
فتح کسر اولیچ بر اولوب یعنی طاهر اولور **زین** فتنه بر عتاب دل صید کرده بسیار
از ین که سر زده با زفت با زا فت کمان داری ازین لفظ که سر زده اولا زین اولور
ولفظ با زو آفت تحلیل اولوب کمان که قوس دریتی در اولمه بارا فتح حاصل اولور
زاید فتح حرکت اولیچ زین اولور **حسن** زاهد خلوت نشین چون دید حسن آن جوان
چون دل اشد دلش مفتون آن ابرو کمان ابرودن مراد نوندر و کمانده مراد دال در

مغفون لفظنك نون حا اولبی مفتوحا ولوردلکن اعتبار نجه جادر بو جهتدن لفظنك
مفتوح اولادلی یعنی وسطی اولان سیاق ترکیبی حسن اولور نون صحیفه نو آرد نهاد زیب روش
شکوفه ایست عم عندلیب مضمونش شکوفه دن مراد نوردر فتح نونله ولفظ مضموم تحلیل
اولمشدر عم لفظنده بلبل بزار اعتبار ایله غینی درلفظ مضمو ولیتی لفظ مضموم حاصل اولور
نون مفتوح صیغه مضموم ولیتی نور اولور آبل آن نه چو نماید شب عید ابروی پرخم
کویند دو ماهست که منضم شده باشم ماه دن مراد لف لام در لفظ ماهست تحلیل اولمشدر
ما واردر دیمك اولور ماه دن مراد آبا لفظ دربا لفظنده نه منتهی مراد در لفظ آب حرف لام
منضم … منضم دیمك اولور اولیه آبل اولور نستلم ذی حال دلم پیش تو ای جان
بنوشت ترح باشك خون بر رخ زر ملغش قلم شکسته سر حرف فوائد کردی توازی
مثل از اشك دیگر نقش قلم فلم در و حرف شکسته ده مراد لام مکسوره اولمشدر ولفظ
فراموش تحلیل اولمشدر یعنی قلم لفظنك توجیهی که حرف کادر لفظ مثل دیمك اولور و اشك
نقطه در بونا و بوده مسلم اولور ارلغ کشت بر زلف و قدش دل کر آیینه مردم
منار زلف پیاپی به پیش قامت نم منار دن غین و زلفدن لام و قامتدن الف مراد در
لام که پیاپی پیش اولا دکر تعدیم و ترکیبه مضموم اولمی مراد اولوب الف دخی اوله الغ
اولور جان درویش دیوانه عشق توشده بی دل و دین یکرجه تخت ذعمارت دوی زمین
باشد جا و مقام درویرانش جالی دارد که آن نیابد کسیکی لفظ جا کنزمی مراد در
ولفظ ویران تحلیل اولوب درویی لفظنك معاعی لفظ نیش دیمك اولیه جان درویش

نیه نونیله ولفظ نیابد تحلیل اولوب اول حرف نون سکون بولور دیمك اولوب مجاز دروش
اولور بدر آن زلف بشانه چه کشا بی مردم از زلف کشادی شانه ای طرفه صنم
باید بدر آکه که آن زلف بخم از زکشاد خویش سرتا باسم بدر لفظنه زلفدن
مراد دال در آنك کشادی یعنی فتحه سی که باشی بر بینه کتوره جزم اولور که علامت سکون
اولیه دال ساکن و لب بدر اولور آمان بین لبا بس ازرق صوفیه و داکش زوی
کرده بی زبرش نهان و بیکند اظهارمی ازرق لفظنك لباسی لفظ اق در بون داهی حرف
اخیر بحلی … قلور می لفظنك … یاد در چونکه نهان اوله میم قلور لفظ اظهار
تحلیل اولمشدر لفظ ان کارمی قلبی زیر که کسره سی در نهان اولبی مجموعی امان اولور
صدر از بیدل غریبی یك حرف مختصر بس ستان زدیار یاران افتاده دور دلکی
مختصر لفظندن بر حرف صاد مکتوبیدر و لفظ یاران تحلیل اولمشدر دیار لفظنده یا بیر لوی
کیدجك در قلور کسر دال ایله دور لفظنده … لکا اولا لفظ دور در چون اول لفظ
اولا کسرا اولور و الدن کسر دو تحیك مجموعی صدر اولور قریش بهر دیده را کرچه در عیدی
کشادی دست داد یا قشاز قربان ابرویش ترتیبی آن کشاد قربان لفظنده ابرو
چون لفظ پیش اولا قربا پیش اولور لفظ قر لفظ پیش ایله دیمك اولور اولیه قریش اولور
سکون را وقتی ایله کشاد کرفتح در چون ترتیبی بولدی یعنی فتح یادی رایه انتقال اید قریش
اولور تشدید و تخفیف اسم خرم دلرا بسواد زلف و خال خویش
وین سلسله بهر دل دیوانه نوشت از بهر کره کشادن آن کیسو دندانه نموده دلربا شانه

لغظ دندان ودر با تعليل اولوب دن كه خم در دل حرف را اولوب شانه كه تمامى آنده
تشديد در آنو لما اولنجه خم اولور فرخ خوش بود سنلام زيباى آن رخ هيچون قمر ▪
بر نه آن رخ كشيدن دانها از مشك تر ▪ تمام يكى در فرخ نقط ايله رخ فادر رخ لفظنك
تهى رادر دندانها تركيب ايلمشدر مرخ آن مه كيشى دندانها اولوب دندانها كرده مراد تشديد
بوننغ لفظنى را اوزرنه اولا مجموعى فرخ اولور قرا آب فراتى از ما هر زمان
شطل قرآشانه مى بازد نهان ▪ لفظ قرآشانه تخليل اولنمشدر شطل قرا قرادر شانه دن
مراد تشديد بدر جون نهان اوله قرا اولور مد وقصر در اسم ابل كو عاشق زار
مانده بيچاره ▪ رخساره زرد خويش را منشغل نموار ▪ بر طرف قبا مدار و بر فلك رمش
بر دامن آن بت جو نهد رخسار ▪ قبا لفظنك لوحى الفدر جوند مداده اولا آ اولور ودر
لفظنك خانكه تادر اكلن اوزرنه مدادى ميم مفتوحه دوقنه سن مد اولور كه مراد لامدر آل
اولور و بت لفظنك رخساري مقصوده در آل لفظنك كاينكه لامدر انكا عزرنه اولا ابل
اولور دارا جون باد رساندى خبر يار مرا ▪ بودى مدد آن خبر دل زار مرا ▪
نامد مدد واه برون از حد من ▪ خواهد كه بسوزد دل بيمار مرا ▪ مدد لفظ كه نامد
اولا يعنى مد لفظنسز اولا دال قلور ولفظ آه كه نامد اولا يعنى مدسز اولا و آخرسز اولا اليف
مقصوره قلور بيمار لفظنك دالى كه ميم در جون مرا لفظنده يا نوب كين مجموعى دارا اولور
بها بهر سوى نهان بيدا ما جه حاصل ▪ نبيعد سوى آرزو منى دل ▪ بهر لفظنك جانبنه كه
زادر نهان اولنجه بها قلور آرزو جانبنى كه الفدر مدسز اولنجاق كه منى دل كنه عبارتده
بها اولور.

شهاب زلف اولدرا صورت مقصود بود ▪ بيش ما مقصود زلفش را نمود ▪
زلف دن مراد جيم در وجيم حسابنجه سه در صورتى شه در مادن مراد آب در واو
اليف نزوده در مقصود لفظنده زلف كه دال در جوقرا اولا مقصود اولور الفك مقصو
اوله مجموعى شهاب اولور اظهار وابرار جنانكه در اسم اويس بنيم نبغ دلدار دكربار
آخت ▪ كويم غم و درد خود بدلدار آخت ▪ ناگفته خويش گفته نوا ميم بكشاد ▪
بنيم بر او نمان كه بار آخت ▪ خويش لفظنى ناكفته اولان واو در جون دنبله ونفيه ايله
اوله خويش اولور او لفظنك همزه مضمومه در نماه انوكه بها اولوب خا اول منتجه
تبديل اولنجه كه نقطه در دو كلك اغيش اولور مهدى ▪ بيش صنمى كه دل زغم
خون كرده ▪ احوال دل زار بغم برورده ▪ كفتم همه دى و هيچ ناكفته نماند ▪
زان بيش اكرچه داشتم در برده ▪ لفظ همه دى لفظ ايله ديلنوب بيود نمش قالنجى
مهدى اولور اونكه كه تمام در برده در اولنجى مهدى اولور قرابه جاه ذقنك مسكن
جان منست ▪ امشب نجه سان برم جه جاى سخن است ▪ آخر زعبا زنست نهان خوشتر
آن جه كه كنارا و ميان زقنست ▪ عبارت لفظنك آخرى كه تادر جون ترا لفظندن نهان
اولا را قلور ونه لطفكه آخرى عبارتدن نهان اولا را جه اولور وذقن لفظنك اولى تهى كه
قاف در كنار اولا قرابه اولور نوابه زان زخم خدنك غمزه تركانه ▪ خونابه عجبى كرده بدلخانه ▪
ناكفته دل از خوف خدنكش آخر ▪ نكذاشت زدلها اثر جانانه ▪ خوف لفظنك دالكه واو در
جون دنبه يعنى نقطه اولنجه آخركه فادر خدنكه تبديل اولنه كه الفدر وجانانه لفظنك دالندن كه اثر
جه قلوب مجموعى نوابه اولور ▪ معروف

چنانکه درانیم **نور** تا بکی دل غم خورد میچو نیل از لعل تو بهر پیش نوش آید که با شد سیر از آن
در نی زبهر ، لفظ نوش تحلیل اولوب وشاید ترکیب بولوب پیش لفظ نو شاید که پیر باشد
اولوب یعنی ضمهٔ نون که مجهول درنیار که معروف ظ اوله دیمک لولور و زبر لفظنک دردی
زادر اولیله نور اولور **جانی** دفکر تو دل عیش نهانی دارد ، وز ذکر تو عمر جاودانی
دارد ، دل کا مخاطب گوید و عمر بود ، گویای خطابش انکه جانی دارد ، جای نقطه نک
یا خرقه که یای تنکیر در چون خطاب اولا انکه یا قبلنده حرکتی معروف لسه کرکلر و چنانکه
درانیم **زینی** یکی طالع تخت نما بون ، یکی زیر و زبر گشته دگر گون ،
لفظ یکی ماده اسم در زیرکه مراد آندن کسره در چون دگر گون یعنی معروف اولا و زیرکه
حرف اولور چون بکی لفظنده حرف اوله که یا در لفظ زیر اولا زیرک عبارتی حاصل اولور
حرف زبر چونکه لفظنک او زبر اوله رنکه اولور **نویان** تا خسته دلان بابند مراد
مردم زرخش نقاب بگشاید باد درطرف نقاب بنکر ایدل که بود بیغش رخ آن نکار
مایل بکشاد طرف نقاب نون مکتوب در یونن ملفوظی مرکه در و لفظا یقلب اولنجه یا
اولور آنی کورینه نویان اولور ضمهسی که فتح ما قبل اوله ضمهٔ مجهوله اولور و چنانکه درانیم
شیر جای خود در محفل یار آفتاب کمان دیم چون مه زیر و زبر بیچمان
مردن مراد ... حرکت مجهوله حرکت معروفه
اولمق در و بر کرتز زیر و زبر دن مراد زیر لفظنک حرف اخیر در که زاد اولیله شیر اولور
تعریب تجنیم عبارتدر آنده که درت حرفکه بی و جیم و ژی و کافکه نعت عجمیه

مخصوص درلر بدل قلنه لر حرف بایه و جیمه وزی یه وکافه که مشترکلردر عربی و عجم ایله
اولمیا سنن یا بونک عکسی اولوره چنانکه درانیم **بابا** دو داز تو منم ز جان خود ما نم جدا ،
نی دل بقرار ما نم نی صبر بجا ، چندانکه توان فشانم ام قطرهٔ عشق اشک ،
دیج در خود بخته افتاده زبا ، ام مرادی یا در چون اندن بر نقطه دوشه قلور
وجیم که در دیج در بعض دوکلا که در قلور یا لفظندن ایکی در که دوشه بر نقطه ایله قلور بابا اولور
بابا اولور و چنانکه درانیم **بشیر** مشتمل بیر از تو مر چه نخواهی خورشید و
بستان ورا پناهی ، لفظ بیر ماده اسم در لفظ خورشید و پناه تحلیل اولوب و لفظ
و پناهی ترکیب بولوب یعنی ای لفظ بیر مرنه دیار سکر فارد که سند حوز یعنی سایه لفظ
شین اولا و دوسنار یعنی لکا نقطه که پ مرفک وارد نهی ایدکلن جمع اولا بشیر اولور در اسم
سراج انهبر دعا یکن مه زیبا چهر ، برداشته دست عالمی ز سپهر ، حاصل زدعای
دست برداشته من ، اکثر ستاره کرده روسوی سپهر ، لفظ دعا تحلیل اولوب
عاید ترکیب بولوب یعنی دا لذه حاصل که جانزه چون عاید یعنی مقلوب اولا راج
اولور اکثر ستاره که لکا نقطه در چون قالبرله راج قلور و سوی سپهر که سین در الحا
بوزاولجاق سراج اولور **رجب** بر قدم یارد نیا یان ، در حقه نزد و دیدم
دل داشت نهان ، در بشنبه فشانم شد از جیب راست ، بر چهره چو در مانده
از آن نم و روان ، جیب لفظنک زیاده انجولری یعنی ایکی نقطه لری که صا حلی جیب قلور
ولفظ راست تحلیل اولمشدر یعنی لفظ را بوزاولوره در که آنی سرو الف ابلق

اولیدر اکه مکنونی قلوب رجبا ولور **حمن** ای دل کهر سر مکنش در قوت بار ●
کوهر کرفته است بسکین زنهار ● این دانه اشکنی نهایت کر است ● ساکن حرف
تکو که ریزد بسیار ● دانه دن مراد حبت در چون نهاده یعنی اوده حاء مکنونی قلور
ولفظ مکونجیل بولنشدر تلفظنده ساکن میم حرفی اولسون وطوب دوکه بسیار
یعنی دانکر لکی نقطه سی اولیه مجموعی حمن اولور **کیما** جان یافت حلاوت تمام از لب او
شیرین کاست دل بدام از لب او ● چون با دل غمکین لب او گفته شود ● بسیار اثر
رسد بکام از لب او ● چون با یعنی بابی باصو غمکین لفظنک دلی کاف عجمی در چون اکی
لیه دلا کیا اولور کاف عجمی ایله و مصراع ثانی دن فهم اولنور که کاف عجمی عربی اولاز یرا کاف
عربینک طعام تاثیری اولوتدر اولیله کیا اولور وجناکه در اسم **پیر** هر زمان ای چراغ دین
آغشته بخون یا بی از با زبرخ در و کهر کشته فزون العد یا یه تحلیل اولنش در
یعنی یار لفظنده لفظ یا نقطه سی اولوب بیر اولور با و حرفی ایله اکر خ که با در چون نقطه سی
آرته بیر اولور **قراچه** آن بادشه حسن که زیبا بر بود ● از زود دری که زیور تاجش بود ●
تا شد مه منظر فی جلوه نمود ● چون بکر و کهر کوشه تاجش افزود ● مه دن مراد قمر در
قمر لفظی لفظ جلوه چون منظر فی کوستره که قمر کز منظر فی دن قاف مکتوبدر و منظر فندن رکر
ملفوظی مراد در و جلوه لفظنک منظر فی جیم و بر نقطه در اوله قراچه اولور جیم حرفی ابرو کوشه
تاج که چندر چون تراج لفظنده اولان جیم در بر لکی نقطه آرته قراچه اولور جیم ایله **چوبک**
ای دل جان منظر الطاف و نعم ● کز بلکی چم بسر و دی کشته علم ● از اول جود کیست
کش خاص عجم

چون عام بود وظیفه از کنج کرم ● چون لفظنک آخری که دال در چون کی لفظنه تبدیل اولنه
چوبک اولور کاف عجمی ایله چون اکر کافی کاف عجمی اولا که کش خاص عجم لفظنده فهم اولنور
چوبک اولور **تتمه** معاده معقود که فصولنده اشارت شو بیلا اولا که اسماء ده بر اسمده
و معنا ده بر وجهله تصرف کوستره که نقر فدن شکر ده حاصل اولا تقریح ایله بو معمایکی که
متعین قلبده باشد **نور** نام تو بیکش وی منور ده ● کردم نظری در دون دل بود ● دینه
اویکه در ادر در دن لفظنک دال او کتنه اولان دون لفظی در اول که قلب اعلا که دل بود
لفظنده فهم اولنور نور اولور **فرخ** و بو معما بتر بل عمل و اسقاطی ایله در ● آنرا که از تو
رتبه بندی بود ● از بنده که نام تو فرضندکی بود ● بر اسم که بنده که لفظنک مالی کا
تبدیل اولنس فرضنده که لفظی حاصل اولا فرخ اسمی در عمل اسقاط ایله در بو معماده اسم **درویش**
ده نام تو سر غیب مضمرها بند ● معنی از ان کتاب پکزیا بند ● آن نام که دفتر بست نمای در ●
جز ویش اکر خوانده شود دریا بند ● لفظ جزویش تحلیل او بو یس ترکیب اولوب
جز بو معما اعتبار رتبه غیر معتبار در یعنی بر آد که اکر ویش لفظنده غیری لفظده اولا
درویش اسمدر دیمکدر اولور و بخصا یکه در اسم **بهمن** نتوانم از رخ عشق نهان کفتن هیچ
زین کنج نمی توان نشان کفتن هیچ ● آن نام که دست بهر ما من پنهان
نتوانم کویم نمی توان کفتن هیچ ● بهر ما تحلیل اولنش در یعنی بر نام که آندن لفظ
بهر زما اولا و لفظ من پنهان اولا هیچ ترتیبده بهمن اسم اولور و بارکه بو تصرف بر ترکیب
اولا که اوله مرکبا اسم حصولی متضمن اولا اصنایکه در اسم **صدرف** **قوا** از واسطه نام
تو احد دل زار

در آتش غم سوخته باشد صد بار • زار لفظنک دیکه الغدر یا توب صد بار لفظ ایله
اولوب آخر اولاه صد بارا لفظی اولور لفظ صد دارء مکتوبی ایله اولبی صد را اولور
مرلفقا فدر لفظ را ایله اولبی تر اولور وچنانکه اسم **غیاث** با سوخته دلان خطایتی
لطف کردی و عنایتی فرمودی • چون از صدف کوهر نام خویش تو • جستیم نشان عنایتی
فرمودی • صدف کوهر نام درج واسطه حصول اسم دلنشد را آدن بشان الثوب
نشان لفظ عنایتی کوستریجک غیاثی کوسترمش اولور معناسی لفظ غیا حرفی ایله
دیکه اولور اوایله غیاث اولور وچنانکه در اسم **نوایی** ایلانکه نظیر بیت دنا یامت
فیض دل و جان ز نام با کرامت • از نام خوشت بنده نوانایی یافت •
یکذره نماند از تنش بی تامت ماده اسم لفظ توانایی در لفظ تنش تحلیل اولوب توانایی
لفظنک تاء مفتوحه سندن بر نقطه قالیوب قالانک نفی حرفنه اولیجاق نوایی حاصل
اولوب نوا لفظی بی لفظی ایله دیکه اولور لفظ نوا لفظی بی ایله اولبی نوایی اولور وچنانکه در اسم
فانی آن کس که جهان نبینه مانند او • با دا ابنی دولت یا بند او • فوایی زوقا دلا
بر آیی نا می • سر تو بجای قدم بنده او • وقادلا لفظندن باش واو در وبش عبد در
ایاعمی ذکر الشیون وقا دلا لفظن واو دال بریه ونه فا ولا اولور لاکه مرادفی
انی در مجموعی فانی اولور وچنانکه در اسم **میر** زهد وسیدن بعز و شرف •
بعو این نامه را خامه خوش حرکم • بنیاد است اول ازاله نام به • که باشد برو نیز ختم کلام •
لفظ بنیاد است تحلیل اولوب واول ازان نام به لفظی اشارتدر که اسم مرادولاو ایله بیادا

اولور معناسی بایله دراد یک اولوب لفظ بر حاصل اولور و کلام لفظنک ختم میم در
چون انک حون انکل اوزرنه اولا میر اولور تم ما ارید شرح رسالة فی اوائل شهر ذی الحجه
الشریفه لسنه احدی واربعین وتسعمائه وبنا بحث ان مصنف کتاب حضرت میر حسین نیشابوری
جمع نبوتیه انک حقوز بوزده علاوی نفس سنکی قغوز نجی کونی واقع اولان جهارشنبه کون وقت ظهر
زمانده بودار فانیدن دار بقایه انتقال ایلدی رحمه الله رحمة واسعة دوه دوایجاد وقه

تم التسوید علی ید الفقیر الحقیر اضعف عباد الله الرحمن عمر بن شیخ رمضان
عفا عنهما الغفران ملک المنان مع جمیع المسلمین من ابتدا الا انتهایه عمه سید الاکوان

هر که خواند دعا طمع دارم زانکه من بنده کنهکارم

من یوم الخمیس التاسع والعشرین من شهر
رجب المرجب من شهور سنه
ثلث وار بعین
وتسعمائه
تم

٩٤٤

9v

حمد اول احده که ذاتی معماسی غیر اسمادن چیقوب مشکل و کنهی لغزی اوصاف و سمات ایله بلنمکه دکل قابل الله بیت
لا له ضمننده الف ونن اول احده کوکلمدن در اسمنی ذکر ایلدم قلب ایله لادن منفصل
و مدح اول احمده که قیجن ذکر اوله محمد و محمود عاشقلر اول مصطفی در مقصود محمد بیت
زلف واغزی شوقنه بن اول حبیب حقک قلب ایله حامیم اوقورکن مد ایله ختم ایلدم
صلی الله علیه وعلی آله اجمعین اما بعد
بو حقیر دل بسته سروری خاطر شکسته اهل اللردن بعضی یاران و طالبلردن خیلی خلان ایله صحبت دکلت و مصاحبت معمی ایدوب المردن بوکاشو ایله امر واشارت و برامم بو وجهله دلالت اولدیکم بو فن معما بر کال بی همتادر که اهلی نجو و عنقا معدوم و نا پیدادر یا خود کیمیاکر کبی قلیل و بو قلیلک اکثری نخیل در و بو فنده رساله مولانا جامی قبول خواص و تقلید عوامی بولمشدر اما اکثر معانی پوشیده و مستور اولوب جمله سنک کشف رمزه یارانه مقدور اولیوب قالمشدر نولا کرانی ترکی دل ایله بیان و هر اسمک طریق استخراجنی عیان قلسک دیدیلر بو حقیر دخی جواب ویروب و اعذار له خطاب ایدوب معما بر فن مشکل و احاطه غیر قابل صنعت در ما هر اولنلر کاه اولور بر اسمده عاجز قالور بو حقیر خود قلیل البضاعت در دکلمک

نلر

انلر دخی معقد ورک اولن در مسئول و بدل معقد در انلک سندن ما مول یوب و بوانزسندن اولور بر نهال ترشکاه دعای خیر اولوراندن ثمر دیوا لحاح ایدیجک معقد درا ولانی دریغ اتمک مروت کورلیوب و تعطیل اولن اوقات ده معطل طورلیوب رساله مذکوره منی سرحله چریلوب و ترکی دل ایله معما سنک شرحی یازیلوب و هر بیتک اولا معمای شعرسی تحریر اولنوب بعده اسم مطلوبک طریق استخراجی تقریر قلندی ارباب فضل وکمالدن واصحاب احسان وافضالدن مسئول در که مواضع خطاسی افضاح قلنمیوب بلکه قلم عفو و ستر له اصلاح بیورلوب دعای خیرله یاد ایتمکه همت دل نکین شاد ایلمکه عنایت ایده لر
بسم الله الرحمن الرحیم
بعد از کشایش مقال سوز اچه قدن مکرم بستایش مجسته مال نالی مبارک اوکش ایله دانای راکه بر عالمه که معمای حقیقت ذاتنش انک ذاتنک حقیقی معماسی در طالبلر اسما اسم لرلباس لرنده چون حقایق اسما در کسوت معما اسم لر حقیقی کبی معماکوسترنده جامع نمایش بافت کوشرنک لک وکورنک لک جلوه سن بولدی جمله عظمة ذاته انک ذاتنک عظمتی اولاولسون و تعالی کبریاء صفاته دخی صفاسنک کبریای بوجه اولسون و پس از کذارش درود فرخنده درود دخی کلمک لکی مبارک اشلکی کوریک کلدن صکره بر پیشوا ایکه بر او کجه کدجی اوزره نه که بر اسم از اسما حسنی که هر اسم اسما حسنی نک برار باب رمز واسا رمز واشارت اهلی اوزره که معماکستان نظم سلسله وجودنده که وجود

سلکی و بزی سنک نکاتی ایچچیلری در شکل نمود شکل کوروندی ور نظر شهود او اکی شهودی
نظرنده سمت کشایش پذیرفت ایچون علاتین قبول ایدی صلی الله علیه وعلی اله واصحابه واحبابه
اللهک صلواتی اکی اوزرنه دخی الی اوزرنه دخی اصحابی اوزرنه دخی سیوکلیلری اوزرنه
اولسون نموده می شود که کوسترلمش اولور نسخهٔ این نامهٔ نامی بو نامدار نامه نک نسخه سی
عبدالرحمن بن احمد الجامی احمد او غلی عبدالرحمن جامی صبابهٔ علیه جرعه سن جام نوالهٔ الله اکی
اوزرنه دوکسون بر جرعهٔ عطاسی قدحدن ور نتیجهٔ سن کادس افضاله دخی بر رشحه دوکسون
احسانی جامندن بشرف مطالعهٔ حلل مطرز و منتخب آن که حلل مطرزک و انک منتخبنک مطالعه سی
شرفی ایله که ور فن معما و لغز معما دخی لغز فننده رقم زدهٔ قلم لطایف نگار بدایع آثار مدون
این صناعت و مروج این بضاعت بو صناعتک جمع ایدجیسی و بو قماشک ترغیب ایدجیسنک عجایب
نگار اثرلی لطایف نقش ایدجی قلمنک رقم زده سی قدوهٔ ارباب دانش پیلوا نینک مقتداسی
و زبدهٔ اصحاب بینش اصحاب نظرک اونده گلنی شرف الملة والدین علی الیزدی ملکک دخی
دینک شرفی علی یزدی ور من الله علیه با شرف تحفة الله اکی اوزرنه نعمت عطا ایلسون تحفه لرینک
اشرفی ایله و علینا بشرف بقایه دخی بزم اوزریمزه اکی بقاسی شرفی ایله و بقاد شرفه دخی
شرفنک بقاسی ایله کشته بود اولمشدی مشرف گشت مشرف اولدی الحق هر یک ازان
دو بکر حق بو در هر بری اول ایکی قزاو ملک حجله نشین فکر کردک اونده او تو بری فکره

مثنوی

مثنوی جو جوری بافت کز فردوس اعلی جوری گبی ور که بولدی فردوس اعلی دن
نماید جلوهٔ بر ارباب معنی جلوه کوستر ارباب معنی اوزره برخ پر ابهای نازبسته
بکی اوزره ناز برکلرین بغلمش بصدر حجلهٔ عزت نشسته عزت پرده سنک صدرینه
اوتورمش معطر جیبشان از نافهٔ غیب معطر اتمکک بقولری غیب نافه سندن بر او پلیشانی
انو وصله جیب اتمکک اتکلری بر اجیب وصله سندن طراز حله شان این گروه رضوان
اتمکک حله سی علامتی بو فرقهٔ رضوان که لم یطمثهن انس ولا جان که اتمکک نکاح اتمدی
رایل اتمشدر انس واخی جان اما چون تحلیهٔ اعجاز و زیور ایجاز اختصار آراسته نبود
اما چون ایجاز بزکی ایله و اختصار زینتی ایله بزنمش و کلمه ایدی اقدام اتمام اهالی ایام
ایام اهل لرنک اتمامی قدم بران اقدام نمی نمود اکی اوزرنه اقدام کوسترمزایدی
لاجرم ورقی چند از ان دو کتاب افاده انتساب لابد بر نیجه ورق اول ایکی کتاب
افاده انتسابدن انتخاب کرد اورندولدی مشتمل بر قواعد و مقاصد آن
انک قاعده لرینی و دخی مقصدلرین مشتمل با فواید شریفه و زواید لطیفه شریف فایده لرله
دخی لطیف زایده لر ایله که در هیچ کدام اندراج نیافته که هیچ قنقسنده اندراج بولمشدر
و بر نوا نشار تی بر ان نافته دخی بر اشارت ضیاسی اکی اوزرنه یلدرمشدر بعبارات
روشن روشن عبارتلر ایله و اشارات مستحسن دخی کوزلجک اشارتلر ایله

نه وار اطناب بشبابه که با ملال انجامد تفصیل وار اول شبابه دکل که اطاله ایتشه
ونه وار ایجاز بر رتبه که باخلال بیوندد دخی ایجازده اول مرتبه ده دکل که اخلال اوله
موشح بالقاب همایون ودعای دولت روزافزون حضرت پادشاهی بزنش بر
پادشاه حضرتنک مبارک لقبلری ایله وهر کون ارتجی دولتی دعاسی ایله که خرد
خرده بین روانی دارد که خرده کورجی عقل روالقتر وعقل نکته دان ادب
نمی شمارد ونکته بیلجی عقل ادب صایمز که نام خجسته فرجامش که انک صوکی
مبارک نامی نکاشته خامه نکته زبان ولی ضمنش فلکک نقش اولونمشی و
کورنش زده مرواناو ناوان کرد دخی مرعانک وجاهلک قولاق اورولمشی اوله
لاجرم درضمن چند معما لابد برقچ معما ضمننده بروجه اشاره وایما اشاره وایما وجهی اوزره
اندراج می یابد اندراج بولور مثوی نام شاه اندر معما کفته به شاهک ادی
معما اچنده دنشن یکدر زانکه آن درست ودر ناسفته به زیرا اول الجو در ابکودلنمش
یکدر نامش ارخواهم بکویم اشکار انکه ادنی اکر دیلرسم که دیم اشکار از شکوه
اقد زبان سن زکار هیبتدن ودشر بنم دلم ایشن ان کهر ایکنه انحفاء کیم
اول کوهری شمدکز لرم درج درج معمای کم معمادرجنده درج ایلدم شاه
هست شاه اندر شکوه افزون زکوه شاه هیبتده زیاده در طاغدن

بچوا وخود کو یکی اندز شکوه انکبکی برکسه فنی هیبتده اچنده مصرع ثانی دن شاه
بجز طریق استخراجی اولدرکه لفظ شکوه اچنده لفظ کوکه کاف وواو درچون بر یعنی الف
اولا شاه اولور ابوال ماه وماهی کشد زابر نوال ایه وبالغه جز عطا بولوتدن
جود اوخوان کرامت ماه وسال انک نخاسی کرامت سفره سن ای وبل مصرع اولدن
ابوالقاسم لفظنک بشی اول حرفی بجز طریق استخراجی اولدرکه ماه قمردر قمرک اهل تقویم قتنده
علامتی راد مکتوبی دراو ویله ماه دن حرف راد مرادمش در و بالق لغت عربده نون در چونکه
ابر نوال لفظندن راونون جکله یعنی حذف اولنه ابوال قلور قاسم
از کمانش تیر کردون کوشه کیر انک یایندن فلک اوقی کوشه طوتجی در
دل بشکنده زسهمش چرخ پیر کوکل برقشدر انک سهمندن پیر چرخ بو بیت دن قاسم
بجز طریق استخراجی اولدرکه کمانک عربجسی قوس در تیردن مراد الف در قوسک کوشه سی
کوشه سی قرینه سی ایله قاف در چون انی الف طوته قاف اولور وچون سهم لفظنک کوکلی که
اچنده کی ها درروشندر قلور بجمعی قاسم اولور بابر شد زتیرش نارک دشمن دونیم
انک اوقندن اولدی دشمنک دپه سی ایکی پاره زیر پایش زان کشد جان را ز بیم
اپاغی التنده انکا انکون جکر جانی قورقودن بو بیت دن بابر بجز طریق استخراجی اولدرکه
تیردن مراد الف در لفظ دشمنک دپه سی دال در دال ابجد حسابنده درت در چون الف

انی اکی پاره ایدوب اورته یه گوره طرفی اکی حس مرجانی با اولا باب ولور باب
نفنک اپانی الة جان اپی جکجک پابرا ولور بادر درکه بخودپی بها بخش کسی
الجوکه بها نز اولیه بر سنک اوکنده بر قداوپی بها باخشی انک قیوسی اوزره بهانز
اولور یعنی قیمتز اولور بجه مطلع ثانی دن بادر جز طریق استخراجی اولورکه بر دره یعنی نقط
ده اوزره پی بیتی ستمای بابها یعنی بابیه اوله بادر اولور خان خاک پای از اوج اسمان
انک ایاغی طپراغنی کوکلک بر سندن مه چو بیذ رخ نهد بخود بر آن ای چوکوره بکاق قور
بخود انک اوزره مطلع ثانی دن خان جز طریق استخراجی اولورکه مراد فرق ارتقویم
اعتبار بجه رامراد در رخ کری قمر یعنی راسز اولوب نقطه ان اوزره اوله خان اولور
خلد ملک چون جلالش را بیخ دم شد ظهور چون انک جلاله بردم ظهور اوله
کوه را دل رفت ازجا بچو طور طاغنک کوکلی کندی یرندن طور کبی بو بیت دن
خلد ملک جز طریق استخراجی اولورکه لفظ چون بو بیتک معناسی تمامی سنده نیل معناسنه در
جلال کبی خلال درازه یک که الف در چون لفظ دم اولا خلد مل اولور کوه لفظنک دلی که واو در
کیده کاف و ها قلور خلد ملکه اولور چون ز نام او تمام یافت چون انک آدندن
تمام اوبولدی نظم را باید ز بخش کام فت نظم کرکدر انکه مدحندن مراد بولمق
ای در اوصاف کمالت نطق لال ای پادشاه سنک کمالک وصف لرنده نطق دلسز
بهشت

بهشت در مدحت عبارت را مجال سنک مدحکده بو قدر عبارته مجال هرچه بینم زان فزون بینم ترا
مرتبه که کورورم اندن زیاده کورورم سنی از حد فکرت برون بینم ترا فکر حدندن طشره کورورم
من چه اندیشم که اندر خورت بن نه فکر ایلیم که سنکه لایق ودوشه ای مه وخورشید کال بوستان
ای پادشاه ای وکون سنک فلک طپرغن اوبوجی لردر شمه قصر علای تو مهر
سنک بوجه قصر کک شمه سی کون سایه چتر فلک سایت سپهر سنک فلکی سورجی
سایبانک کوکه سی در فلک خاطرت آیینه بس نوریاش خاطرک بر آیینه در بخه نور صاحبی
راز فرداوی درو بنموده فاش یارک سری دون انده کوستر مش فاش بش طبع پاکت انس ب
سنک پاک طبعک اوکنده صبور برطوکمش ر بش فهم تیزت اتش مرده سنک اتی فهمک
اوکنده اود براولی ر کشته مهرت انس جان انس جان سنک محبتک ولش انک
دخی جانک جانی انس جمله عالم قالب وحکمت روان جمله عالم قالب سنک حکمک جان
ایزدت چون در خور شاهی نشاخت حق تعالی سنی چون شاهلغه لایق بلدی
رایت از نصر من الله برفراخت نصر من الله دن سنجاق قلدردی کمر اولدیت از تیغت عرب
دشمنلری صوق دکلدر سنک قلچکدن بعید زانکه با او هست ختم فتح قریب زیرا انکا فتح قریب
فتح قریب حاسداز سهم تو مرجا در جهان حسداجی سنک سهمکدن مربرده جهانده
بچو نام اندر معانی شد نهان اوکبی معاجنده او طشره کرکلو تیغت اوله بچو فتحت زود یاف

فلکدانی فلک کبی نزبولی چون ثناء دریکی ساعت نکفت ثنا کبی بر ساعتده باردی
دید در بانخشش بپوست تو کوردی وکز شنک منفعل تخششکی ز وکف جلب بروی ازدوست
اوتمغاق ایاسن اوردی بوزه شنک اکدن باکفت کوبجد دردعوی هیچ دکره دی شنک
ایاکله دعوی به طوتشمون زانکه نبود در کفش جز باد هیچ زیرا اکنک ایاسنده اوملر یلدن غیری هیچ
صد هزاران سال دانی خرد بچه بوزنیک بل عقل داخی کر بدون ازراه مدحت نشر و
اکرشنک مدحک بولندن طشره اسم لیه عاقبت با صد خجالت همچو من عاقبت بوز خجالت
ایله بم کبی معترف کردد بعجز خویشتن اقرار ایدیجی اولور کندو عجزنه باز کردد توسن اندیشه لی
کرو دو فرزره فلکر کوره سی یزی زمان مسافت اذکی ناکرده طی اول مسافه دن ازیچ دور
مین چون ندارد غایتی مدح وثنا چون مدح وثنا غایت طوتمز اختصار اولی باید بردعا
اختصار اولی کوریز دعا اوزره من ندارم جز ثنا خود پیشه بن ثنا دن غیری خود صنعت
طوتمزم جز دعا خوش نایدم اندیشه دعادن غیری برفکرت بکا خوش کلمز چون ثنا
خوانم فلک تحسین کند چون ثنا اوقیم فلک تحسین ایدر در دعا کویم ملک آمین کند اکر دعا
دیم ملک آمین ایدر بر زبانها جز ثنای شه مباد دللراوزره ثنا سندن غیری اولمسون
ور روح جانها جز دعای شه مباد جانلرک وردی ثنا شه دعاسندن غیر اولمسون
دولت بی منتهاداد شن خدا نهایتسز دولت ویردی اکا تکری تا بود ممکن بقا باد ش بقا

تابقا

تابقا ممکن اوله اکا بقا اولسون کل من ناجاک بوتمام تخیب کمرکه یکانساجات
ایلدی برکون نومید اولمدی ربنا فاقبل دعانا واستجب ای بزم ربمز قبول ایله دعامز
دخی استجابت ایله امید وآرزی امید وارلق بغایت بی علت حضرت باری
حق تعالی حضرتنک علت سز عنایتنه عز وعلا ایله الله که عزیز و تعالی اولدی انتکه اولدر کو
چون این مخدره که چون بو مسودده که تحلیه حلل موسوم می کردد حلیه حلل ایله عاتل اولور
بر نور افری وسه عقد و حلی لی آراسته کشته برتاج وراواج بوغق و برخلخال بنکی ایله بزنمش اولدی
از خلوتکاه عزت و تواری عزت دخی ستورلک خلوتکاهندن بجلوه گاه عرض برجناب باکی
برتهد باکک جنابلی وزره عرض جلوه کابنه خرامد حالنه جمال حالنش اکک حالنک جمالی
بمن قبول نظر فرمند اثر ان حضرت اول حضرتنک اثری مبارک نظرنک قبولی برکتی ایله
دواجی دیکرکرد بررواج دخی طوته و فروغی مرتبه تمام تر پذیرد برضیالی مرتبه کم تمام کمی
قبول ایده رباعی این شاهد پرده کی بصد پرده دری بر برده منسوب اولن محجب
بوز پرده بر نمق ایله از حجله ناز نمی کند جلوه کری ناز پرده سندن کرمیچ لک ایدر
از جعد کشاد زلف و زلف کره بو زدن زلفی آچدی و زلفدن باغی آچدی اینهانمه
جلست تا تو دروی نکری بو نلرو دکلی ندر تا سن اکا بقه سن والتکلان علی الملک المتعال
توکلمز بوجه مالک اوزره در اذ بید ازمة الامال زیرا اکنک الننده در امیدلر یولارلری

افسر در تعریف وتقسیم معما وبیان مراتب آن بحسب کمال ونقصان افسر معمانک
تعریفنده وتقسیمنده وانک کمال ونقصان جهتی الیله مرتبه لرینک بیاننده در وچون ایراد
هر یک ازین امور مذکوره چون بو ذکر اولنان امرلرک هر برنی کتورمک در مقدمه ده
که بمنزلهٔ افسرست عرین مخدره را معقده ده که تاج منزله سنده در بو مخدره به بمثابهٔ نشانلن
جواهرات در افسر جواهر او تورمق مشابه سنده در تاجده تقصد یران بجکلیه ترصیع مناسب کوردی
انک هر برنی ترصیع کلمه سی ایله تصدیر ایلمک مناسب کوردیکی والله یهدی من یشاء الودود ثوی
غلق اه وده ودون ور ترصیع معما کلامیست موزون که دلالت کند بر اسمی از اسما بطریق
رمز وایما ولالتی که سلامت فطرت واستقامت ذهن بر صحت آن حکم کند معما بر کلام در موزون
که دلالت ایدر بر اسم اوزرنه اسمادن رمز واشارت طریقی ایله سلامت خلقت وذهن استقامتی
ذهن انک صحتی اوزرنه حکم ایده وفرق میان آن ولغز که عبارتست از کلام موزون
که دلالت کند بر ذات شی از اشیا بذکر صفات وعلامات آن بوجهی که او را جدا گرداند
از جمیع ما عدا فرق معما ایله لغز اورتسنده که لغز عبارتدر کلام موزوندن که
دلالت ایدر اشیادن بر شیئک ذاتی اوزرنه انک صفتلرینی وعلامتلرینی ذکر اتمک
ایله بر وجهله که انی اینجمیع ما عدا سندن آیرت که اولدر که در معما لازم بود مطمح
نظر ناظم اسمی باشد از اسما معماده لازم اولور که نظم ایدیجینک نظری بره براسم اوله اسمادن

ودر

ودر لغز آن شرط نیست لغزده اول شرط دکلدر ودر لغز واجبست که دلالت او
بر مقصود بذکر علامات واوصاف باشد ولغزده واجبدر که انک دلالتی مقصود اوزرنه
علامتلری وصفتلری ذکری ایله اوله ودر معما آن لازم نیست معماده اول لازم دکلدر
پس هر کلامی موزون که دلالت کند بر اسمی از اسما بعد صفات وعلامات آن پس
هر بر کلام موزون که دلالت ایدر بر اسم اوزرنه اسمادن انک صفتلرینی وعلامتلرینی صیقلدیله
ازان حیثیت که مدلول او اسمیست از اسما در عداد معمیان شمرده شود اول حیثیتدن که انک
مدلولی اسم در اسمادن معمیان صناعتیندن صایلمش اولور وازان جهت که دلالت
میکند بر شیئی از اشیا بملاحظهٔ صفات وسمات واز قبیل لغز محسوب باشد اول
جهتدن که دلالت ایدر بر شیئی اوزرنه اشیادن انک صفتلرینک وعلامتلرینک ملاحظه سی ایله
لغز قبیلندن محسوب دوشر چنانکه در اسم تقی اویلکم تقی اسمنده
چیستان نام مرکب از سه حرف ندر اول مرکب اولان اد اول اوچ حرفدن
کز دو کوهر یکی را زیر است کرا کی کوهرن هر برنه زینت واردر حرف اول
تارک مار کلاه حرف اول بزم دیمزم کلاه در حرف آخر یار مارا افسرست
حرف آخر بزم یا رمزه تاج اولدر چو دانستی ترا اولی آخری چونکه بلدک سکا
دانش انجا باوسط رهبرست انلری بلمک اوسطه قولاغز در بو اوچ بیت دن

تقضا اسمی جز طریق استخراجی اولور که حروف تهجی ایچندن اکی نقطه لو حرف اوچ بریا
تا در بری قاف دور بریا یا در چون دیدی وکلی حرف تا رک لفظلک کلاهی در
یعنی اول حرفدر که تا در وحرف آخر یار لفظلک تاجی در یعنی اول حرفدر که یا در چونکه
بونلری بلدک اوسط حرفی قاف اتدوکی تعیین اولور **ترصیع** مرتعمای کرمست یاران
قبیل است که دلالت ایلکه بر تحصیل حرفی چند با ترتیب خاص که بعینه اسم مقصود است
هر بر معما که واردر با اول قبیلدندر که دلالت ایدر بر نیچه حرفلک تحصیلی وزره ترتیب
خاص ایله که بعینه اسم مقصود در یا بر تصرفدر اسمی ز اسما یکی عمل ز اعمال معمایی یا بو قبیلدن
در که دلالت ایدر تصرف اوزره اسمادن بر اسم ده اعمال معمایی دن یا تصریح یا کنایه بعد از
تصرف حاصل آمده تصریح ایله تصرفدن صکره حاصل کلکشه بر وجهی که ذهن منتقل
شود بان اسم بر وجه اوزره که ذهن منتقل اوله اول اسمه و می تواند بود که ان تصرف
بزیاده کردن حرفی بود و یا بیشتر بر اسم مقصود کوچ بز کر اول تصرف بر حرف زیاده
ایلمک ایله اوله و یا بر حرفدن ارتق زیاده اتمک ایله اوله اسم مقصود اوزره چنانکه درم
بابر اوبله کم بابر امنده نامی که او ز افسر خور باخبر بود بر اوکه اول کنش تاجندن
باخبر اوله جامی نجوکه نام شه بحر و بر بود جامی اره که دکز و قوری شاهنک آدی بابر
مصرع اولدن بابر جز طریق استخراجی اولورکه خور لفظلک تاجندن خا ء

مکتوبی دربر اوکه خا زیاده اتمک ایله لفظ باخبر اوله بابر در شه کم کندو دخی ذکر ایدر
تنک نیست اسمی که از زیاده کردن حرف خ که افسر خور کنایت از انست لفظ
باخبر شود جز این اسم نمی تواند بود تنک یوقدر که بر اسم که حرف خ زیاده اتمکدن
که تاج خوراندن کنایت در لفظ باخبر اوله بو اسمدن غیری اولمز و چنانکه در اسم
بها دخی اویله کم بها امنده چون نوشتم در شکوفه نام یار چون یازدم چکیده یارک آدینی
زان شکوفه حاصل آمد نو بها اول چکیدن حاصل کلدی نوبهار بو بیتدن بها جز طریق
انتزاعی اولدر که شکوفه نک عربیسی نور در فتح نون ایله انده یارک آدی یازیلجق
چون لفظ نوبهار حاصل اوله معلوم اولدی که اول اسم بها ایمش و می شاید که ان تصرف
بنقصان بعضی حروف باشد دخی یاررکه اول تصرف بعضی حروفک نقصانی ایله اوله
چنانکه در اسم **نارون** اویلکم نارون اسمنده برون آر از معما نام من کفت
ان بت موزون چو معمادن بنم آدمی دیدی اول موزون بت همین تا بوده
بس آن دم که امد نام او برون همین تا ایدی انجق اول دم که تنک آدی طشره چقجه
بو بیتدن نارون جز طریق انتزاعی اولدر که لفظ برون تحلیل اولنشدر یعنی دون
یعنی دون بنر دیمک اولور شول اسم که لفظ دون بنر او لیجق تمان تا قاله اول اسم
نارون در نته کم کندو دخی ذکر ایدر بو شین نباشد که اسمی که بعد از اسقاط دون که

از کلمه بیرون فهم می شود همین لفظ نامند نارون است او تلمیش اولمز ایسه
که لفظ دون اسقاط اولندقدن صکره که کلمه بیرون دن فهم اولنور همین لفظنا قالا
نارون در و گاه باشد که آن تصرف بعض قلب واقع شود و گاه اولور که اول تصرف
عمل قلب ایله واقع اولور چنانکه در اسم طاهر چو نام من پریشان ساخت تا برشتی کل
چو کندو ادنی طاغدی نامم اوزره مشکل اوله نمودن طره ها کاندر پریشانی شد این حاصل
کوستردی اول طره لرکه طاغنق ایچون اولدی بو حاصل مصراع ثانی دن طاهر چقر
طریق استخراجی اولدرکه طره ها لفظنک شعر وفن طاغدب قلب ایدیجک که الف طا
و ها اره متصل اولا طاهر اولور و تواند بود که بتصحیف باشد و کوچ بزک تصحیف ایله اوله
چنان که در اسم غیاث آن شوخ که دی زدور دیدار نمود اول شوخ که دون ایراقدن
دیدار کوستردی برداشت نقاب زلف و رخسار نمود قالدردی زلف نقابنی
دخی یکاق کوستردی گفتم که زنام خویش نقشی بنما دیدم که کندو ادکدن بر نقش کوستر
زد خنده و عتاب شکر بار نمود کولدی دخی شکر یاغدوریجی عتاب کوستردی بیت
اخیردن غیاث چقر طریق استخراجی اولدرکه عتاب تصحیفنده یعنی صورت ده غیاث در
ادکدن بر نقش کوستر دیوب اول دخی عتاب کوستر یجک معلوم اولدیکه غیاث
ایمش و چنانکه در اسم طاهر نکی رود نام آن بت از خاطر بجز کیده اول

تمك اولى

تمك اولى خاطردن کزیکی نقط می شود طاهر که بر نقطه دن خاطر اولور
مصراع ثانی دن طاهر چقر طریق استخراجی اولدرکی بر نقطه قوشق ایله لفظ خاطر اولن
اسم طاهردر و ممکن است که آن تصرف تبدیل حرفی دیگری وجود گیرد و ممکن درکه
اول تصرف بر حرفی بر غیره تبدیل ایتمک ایله وجود طوته چنانکه در اسم بها گفتم ماست
گرامی کوبی دیدم ای سن دیدی کیمه دیر سن گفتم که ترا گفت چرا کوی
دیدم که سکا دیدی بیچون دیرسن بر حرف نخست نامش اندم که یکی آدنك
اول حرف اوننده اولدم که بری افزون کردم گفت چرا کوبی زیاده ایلدم دیدی
نه دیرسن اکنچی بیت دن بها چقر طریق استخراجی اولدرکه بر اسم که انك اول حرفی اوزره
بر زیاده ایلمك ایله لفظ جا اوله اول اسم بهادر زیرا اول حرفی با در باحسابده
ایکی در بر زیاده ایدیجك اوچ اولور اوچ جیم در و جریان سایر اعمال تعمیه درین صنف ظاهر
است و صاحب فکر صایب و طبع صافی را همین قدر کافی و اله هو الکافی
تعمیه منسوب اولان سایر اعمالك بو صنفده جاری اولدیغی ظاهر در فکر صایب
و طبع صافی صاحبنه بو قدر کافی در و الله کفایت ایدیجی در تمّ صح
قسم نخستین از معما که دلالت می کند بر تحصیل حرفی چند با ترتیب خاص گاه
آن دلالت بی واسطه می باشد و اکثر معمیان برین نهج واقع می شود معمادن اولکی قسم

دلالت ایده که بو بنجه حرفک تحصیلنده ترتیب خاص ایله که اول ثالث واسط ثانی اولور واکثر
متأخر بو طریق اوزره واقع اولور وگاه بو واسطه که در معمی مرکبی درج کرده شود که مضمون
ان بر سبیل تعمیه دایا شعر باشد یا بی از نما وگاه واسطه ایله اولور که معاده بر مرکب
درج اولونمش اوله که انک مضمونی تعمیه واشارت طریقی ایله شعر اوله براسی ایمادن
چنانکه در اسم بابر گفتم ای طرف لب دریار قیمی زنخ نمود دیدم ای دلبر شنک انجو یا غدر
کیک ادی بر فتح بکانی کوستردی جای ضم زنان در که سفتم حاصلش نام تو بود ضم زنه
اول انجو دن که دلدم حاصلی شنک اوک ادی مصراع اولدن بابر جبر طریق استخراجی اولور که
لب لفظنک کوشه سندن مراد با در دور با لفظنک اول حرفی که دال در ضم ایله
فتحین نسیم برمز فتح اولور در بابر اولور معناسی با را الجنده دیکنا و لور چونکه با مکتوبی بار لفظنک
الجنده اولور بابر اولور چنانکه در اسم علی چون ساخت نام های ان شوخ طیچ چون تمام
ایلدی برابی اول شوخ طیچ در عربده و گفته شد انها بهیچ جنک ده ونش اولدی
انلمز احتیاجله جای زسر فکر این رمز دقیق جای فکر باشندن بو اینجه اشارتدن
نامی بر اورد زی فکر صحیح بجادجه ودلنه زی فکر صحیح بیت اولدن علی جبر طریق
استخراجی اولور که تمام اولن ای ودن مراد عدد تمام اعتباری ایله لام در که حسابده
اوتوز در ولفظ عربده تحلیل اولنسه معنای کلام شوخ ایله اولور که لفظ عربده اولن ای که

تعویلی

تعویلی اعتباریله ای مکتوبی در چون تمام ایلدی یعنی لام ایلدی عل اولدی ولفظ
بده که صریح اولدی یعنی مالهای صریح ایله تلفظ اولندی بده اولوب معناسی ده
ایلدیک اولور وده الجد حسابنده یا مکتوبی دربجوع علی اولور وچنانکه در اسم حسین
کسی که عوضه کنم هر خود بابین درگاه بر وقفه که عوض ایلیم کنذو مجتبی بود رکامه
زنام خویش بمضمون ان شنوی آگاه کنذو اوکدن انک مضمونی ایله آگاه اولورسن
مصراع اولدن حسین جبر طریق استخراجی اولور که بودن مراد معنای تعاوده شمعی
تعویلم اعتباریله مرادسین مکتوبی در لفظ درگاه تحلیل اولنسه معناسی گاه ده دیک
اولور گاه ودن مراد حین در چون سین مکتوبی لفظ حین الجنده اولور حسین اولور
وچنانکه در اسم امین یار ما چون پای در میدان نهد پیش از نکی بزم یا نهر
چون ایانی بیدا نده قوه بردن اوکدین نامش از مضمون او مفهوم کرد دبی شکی
انکا ادی بونک مضموننده معلوم اولور شکسز مصراع اولدن امین جبر طریق استخراجی
اولور که یار لفظنک ایانی یعنی حرف آخری مراد در راکه لفظ میدانده اوله بردن
اوکدین که الف در می دران اولور معناسی می انده دیک اولور لفظ می که ان لفظک
الجنده اوله امین اولور وچنانکه در اسم برهان برد جای ده سوی دبان
عجب رمزی شنید جای بولی فتوحی یانه ایلدی عجب بر اشارة اشتدی

که امداز کثرت دران نام دلارای بدید که اینده نظام کلیدی فکردن بر دلارانک
ادی مصرع اولدن بر نام جز طریق استخراجی اولدر که لفظ ده لفظ دربان جانبنده ایچی
ره دربان ادلور ولفظ دربان تحلیل اولنشدر بان ده ریک اولور لفظ ره بان
نقطه ده ایچی بر نام اولور و چون سلوک این طریق غرابتی دارد اگر در معما نیز
بحصول اسم از مضمون الجز در معما مندرج است واقع شود مرآینه اولی وانسب و بفهم اقرب
باشد چون بو طریقه سلوک بو سطر تر اگر معاده بر اشاره واقع اوله اسمک حصولنه
معاده مندرج اولانک مضمونده البته اولی وانسب هم اقرب اولور ترصیع
الجز در معما ضروریت تحصیل حروف اسم است که بنا بر ماده است اول نسنه که
معاده ضروری در اسمک حرفلرک تحصیلی در که ماده شنا به سنده در و دلالت بر ترتیب آن
بحسب تقدیم و تاخیر که بمنزله صورتنت و دخی اسمک ترتیبنه دلالت در تقدیم و تاخیر حسبیله
که صورت منزله سنده در چنانکه در اسم بابر ز شوق تو بر گشت بلبل ز باغ شک نیکلدن
دوندی بلبل باغدن چه حاصل ز گل بی تو جز درد و داغ نه حاصل سن سز کلدن
درد و داغدن غیری مصرع اولدن بابر جز طریق استخراجی اولدرکه بلبل هزار در هزاردن
بیک مراد اولنجق غین کمتوبی مراد اولور که حسابده بیک در چونکه باغ لفظنده غین بر گشت
یعنی بر اولدی بابر اولور و اگر رعایت کیفیت حرکات و سکنات که از تتمه صورتست

اکر

اگر حرکات و سکنات کیفیتنک رعایتی که صورت تتمه سندن در بابان جمع شود
انوک کلبه جمع اوله موجب مزید حسن و کمال لطافت گردد حسن زیاده لکه ولطافت
کمالنه سبب اولور خواه آن کیفیت مذکور گرک اول ذکر اولنان کیفیت در ضمن ماده
بحصول پیوندد ماده ضمننده حصوله اولشه چنانکه در بین اسم ایلکه جان بوایمده یعنی بابر
اسمنده حباب رو نام تو وین ز رشک حباب ایلندی شنک اوکی بن کونی دن فرو ریختم
صدره از دیده اشک اشغه دوکدم یوز یول کوزدن کون ماشقی بو بیت دن بابر
جز طریق استخراجی اولدرکه حباب رو لفظندن صد لفظی اشغه دوکوب یعنی اسقاط
ایدیجک اولندن حار و اخرندن دال کیدر بابر قلور وخواه بعد از حصول ماده اصلاح
پذیرد گرک ماده نک حصولندن صکره اصلاح قبول ایده چنانکه در اسم شاه بابر
در اثنای شباب آن ماه چون پوشیده رخ دیدم یکت لک اثنا سنده اول ای چون
یکانی اورتمش کوردوم که ضم شد و اتش باطرف خور از رشک نالیدم که ضم
اولدی انک اکی کونشنک او جنه کونی دن ایکلدم بو بیت دن شاه بابر جز طریق
استخراجی اولدرکه ماه لفظنک یوزی اورتلوب یعنی اول حرفی کیدوب شباب
لفظنک الجده اوبیچ شاه باب اولور و اکی با ثانیه در چون ضم اوله یعنی مضموم اوله
و طرف خور که اسم قرینه سی الیه راء ساکنه در چون اول بو شکله اوله شاه بابر اولور ترصیع

هر چه از حروف کلمات بنظم معما در آید بر نسق که حروفدن وحی کلماتدن معنی نظمده مذکور
انی چنان می نماید که انسب اولدیغی کورینور که انلر در معنای معمایی مدخلی باشندر انک
معنای معمایی ده مدخلی اوله خواه بر سبیل ضرورت که کرکسه ضرورت طریقیله اولسون
بحسب ماده یا صورة ماده یا صورة حسبیله ملاحظه ان نام باشند ملاحظه سنز
نام اولمیه چنانکه در اسم ابو القاسم ابرو و خال و قامت نگار رخت نهان کن فاش
وبگی و قامتی کوستر نگلی کزلو نقشی ز طرف ان لب بنشین از دهان عیان کن
بر نقشی اول لب طرفدن اغزدن اوکدین اشکاره ایله بو بیت دن ابو القاسم چقمق
طریقی استخراجی اولدر که ابرو خال قامت لفظلرندن لفظ رخت کیدیجک اولکی لفظلردن
باکیدرا کیچی لفظدن خا کیدرا و چنجی لفظدن ناکیدر ابو القاسم اولور ب دن مراد
نقطه در انک اوچ اسم قرینه سی ایله بنی مکتوبی در وانک نقشی سین مکتوبی در و نامدن
مراد تشبیه ملاحظه سی ایله میم در چونکه بین میم دن اول عیان اولدی ابو القاسم اولور
و خواه بر سبیل استحسان که کرکسه استحسان طریقی اوزره اولسون که بحسب معنای
معمایی معنای معمایی حسبیله ضروری لمی نماید ضروری کورینه اما جمال کلامه زیب
ویره اما کلامک جمالنی ارتوره چنانکه در بین اسم اویله کم عیان بر اسم ده
یعنی ابو القاسم اسمنده کو قلم از بهر نام شه زنو نقشی بکش قلمه دی شاه بک اوندن

اوتوره

اوتوری یکی دن بر نقش چک اما ای دل اقلام پیوسته بنام شاه خوش
ای کمه قلملرک کوکلی متصل شاه آدی ایله خوشدر بو بیت دن ابو القاسم
چقمق طریقی استخراجی اولدر که قلمدن مراد تشبیه ملاحظه سی ایله الف در نو نقطه نک
نقشی بودر اقلام لفظنک متصل اولدیغی اوچ الفدر اولن حرفلر در اندر دل اورتو
یعنی قلب او بیچی الف اولور چون شاه مذکور نامی ایله اوله که نامدن مراد اسمدر
ابو القاسم اولور عبارة از بهر نام شه دلالت ایتمکده یعنی مطلع اولده از بهر نام
شه عبارتی دلالت ایدر برانک انک اوزرنه که نظم از مقوله معما است
نظم معما مقوله سندندر واین استحسانی است نه ضروری بو استحسانی در
ضروری دکل اما انچه در معما از برای رعایت معنای شعری مذکور شود اما اول نسنه
که معاده معنای شعری رعایتدن اوتوری مذکور اولا بر وجهی که بر وجه اوزره که
انلر در معنای معمایی مدخلی باشند انک معنای معمایی ده مدخلی اولمیه می باید که
ایرادان کرکدر که انی کتورمک بطریقی واقع شود که بطریقله واقع اوله که موهم
خلاف باشد خلاف ایهام ایدر اولمیه چون لفظ زنی ماه و زنی خور در اسم سلطان بابر
زنی ماه و زنی خور لفظی کبی سلطان بابر اسمنده مهر و مه را طلب انست که پیوسته
بر ین در کونک دنی ایک طلبی اولدر که متصل بو قیو اوزره ماه رخسار تو

بپیچد زهی ماه وزهی خور تنگ رخسارک اینی کوره لرزهی ای زهی کون
بوجیدن سلطان بابر جز طریق استخراجی اولدرکه مهرون مراد تقویم اعتبار یله
بین مکتوبی ور ماهدن مراد عدد ایام اعتباری ایله لام در لفظ طلب تکلیل اولوب
حرف طلب ویک اولور طا مکتوبی کولب اولالان لفظی ایله سلطان اولور
مهرون مراد باب در ماه رخسار تقویم اعتبار یله راء مکتوبی در مجموعی سلطان بابر اولور
واکر ایراد لفظی موهم خلاف ضرورة افتد اگر خلاف ایهام ایدر بر لفظی کتورمک ضرور
دوشه می بایدکه کرکدرکه مدا شانای عبارات که اداء مقصود باره کرده می شود
متخلل نکردد شول عبارتلرکه مقصودک اداسی انلرک ایله اوله متخلل اولمیه تا بعیب
راجع نشود تا عیبه راجع اولمیه نتکه در اسم بابر ندانم چه سان از سر کوی یار
بلرزم نه وجه یارک قلعه سی باشندن صبا بردی بجیب ودامن غبار صبا ایلدی
یقه سز اکک سز توزنی معرج ثانی دن بابر جز طریق استخراجی اولدرکه صبا بردن لفظنک
یقه سی واکی یعنی اول حرفی واخر حرفی اولمیه بابر قلور ترصیع وانستند که
معلوم اولدی که حسن ولطافت معمی تمامک حسنی ولطافتی یا بجهة مدلول است که
یا مدلول جهتی ایله درکه اسم مقصود مقصود اولان اسمک جمیع حروف و ترتیب جمیع
حرفلری ایله دخی ترتیب وحرکات وسکنات دخی حرکات وسکنات

ایله

ایله ازان مفهوم کردد اندن فهم اوله یا بجهة دال که یا دال جهتی ایله که الفاظ وعبارات
معنی تمامک لفظلری ودخی عبارتلری مشتمل بر امری باشد که بر امر اوزرنه مشتمل اوله که
انرا در معانی تعمای آنک معنای معمانی ده دخلی نبود دخلی اولمیه پس اکمل اصناف
معمیات اولیه تعاظ صنف لرنک اکملی ان باشدکه اول اولورکه جامع هردو فضیلت
اقدامکی فضیلتی بله دوشه چنانکه در اسم بابر کو صبا برروی ان بت بر کشادی
صبا یه اول تنک یوزی اوزره اچ چشم وپای از کل بکش کم خود را کوزی دخی کلدن
ایاغنی چک اکنک استانی بو بیت دن بابر جز طریق استخراجی اولدرکه چشم دن
مراد صاد مکتوبی در لفظ صبا کوزی اچیق صاد کیدر با قلور وبت لفظنک یوزی
بای مضمومه در کلدن مراد ورد در ایاغی لام ساکنه در انی چکچک ورد قلور ولفظ ورد
تقلیل اولمشدر ودخی انک استه دیمک اولور ورد لفظندن وبی یعنی واوی
اکنک استیوب کیدر چک راء ساکنه قلور بابر اولور و فروترین ازین دو مرتبه
انست که بو ایکی مرتبه دن اشغرق اولدرکه مشتمل بریکی ازین دو فضیلت
بیش باشد بو ایکی فضیلتک برندن زیاده مشتمل اولمیه خواه بر فضیلت نخستین کرک
او ایکی فضیلت اولسون چنانکه در بین اسم ایلدکم تمام بو اسمده یعنی بابر تو کر
نام با عاشق خود نکفتی سن اکر ادی کندو عاشقکه دیدک قبا بردنام تو چون قد نهفتی

قفقان ایلدی سنک ادکی چون قدی اوزندک مصراع ثانی دن بابر جز طریق استخراجی
اولدرکه قبابر و لفظندن لفظ قد اوزتونچک یعنی اول حرفی که قاف در واقع حروف
کردال قالدیچک بابر قالور و خواه بر فضیلت دوم گرکسه اکنجی فضیلت اولسون چنانکه
در بین اسم او یلدکم بین بو امده ای صبا بیدار شو بخشی کنا ای صبا اویان برکنج
بخت باقی بای کل کم جو درا باقی دکلدر کل ایاغی اکنک استانی بو بیتدن بابر
جز طریق استخراجی اولدرکه لفظ صبا کوزی اچیق یعنی حرف صاد کیدیچک با قالور لفظ بیدار
تحلیل اولنسه معناسی بی حرفی طوت دیمک اولور او یله باب حاصل اولور حرف
رانک تحلیلی اولکی بیت ده اوت وجه اوزره در وفرو تر ازین مراتب انست که بو
مرتبه لردن اشغ [illegible] اولدرکه معنی بر هیچ یک ازین دو فضیلت تا معنی بولاکی فضیلتلردن
بر هیچ بری اوزره اوله و اکثر معمیات برین نهج واقع می شود اکثر معمالر بو طریق
اوزره واقع اولور چنانکه در اسم بابر بهادرخان چون در آمد دست بر زخ بستی
جان مبتلی چون کلدی الی یکانی اوزره بخه صناسش جان کرو یار بها زدست او
نهی شد انجق یار بلرایدی اکنک الدن بوش اولدی در زنک بو بیت دن بابر
بها درخان جز طریق استخراجی اولدرکه در دن مراد باب زدست دن مراد بیدار
زخ اوزره اوبیچ باب بید اولور لفظ بید ده اولن یای مکتوبی لفظ زخ بها اولور

بابر

بابر بهادرخ اولور انجق لفظنک ایچی بوش اوبیچ یمان اول حرفی ایله اخر حرفی
یعنی الف ونون قالور مجموعی بابر بهادرخان اولور والمنة لله الوهاب ذی المن منت
شول بها الوهابه بخشش ایدیچی یه در که عطا و نعمت صاحبیدر ترصیع نموده شد که ناظم
معما را ناچار باشد از دو کار کوسترلمش اولدی که معما نظم ایدیجی یه ضروریدر اولور ایکی
ایشدن بری تحصیل ماده و یکی تکمیل صورت بری ماده تحصیلی و بری صورت تکمیلی
پس اعمال معمایی بر سه گونه تواند بود او یله اعمال معمایی اوچ درلو اولمق کرکدر بعضی
خاص بتحصیل ماده بعضی تحصیل ماده یه مخصوص و بعضی خاص بتکمیل صورت بعضی تکمیل
صورته مخصوص و بعضی عام که خصوصیتی ندارد بیکی ازین دو جانب و بعضی عامدر که
خصوصیت طوتمز ایکی جانبدن برینه بلکه فایده آن بلکه انک فایده سی تسهیل و تتمیم
عمل دیگرانست غیری عملی آسان و تمام ایلمکدر خواه تعلق بماده داشته باشد و خواه بصورت
کرکسه ماده یه تعلق طوتمش اولسون کرکسه صورته و قسم اول با عمال تحصیلی مذکور خواهد شد
اولکی قسم اعمال تحصیلی دیمک ایله مذکور اولسه کرکدر و قسم دوم با عمال تکمیلی ایکنجی قسم
اعمال تکمیلی ایله و قسم سوم با عمال تسهیلی اوچنجی قسم اعمال تسهیلی ایله لاجرم جواهر زواهر
مقاصد لابد مقصودلرک روشن جوهرلری که بیان احوال سه گانه است که
اوچ نوعک احوالنک بیانی در در ضمن سه عقد اوچ عقدک ضمننده صورت انتظام می پذیرد

انتظام صورتن قبول ایدر و چون هر قسم چون مراوح قسم از اقسام عقود نکات
ابوج درلو عقدلرک قسملرندن مشتمل است بر درر فواید و لآلی فراید که مشتمل فایده لر
انجولرنی و شاه دانه لورلری که بالماس تفکر سفته گشته فکرلاکی ایله دنمشدر و در رشته
عبارت منظوم می گردد عبارت ایلکنده دزیلور اگر از بسط که بحث لغت رشته در آوات
اکرانی بسطلاکه لغة حسبی ایله انجو دانه سنک ایپی در و اجزاء بسط رابعه که دخی بسطک اجزاسی
قدایکه که عبارت از دریکانه است شاه دانه انجودن عبارت در موسوم می دارند
علاملفش طوتلر مناسب می نماید ولایق مناسب کورنر ولایق والله اعلم بالحقایق
عقد نخستین ورا تمثال تسهیل آن چهار بسط است اوکلی عقدا تمثال تسهیلی ده در
و اول درت بسط در بسط اول در عمل انتقاد بسط اول انتقاد عمله در انتقاد عبارت
است از اشارت کردن بتعیین بعضی حروف اندراج یافته در نظم انتقاد عبارت در اشارت
اتمکدن نظم ده مندرج اولان بعضی حروفک تعیینه از برای تصرف کردن در آن بعضی از اعمال
اذه تصرف اتمک ایچون اعمالدن بر عمل ایله واین اشارت یا بحرفی واحد است
یا بیشتر بو اشارت یا بر حرفه در یا زیاده یه و بر هر تقدیر شمار او معین است یا مبهم
هر تقدیر او زره شماری ایله معین در یا مبهم و مبهم یا در کمال ابهام است که خصوصیت
ببعضی دون بعضی ندارد مبهم دخی یا کمال ابهام ده در که بعضه خاطر مطلوب بعضا و یا انی

طوتیه

طوتیه بالخصوص است ببعضی اگرچه مقصود متعین نیست بالخصوص اوله بعضه اگرچه مقصود
متعین دکلدر و هر یک ازین اقسام شش گانه بر بری بوالتی درلو قسمدن بطرق مختلفه
و اسالیب متنوع واقع می شود مختلف طریقلر ایله و متنوع اسلوبلر ایله واقع اولور
و تنبیه بر بعضی از انها امریست ناگزیر و انلردن بعضنه تنبیه امر ضروری در و هم علی ما نبیاوبر
اول ایله دیلدوکی نسنه او زره قادر در فقد قسم اول اشارت کردن است
بحرفی واحد معین قسم اول اشارت اتمکدر بر حرف معینه چنانکه از حرف نخستین کلمه
نشان کلمه نک اول حرفندن باول و منتهی و سر و روی و تاج و بالا و امثال ان تعبیر کنند
اول ایله و منتهی ایله و باش ایله و یوز ایله و تاج ایله و یوجه ایله و انک امثالی ایله تعبیر ایدرلر
و از حرف آخر کلمه نک اخر حرفندن باخر و نهایت و پای و پایان و نظایر ان نشان
دهند آخر ایله نهایت ایله و ایاغ ایله و پایان ایله و انک نظیرلری ایله نشان ویررلر
و با جمله هر چه شعر باشد بطرف مبدا و جانب علو محصل کلام هر نسنه ایله که شعر اوله
مبدا طرفنه و علو جانبنه اشارت باول کلمه توان کرد کلمه نک اولنه اشارت ایلمک کبی اول
و بمقابل آن از حرف آخر نشان تواند داد و انک مقابلی ایله حرف آخردن نشان ویرمکه
کوچ یتر چنانکه در اسم شمس گردست و هد بپایت اگه ندن سر اگر ال و یره
اما خود که برفق باشی باشم سر سروران خورشید افسر کنش تا جلو سرورلرک باشی اولم

مصراع ثانی دن شمس چقر طریق استخراجی اولدر که لفظ باشم تحلیل اولمشدر معناسی
شم ایله دمك اولور لفظ سرو رانك باشی سین مکتوبی در اول که شم ایله
اوله شمس اولور وچنانکه درایم **شجاع** چون زنب باسی شد آمد شکل بالایش
بچشم چون بچه دن بر پاره کندی انك بالاسی شکلی کلدی کوزه ریختم صد گوهر
براب دریاش بچشم دوکدم یوز صویه طوپیش گوهری انك ایاغنه کوز ایله
مصراع اولدن شجاع چقر طریق استخراجی اولدر که لفظ پاسی تحلیل اولمشدر چون
شب لفظندن اایاق که با و مکتوبی در سه یعنی اوچ اولا که جیم در شخ اولور
و شکل بالادن مراد الف در و چشم دن مراد عین در مجموعی شجاع اولور و همچنین
ثانی و ثالث و امثال آن گویند و یکی از حروف ما بین الطرفین خوانند
و بونك کبی اکنجی واوجنجی وانك مثللری در لرظرفینك ورتسنده اولن
حرف لردن برین دیلرلر چنانکه درایم **باقر** گرچه دل ما بود بصد چراغ
اگرچه بنم کوکلم یوز چراغ ایله ایدی دادیم باسی که ندارد ثانی ویردك
برابر که اکنجی طرز بو بیت دن باقر چقر طریق استخراجی اولدر که مادن مراد
اب در اب که دل یعنی قلب اوله با اولور ماه دن مراد قمر در انك اکنجی یعنی
اورته حرفی اوله قر قلور مجموعی باقر اولور و برین قیاس دل و مرکز

ذکر

ذکر کنند و حرف وسط کلمه ارادت نمایند بو قیاس اورته دل و مرکز ذکر ایدیلر
کلمه نك اورته حرفین دیلك کوسترلر چنانکه درایم **الیاس** چون بر دل شکسته ما
حالیا حسود چون بزم صحبتش کوکلم اوزره حالیا حسود رحمی نکرد جای ازین ماجرا چه سود
بر رحم اتمدی ای جای بو ماجرادن نه فایده مصراع اولدن الیاس چقر طریق استخراجی
اولدر که لفظ شکسته نك دلی یعنی اورته حرفی سین در و لفظ حسود تحلیل اولمشدر
معناسی سماء حرف حالی ازدی دیمك اولور چون سین اوزره حالیا لفظنك حاء
مکتوبیسی ازلا الیاس اولور چنانکه درایم **سلطان عبداللطیف** ای کرده نهان
ز سایلت خان خطا ای که ایلمش کزلی شنك دیلنجك دن خطا تمای در بوزه
احسان و تمنای عطا احسان دیلنجی کلن و عطا تمنا سین چون جبهت دلت بمرکز
عدل محیط چون شنك کوکلك عدل مرکزی محیط در زان صورت حیف را خطی خوانند
اندن او توری حیف صورتنی برخطا او قودی خطا مصراع اول ایله ایلنجی بیت دن
سلطان عبداللطیف چقر طریق استخراجی اولدر که سائل لفظندن کلمه ای که الف و یا
کزلنمش قالور لفظ خطا تحلیل اولمشدر معناسی خاء مکتوبی طاء مکتوبی در دیمك اولور
چون خان لفظنده خاء مکتوبی طاء مکتوبی اوله طان اولور لفظ شکل ایله سلطان
اولور و دلدن مراد بال در عدل لفظنك مرکزی دال در چون لفظ بال عدل

نقطه‌ده اولان حرف دالی نحیطا اوله عبد الکک اولور صورت حیف دن مراد
خیف ورانده که خاء مکتوبی طاء مکتوبی اولا لطیف اولور مجموعی سلطان عبد اللطیف
اولور وچون از مایعات دردی در زیر وصافی بر بالاست چون صبوحی
ننه لرک چرکی التنده وصافی اوستنده اولور ازین اول کلمه وازان اخر وان
بوندن کلمه‌نک اولن واندن اخرین و بلکه کوچ‌تر چنانکه درایم بابر بهادر یافت
چون جامی دری میخانه را باده بکو بولدی چون جامی میخانه قپوسن اوکادی درد
باده متصل باصاف بین وازانجو شرابک چرکنی صافه متصل یعنی اکیسنی بیله کور
آنی استه بو بیت دن بابر بهادر چه طریق استخراجی اولدرکه دردن مراد باب در
حرف راکه انونکله اوله بابر اولور باده لفظنک دردی که اخر حرفی یعنی ها در و
صافی که اول حرفی یعنی با در اکا متصل اولوب باقی حرفلر بر نده طوره بهادر اولور
را حرفی که استه سن بهادر اولور واز بدایع صور انتعاداتست انتعاد صورلر
نک نجابندن در تعیین بعضی از حروف کلمه کلمه‌نک حرفلرندن بعضینی تعیین
ایلمک نظر بکیفیت صدور آن از مخارج انک مخارجندن صدورینک کیفیتنه نظر
چنانکه درایم بهلول گفتم بهلول نام تو گفتی بیان نام دیدم قو رخوا بله‌نک
ادکی دیدکا داورسنده کو حرفی از لبم که زبانت رسد بکام بر حرف
دی

دی بنم طلا غمدن که دیلک طماغه تیشه بو بیت دن بهلول چه طریق استخراجی اولدرکه
نقطه‌ده اول حرف که آنی تلفظ ایدیجک دل طماغه تیشه لام در چون آنی لفظ بهلول
اچنده دیرسن بهلول اولور چه نیک نیست که آن حرف که از لب نیک بوقدر که
اول حرف که لب دن دراداء آن اینک اداسنده زبان بکام رسد دل طماغه تیشه
جز لام نیست لام دن غیری دکلدر وچنانکه درایم بها از بوسه آن طلب که لبا نوی بلب رسد
بوسه دن آنی استه که لب اندن لبا یرشه اینها خوش است جامی اگر ز طلب رسد
بونلر خوشند رجامی اگر طلب سزا یرشه بو بیت دن بها چه طریق استخراجی اولدرکه لفظ
بوسه دن شول حرف که آنی تلفظ ایدیجک طوداق طودا غه یرشه با در لفظ انها
تحلیل اولنسه‌در این بو یعنی با ها خوشست دیمک اولور باکه ها ایله اوله بها اولور وچنانکه درایم
حسن آنچه از حلوای نوانید نصیب حلق من اول نسنه که سنک حلوا کدن بنم بوغازمک
نصیبی کلدی که بدان زندان رسانم سنک بیداد وم مزن اگر اکا دیش تیشه ورم بکه ظلم
طاشن اورمه بو بیت دن حسن چه طریق استخراجی اولدرکه لفظ حلوا ده حرف حلق اولن
حاء مکتوبی در زندان دن مراد سن در چون اکا یتشه حسن اولور چه آن حرف از
کلمه حلوا که مخرج آن حلق است حاست کلمه حلوا دن اول حرف که انک مخرجی حلق اوله
حا در پس نصیب حلق توان گفت وان حاست اویله نصیب حلق دیو ب

انی دیلک اولور واین اختراعیت غریب بو براختراع درغریب کما لا یخفی علی المتفطن
اللبیب نته کم کزلو دکلدر بیلسی اولن عاقل ق ثانی اشارت کردن است بیك
حرف مبهم که مخصوص باشد ببعضی از حروف کلمه ایکنجی قسم اشارت اتمکدر برحرف مبهمه که مخصوص
اوله کلمه نك حرفلرندن بعضنه اکرچه مقصود متعین نباشد مکر نظر بقرینه باقی حروف
اسم اکرچه مقصود متعین اولمیه مکر انك باقی حرفلری قرینه سنه نظر متعین اوله چنانکه
کنار وطرف وجانب وسو وکوشه وامثال آن کویند اول یا اخر خواهند چنانکه در اسم
بهلول. کوشه باغ وکنار سبزه جوی و پای گل باغك کوشه سن وسبزه نك کنارن
ایسته دخی گل ایاغن کشت اکر بایار باشد خود کرا پروای گل اکر یار بله طوتیق اوله
کیمه اولور گل پرواسی بو بیت دن بهلول چقر طریق استخراجی اولدر که کوشه باغ دن
مراد باغ لفظنك اول حرفی در که با در کنار سبزه دن مراد لفظ سبزه نك اخر حرفی در که ها در
ولفظ گل ایاغندن مراد اخر حرفیدر که لام در واکر لفظندن مراد تو در کوکشت اوله یعنی
قلب اوله ول اولور مجموعی بهلول اولور قذ قسم سوم اشارت کردن است.
بحرفی مبهم اوچنجی قسم اشارت اتمکدر برحرف مبهمه بر وجهی که خصوصیت ببعضی نداشته باشد
بر وجه اوزره که بعض خصوصیت طوتمیه چنانکه در اسم ابوالقاسم دوست دریا وش
از نام نیکش بی شکی دوست وکرد برین انك ابوادی ابجده نك سر فکر کردم

در

درنی یا بم زقطرات اندکی فکر ایلدم بو بجا زم قطره دن بو بیت دن ابوالقاسم چقر طریق
استخراجی اولدر که لفظ دوست ولفظ دریا تحلیل اولنسه یعنی دوست اکی در دیك اولور
ودریا یا ابجده دیك ا اولور ودودن مراد با در وبادن مراد او در زیرا عربی ده او بجد
حرف عطف ایسه فارسی ده یا او دیه در چون باد مکتوبی لفظا وابجده ا ولا ابوا اولور
نام دن مراد اسم در وندن مراد لا در واز لفظندن هم اولنور که لا لفظا اسم ابجده اولوب
الاسم اولا وقطره دن اندکی اسمك باقی حروف قرینه سی ایله قاف در ودر لفظندن هم اولنور
قاف لا ابجده اولا اولمیه مجموعی ابوالقاسم اولور بلفظ اندکی یکی از حروف قطره خواسته شده
است که ق است ونك نیست که خصوصیت او بقرینه باقی حروف اسم مفهوم می کردد
لفظ اندکی ایله حروف قطره دن بری دیلنمشدر که ق در ونك بوقدر که انك خصوصیتی
اسمك حروفنك باقی سی قرینه سی ایله معلوم اولور چنانکه در اسم شیخ احمد بکوی
میکده کفتند یك حرف از لب کویا میخانه غلط شده دیدیلر شنك لبکدن بر حرف خناس
کی درغم زسر برون شده وغم درقفا از پا که شراب باشدن جنبدی وکوب ایاقدن
دوشدی بو بیت دن شیخ احمد چقر طریق استخراجی اولدر که لبدن مراد شفه در
انك برحرفندن مراد اسمك باقی حرفی قرینه سی ایله شین در ولفظ کویا تحلیل اولنمشدر
شین ایله یایی دیمك شی اولور وی دن مراد راح در ورح هم ده اولمیه حراحم اولور

وناخ باشندن چقوب یعنی حرف اولی که را در گیدیجک خاحم اولور واکنجی خم دن
مراد دن در که کوبک عرسی در ایقدن دوشوب یعنی آخر حرفی که نون در گیدیجک
دال قالور مجموعی شیخ احمد اولور واکر در هر محلی معبر از ان حرف مبهم بلفظی کنند که مناسب
سیاق کلام بود اکر هر بر فقره اول حرف مبهم دن بر لفظله تعبیر ایده لر که سیاق
کلامه مناسب اوله حیثیت معنای شعری نیز مرعی باشد معنای شعری حیثیتی دخی مرعی
اولا چنانکه در اسم خسرو از درخت کل اکر برکی شود بپیوند سرو اکر کل
اغاجندن بر یپراق سروه اولاشق اوله قد رعنای تر اکفتن توان مانند سرو
سنک رعنا قدکه دیمک اولور سرو مانندی مصراع اولدن خسرو چقر طریق استخراجی
اولدر که برک درختدن مراد ایتمک باقی حرفلری قرینه سی ایله خاء مکتوبی در
چون سروه متصل اوله خسرو اولور قد قسم چهارم اشارت کردنست
باکثر از حرفی در بیان قسم اشارت ایلکدر بر حرفدن اکثره بر سبیل تعیین تعیین طریقی اوزره
چنانکه پوست کویند مثلا اول آخر خوانند و مغز ذکر کنند مجموع ما بین الطرفین لباده
نمایند نته کم دری دیرلر مثلا اول دخی آخر دیلرلر و بینی و برلر طرفینک اورتسنده
اولان مجموعی مراد ایدنمک کوسترلر چنانکه در اسم موسی پوست از مدعی و مغز از دوست
مدعی دن دری و دوست دن بینی خواه کاین مغز آمد وان پوست است که

بو بینی کلدی واول دری بو بیت دن موسی چقر طریق استخراجی اولدر که
مدعی لفظنک دریسی اول حرفی ایله آخر حرفی در یعنی میم و یا در و دوست
لفظنک بینیسی که ایچنده اولان واو و سین در اول دری اولانی بو مغز اولانه کرو
دری ایدیجک موسی اولور و از ین قبیل است غلافی کفتن و اول و آخر خواستن
بو قبیله دن در قیندوب اول و آخر دیمک چنانکه در اسم نجم ای
دبدم کشیده خنجر از غلاف ای دلبر دبدم چکلش سن ظلمن خنجری قیندن
بر فرق من نه آنکه مدام سر خلاف بنم دیم اوستنه قوانی که خلاف باشش ظلوتم
بو بیت دن نجم چقر طریق استخراجی اولدر که خنجر لفظنک غلافی حرف اولی و آخری یعنی
خاء و را در و لفظ خنجر بو ایکی حرفدن چیقجق نجم قالور بو نی من لفظنک دریسی اوزره
قونیجق که میم در نجم اولور و بچنین دلها توان کفت و مجموع ما بین الطرفین خواست
و بونک کبی کوکللر دیوب طرفینک اورتسنده اولانک مجموعی دیمک اولور چنانکه در اسم
بایزید ای صبا بکذر سر کرفرده ان نازنین ای صبا کح باشندن دی اول نازنینک
مرده سین کاه اندر دست تو آرام دلهای حزین که سنک الکده کلدی غصه لر
کوکلرک و کلمنی بو بیت دن بایزید چقر طریق استخراجی اولدر که لفظ صبا باشندن
بچیجک با قالور و دستدن فرد یدر وحزین لفظنک کوکللری زاء مکتوبی و با و

یکتوی در بوای حروف پیدا اولجغه او بیتی بایزید اولور و از نوادر طرق انتقاد ایت
تعیین حروف نظر باحوالی که در صورت کتابت عارض می شود انتقاد طریقلریکی
نادرلرندن در حروفی تعیین ایلمک اول براحواله نظر که صورت کتابت ده عارض اولور
چنانکه در اسم بابر زاحباب خرده داران ان سرور کشیده اجابدن خرده داراولنلر
اول سروی بچکش اندر میان وجای انزا رود رویده آورنده و بابلده جای انی
ایراقدن کورش بو بیتدن بابر جز طریق استخراجی اولدر که احباب لفظنک خرده
داناولانلری نقطه اولنلری کاکی بادر و سرودن مراد الف دراکی بالفی اورتیه چکیجک
بالب اولور راحرفی کوریجک بابر اولور وچنانکه در اسم جنید خرده نه جوکه هر دولت که
النون خرده بس استکه هر دولت که وار خرده داران جانزا داودست. چنانک خرده
دارلرنه ویردی آل مصراع ثانی دن جنید جز طریق استخراجی اولدر که جان لفظنک نقطلو
حرفلری جیم ور ونون در دوست دن مراد یه دراولاکی حرف ویریجک جنید اولور
مقصود از خرده داران درین دو مثال حروف منقوطات وهمان بر خرده دانان
پوشیده نیست مقصود خرده دارلردن بواکی نامده حروف منقوط در وانک وجهی خرده
بلمی لره اورتلمش دکلدر وچنانکه در اسم بهادر انکه نبود در جهان صاحب کهر
اول کمه کاولیه جانده کهر صاحب جای ان دارد کا اقدر در بدر انک برین

طوز

طوزکه دوشه قپو قپو بو بیتدن بهادر جز طریق استخراجی اولدر که جهان لفظنده
کهر یعنی نقطه نزاولن ها در ها بدر لفظنک ابجده دو نیجک بهادر اولور وچنانکه در اسم
حسین تا از روی جور راندی راستان را ز استان تا جور یوزندن سودک
طغرلر انکدن هست ازین صورت بیان دوستان صد داستان وآرد
بو صورتدن دوستلر اورتسنده یوز داستان بو بیتدن حسین جز طریق استخراجی
اولدر که جور لفظنک یوزندن مراد جیم در عمل انتقاد ایله استان لفظنده طغرلر اکی الف
لردر چونکه بونلر دوشه جیستن اولور وصورت جستن حسین در شده نیست
کاز صورت رقی کلمه استان ثنک بوقدر که استان کلمه سنک رقی صورندن
ابجد بر حیات استقامت است اول نسنه که استقامت یعنی اوزره در همین
دوالفات تمام اکی الف در راستان اشارت بانست لفظ راستان اکا اشارتدر
وازین قبیل است تعیین حروف نسبت بعوارض که در ترکیب طاری می کردد بو قبیلدن
در حروفی تعیین ایلمک شول عوارضه نسبت که ترکیب ده طاری اولور چون حرکت
وسکون وتشدید وتخفیف وغیرها حرکت وسکون وتشدید وتخفیف وبونلرک
غیری کبی چنانکه در اسم بایزید سر فراز ابای انه بر کوشه ایوان خورشش ای بالشی
بوجه اباق قوکنده ابوانک کوشه سی اوزره ساکنان سدره لهین از وزو دستان خوش

خویش سدره نک ساکن لرین کورکنده والکدن اشغا وللردن بو بیتدن یاینده جعز طریق
استخراجی اولدرکه لفظ پای کوشه ایوان اوزره که نون درتونه پاین اولور و لفظ سدره نک
ساکن اولن حرفلری که دال وهادر انک الننده اوله پاینده اولور روشن وهویدا اولدیکه
انجه در لفظ سدره متحرک نیست دال وها است روشن وظاهر درکه اولکه سدره لفظنده
متحرک دکلدر دال وهادر پس ساکنان توان کفت وان خواست اولبله ساکنان
دیوب انی دیلمکه کوچ بز و می نماید که از ساکنان صیغه تثنیه اراده کنند که خصوصیت عدد
نیز مفهوم کردد و یا ررکه ساکناندن صیغه تثنیه دیلیلرکه خصوصیت عدد دخی معلوم اولور
وحاکه در اسم علی آنکه در عالم زنج بهره یافت اول کسه که عالمده بر فتحدن نصیب
بولمدی پس روی یار ما خواهد شتافت بزم یار غرک یوزینه اوکه ایوک دیلر بو بیتدن
علی جعز طریق استخراجی اولدرکه عالم لفظنده فتحه دن نصیبی اولن عین ولام در و روی یاردن
مراد یای مکتوبیدر چونکه عین مکتوبی ولام مکتوبی یا انکله و کنده اول علی اولور قد قسم
پنجم اشارت کردن است باکثر از حرفی بر وجهی که خصوصیت ببعضی داشته باشد
بشنجی قسم اشارت اکدر بر حرفدن اکثره بر وجه اوزره که بعضه خصوصیت طوتمش اوله
اکرچه مقصود تعیین نپذیرد مکر نظر تعرنه اکرچه مقصود تعیین قبول اتمیه مکر قرینه نظر
حاکه در اسم حسن تا علی رغم حسودان شمع وصل فروختی یا حسودلرک رغمنه

وصل

وصل شمعنی یاقدکندرک بشتر دلهای ایشان ز آتش حسرت سوختی بونلرک کوکللرین
حسرتدن زیاده رک یقدک بو بیتدن حسن جعز طریق استخراجی اولدرکه حسودان
لفظنک کوکللرنک یعنی اچنده اولن حرفلرنک زیاده سی که واو در و دال والف در
باقی حسن قلور قد قسم ششم اشارت کردنست باکثر از حرفی الیهی قسم اشارت
اکدر بر حرفدن اکثره بر وجهی که خصوصیت ببعضی نداشته باشد بر وجه اوزره که بعضه
خصوصیت طوتمیه چنانکه در اسم نعمت جای از تحت توکفت دو حرف جای شکه
تختکدن ویدی ای حرف اکثر شعراء اوراننده حرف انک عزنک اکثری انکا و اولدی حرف
بو بیتدن نعمت جعز طریق استخراجی اولدرکه تحت لفظنک ای حرفدن مراد نون و تا در وعز
لفظنک اکثر حرفی عین ومیم در چون بو ای حرف اول ای حرفک اچنده اوله نعمت
اولور وهو المستعان وعلیه التکلان وسمط ثانی در عمل تحلیل ایکنجی سمط تحلیل عملنده در
تحلیل بعرف این صناعت چنانکه از کتاب حلل معلوم می شود تحلیل بو صناعتک عرفنده
اوبله کم کتاب حللدن معلوم اولور عبارتست از تجزیه لفظی بالفاظ متعدده باراده
استقلال هر یک عبارتدر بر لفظی الفاظ متعدده یه تجزیه دن یعنی بر لفظ که معنی شعری
اعتباری ایله مفرد اولوب معنای تمامی اعتبار ایله بر تجزیه جزء لفظ هر برنک استقلالی
دیلک ایله ونک نیست که در تجزیه لفظ استقلال اجزا لازم نیست تنک بو قدر که

لفظك تجزیه سنده اجزا مستقل اولمق لازم دکلدر زیرا که می تواند بود که جزء لفظی
بواسطه ترکیب بالفظ دیکر مستقل کردد زیرا اولمغه کوج یترکه بر لفظك جزئی بر غیری
لفظله ترکیب اولنمق ایله مستقل اوله چنانکه در اسم **زکریا** تا جکری شد رخ زر دوم زانکه
تا جکری اولدی بنم صاری یوزم کوز یاشنده کونه می کیرم و مردم زانکه کوشه طوترم
مردم کوز یاشندن بو بیتدن زکریا جز طریق استخراجی اولدر که لفظ جکری تحلیل اولنسه در
جیم تا بله بر جزء اولوب کری جزء مستقل اولمشدر و زر و لفظنك رخی یعنی حرف اولی زادر
معناسی زر و لفظنك زاسی تاج کری اولدی دیمك اولور اویله زکری اولور و انك
لفظنك کوشه سی الفدر انی طوتنجق زکریا اولور ظاهر است که کلمه جکری که منحل کشته است
بدو جزء ظاهر در که جکری کلمه سی که تحلیل اولنسه ایکی جزؤه جزء آخر مستقل است آخرکی جزء
مستقل در یعنی کری و جزء اول تا با لفظ تا ترکیب نیافته و کلمه تاج حاصل نیامده
استقلال نکرفته و اولکی جزء تا لفظ تا ایله ترکیب بولمیه و تاج کلمه سی حاصل اولمیه استقلال
طوتمز پس اکر تعریف تحلیل بر وجهی کرده شود که اویله اکر تحلیلك تعریفی بر وجه اوزره
قلنمش اولا که صورت مذکور و امثال ان را شامل وکرا ولن صورت و انك مثللرینه شامل
اوله چنانکه کوینده اویله کم دیرلر تحلیل عبارتست از تجزیه لفظ واحد باجزاء متعدد
باراده استقلال ان اجزا یا اراده ترکیب ان مع الغیر و اراده استقلال مجموع مرکب

تحلیل

تحلیل عبارتدر بر لفظی اجزاء متعدده یه تجزیه دن اول اجزانك استقلالن دیلمك
ایله یا انك غیرله ترکیبن و مجموع مرکبك استقلالن دیلمك ایله مرتبه انسب باشنده اولی
الیه انسب واولی اولور **قد** اقل مرتبه تحلیل انست که تحلیلك اقل مرتبه سی اولدر که
لفظ واحد منحل کردد بدو جزء بر لفظ ایکی جزؤه منحل اوله خواه اراده استقلال هر یک کرده
شود و خواه نکرده هر برینك استقلالی دیلنه کرك دیلنمیه و بهر تقدیر شاید که مراد معانی
ملفوظ باشد و شاید که مراد معنی ان باشد بهر تقدیر یا که مراد معانی ملفوظ اوله و یا که
مرادانك معناسی اوله چنانکه در اسم **ابو القاسم** در اساس عشرت القاب مربع مار مکو
عشرت بنیادنده زاهدلك لقبلرین بزه دیه سرکش خم زکه جای خم کشد جای تسبیح
کوبك باشن زاج که جای کوب جکر و دستی یرینه بو بیتدن ابو القاسم جز طریق استخراجی
اولدر که اساس لفظی که درت حرف در القاب بونده اولوب ایکی حرفی بر جانبده
و ایکی حرفی بر جانبده اولیجق اس القا باشی اولور و مادون مراداب درانی دیمك
اس القاس قلور خم لفظنك باشی اجلوب یعنی حرف اولی که خادر دوشیجك میم قلور
اس القاسم اولور و لفظ سبو تحلیل اولنسه در یعنی حرف سینی یرینه لفظ بو دیمك اولور
چونکه اس القاسم لفظنده سین یرینه بو اولدی ابو القاسم اولور چنانکه در اسم

شجاع چون زشب پاسی شد آمد شکل بالاش بچشم یکخم صد کوه بر لب

در بالش بچشم بو بیتک معناسی و طریق استخراجی استعاد سطرنده ذکر اولنمشدر تعقید

با تبدیل لفظ پاسی درکه بو لفظ دراکی جزؤ شکل اولوب معنی مراد اولمش لفظ سی

مراد وکلدر و چنانکه در اسم عبدالقادر غرالم خال لب بنفشت از زبد زدی ما اکر بابند

بقادر بابش آخر من شیدا بو بیت دن عبدالقادر چقر طریق استخراجی اولدرکه غزال

لفظنک لبندن مراد حرف اولی درکه غین در و لیک خالندن مراد نقطه در نقطه او رتوتکه

غزال اولور و زبد تحلیل اولمشدر غزال لفظنک حرف زالنغط بدا و بنجی عبدال اولور و لفظ

بقا دخی تحلیل اولمشدر لفظ در ایله ترکیب اولنوب قادر ایله دیمک اولور مجموعی عبدالقادر اولور

و چنانکه در اسم عابد و عاد و عبید زروی عبده ما تا جدال می کردیم جنک بوزنزن

بز تا جدال ابلرا ندک ز جل سر زنش اعی عال می کردیم جل دن ابین خالی باشنج قافر اید

بو بیتدن بو اوچ اسم چقر عابد اسمک طریق استخراجی اولدرکه عبده لفظنک یوزندن مراد

عین در و مادن مراد اب در لفظ تا جدال تحلیل اولمشدر والک تاجی دیمک اولور

عبده لفظندن عین آلنوب و لفظ اب حرف دالک تاجی و بلیجی عابد اولور

و عاد اسمک طریق استخراجی اولدرکه تحلیل می لفظنه حرف اولنور یعنی آلنوب حرف

دالک تاجی لفظی چی اندک دیمک اولور اولیه اوبلیجی عبید اولور قد

چون

١٢٠

چون مراد از الفاظ تحلیلی همان ملفوظ باشد بزیادت از دو جز متحمل نکردد چونکه

مراد الفاظ تحلیلی دن همان ملفوظ اوله اکی جزدن زیاده یه متحمل اولمز واکر مقصود از

بعضی معنی باشد که بزیاده از آن اخلال پذیرد واکر بعضندن مقصود معنی اوله بررکه

اندن زیاده یه اخلال قبول ایده چنانکه در اسم بابا قلی دولت وصل عنبرین خالی

بر عنبرون بخلو تنک وصلی دولتی هر که دریافت اقبالی هرکم که بولدی بولدی بر دولت

معلی تا قی دن بابا قلی چقر طریق استخراجی اولدرکه قدرون مراد بابدر و لفظ

اقبالی اوچ جزؤ تحلیل اولمشدر بری اق بری با بری لی لفظ اق لفظ لی ایله دیمک

اولور مجموعی بابا قلی اولور والمنة لله تبارک وتعالی سمط ثالث در عمل ترکیب

ترکیب عبارت از آنست که دو لفظ یا بیشتر کزجهة معنی شعری مفرد بوده باشد

ترکیب اندن عبارتدر که اکی لفظ یا دخی زیاده که معنای شعری جهتی ایله مفرد اولمش اوله

یعنی مرکب اوله نسبت بمعنی معمایی مفرد وارند معنی معمایی یه نسبت مفرد طوترلر

وآن بر دو وجه تواند بود واول اکی وجه اوله کوچ تیز یکی آنکه مراد از وی ملفوظ باشد

بعینه بری اول که مراد اندن ملفوظ اوله بعینه واین از اصناف عمل تنصیص است که در امثال

تحصیلی مذکور خواهد شد و بو عمل تنصیص اصنافندندرکه امثال تحصیلی ده مذکور اولسه

کرکدر و دیکر آنکه مراد از وی معنی باشد نه لفظ دخی اول که مراد اندن معنی اوله لفظ

اولمیه وانیست که در امثال تسهیلی ست و مقصود بالذکراست درین مقام
بودر که امثال تسهیلی ده در مقصود بالذکر در بو مقامده واقل مرتبهٔ این قسم انست که
بو قسمک اقل مرتبه سی اولدر که ترکیب میان دو جزء واقع شده باشد ترکیب اکی جزء
اورتسنده واقع اولمش اوله خواه هر یکی ازان دو جزء قبل الترکیب لفظی مستقل بوده باشند
گرگسه هر بری اول اکی جزودن ترکیب دن اول بر لفظ مستقل اولمش اوله چنانکه در اسم
مرشد در دل مردم چو مهرش ساخت جای کنشنک کوکلنده چون انک بجق پرواز
دی جای آخر سوی ان مردم کش نشستی جای آخر اولکشی اولدور بچک جانبنه کل بو
بیتدن مرشد چیقر طریق استخراجی اولدر که مهردن مراد مهر اولدوغی تقدیرجه رقی
بین کبی شین در مردم لفظنک دلنده یعنی جان اورتسنده اوبیجق مرشدم
اولور کش ای لفظی ترکیب اولنوب کشنای اولور مردم لفظنک جانبی که میم در
اجلنجق میم حذف اولنوب مرشد قلور لفظ کش ای بحسب معنای شعری مرکب است
ونسبت یعنی معنای مفردات و وسیلهٔ عمل اسقاط کش ای لفظی معنای شعری
جهتنجه مرکب در و معنای مجازی نسبت مفرد و عمل اسقاط و سیله در و خواه هیچ
یک ازان دو لفظ قبل الترکیب مستقل نبوده باشد گرگسه هیچ بری اول اکی لفظدن
ترکیبدن اول مستقل اولمش اوله بلکه هر یک بر سبیل تحلیل از کلمهٔ دیگر گرفته شده باشند

بلکه

بلکه هر بری تحلیل طریقی اوزره غیری کلمه‌دن طوتلمش اوله چنانکه در اسم سراج یک جرعه
جمشید جامم از جام الست بر جرعه طامذی بزم جانم الست قدحندن بیخود شد واحرام حرم در
بیخود اولدی حرم احرام بغلدی کردم چو طواف کعبه را از سر سوز ایلدم چو کعبه طوافنی
حرارت باشندن دیدم ز شراب شوق او جامی کوردم انک شوقی تنزیلندن
حاجی مست اکنجی بیت دن سراج چیقر طریق استخراجی اولدر که سوز لفظنک سری سین در
وشراب دن مراد راح در سراج اولدی و لفظ حاجی مست ترکیب و تحلیل اولنمشدر
سراج لفظنده حرف حا جیم است دینک اولور او دیلیه سراج اولور کلمهٔ جیم مرکب است از دو
جزء غیر مستقل که از دو لفظ حاجی مست بطریق تحلیل گرفته شده و وسیلهٔ عمل
تبدیل گشته جیم کلمه سی مرکب در اکی جزء غیر مستقلدن که اکی لفظدن که حاجی مست در
تحلیل طریقیله طوتلمشدر دخی تبدیل عملنه وسیله اولمشدر و می تواند بود که یکی ازان
دو جزء مستقل باشد ویکی غیر مستقل واولمغه گیج نیر که اول اکی جزودن بری مستقل اوله
بری غیری مستقل اوله چنانکه در اسم شبلی ز شکل جان فروزن کافا چتنه
سنگ جان بکلندی تنکلکدن که بر گنش در مراج سینه سوز و چون نسوز و
بزم سینه‌ها غیری با زنجه باغسون بو بیتدن شبلی چیقر طریق استخراجی اولدر که

لفظ کافتابت ترکیب وتحلیل اولمشدر یعنی شکل لفظنده کاف تا بادر اویله شبل
اولور ومرادن مرادی درشبلی اولور جز نیته سوز وتحلیل اولوب معناسی بی‌ون
غیری یاغن دیک اولورسی کی اوتوزدر واو توزلام درلام کیدیجک شبلی اولور
کلمه کاف مرکب است از لفظ که قبل الترکیب مستقل بوده واز الف ممدوده وف
که بتحلیل گرفته شد از کلمهٔ آفتاب کاف کلمه سی مرکب درکه لفظندن که ترکیبدن
اول مستقل ایدی دخی الف ممدوده دن وحرف فدن که تحلیل ایله طوتلمشدر کلمهٔ
آفتابدن واکه دربیچ یک از حل ومنتخب تعرض بحل ترکیب واقع نشده است
نشاید که بنا بر قلت از باشد نسبت بتحلیل ولکه حل ایدن ومنتخبدن هیچ برنده ترکیب
علته معوض واقع اولمشدر یاررکه انک قلتنه بناء اوله تحلیله نسبت والله یقول الحق
وهو یهدی السبیل **سمط رابع درعلم تبدیل** تبدیل عبارت است از
بدل کردن بعضی حروف حاصله بغیر حاصله تبدیل عبارت درحاصل اولن حرفلرک
بعضی حاصل اولمین حرفلره بدل قلمقدن بروجهی که سقوط زایل وحصول
مقصود بجای ان ازینک عبارت مستفاد گردد بروجه اوزره که زایدک دوشمسی
انک یرنه مقصود اولانک حصولی برعبارتدن مستفاد اولا بی توسل

بصورت

بصورة کتابی وحروف حرفلرک کتابتی صورتی ایله وسیله اتمز واین بردوگونه
تواند بود بو اکی نوع اوزرینه اولمغه گوچ تر یکی انکه هریک از مبدل ومبدل منه
که بعرف این فن ازیشان بکاین وفاسد تعبیر کرده می شود درمعمی اندراج یافته فاسد
بکاین مبدل شود بری اولدر که مبدلدن ومبدل منه دن هر بری که بو فنک عرفنده
بونلردن کاین ایله وفاسد ایله تعبیر اولنور معمی ده اندراج بولوب فاسد کاینه مبدل
اولا ودیگری انکه فاسد بدون کاین اندراج یابد بری دخی اولدر که فاسد کاینسز
اندراج بولا وتصرفی از تصرفات بکاین منقلب گردد تصرفلردن برتصرف
ایله کاینه منقلب اولا وبرتقدیر اول می تواند بود که فاسد درضمن لفظی که متضمن اوست
یکی از طرف تعیین ثانیه ناوک قصد گشته بکاین مبدل گردد اولکی تقدیر اوزره
گوچ بیرکه فاسد که بر لفظک ضمننده که انی متضمن در تعیین طریقلرندن برسی الی
قصد اوقنک نشانه سی اولوب کاینه مبدل اوله ومی شاید که بعینه درثانی حال
برسبیل استقلال درضمن ذکر امده بکاین استبدال پذیرد دخی یاررکه بعینه ایکنجی حالده
استقلال طریقی اوزره ذکر حرفنه کلوب کاینه استبدال قبول ایده پس جمیع صور تبدیل
منقسم می شود بسه قسم که ناچار است از شرح هر یکی بتفصیل وهو حسبی ونعم الوکیل
اوله تبدیل صورتلرنک جمیعسی منقسم اولور اوچ قسمه که ضروریدر هر برینی تفصیل ایله

شدن **قد** وقتی که فاسد در ضمن لفظی که متضمن اوست یکی از طرق تعیین
نشانه و ناوک قصد گشته بجای مبدل گردد تواند بود که آن عمل بوسیلهٔ
تحلیل با تمام انجامد بر وقتده که فاسد بر لفظك ضمننده که آنی متضمن در تعیین طرق
لرندن بری ایله قصدا وقف نشانه سی اولوب کاینه مبدل اوله که کوچ بیرکه
اول عمل تحلیل وسیله سی ایله اتمامه ایرشه چنانکه در اسم **خلیل** خلقی شده چاک دامن
از گل رویی بر خلقك انکی یرتمش بر یوزی گلدن کو باد که اورداران
گل بویی دی بله که کتوره اول گلدن بر قوقی مصراع اولدن خلیل جز طریق استخراجی
اولدر که خلق لفظنك انکی معین حرفا جزلری که قاف در چون یرتلوب ایرله
خل قلور لفظ رویی تحلیل اولوب فاسده وکایه اشارت اولمشدر یعنی
لفظ گلدن رو یعنی یوز که کاف دربی دیمك اولور گل لفظندن کاف حرف
یا ولیجق یل اولور مجموعی خلیل اولور و از بدایع این قسم انست که اسم هر یك از فاسد
کاین در ضمن لفظی که مفرد بود بعنی شعری مندرج گردد در نظم و بر سبیل تحلیل استقلال
گرفته فاسد بجای بتبدیل یابد بو قسمك بجا بیندن اولدر که فاسدون وکاینیدن
هر برنك اسمی بر لفظك ضمننده که معنای شعرده مفرد اوله نظمده مندرج اولوب
تحلیل طریقی ایله استقلال طوتوب فاسد کاینه تبدیل بوله چنانکه در اسم **مزید**

مزید

مزید عشق را رازیست در دل عشق مزیدنك بر رازی وار در کوکلنده
نهفتن و گفتن نیز مشکل گزلمك مشکل سویلمك دخی مشکل مصراع اولدن مزید جز
طریق استخراجی اولدر که لفظ رازیست تحلیل اولمشدر مزید لفظنده حرف رازی
دیمك اولور اولیله مزید اولور دیمی تواند بود که بی توسل بعمل تحلیل سرانجام پذیرد
و کوچ بیرکه تحلیل عملی ایله وسیله طوتمزسه بونك نهایت قبول ایده چنانکه در اسم **معین**
تا زمن دامن کشیدی ای بت بی مثل شد تا بندن اتك چکدك ای مثلسزك ایله شل
گوشهٔ عیشم بکنج نامرادی شد بدل بنم عیشمك گوشه سی مرادسزلق بوجاغنه اولدی
بدل بو بیتدن معین جز طریق استخراجی اولدر که من لفظنك انکی که نون دیر چکلوب
گیدیجك میم مکتوبی قلور و عیش لفظنك گوشه سی شین مکتوبی در نامراد لفظنك
بوجاغی نون مکتوبیدر انکا بدل اولیجق لفظ عیش لفظ عین اولور مجموعی معین اولور
و ازین قبیل است توسن بها من حروف مقطعه که در اوایل سور قرآنی مذکورات
بو قبیلدن در قرآن سورلرینك اول لرنده مذکور اولان حروف مقطعه ایله وسیله
طوتیق چنانکه در اسم **مظفر** ای حافظ و بطوی که بردی دل مجروح ای کوکل ازابجی
حافظا که الدك مجروح گوکلی حم چو خوانی رود از شوق تو الم روح چو جامیم اوقیه سن
گیدر سنك شوقکدن بنم روحم بو بیتدن مظفر جز طریق استخراجی اولدر که

حافظ دیلای عبارتندن فقط قلب و نیچه اکلنور قلب و نیچه حافظ اولور زیرا روح
لفظنک دلی اورتسنده اولن حرف رادر آنی ایچی حافظ اولور لفظ حم تحلیل المشدر
یعنی حا لفظی که میم اوقیسن منطوق اولور و از جمله معات صور این قسم است این
مثال ودر اسم **شاه بابر** بو قسمک صورتلرینک اختراع اولنمشلرندن در بو مثال
شاه با بر امنده یاد کرد احباب را در صورت سردی میان اکدی سونچی لری باسر
صورتنده دون برای که انجمن طبعت کوید در سخن چه رابهی که انجمن طبع در دیر سوزده
حالی ثا ایله بوبیتدن شاه بابر جز طریق استخراج اولدی که صورت سردن مراد شروع احباب
لفظی اکه انجمنده اوچ شاح بابر اولور حالی کوزلیجه ثا اوچ شاه بابر اولور واین
مثال دیکر در اسم **زین** ان ساده رخ و سنک دل که سیم دقن اول ساده یکغلو طاش
کوکللو که یدری را بیاد ز ثنای سخن دیر زری یا ایله سوز اثنا سنده زر
بر سرنقره نه که وانی نامش التونی کومش اوسته قوتاپلسن اوتی
کرخود بزبان آورد این نکته نه من که او کند و له کتور ربونکه بن و کل بیت اولک
مصراع ثانی سی ایله بیت ثانی نک مصراع اولندن زین جز طریق استخراج اولدر که
لفظ زر نقره نک باشی اوزره اوچی که نون در زرن اولور و حرف را یادیک
زین اولور **رقد** دران صورت نیز که فاسد بعینه در ثانی حال بر سبیل استقلال

در خیر ذکر

در خیر ذکر درآمده بجای ان استبدال پذیرد اول صورتده دخی که فاسد بعینه اکنجی حالده
استقلال طریقی اوزره ذکر خیرنه کلش اولور کاینه استبدال قبول ایلیه نی شاید که تا می ان
عمل تحلیل باشد یارر که اول تلک تا می تحلیل ایله اوله چنانکه در اسم **مزید** که جان زلب
ونوازی یابد کاه جان تنک بکدن کوکل اوخشنق بولور که دل زغم تو جان کدازی یابد
کاه کوکل تنک غکدن جان آرتیک بولور زلف تو اگر مدد کند جای آ تنک زلفکه اگر مدد
ایله جای به عمروی ان مدد درازی یابد انک عمری اول مددن اوزون ملق بولور مطلع
اخیردن مزید جز طریق استخراجی اولدر که لفظ درازی اوچ جزوده تحلیل المشدر بر دا
بر بری زا بری زا مدد لفظنده مستای دالی قچن زیه تبدیل ایده سن مزید اولور
و نی شاید که بغیر طریق تحلیل باشد دخی یارر که تحلیل جز تغنک غیری ایله اوله چنانکه در اسم
علی بی دلی ز کش هوای سرو قدت در سراست بر کوکلنزکه تنک سرو قدنک هواسی انک
باشنده در شاخی از هر جای بید دیدن خوشتر است ۶۶ دن بر بوداغی سوکود بیدنه
کورمک خوشترک در بو بیتدن علی جز طریق استخراجی اولدر که ماده اسم بی دلی عدد دن
بر بدق چین کمنوی در بدلی لفظنده لفظ بید برنه اوچی علی اولور و از لطایف
این قسم است که کاه ین یک حرف باشد و فاسد با اسم ان حرف در ضمن لفظی که ب
معنی شعری مفرد باشند در نظم اندراج یابد بو قسمک لطایفندن اولدر که کاه ین بر حرف

اوله وفاسد اول حرفک اسمی ایله برلفظک ضمننده که معنی شعری حسبنجه مقصود اوله نظم ده
اندراج بوله و بر سبیل تحلیل مستقل گشته بجای بدل کرده تحلیل طریقی اوزره مستقل
اولمش اولوب کاینه مبدل اوله چنانکه دراسم نوح ماه لیلی صفتم چون بسفر بیرون شد
بنم لیلی صفتلو ایم چون سفره چقدی سوخت از غم دل مجروح من و مجنون شد یاندی غمدن
بنم مجروح کوکلم دخی مجنون اولدی مصراع ثانی دن نوح جز طریق استخراجی اولدر که
مجروح لفظنک دلی معین اورتسنده اولن حرف رادر چون یاندی یعنی محو اولدی کنده
مجوح قالدی ولفظ مجنون تحلیل اولوب نقطهٔ مج حرف نون در دیمک اولور مجوح لفظنده
نقطهٔ مج نون مکتوبی اوبچی نوح اولور قد بران تقدیر که فاسد برون کاین در نظم
اندراج باید اول تقدیر اوزره که فاسد کاین نظم ده اندراج بوله و بتصرفی از تصرفات
حسابی بجای منقلب کردد معمایه منسوب اولن تصرفلردن بر تصرف ایله کاینه
منقلب ولا می شاید که آن تصرف مبنی باشد بر اعمال حسابی یا رکه اول تصرف
مبنی اولا اعمال حسابی اوزره چنانکه دراسم بابرسلطان دل که باز آمد شد کوی تو
در سودای صنم کوکل که سنک قلعه کلوب کمکدن ایاغی اشندی ای صنم عاقبت
از رسم دربان تو اسودای صنم عاقبت سنک قابو کده عادتدن و کلمدی ای صنم
بو بیتدن بابرسلطان جز طریق استخراجی اولدر که دلدن مراد بال در ایاغی که لام در

اشنجی

اشنجی یلوکر باقلور لفظ دربان تحلیل اولنشدر لفظ رسم بان لفظنده دیمک اولور اولیه
برتمان اولور لفظ رسم دن عاقبت بیم در بیم حسابده قرق در لفظ اسود دخی تحلیل
اولنشدر لفظ آ یعنی الف سو دیعنی ازلدی والف بر در برکه قرق دن اوزرکیده اوتوز
طقوز قلور اوتوز لام در وطقوز طا در اوبله برتمان لفظنده میم یرنه لام وطا کلیجک
برسلطان اولور بابیچوبچ بابرسلطان اولور وچنانکه دراسم عمر وامین حیی که
برسش نامش نمی توانستم برای که انک اوندن صورمغه کوجم یتمز ایدی ممین که زلف
زرخ برگرفت دانستم ممین که زلفنی یکاقدن یوقاروطوتدی بلدم بو بیتدن عمر جز
ومصراع ثانی سندن امین جز عمر که طریق استخراجی اولدر که مه دن مراد قمر در رخندن
مراد قاف در وقاف یوزدر زلف دن مراد لام در ولام اوتوز در یوزدن که اوتوز کیده
یتمش قلور ویتمش عین در اوبله عمر اولور امینک استخراجی اولدر که ممین لفظنک نخی
نادر و ما بقیسی در وزلف دن مراد دال در ودال درت در شدن درت کیدیجک بر قلور
بر الف در اوبله امین اولور و می شاید که آن تصرف متنوع بود بر صور کثیره
ویارکه اول تصرف متنوع اولا کثابت صورتلره چنانکه دراسم خواجه کا یارب
دارد ور دل آن خود کام کز عیاری یارب نظر کوکلنه اول کمنه ومراد بجا اولیجی
عیار لقدن که راست سازد زلف کج کاهی دهان پنهان کند کاه طوغرولدرا کری زلفی

کاهی اغزی کزر بو بیتدن خواجه کا جز طریق استخراجی اولدر که لفظ چه لفظ خودکام
الجنده او بیجی خودچه کام اولور زلف کج دن مراد دال در طغری او بیجی الف اولور خواجه کام اولور
دهاندن مراد میم در کر بنجک خواجه کا اولور مراد از زلف دل است و راست ساختن او کنایه
است از وضع رقمی او بر هیات استقامت تا بالن منقلب کردد زلف دن مراد دال
در واو طغرو اتمک کنایت در انک صورت رقمی سن استقامت اوزره وضع اتمکدن ناالف
منقلب اوله و برین قیاس ابدال الف بدال نیز ممکن است بو قیاس اوزره الف دال
ابدال دخی ممکن در چنانکه در اسم هود پشت الف از هوای قد تو خمید الف ارقه سی سنک قدک
هواسنده اکلدی دال است بران که بار عشق تو کشید دال در اکا که سنک عشقنک یوکن
چکدی معلوم اولدن هود جز طریق استخراجی اولدر که هو لفظنده الف قدی بوکلجک
دال اولوب هود اولور و جامع هردو تصرف قاده ذات این معما در اسم الله داد
بواکی تصرفی جامع و مشتمل در بو معماده داد اسمنده دال راکع بو دالف قایم خدا بین
کر چون دال راکع ایدی الف قایم ایدی امداچون کورر کجه عکس آن شد در اداى خدمت
خدمت کردن انک عکسی اولدی سنک خدمتک اداسنده تمدی بو بیتدن الله داد
جز طریق استخراجی اولدر که خدادن مراد الله در داد لفظندن عکس اولوب راکع
اولان که دال در قایم اولوب یعنی الف اولوب و قایم اولان که الف در

راکع

راکع اولوب یعنی دال اولیجی لفظ ادا لفظ داد اولور مجموعی الله داد اولور و از مقوله
تصرف در صور کتابی حروفست ان عمل که در حل به رتق و فتق اقسام یافته و فلک
کتابی صورتلرنده تصرف معقولسندن در اول عمل که حل ده رتق و فتق ایله علامتلرینک
بولمسدر چنانکه در اسم ملک محمد میرک ان کام دل پیوسته چون از تحریک نار رمد
اول کوکل مرادی متصل بزم خرم کمزدن اولور کر ارزو بر حرمان اکر از خاک با غاری رمد
محو ملحق اولمشن کتورر اکر بزم طرب غمزدن بر دکن ته بو بیت دن ملک محمد میرک
جز طریق استخراجی اولدر که لفظ کام قلب اولنوب متصل اولیجی ملک اولور و لفظ
رمد تحلیل اولمش مخرجی لفظندن حرف ر لفظ مدا اولیجی ملک محمدی اولور و لفظ
خاری دخی تحلیل اولمش رخاک لفظندن لفظ خا حرف را اولیجی رک اولور
مجموعی ملک محمد میرک اولور چنانکه در اسم سلمان ان غمزه شوخ و ابروان پیوسته
اول شوخ غمزه و قاشلر متصل تیری بی قلم بکمان پیوسته بر اوقی بنم قلمم اچون بایه
اولمشدر مش چون من زبی نام تو سامان جویم چون بن سنک ادک اچون
سامان استیم بنما بهر ان قد و دهان پیوسته کوستر بله اول بوبی و اغزی متصل
بیت افزون سلمان جز طریق استخراجی اولدر که قددن مراد الف در و دهاندن مراد
میم در چون سامان لفظنده الف میمه متصل اولا سلمان اولور و چنانکه در اسم بابر

در کوش لب نرسد چون زبان بکام سنک یکی سو یلمکده ارشمز چون دل طاغه
بکشای لب که آن دل مجروح را تمام آج لب که اول مجروح کوکل تام در بو بیتدن
بابر جز طریق استخراجی اولدرکه لب لفظنک حرفلرنده شول که انی تلفظ ایدیجک
دل طاغه ایرمیه بادکمتوبی در ولفظ لب اجلوب یعنی لام بادن ایریلجق اب اولور
ومجموعه لفظنک دلی حرف رادر مجموعی بابر اولور نارسیدن زبان بکام بنکام تلفظ
بکلمهٔ لب اشارتدر است باسقاط لام دل طاغه ایرشمك لب کلمسن تلفظ وقتنده
اشارت ورلایی دوشرکه والاعتصام بالمهیمن العلام **قد** کاه باشد که در بعضی صور
تبدیل از برای تعیین محل کاین بلفظ جای وموضع وامثال آن توسل جویند وبفاسد
اضافت کنند کاه اولور که ندبک بعضی صورتلرنده کاینک محلنی تعیین ایچون لفظ
جای ایله وموضع وانک مثللری ایله وسیله طوتمق استنوب وفاسده الحاقت
ایدرلر چنانکه در اسم **شاه جمشید** چون از سر مهرماه من رخ بکشود وچنین محبت
باشندن بنم ایم بکاقت آجدی در جمع بتان بجای خورشید نمود بلر جمعنده کنش
یه نه کوستردی بو بیتدن شاه جمشید جز طریق استخراجی اولدرکه مهردن
مراد بو بیتک معنای مجازیسنده شمس در باتی شین در ماه لفظنک رخی هم در
ایجلیجق یعنی ایرلوب کیدجک اه قلور شین ایله شاه اولور وخور کنش معناسنه در

وجنك

وجنک برمعاسی کنش در وجمع لفظنده عین یرنه شید اولسون دیمك اولور
اویلیه مجموعی شاه جمشید اولور چنانکه در اسم **وحید** قدح کیر بر دوست وفلک خشین
قدح طوت الك اوزره واخی فارغ اوتور بجای قدش پای سروی کزین الك
قدی یرنه سروایغین اختیار ایله بو بیتدن وحید جز طریق استخراجی اولدرکه قدح دست
اوزرنده اولیجق که مراد اندن ید در قد حید اولور بو لفظده قد یرنه سروک ایغی اولیجق
که واو در وحید اولور ونچا بیان صورتست که کاین وفاسد بلفظ جای بفاسد
اضافت یافته از لفظ مفرد اخلال پذیرفته افاده مقصود کند بو صورتلرک بجا بیتدن
در که کاین دخی فاسد جای لفظی ایله فاسده اضافت بولوب لفظ مفردون اخلال قبول
ایدب افادهٔ مقصود ایده چنانکه در اسم **علا** دیدم بجای بنی زبلای غمت کران
برعجایب کوردم سنک غمک بلا سندن که اندهٔ غمت رود زسینه ورلعت رسید بجای
غمت کیدر سینه دن دخی راحت ایرشر جانه مصراعی اولدن علا جز طریق استخراجی
اولدرکه بلا بی لفظی اوچ جزء تحلیل اوئنشدر کوردم بی لفظی بابرنه دیمك اولور بلا
لفظنده با برنه عین اولیجق علا اولور ووک الفضل والاحسان باداءم المعروف یاقدیم الاحسان
عدد دوم اعمال تحصیلی وآن مشتملست بر هشت نمط نمط اول در عمل تنصیص
وتخصیص وآن عبارتست از ذکر کردن بعضی حروف بصریح واراده تعیین

ان بوجهی از وجوه اکثی عقدا تمال تحصیلی ده درواول سکز بعضی شتمل در بعط اول
عمل تنصیص ده وتخصیص ده درواول عبارت در بعضی حرف لری ذکرا تملکدن
تصریح ایله واتنک تعیینی دیلک در وجه لردن بر وجه و چون مراد ازین عمل و چون
بو عملدن تحصیل حروف ملفوظ است بی ملاحظهٔ معنی آن حروف ملفوظه نک تحصیلی در
انک معناسی ملاحظه سنز آنچه مذکور شود در یک محل از نظم اول انسنه که مذکور
اولان نظمدن بر محلده می شاید که در حکم مفرد باشد یا در که مفرد حکمنده اولا خواه
بحسب معنی شعری نیز مفرد باشد گر که معنای شعری حسبی ایله دخی مفرد اولا
چنانکه در اسم سعدی در سعی بکوی تو قدم سود دلم سک محلکده سی ده ایاغی
ازدی بنم کوکلم تا خاک درت نشد یا سود دلم تا سنک فک طرنی اولدی دکلمدی
کوکلم مصراعی اولدن سعدی بجز طریق استخراجی اولدر که دل لفظنک قدی که لام در
چون ازر دال مکتوبی قلور اول که سی لفظنده اوله سعدی اولور مراد هر یک ازسی
ودل حروف ملفوظهٔ اوست که بحسب معنی شعری نیز مفرد است مراد سی دن ودلدن
هر برنک حروف ملفوظه سی در که معنای شعری حسبی ایله دخی مفرد در وخواه بحسب
معنی شعری کلمات متعدده بود گر که معنای شعری حسبی ایله کلمات متعدده اولبه
چنانکه در اسم سلطان بابر حبل بجد چو شد یافت ز سلمی طلبان هدف سیب

چون

چون بولنقا ولدی سلمی طلب ایدیلردن درنکر باری واز جانب سلمی طلب آن
نظر ایله باری سلمی جابندن طلب ایله انی بو بیت دن سلطان بابر جز طریق استخراجی
اولدر که حبل لفظنه حرف باحدا ولیحق بیلبا ولور و چون حبل لفظی سلمی طلبان
لفظنده بولنیه سلطان اولور و دردن مراد باب در لفظ باری تحلیل و لمشد باب
کرا ایله کورلر بابر اولور مجموعی سلطان بابر اولور لفظ سلمی طلبان در مصراع اول بحسب
معنی تمامی مفردات وبحسب معنی شعری مرکب سلمی طلبان لفظی مصراع اولده معنای
تمامی حسبنجه مفرد در ومعنای شعری حسبنجه مرکب در و پوشیده نماند که مراد حبل
بی حدا آنست که حرف ب باخرا و ملحق شد تا باسقاط آن از حروف سلمی طلبان
حاصل آید و مخفی کونیز که مراد حبل بجدا ایله اولدر که حرف ب بیلک اخرنه ملحق اولمش
اولوب تا سلمی طلبان حرفلردن انک اسقاطی ایله سلطان حاصل کله و می تواند
بود که بحسب معنای شعری مفردی باشد که بر سبیل کمال استقلال پذیرفته در نظم
اندراج یابد و بار که معنای شعری حسبنجه بر جزء مفرد اولا که انکال طریقی اوزره
استقلال قبول ایدب نظم ده اندراج بوله چنانکه در اسم شیر علی شیع بالین تر اشمیر
از معارض به شک بعد و فلک ثمن طلع معارض دن یک در بیت چون ثابت قدم
کوز تیغ از کردن به چون ثابت قدم دکلدر دی تیغه بوین قو بو بیتدن شیر علی جز

طریق استخراجی اولدرکه بابن لفظی تحلیل اولنسدر لفظ ابن ایله اولا شیخ ابن اولور
لفظ شمشیر دخی تحلیل ولنسدر لفظ شیخ ابن ده شم لفظی شیر اولیجق شیر علین اولور ثابت
قدم اولمیوب یعنی اخر حرفی دوشمک شیر علی قلور شک یوقدر که لفظ بابن که بدو جزء
انحلال یا فته است شک یوقدر که لفظ بابن که ایکی جزء وه انحلال بولمشدر و از جزء
ثانی حروف ملفوظ مراد است ایکنجی جزءدن حروف ملفوظ مراد و در بیچین لفظ شمشیر بدو
جزو منحل گشته و مقصود از هر دو حروف ملفوظات است بونکبی شمشیر لفظی ایکی جزوه منحل اولمشدر
مقصود ایکی سندن بیله حروف ملفوظ در و دخی قالدیکه عدم ثبات قدم مصراع اخر اشارت
است باسقاط حرف اخر آنچه حاصل آمده است در مصراع اول کزلو قلمکه قدمه
ثابت اولمیی مصراع اخرده اشارت در حرف اخرک اسقاطنه اندن که حاصل گلمشدر
مصراع اولده و من التوفیق المقبول **قد** وگاه باشد که مجموع حروف اسم در ضمن
لفظی که مفرد توان داشت یعنی معانی مذکور گردد و در نظم با رعایت اتصال و ترتیب
وگاه اولورکه اسمک مجموع حروفی معانی ده مفرد طوتلمغه کوچ یتن بر لفظک
ضمننده مذکور اولور نظم ده اتصال و ترتیب رعایتی ایله و جینند اشارت بتخصیص
تعیین آن بنوعی که مقصود بی مصاحبت اعتبار نظر شعور و ادراک در آید ضروری باشد
بو وقت ده که اسمک تخصیصنه و تعیینه اشارت اتمک بر نوعله که مقصود اعتبار مصاحبتسز
شعور

شعور و ادراک نظرنه گله ضروری اولور و آن بوجوه مختلفه و صور گوناگون
متصورات و اول مختلف وجهلر و درلو درلو صورتلر ایله متصور در زیراکه می تواند بود
ان تخصیص و تعیین بملاحظه امور معنویه واقع شود زیرا اولمغه کوچ یتر کاول تخصیص
و تعیین معنوی امرلر ملاحظه سی ایله واقع اوله چنانکه در اسم **بها** بوسه ناداده بهاجوبی تخت
بوسه و یرمدین بها اتر سن اوکدین الجق می چوبی ایله چوگان نام تخت اولنسه که استرسن
است که سنک اوک در بو بیت دن بها چه معنی ملاحظه سی ایله زیرا استدوکی بها ایدی
استدوگک اوک در دیمک معلوم اولدی که آدی بها ایمش و می تواند بود که نسبت با امور
لفظیه محقق گردد و دخی کوچ یتر که لفظ منسوب امرلر ایله محقق اوله **چنانکه** حروف اسم مقصود
مثلا اگر در صدر مصراع واقع شود بی سبق غیر تعیین نهایت متعین گردد نه کم اسم مقصودک
حرفلری مثلا اگر بر مصراعک صدرنده واقع اولا غیر ایچون اقونمک تعیینی ایله متعین اولور
چنانکه در اسم **شاه بابر** شاه بابر چون قاطع شد زحاسد کینه خواه شاه برهان قاطع ایله
حاسددن انتقام استیجی اولدی تا ان بین جای گزو بر تر نوشتم نام شاه شندی
گورجای که اندن یوجه رک یزدم شاهک آدنی بو بیت دن شاه بابر چه طریق استخراجی
اولدرکه مصراع اولک صدری شاه بابر تمان لفظیدر که اندن یوقرو یزدم شاهک آدنی
دیمک معلوم اولدی که شاه بابر تمان لفظندن یوقرو ادی ایمش اوکه شاه بابر در

وچنانکه در اسم بابر بابر دیده دم خون همی ریخت کوز بولودنی کوردم قان
دوکردی نوشتم نام او بالای دیده یازدم انکه دنی کوزرک اوستنده بو بیت دن
بابر چیستم طریق استخراجی اولدر که مصراع اولک صدری بابر دیده لفظی در دیده دن
یوقرو یزدم دیمک معلوم اولدی که اسم بابر المیش وچنانکه در اسم تاج تاجهان
هست دل باوست گرو تاجهان واذرکو کلکا طوقی درنام او تاجهان بود شنو
انکه اونی تاجهان اولدیشت بو بیتدن تاج چیستم طریق استخراجی اولدر که مصراع
اولک صدری تاجهان لفظی در مصراع ثانیده اولان تاجهان لفظی تحلیل اولمشدر
انکه اونی هان لفظنک تاجی دردیمک اولور مصراع اولده هان لفظنک تاجی اولن
تاج لفظی در معلوم اولدی که اسم تاج المیش عبارت تاجهان در مصراع اخر نظر بمعنی مجازی
کلمه تاج است مضاف بلفظ هان ونشک نیست که اسمی که در مصراع اول تاج لفظ
هان انست همین اسم تاج است تاجهان عبارتی مصراع اخرده معنای مجازی به نظر کلمه
تاج درکه مضافدر هان لفظنه دخی شک یوقدر که براسم که مصراع اولده معنای مجازی
نظر کلمه تاج درکه هان لفظنک تاجی اولا همین اسم تاج در واکر چنانچه در اخر مصراع واقع
شود بتعیین بدایت متعین کردد واکر شویله که مصراعک اخرنده واقع اوله ابتدانک
تعیینی ایله متعین اولور چنانکه در اسم شاه بابر دو شیشه من شیشه دل کم حشم ون کنجه کلی

ونیز

قرمش اکنک او بیدم وزکریه هزار دربکیدم سقم اغلمقدن بک انجولی بر دیده دیم
ان مرکه بماندم زغش شاه بابر اول ای که ارشد دم انکه غمدن اتی بولوده شد
شاد چو نامش اکی غم کهم شادلری چونکه انکه ادنی غم اردیجه دیدم اکی بیت دن
شاه بابر چیستم طریق استخراجی اولدر که غش شاه بابر لفظی بیت ثانینک مصراع اولنک اخری در
وادنی غم اردیجه دیدم دیمک معلوم اولدی که اداول لفظده غم لفظده نما شغه اولان المیش
که شاه بابردر واکر چنانچه در وسط کلمه اندراج یابد بتعیین بدایت ونهایت متعین کردد
واکر اویله که کلامک وسطنده اندراج بوله ابتدانک وانتهانک تعیینی ایله متعین اولور
واین تعیین می شاید که نظر بکلمات سابقه ولاحقه وجود کیرد وبوتعیین یاره که بکن
کلمه لره وکلمه لره نظر وجود طوته چنانکه در اسم رستم از زمین چون سبزه رستم
کل نخ بنموده رو یردن سبزه کبی بتدم بر کل یکلو بکا یوز کوستردی در میان سبزه و
کل جابا نامش نخو سبزه وکل اورتسنده ای جای انکه ادن استه بو بیتدن رستم
چیستم طریق استخراجی اولدر که مصراع اولده سبز وکل لفظلرینک اورتسنده اولن رستم در
ومی شاید که نسبت بحروف تحقق پذیرد ویا ره که حروفه نسبت تحقق قبول ایده
خواه ان حروف بصریحه مذکور کردد که اول حروف صریحه مذکور اوله چنانکه در اسم بابر
قبا برتن توهمی دوزد ایام قضا نی سنک تمک اورنه دیکر ایام براوازقاف تا قاف ای بر ایام

جزء قافدن خا ذای او غلان آدی بو بیتدن با برجزء طریق استخراجی اولدرکه قبا برقد
لفظنده قافدن قافه دیمک ایله اولی واخری تعیین اولندی معلوم اولدی که اسم اکی قاف
اورتسنده اولان لفظ ایمش و خواه بغیر صریح گرکسه صراحت ایله اولسون چنانکه دراسم
لقمان دلق مانداز عاشق مسکین از آغاز سخن دلق قالدی عاشق مسکین دن شو دم اولندی
در دو جا را قاف و نامش جا بیا فکری بکن دوجا رده دو شدی اول ای جاجی برفکر ایله
بو بیتدن لقمان جزء طریق استخراجی اولور که سوز اولندن مراد دلق ماند لفظی در چار دال
درکه حسابده درت در اکی جاردن مراد اکی دال در اول لفظده اکی دال اورتسنده اولان
لقمان لفظی در و از غرایب این اسلوبست تعیین بدایت و نهایت اسم مقصود بواسطه
تحلیل بر اسلوب که غرایبندن در اسم مقصودک اولن و آخرین تعیین ایلمک تحلیل واسطه‌سیله
چنانکه دراسم تاج بر محتاج جان کو قصه‌ء جان جانه محتاج اولن یازنده دی جان قصه‌سن
ز محتاجان طلب کن نام جانان محتاجلردن طلب ایله جانانک آدنی بو بیتدن تاج جزء طریق
استخراجی اولدرکه محتاجان لفظی تحلیل المشهوره دن جا نه دار نه دیمک اولور محتاج جان
لفظنده جان لفظنه وارنجه دک اولان لفظ تاج در و در بیمن اسم و بیمن ماده بطریق
دیگر وعبارتی اظهر و بوایمده و بو ده ده برغیری طریق ایله و برنظام رک عبارتیله
ای که هر ساعت چو جای نام آن شیرین لقب ای که هر ساعت جامی سکبی

اول طلوع لقباونک آدنی جو یلی از محتاج جان آنرا ز محتاجان طلب و بلرسن جانه
محتاج دن انی محتاجلردن است مطرع ثانی دن تاج جزء طریق استخراجی اولکی بیت ذکی
کبی درزنک بیست که لفظ محتاجان که به جزء اخلال یافته است هر یک از این دو مصراع دلالت
می کند بر بدایت و نهایت اسم تاج که در عبارت محتاج جان اندراج یافته است نتک بیقدر که
لفظ محتاجان که ایچ جزء دو اخلال بولنشدر بو اکی مصراع دن هر بری دلالت ایدر تاج تمک ابتداسنه
وانتهاسنه که محتاج جان عبارتنده اندراج بولنشدر و می نماید که بغیر از این طریق مذکور تعیین
بذیرد یا ردکه طریق مذکور دن غیر ایله تعیین قبول ایده چنانکه دراسم بها انجه دارد در شکوفه نوبهار
اول شنه که او تر تیک ده یکی بهار نام یار ماست کم انگار بنزم یار رنگ دی درزهم
انکار مصرع اولدن بها جزء طریق استخراجی اولدرکه شکوفه دن مراد نور دور برنسنه که اول
بونک ایچنده او ایچ نو بهار لفظی حاصل اوله بها در معلوم اولدی که اسم بها ایمش و بردکه
پوشیده نماند که مقصود از اطناب کلام درین مقام تنبیه است بر تنوع اسباب فهم
ذکی وزرها و تلمیش قلم که کلامی تفصیلدن مقصود بو مقامده مراد اسبابک اوزره
تنبیه در نه بیان انحصار و انضباط انحصار و انضباط بیانی دکلدر و هو الهادی
الی سواء الصراط اول بد هدایت ایدجی در نظم و بوله سمط ثانی در عمل تسهیلات
وان بعرف این فن عبارت است از درج کردن اسمی از اسما حروف در نظم

و ارادهٔ مسماى داول بونك عرفنده عبارتدر حرفلر که اسم لرندن برى نظم ده

ورج ايدب آنك مسمّى سن ديلكدن يا اشارت بحرفى وارادهٔ اسم او يا برحرفه اشارت

ايدب آنك اسمن ديلكدر واين اسم که بانظم درج او در نظم ارادهٔ مسمّى کرده باشند وبو اسم

نظم ده اني درج ايدوب مسمّى سن ديلمش اولالر عام تر است از آن که يکى از اسماء مخصوصه

چون الف و با و غير هما عام ترکدر اندن کر اسماء مخصوصه دن برى اولا مثل الف و با و غير هما

بالفظ حرف که موضوع است بازاء مطلق حروف يا حرف لفظى که مطلق حروف ارانده

موضوعدر زيرا مى تواند بود که کلمهٔ حرف را استعمال کنند و بواسطهٔ قرينه حرف معين اراده نمايند

زيرا کوچ يترکه حرف کلمه سن استعمال ايده لر قرينه واسطه سى ايله برحرف معين ديلمك کوستره لر

چنانکه از اسم حرفى سماى او خواهند نيته کم برحرفك اسمندن آنك مسماسن ديلرلر و مى شايد که

اسم آن حروف معين خواهند بواسطهٔ مسمّى يا ارکه اول حرف معينك اسمن ديلکسى واسطه سى

ايله چنانکه اشارت بحرفى معين کنند و مراد اسم او باشد اويله برحرف معينه اشارت ايدرلر

مراد آنك اسمى اولور و تعميه حود و قسم است اين مثال در اسم مجد بو اکى قسمى تضمن در

بو مثال مجد اسمن کو مجنون از خود حرفى و زود حرفى بيهوش دى مجنونه عقلدن برحرفى

واندن برفى اورت زانکه هر چيزى نشايد گفت جز با اهل هوش آندن اوتوری که

هر برسنه يره مرد يک اهل عقلدن غيرى يه مطرح اولدن مجد جعز طريق استخراج اولدر

و دون مجنونه

مجنونه برحرف دى ديدوکندن مراد دال مکتوبى در و مجنوندن برحرف اورت

ديدوکندن لفظ مجنونده اولن نون لفظى در اويله مجنون لفظى دال ديرلوب نون

لفظى اورتلوب کيدنجک مجدا ولور ظاهر است که مراد از حرف اول دال خود است

که مسمّى است و از حرف اخير نون که از قبيل اسم است ظاهر در که مراد حرف اولدن

خود کن دالى در که مسمّى در و مراد حرف اخيردن نون در که اسم قبيلندندر قد چون اسمى

از اسماء حروف بصريحه مذکور کردد و مراد از و مسمّى باشد چون حرف را اسم لرندن

برا اسم صراحت ايله مذکور اولا و مراد اندن مسمّى اوله مى شايد که بحجب يعنى شعرى که مستقل باشد

و مى شايد که باشد يارکه معماى شعرى حسبى ايله مستقل اوله و يا ارا اوليه قسم اول

چنانکه در اسم ملک محمد در ملاحت يکى کم است جو دوست ملاحت ده برکمه از در دوستکى

نا نهان روى باکجاب دوست ناکرلو نرم يوزوم آنک جانبه در بو بيتدن ملک محمد

جعز طريق استخراج اولور که ملاحت لفظنده برکه الف در چون لفظ کم اولر ملک محمد اولور

حرف ناکرلو قله ملک محمد قلور يالفظنک يوزى هم در لفظ او دوسته اشارت در

آنک جانبى دال در مجموعى ملک محمد اولور و قسم ثانى مى تواند بوکه بحجب معنى معماى بربيل

تکميل استقلال پذيرد و اکنى قسم کوچ يترکه معماى معماى جنسنجه تکميل طريق ايله استقلال قبول ايده

چنانکه در اسم زبير هر لحظه دهند جلوه زيبايى کل هر لحظه جلوه ديده لر بر برا اشغلو يه

تا نام رود بعشق شیدایی را تا او کیده عشق ده بر شیدایه مصراع اولدن زیبر جچر طریق

استخراجی اولدرکه لفظ زیبایی را تحلیل المشدر یعنی حرف را و حرف یا و حرف

دیمک اولور بو حرفلرک مجموعی زیبا اولور شک نیست که این حروف چهارگانه که بطریق

تسمیه اندراج یافته است در نظم شک یوقدر بودر ت دربو حرف که تسمیه طریقیله

اندراج بولمشدر نظمده سه حرف اول بر سبیل تحلیل استقلال پذیرفته و مقصود بالتمثیل

انتزاعی حرف اول تحلیل طریقی اوزره استقلال قبول المشدر و مقصود بالتمثیل اولدر

و حرف اخر بحسب معنی شعری نیز مستقل است و از قبیل قسم اول است و حرف اخر

معنای شعری حسبیله دخی مستقلدر و قسم اول قبیلندندر و می تواند بود که نسبت

بمعنی معمایی نیز استقلال پذیرد و کوچ تیز که معنای معمایی به نسبت دخی استقلال قبول ایده

چنانکه در اسم **بها** گفتم از لبها کلام بی کران دیدم لبلردن کنار رنز سوز هرچه فرمودی تو

بشنیدم بجان هر نه که بو یردک سن اشتدم جانله مصراع اولدن بها جز طریق استخراجی

اولدرکه لبها لفظنده چونکه بی یعنی سماسی کنار اولور و بر کنارا ولمق لازمک حذفی ایله اولور

ولام حذف اولنوب سمای بی کنار اولیجق بها اولور و گاه باشد که اسم حرف بصریحه

در نظم مذکور نگردد گاه اولور که حرفک اسمی صراحت ایله نظمده مذکور اولمز بلکه بواسطه

علم دیگر چون ترادف و اشتراک اندراج یابد بلکه بر غیری علم واسطه سیله ترادف

واشتراک

واشتراک کبی اندراج بولر چنانکه در اسم **عبد القادر** در عشق تو آه سردم از حد بگذشت

خونابه بر و گذر دم از حد بگذشت قانلو صو صاروب زم از ره حدن کچدی ای آمن

بی تو چشم بیدا ر بدرد • بنمای لقا که در دم از حد بگذشت الکنی بیتدن عبد القادر

چقر طریق استخراجی اولدرکه چشم دن مراد عین مکتوبی در و لفظ بیدا تحلیل اولنمشدر

عین که با طوغی اوله عبد اولور دردن مراد دادر اولیه عبد اولور و لقا لفظی کوسترجک

عبد القادر اولور و لفظ در ز حد بنر یعنی آز سز اولیجق در قلور مجموعی عبد القادر اولور

از چشم بو وسیله ترادف عین مقصود است و از عین بواسطه اشتراک حرف مخصوص

مراد ومن الله الهدایة الی سبیل الرشاد **فد** چون یکی از حروف مخصوصه هدف بهام

اشارت گشته در نظم اندراج یابد و مراد اسم او باشد می تواند بود که ادراج او در ضمن لفظی

وجود گیرد خواه آن لفظ بصریحه مذکور باشد در نظم چنانکه در اسم **حسینی** روی یکی

نموده بشد دریچی تیله بردم از نور او سوی حق نی • مصراع اولدن حسینی چقر طریق استخراجی

اولدرکه سینی لفظنک یوزیندن مراد سین ملفوظیه یوزندن حق لفظندن اوله حسینی اولور و خواه

بصریحه مذکور نباشد که که صراحت ایله مذکور اولیه چنانکه در اسم **شاه حسین** میان

عارض آن ماه و طرف دندانش • جهان گشته مقصود ز لعل خندانش • بو بیتدن

شاه حسین چقر طریق استخراجی اولدرکه آی دن مراد شهر در عارض شین مکتوبی در دندان دن

مراد س درطرفیه یعنی اوچی سین ملفوظه سی در لفظ جها کبواکی حرکت اوزتا سندن مقلوبی ثوب ایچ اولی
شاه حسین اولور لفظ مصور ایله صورت مراد اولندوغنه اشارتدر او بلیه شاه حسین اولور
دمی تواند بود که ادراج او نه در ضمن لفظی دیگر باشد دنی کوچ بیتدر که انکه ادراج بر غیری لفظ ضمننده
اولمیه چنانکه در اسم **ابو القاسم بابرخان** چو ابرو را کشاد و قد نمود آمد دهان پیدا
در اسباب لطافت نقش چین ورخ بر آن افزا بو بیتدن ابو القاسم بابرخان چقر طریق استخراجی
اولدر که چون لفظ ابرو حرفیله ابتدی ابوا ولدی و قددن مراد لفظ القد و اغزدن
مراد میم در میم که اسباب لفظندن اولا ابو القاسم ابعلر و لفظ نقش تصحیفه اشارت در و لفظ
رخ آن لفظندن او زرنه اولیجق مجموع ابو القاسم بابرخان اولور چنانکه در اسم **جمال** کشیدم دست
ازان زلفین چون نسبت برون شد رشته اقبالم از دست مصراع اولدن جمال
چقر طریق استخراجی اولدر که بر زلفدن مراد تشبیه ملاحظه سی ایله جیم در که بونده اسمی مراد در
و بر زلفدن دال مراد در اکیسی بر یره کلیجک جیم دال اولور و دستدن مراد ید در
بو اکی سندن چکلوبکیه جمال اولور و چون اسم هر حرف عبارتست از مجموع مسمی و یک
حرفی و یا دو یا دیگر از آن بینات تعبیر کرده می شود پس درین عمل که اشارت تحریف
و ارادت اسمش اکر ایمائی کرده شود بتمامی آن احسن و الطف باشد چنانکه در اسم **نعمت الله**
ای قامت و زلف تو دلاویز همه وی خال و خط تو فتنه انگیز همه شد در زنعم ازلب دوست تمام

از لب دو صاف می فیروز بیز همه بیتندن نعمت الله چقر طریق استخراجی اولدر که لفظ زنعم
نعم علیل و ترکیب اولمشدر دیمک یعنی بو زرنعم لفظ نعمدن مستثنا در تمام اولیجق یعنی اسمی مراد
اولب آخر اولیجق نعمت اولور و مدن مراد باده در صافدن مراد اول حرف که با در بلیه
لفظندن دیکی باکی در دو کلیجک که لام بره اولور مجموعی نعمت الله اولور **قد** دانسته شد که
اسم حرفی مشتمل است بر مسمی و یک حرف یا دو حرف دیگر که عند التفصیل فنندن اوچ حرف متحقق
مسمی و فضل اسم بر آن که مسمی است بینات و مجموع مسمی و بینات که اسم عبارت از آنست مثلا
در الف آ مسمی است و لف بینات و هر دو با هم اسم پس می تواند بود که در ادراج بعضی از اسما در
معما احتیاج افتد پس می تواند بود که در ادراج بعضی از اسما در معما احتیاج افتد بتصرفی دیگر
از ین امور ثلثه نسبت با دیگری چنانکه در اسم **کافی** کرز خیمت الف که شد تمام
ز آن تمام حاصلی که غیر تام اوله تمام لفظدن بر حاصل یعنی آ ددن غیری مصراع اولدن
کافی چقر طریق استخراجی اولدر که لفظ کشاجه که کاف مکتوبی در چون تمام اوله یعنی کاف
ملفوظی اوله کافی اولور و پوشیده نباشد که این تصرف بانواع مختلفه متصور کونا کون
می تواند بود و استقصای آن غیر مستحسن از مستر شد آگاه و ما توفیقی الا بالله دو ب
انکه نهایت این شک بعید دکلدر **شرط ثالث در عمل تلمیح** و آن عبارتست از نشان دادن
نام معین عزیزی یا بیشتر که در محل معروف و مشهور مسطور باشد نام که رو شهرت محل

اعتبار کرده شد تا نسبت بهر کس مفید افتد و از ین عمل ابجد میان قوم متعارف است اشاره کرده است
بارقام تقویمی زیرا که اصحاب صناعت تنجیم در وضع ارقام تقاویم از برای اختصار اصطلاح چند نهاده‌اند
مثلا در ثبت اسامی کواکب سبعهٔ سیاره بحرف آخر اکتفا نمایند از برای شمس مح س می نویسند
و از برای قمر ر و علی هذا القیاس و بهمین دستور از برای لیل آن رقم می نهند و از برای روز
گاه باعتبار نهار آن و گاه باعتبار یوم م و علامت شرف ف می نهند و از ان مبسوط ...
ثبت ایام اسابیع اول یکشنبه که زند بازاء ان آ نهند و از برای دوشنبه ب و ترتیب نظم
ابجد بازای هر روز حرفی رقم زنند و چون بشنبه رسند علامت او ز باشد همچنین در ثبت
اسامی بروج دوازده گانه از برای حمل آ نهند و از برای ثور ا و جوزا ب و چون بحوت رسند
علامت یا باشد و بر همین منوال اصطلاحی چند دارند که بر واقفان ارقام تقویمی پوشیده
نماند پس بذکر هر یک از ین امور اشارت توان کرده بحرفی که بازاء او در تقاویم که از مواضع متعارف
مشهورست مثبت و مسطور گشته چنانکه در اسم **شمس** گفته‌ام کو آفتاب منی رخ زمن متاب
در تاب فت و گفت کو بیشم آفتاب مصراع ثانیدن شمس چقر طریق استخراج اولدر که آفتاب
لفظندن عین مکتوبی مراد در و بیشم تحلیل و لمش دریلیمن مکتوبی شم لفظندن اولیوب شم
الیا و لیجق شمس دلور چنانکه در اسم **میرزا** که یکشته مهر روی تو تا زهره مشتری
باز آکه یافتم ز علامت سروری بو بیت دن میرزا که چقر طریق استخراج اولدر که زهره دن

و مشتری دن حرف اخیرلری مراد در که ها و یا در چون مهر لفظندن ما و یا اوله میرا اولور لفظ
بازآ که تحلیل اولمشدر زاکه ایله دیکلری مجموعی میرزا که اولور **فذ** متعارفدر تلمیح تقویمی
آنست که آنچه رقم مقصود بازاء او باشد بوجهی از وجوه درج کرده شود در نظم و مراد آن حرف
بود که علامت اوست چنانکه گذشت و می تواند بود که بر خلاف این اشارت کند بحرف مقصود
از واسم کوکبی باشد یا برجی مثلا چنانکه در اسم **عطا** تا دیده بر آن لعل گهربار افتاده
از گوشه دیده در بکوش نثار افتاده مصراع ثانیدن عطا چقر طریق استخراجی اولدر که گوشه
دیده دن مراد اکتوبی در که عطارد رقمی در لطیفه که باشی آشغا اولدرد اولور عطارد
لفظندن دربکون نثار که رد در دوشجک عطا قالور مراد از ین که بطریق اعاده تعیین یافته لفظ
عطارد است که بعد از اسقاط رد که نثار اشارتست باسم عطا می شود **فذ** بعضی از
مفردات حروف نص بطریق تلمیح محل اشارت و تلویح گردد می شاید که از قبیل حروف مقطعه
مجتمعه باشد چون حروفی که صدور بعضی سور قرآنی موشح است بآن چنانکه در اسم **عالم**
مهر دم ز شوق نام تو ای معدن گهر چشم افکنم بفاتحهٔ اعظم سور سوره بقره الم
فاتحه سی الم لفظیدر چون عین الما برا غلیه عالم اولور **فذ** می شاید که از جنس کلمات باشد چنانکه
در اسم **شبلی** من با لب شیرین تو گفتم بپیوست ان قول که گفتند نعم روز الست بو بیت
شبلی چقر طریق استخراجی اولدر که شیرین لفظنک لب شین مکتوبی در ... التب ... و بدو

کونن اذ واحک دیدوکی لفظ بلی ایدی چون چون شیانه متصل اوله شبلی اولور وازین

مقوله است تیمن جستن به برکات کلمات فرقانی چنانکه در اسم نصر الله و فتح نوذدو

اینوم طلبده سوره نصرای حبیب از نخستین نام خود بوازدوم نام رقیب مصراع

اولدن نصر الله و الفتح چقرطریق استخراجی والدر که اذا جاء نصر الله و الفتح سوره سنن ایکی

کلمه سنیدر نصر الله و بری فتح در و چنانکه در اسم الیاس سوره اینچ که هر راکه در ختم سور

شد مکرر پنج جانام نگار من شمر . بو بیتدن الیاس چقرطریق استخراجی اولدر که ختم سوره دن مراد

قل اعوذ برب الناس سوره سی در بش کو مهر دن مراد بش حرف ذکر اولنان لفظ الناس در الناس لفظنک

صورتی الیاس در التوفیق من واهب القوی و القدر سمط رابع در عمل ترادف و اشتراک

دو لفظ یا بیشتر که بازاء یک معنی موضوع باشند مترادف گویند چون اسد و لیث که هر یک

موضوعند بازاء حیوانی که بلغت فارسی شیر بازاء آن وضع کرده شد پس لفظ شیر نیز مرادف

ایشان باشد و اگرچه زبان مختلف است و چون خورشید و آفتاب که بزبان فارسی در برابر یک

معنی موضوعند اگر عکس ترادف یک لفظ را دو معنی یا بیشتر که بازاء هر یک وضع کرده باشند

آنرا لفظ مشترک خوانند چون لفظ عین که بازاء هر یک از چشم و چشمه و زر و خور

و حروف مخصوص و غیر آن وضع کرده اند و چون لفظ مهر که لغت فارسی موضوع از برای آفتاب

و دوستی پس می تواند بود که در نظم معمی لفظی درج کرده شود که بعینه مقصود نباشد بلکه مراد

مرادف او باشد و ازین عمل تعبیر کرده می شود بعمل پس آن عبارت باشد از ذکر لفظی و اراده

لفظ دیگر بواسطه مفهومی که هر یک ازین دو لفظ بازاء او وضع کرده باشند بلغتی از لغات چنانکه در

اسم بابر قدت نی طلب دیده بر آورده ام بروی تعجب بر آورده ام بو مصراعدن بابر چقرمق مصراع

اولدن استخراجک طریقی اولدر که قددن مراد الف مکتوبی در و اول کیا مرقی طلب آب اولور و لفظ

آب بر لفظن اولا ابا اولور و مصراع ثانی دن استخراجک طریقی اولدر که تعجبدن مراد بخ در

بوزی حرف ادر در دن مراد آب در چونکه لفظ ابا حرف ا اوزره اوله بابر اولور اسم مقصود

اولا در هر یک از مصراعین اندراج یافته است اما مقصود با لتمثیل مصراع اخیر است زیرا

از تعجب رخ خواسته شده است بطریق ترادف و ارد باب و الله اعلم بالصواب فائده ظاهر طریق

ترادف آنست که کلمه ذکر کرده شود مراد از و مرادف او باشد بحسب معنی شعری چنانکه در اسم

ابو القاسم کشت دلها بر تیر دوست بیرون * میرود زان تیر ما از دیده ما سیل خون

بو بیتدن ابو القاسم چقرطریق استخراجی اولدر که دلها دن مراد قلوب لفظی در اول کر

قلب اوله بولق اولور مصراع اولده اولن تیردن مراد الف در چونکه اوچی و طاشی الف ابله طول

ابو القا اولور مصراع ثانی ده اولن لفظ تیر تا تحلیل اولمشدر تیردن تاکید در دیمک اولور و بو

تیردن مراد سهم لفظی در چونکه تا سی کیدن سنم قلور مجموعی ابو القاسم اولور مراد ازدلها قلوب است

و مقصود از دل تیر در مصراع اخیر سهم کما لا یخفی علی ذوی الفهم و بنیان اقدکه مذکور فی النظم از الفاظ

از الفاظ مشترکه باشد و مراد مرادف او بغیر معنی شعری چنانکه در اسم علی در دلا که متنبّت درس آزادی
یک لحظه ره نمی‌گفت کذابی • بر دیدیمت اگر افتد چشم • حقا که خلاف از میان بر داری
ایکنجی بیتدن علی چقر طریق استخراجی اولدر که خلاف لفظنک بو معناسی سوکود در فارسیسی بید در چونکه
بیت ثانینک مصراع اولینه اولان یدی لفظنک اوزرینه چشم یعنی عین دوشه عبید لی اولور
بو لفظنک اورتاسندن بید لفظنی قلدوردق علی اولور مقصود از خلاف بحسب معنی معنای بید است
و آن خلاف مقصود است بحسب معنی شعری و می‌تواند بود که لفظ مقصود که مرادف مذکور فی النظم است
از الفاظ مشترکه باشد و مراد از وی غیر آن معنی باشد که بسبب ترادف گشته است چنانکه در اسم
عطاء الله میان چشم مست و طرف لب خال تر ادیدم • غم من شد زحد بیرون خطا کردم چرا دیدم
بو بیتدن عطاء الله چقر طریق استخراجی اولدر که چشم دن مراد عین مکتوبی در و لب لفظنک اوجی لام
مکتوبی در لفظ خال بو که سنک لجزم اولیجی عخال اولور و غمدن مراد میم در حدسی زیعنی
آخر سوزا دیجی میم کیدر بالکی قلور و لفظ خطا تحلیل اولمشد یعنی عخالل لفظنه متعلق خ
طا ملفوظی در دیمک اولورا و بلیه مجموعی عطاء الله اولور مراد از چشم عین است و مقصود
از عین حرف مخصوص و غیر آن است که بر موجب ترادف گشته است چنانکه در اسم شعیب
مهر چه دارد غایتی چون دل ایران نتوان نهاد • بت جامی مهر در چیزی که بپایان فتاد
مصراع ثانیدن شعیب چقر طریق استخراجی اولدر که مهردن مراد معنای معنای بید ده شمس و شمس علی

و جزء فی زمراد شیء در چون عین مکتوبی شی ده اولا سیجی اولور و حرف بک آکا پایان دلا
شعیب اولور از مهر بواسطه اشتراک ترادف عین خواسته شده است و از عین
بسبب اشتراک حرف معین قد لفظ مذکور فی النظم که مقصود مرادف اوست شاید که
بحسب ظاهر المعنی شعری مستقل باشد چنانکه در امثله ما تقدم و شاید که مستقل نباشد
بلکه بواسطه اختلال الاستقلال بر زیر د چنانکه در اسم سلطان عبد اللطیف
یکی در سلطنت تا بنده بین حور شید فرماهی که مه طرح بین در روی جو مهر شرح شاهی
بو بیتدن سلطان عبد اللطیف چقر طریق استخراجی اولدر که بو مراد الف مکتوبی در
چون سلطنت لفظنه اوله سلطان اولور و لفظ تابنده تحلیل اولمش در یعنی سلطان
سلطانت لفظنه تا مکتوبی بنده در یعنی عبد در و مه دن مراد عدد آیام اعتبار نجه لام
مکتوبی در طی لفظنی که ریحک لطی اولور و مهر دن مراد شمس در که عین در و عین لفظنک
بوزی عین مکتوبی در و اول عین کبی عین مکتوبی در و عین ابجد حسابنده بک در که عربیسی
الف در لفظ لطی که الفا چند اوله اللطیف اولور مجموعی عبد اللطیف اولور مقصود
از بنده عبد است و شک نیست که آن بسبب انحلال از کلمه تا بنده استقلال یافته است
و بعکس آن شاید که مرادف مذکور که مقصود او باشد با استقلال مذکور نباشد چنانکه در اسم
عمر دل ز لعلت یافت مرهم نیست غم • کز خود دوران غمزه صد زخم بستم • مصراع اولدن

طریق استخراجی اولدر که لعل لفظنک دیلی یانی در مرسم لفظینی بولیجق عمر میم اولور غمدن مراد میم

میم اولمایجق عمرا اولور دیمک توان بود که لفظ مذکور نسبت بمعنی شعری مرکب شد ونظر بمعنی

متعارف مفرد و مقصود مرادف او بود بحسب معنی افرادی چنانکه در اسم قاسم از رخ مه دود کن

دامن الفتانی صنم کاه ستم بین بسوخت خرمن حاجتم که ظلم کوره یوک آهی عقبی ظلم ملک

خرمنین بوبیتدن قاسم چقر طریق استخراجی اولدر که مه دن مراد قمر در قمر که یکا قمرنی قاف ربع

زلف لفظنک نفعی انکی مشسی فادر چونکه قاف لفظندن فاء مکتوبی اراغ اوله قاف اولور که

خمان ذرعی بیسی تنوین در ستم بین لفظندن که تنین بانوبکین میم قلور مجموعی قاسم اولور

کلمه کاه مرکبست از لفظ که باه که بهر یک بحسب معنی شعری لفظ یستقل اما نظر بمعنای

متعارف مفرد است و ترادف او بی خواسته شده الشت فل وقوع ترادف در معمیات

بحسب الفاظ مرکبه نادر است و آنچه درین باب بمزید اشتهار اختصاص یافته بای متکلم است

با لام جار چنانکه در اسم علی و ولی و شبلی از غلو قدر قد تو دیجی فی کوعرا

سرو من نواز کمتر خوان زخاک کومرا مصراع اولدن علی چقر غلودن حرف غین

الوب مراکه لی در انکله دیمک علی اولور و ولی چقر غلودن حرف واوی الوب لی ایله دیمک

ولی اولور و شبلی چقر غلودن لام که لیل اقی در دیی ایله اولیجق شبلی اولور واین معنا

در کلام تام و سایر مرکبات متصور است اما سلامت طبع و استقامت زمین از قبول آن ابا

می نماید

تفصیل کلام بودر که ترادف مرکبات در وقوعی مفرد اتده اولور و مفرداتده و وقوعی اسماده

مفرداتده اولور اندنکیکی حروف اولور انده

فلهذا در استعمال ارباب صناعت متعارف و مشهور نیست واما در مفردات الفاظ وقوع آن

اکثر در اسما باشد چنانکه در اسم برهان بهر که خبری خبران می کویم حرفی زحمت در آن میان کویم

بوبیتدن برهان چقر طریق استخراجی اولدر که بی خبران لفظی تحلیل اولمشدر یعنی خبرینه حرف

بی برهان دیمک اولور و لفظ خبردن حرف خا حذف اولنور سان لفظنک اوزرنه اولیجق برهان

اولور و غمدن مراد میم در بر حرفدن مراد اسم قرینه بی یه مسمای هادر و لفظ بران اولور تا

اولیجق برهان اولور و در حروف نیز واقع می شود چنانکه در اسم صفی و صدر صنما بر در

میخانه مقامست مرا وز تمنای لبت عیش مدامست مرا مصراع اولدن صفی چقر

طریق استخراجی اولدر که صنما لفظی تحلیل اولمشدر یعنی صاد مکتوبی کوستر دیمک اولور

و لفظ در دن مراد فی کلمه سیدر صاد مکتوبی بونک اوزرنه اولیجق صفی اولور و نقطه ده

کندوسی مراد اولیجق صدر اولور مقصود از لفظ در وقتی که اسم مراد باشد کلمه فی است

که از حروف جاره است چنانکه در اسم علاء الدوله چشمت که بلا دست چون بلا دی

کرد دل ریش کشته روی چه دوا شت طریق استخراجی اولدر که چشم دن مراد عین مکتوبی

بلا لفظی تحلیل اولمشدر لا ایله دیمک اولور عین که لا ایله اوله علا اولور دلا که دل یعنی باب

اوله الدولور اکر لودر و دریش لفظنک دلی یعنی حرف اوسطی دیدی باحساب دهدر لفظ

لوده لفظنک ابجدنه قلب اولنب چون ولا والدوله اولور مجموعی علاء الدوله اولور کلمه

کولوراده رفته است که از حروف شرط است و در افعال نیز واقع می شود اما بسیار نادرست

چنانکه در اسم خضر · سر بر زد آن خورشید رخ دامن کشیدم از رمه · کاری نباید بهره وری

مصراع اولدن خضر چیقر طریق استخراجی اولدر که زد لفظنک مرادفی ضرب در و خورشید که رخ یعنی

حرف اولی خادر ضرب اوزرینه اولیجق خضر اولور و دامن دن مراد حرف اخیر اولور که را در انجق

چیقر خضر قلور و بالجمله بونن مناطحین قبول این عمل آن است که لفظ مقصود که از مذکور در نظم

اراده آن می نمایند ازین قبیل باشد که در محاورات و مخاطبات فارسی زبانان متداول و مشهور باشد

لاجرم اکثر وقوع این عمل در اسماء مفرده باشد زیرا که وقوع مرکبات عجمی در محاورات فارسیه قلیل است

و از ینجا لازم می آید قلت وقوع حروف و افعال چه ایراد اینها فرع وقوع ترکیب است چنانکه

نیست برادل آن فن کاه باشد که اشارت کرده شود بتکرار کلمه و او بعینه آورده مراد باشد

با لفظ دیکر که مرادف او باشد چنانکه در اسم معین · چشم نیست آن زان دو چشم مخمور آنرا

کز روی نبود نصیب مستور آنرا · مصراع اولدن معین چیقر طریق استخراجی اولدر که چشمدن مراد

چشم عین در و لفظ چشم نیست تحلیل اولمشدر چون چشم عین لفظندن چیقر و فیه معین قالور

و چنانکه در اسم درویش علی · زلف مشکین هر که بر روی تو دید ای مه عیان · یاد شد با

دوش با آفتاب در میان · بو بیتدن درویش علی چیقر طریق استخراجی اولدر که زلفدن مراد

دال مکتوبی در چونکه لفظ رو اوزرینه اوله دروی اولور و ایکیجه دن مراد شب و لیلدر

بو ایکیسی قرینه اولیجق شبلی اولور و آفتابدن مراد عین در بو ایکی کتابدن اولیجق شعلی اولدی

مجموعی درویش علی اولور و کاه باشد که مذکور بعینه مراد نباشد بلکه مقصود دو لفظ دیکر باشد که

با او مرادف باشند چنانکه در اسم سعدی · تا داد دل ز خون جکر توشه دو چشم ·

در سیل بند قرار است مرا کوشه دو چشم · مصراع ثانیدن سعدی چیقر طریق استخراجی بودر که لفظ

سیل که مذکور است یعنی آقرینه اولیجق سیل اولور و ایکی چشمدن مراد عین و دیدن در کوشه سی

عین مکتوبی و دال مکتوبی در بونلرک حرف لفظمی اجتماع اولنجق سعدی اولور فذا از جمله

طریق مرادف ذکر لفظی است و اراده لفظ دیکر که یکی ازان دو لفظ مخفف آن دیکر باشد مثلا مه

و ماه و شه و شاه و ره و راه و نظایر آن چنانکه کوتاه و کله و کلاه و سیه سیاه چنانکه در اسم تمام

مرا کر در آن آنه بود جای · ز رفعت سر بسر کردون نهم پای · مصراع اولدن تمام چیقر طریق

استخراجی اولدر که لفظ مرا تحلیل اولنمشدر مه ذکر اولوب ماه مراد اولمشدر ماه دل اولوب قلب اولنجق

حام اولور و سماده میم اجتماع اولنجق تمام اولور · سمط خامس در عمل کنایت

آن نیز دو قسم است قسم اول ذکر کردن لفظیست و اراده لفظ دیکر بواسطه مفهومی که

موضوع لفظ مراد باشد و لفظ مذکور بازای آن بعینه وضع نکرده باشند چنانکه در

اسم هاشم · طرفه هست تماشای آفتاب دلبران · تا افتاد از حیرت زبانم بوشن تر

بو بیتدن هاشم چیقر طریق استخراجی اولدر که طرف هشدن مراد ها مکتوبی در ثانی تمام کوشه

ملفوظی اولور که حادن روشن تر بن اختراندن مراد شمس در شمس لفظنک ابتداسی کبی بیان در

دو سجک شمس قلور مجموعی شاشم اولور وقسم دوم ایراد لفظی و اراده لفظ دیکر بی توسط معنی

بشرط آنکه دلالت اول بر ثانی مبتنی بر آن نباشد که ثانی موضوع له اول باشد یا در محل معروف

مشهور مذکور باشد یا مسطور چنانکه در اسم **شاه بابر** صورت آن جو کنار باقی بود ساقی بود

هر دریا بی دلش دریا باقی بود • بو بیتدن شاه بابر چقر طریق استخراجی اولدر که مصراع

اولده لفظ باقی تحلیل اولندر اول نسنه که نقط باقی بیله اولیجق لفظ شاق حاصل اولا لفظ

سادانک صورتی شاد در و لفظ دریا بی تحلیل اولنمش در بولاسن دیمک اولور دردن مراد

بابر در و هر لفظی که انک کوکلی با ب آلدا هبا بر اولور مجموعی شاه بابر اولور و عیناً از صاحب

حلل و منتخب که در تعریف کنایت بر قسم اول اقتصار نموده است و در اثنای تعداد

اقسام و ایراد احکام جزئیات قسم ثانی را ذکر فرموده **فد** یکی از تنوعات صور کنایت

طریق القارات و آن بر دو وجه تواند بود یکی آنکه اشارت با اسم و اجزای بذکر اوصاف

و احوال آن کرده شود چنانکه در اسم **ملک** نام یارم بود سه حرف و از آن • نیمه حرف

بیز سابق کم • آخر اول است وسط آن • قد اشرناک بانه فافهم • اوج او کر

طریق استخراجی اولدر که مصراع اول دلالت ایدر که اسم مقصود اوچ حرفدر و میم ترقی

و لام اوترقدر و کاف بکرمی در هر لاحقه سابقه اوده اکسیک در انک وسطه حرفی اولر

لفظنک آخری

لفظنک آخری اولیجق که لام در معلوم اولدی که اسم ملک ایش و ظاهر است که این از جنس ثانیات

قسم ثانی است از کنایات و وجه دوم آنکه چیزی غیر از اسم و اجزایش در نظم ایراد باید

تا ذهن از آنجا انتقال نماید بلفظی که بازاء او موضوع است چنانکه در اسم **بابر**

لب بحر جو زانکه فصل بهار • کند در زدریا بعجز اشار • بو بیتدن بابر چقر طریق استخراجی

اولدر که بحرک لبی مسمای با در وشول نسنه که آندن بهار فصلی ذکر دن انجو بیعنی قطره

خوانیه نثار ایدر که ابر در مجموع بابر اولور و شک نیست که این از قبیل قسم اول است

فد و از تنوعات صور کنایت اضمار و آن ایراد ضمیریست راجع باشد بلفظ سابق

خواه مراد از و همان لفظ سابق باشد بعینه چنانکه در اسم **حاجی محمد بیت**

بکونام رخ جانان زیر سو صورت او بین • چو بهر آن مدعی بر داشتی دامن ازو •

بو بیتدن حاجی محمد چقر طریق استخراجی اولدر که رخ جاناندن مراد جیم مکتوبیدر انکده

مراد جیم ملفوظیدر جیمک صورتی حاء مهمله در چون جیم ملفوظینک هر حرفی حا او در طرفنده

ملفوظیه بر طرفدر مکتوبیده حاجی اولور و مهردن مراد شمس اعتبار ریله عینی در

و مدعی لفظندن کیدیجک مدعی قالور و آنکه کیا در کیدیجک مد قالور مجموعی حاجی محمد اولور

و خواه لفظ دیگر از و اراده توان کرد گر چنانکه در اسم **قاسم** بو روی خود نمود آن مه

کرفتم انس با رویش • و لیکن از میانه گشت پنهان شکل ابرویش • بو بیتدن قاسم چقر

طریق استخراجی اولدر که مه دن مراد قمر دریونی قاف تکتوبی ده ورویش لفظنک شین کو

ضمیر غایبی و ع رابع درمه لفظنده مه لفظنک نوبی میم در چون انی نوکله لو تبه قاسم اولور دال

ابرودن مراد نون در چون اوزنادن کیبنه قاسم قلور و قوبیطریق افمار مت استعدا

لفظ بکلمه کم مودایش جهان امر سابق باشد و مقصود از وعلی مراد آن لفظ بود با لفظ .

دیکر اراده توان کرد چون لفظ خود و خویش و امثال آن چنانکه در اسم شرف بیت

چون عیان شد چهره آن مه من بچه بهر وا زلف او بخود شد و پوشید مه خال چهر را

بوبیتدن شرف چقر طریق استخراجی اولدر که مه دن مراد شهر دریوزی شین در لفظ

زلف بی خود یعنی بچه لام اولا زف قلور خال چهره دن مراد زایکی نقطه سیدر اول اوزرینه جک

رف قلور مجموعی شرف اولور فند و از جمله طریق کنایات است بعضی از صور دیکر بر

و آن عبارت از اشارت کردن بتکرار امری مرة اخرى و شرط صحة این طریق آنکه

هر یک از آن دو لفظ ... را از آن امر که اشارت بتکرار او رفته است اراده توان کرد

فواه لفظ ثانی عین اول باشد چنانکه در اسم نور الله جو بر باید قدت صبر از صنو

بیایی لاله در راحت ... بو بیتدن نور الله چقر طریق استخراجی اولدر که صنوبر لفظنک

صبری یعنی صاد و با ور اقابلیکیبنه نو قلور لاله نک ایکی لام در چون بیایی یعنی تکرار

اوله ایکی لام اولور و ایکی لام که لفظ راه ایچنه اولا راهه اولور مجموعی نور الله اولور

تم امعانی لفظن
تم او لنور

وفواه غیر آن چنانکه در اسم بابر زشوق قدت ای رشک صنوبر دوباره سرو شد پاو سر

مصراع ثانی دن بابر چقر طریق استخراجی اولدر که برسرودن مراد الف تکتوبی در و پاوسر لفظنده

بر معناسی اولدر که مسمای پا ابح و مسمای با باش دیمک اولور الف تکتوبنک باشی و ایاغی

یعنی ویتی و التی با اولیجق باب اولور و برسرودن مراد لفظ سرودر چون باش ...

و ایاقنز اوله یعنی اولندن بیبه و آخرندن واو کیده مه راکتوبنده قلور مجموعی بابر اولور

مراد اینره و اولا ات بعل تنبه و ثانیا لفظ سرو بطریق تبعیض بر بر تقدیر عبارت

ی سررا یعنی دیکر ... از بدایع صور دیکر است اکر چه از کنایات نیست این مثال در اسم

بابر کوینده بیت مرغان چمن نام تو ای سرو روان • با کله خوش بهر طرف جوارند سر دی

مصراع ثانیدن بابر چقر طریق استخراجی اولدر که لفظ با آن تثنیه در ایکه با دیمک اولور دیمک

دن مراد الف تکتوبی در ایکی بامیه اودنا سنده بر الف و لیجی باب اولور دیجدن مراد در

او بی رایی کتونیدر چون آنک اوزرنه اولا بابر اولور و این مثال دیکر در اسم یحیی

دل زنخ جوی و با آن طلب • که هیری زشوق کیجی نشن لبت مصراع اولدن یحیی چقر طریق

استخراجی اولدر که زنخدن مراد جی در اول قلب اولیجق ج اولور و لفظ با آن تثنیه در ایکی با

دیمک اولور لفظ جه ایکی با ایله اولیجق یحیی اولور بوشیوه نماند که هر یک از با آن و با آه

بحسب معنی شعری دو لفظ مستقل است که بعلت ترکیب صیغه تثنیه کسب اتحاد ... حکم کلمه واحده

فذ وازجزئیات طریق کنایت است اضافت کردن ضد ونقیض وامثال آن با جز المتقابلین
واراده کردن متقابل دیگر مثلا ضد یا نقیض نعم گویند ولا خواهند وبالعکس چنانکه در اسم
نعمت دوشم چو حریف گشت جان با لب تو • گفتم سخن بوسه نهان با لب تو • لا گفت اگر
لا گفت جواب من وگر جان خواهد • گویم من خسته چند آن با لب تو • مصراع آخردن نعمت
چقر طریق اخراجی اولدرکه لانک ضدینه مراد لفظ نعم در تو لفظنک لبتا یه مکتوبه در چون نعم
تا یه اوله نعمت اولور فذ واز طریق کنایت توکل نمودن است بمصطلح ارباب علوم وصناعات
چنانکه در اسم خالد شعر فانرا مپرس از مدعی کان ناشناخت • حرفی الف الا ز خود بیرایه
تیر بغ ساخت • مصراع ثانیدن خالد چقر طریق استخراجی اولدرکه خود لفظندن حرف علت
وارد بیرایه تعریفدن مراد الف ولام در چون بو لفظدن اسقاط اولنه والف لام اولنه خالد اولور
وترکیب بدیع اسلوبست آنکه ماده اسم بهم گرداینده وجمع ساختن وتصغیر کردن الفاظ
تکمیل ابد چنانکه در اسم نعمان محنت از خود داشت جام آن جان وجهان
نعمت او شد مثنی تا برون دفت از میان • مصراع ثانیدن نعمان چقر طریق استخراجی اولدرکه
لفظ نعمت تثنیه اوله نعمتان اولور چون تا طرح اوله یعنی گیده نعمان اولور وچنانکه
در اسم قوام از بر باشد دل زاهد و پیر • جمع کن آن قوم را وسر ببر • مصراع ثانیدن
قوام چقر طریق اخراجی اولدرکه لفظ قوم جمع اولنجه اقوام اولور باشی کسلجک قوام اولور

چنانکه در اسم عبید بنده را تصغیر کردی گرچه تعظیم تو کرد • داشت جانی زجهان آنیز تسلیم تو کرد
مصراع اولدن عبید چقر طریق استخراجی اولدرکه بنده دن مراد عبددر که تصغیر اولنه عبید اولور
والاعتماد علی الصمد الفرد سمط سادس در عمل تصحیف تصحیف در اصطلاح این فن عبارت است
از اشارت کردن بتغییر صورت رقمی لفظ بمحو واثبات نقطه یا حرکات وسکنات حروف
وتعمیم این تعریف بر وجهی که تغییر بحسب حرکت وسکون را شامل شود بنا بر آن است که بعضی صیغه
تصحیف را درین نوع تغییر نیز استعمال کرده اند چنانکه خواجه در اسم نور گفته بیت
تصحیف شکوفه را بدست آر • تا نام نگار من بدانی • از شکوفه بطریق ترادف نور خواسته
بفتح نون وبتصحیف بضم آن اراده کرده تذ حروف بحسب موافقت ومخالفت در صورت
بر سه قبیل اند بعضی متوافقند در حالت بساطت وترکیب چنانکه با وتا وجیم وجهان در تشارک
ثلاثی ودال وذال تا عین در تشارک ثنائی وعمده درین باب این حروف هجا است که حکم
تصحیف در ایشان بهر صورت که واقع می شود رواست وبعضی با آنکه متخالفند در صورت
بساطت بعد از ترکیب در بعض صور متوافقند چون نون وفا وقاف بشرط آنکه در آخر کلمه واقع
نشده باشد و چون دو ی بنسبت با یکدیگر با یا وتا وثا بهمان شرط مذکور پس این حروف
بنجگانه را در بعضی صور ترکیبی تشارک حاصل باشد تفصیل تحقیق بیوست که حکم تصحیف در بیست
ودو حرف بیش جاری نیست وهر یک از شش حرف باقی که گواه اهل کان ایشانست

بیت
اده شکرنی تادن غنچه واریکه دکدر
دردی قاف فاقاف ونو ح ویا درمنه

یعنی نون بادیا وثا بیله
بعضی حرف بش ... دیر که مشترکلردر
تصحیف ... بعضی ترکیب ...

يلمانه افتاده است در هیاتی که دارد او در اشارکت تام با هیچ یک از اغیار نیست درهیچ حال

اینست مجملاً آنچه مذکور گردید در حل او بر اصحاب زکا و فطنت مخفی نباشد که در تا و ثا و نیت

نیز در بعض اسماء مرکبه واقع شده است چون نعمت الله و عصمة الله و در کتابت کافه کاتبان

عرب بوبیس و اکثر نویسندگان فارسی مشابه است بحرف ها چون در آخر کلمه واقع شود او را

حکم تصحیف می توان کرد چنانکه درین مثال **نعمة الله** بالای خود آن هلال ابرو چه خوش است

بر طرف آن دو خال هندو چه خوش است • آن مو و نکر که همچو سنبل تر گل • زلفین خمین بر رخ

او چه خوش است • نجایکی بیتدن نعمة الله چقرطریقی استخراجی بودر که یعنی لفظنک بر معناء

کنش و لمعی اعتباری ایله کنن دن مراد عین مکتوبی در و هلالدن مراد نون در غینک اوزره

اولمجق نع اولور و موله لفظنک کندوسی مراد در و طرفیندن مراد ها در و انک اوزرنده ایکی

اولنجه که ایکی نقطه در مه اولور و سروه دن مراد الف در و زلفین خمیده دن مراد ایکی لام در

و او لفظیندن مراد ضمیر مودر انک رجی ها در اولیه الله اولور مجموع نعمة الله اولور

خد متعارف درین علم ذکر تقطیب مفرد که مفهوم مشعر باشد بانکه مراد از محل

تصرف صورة رقمی اوست قطع نظر از نقطه و حرکت و سکون تا در هنگام ملاحظه صورة

محتمله آن مقصود را بازیابد و این طریق مسمّی میگردد بتصحیف و تصحیف چنانکه در اسم **یوسف**

این خاک ره تو از شرف افسر گل • وین خال و خط معنبرت زیور گل • یعنی صورة تو دید بلبل

١٤٢

حرفیست زحسن رخ تو دفتر گل • اکبر بیتدن یوسف چقر طریق استخراجی اولدر که تو صورة دن

مراد یو در و لفظ حرفیست تحلیل اولنش دریعنی سو لفظنده لفظ حرف فاء مکتوبی در دیمک اولور

مجموعی یوسف اولور و می شاید که در سیاق کلام اشارتی واقع شود بتصرفی که مراد باشد مخصوص

و مقصود بر وجه اکمل حصول یوند چنانکه در اسم **حسن** رشته دندان چو از لبهای خندانش

تبافت • زان لب گوهر فشان کام دل مقصود یافت • بو بیتدن حسن چقر طریق استخراجی اولدر که

دیشدن مراد سین مکتوبی در و خندان لفظندن که لبلری فا و نون در چون سین بونلردن

ایلدیلدی بوب ظاهر اولنحن اولور و لبلردن مراد خندان لفظنک خاسی در و گوهردن مراد نقطه در

چون آنی صاچو بیلدی حسن اولور و از ین اسلوب تغییر کرده می شود بتصحیفه خطی **فذ**

عمده در باب تصحیف و تصحیف کلمه تصحیف است و مشتقات آن و چون رعایت معنی شعری با وجود

ایراد اینها در نظم متعذر می نماید متاخران لفظ صورت و نقش و شکل و امثال آن چون رسم

و نسخه و سواد و نشان و نمونه بجای این رواداشته اند فالحق صورت خوبست و نقش مرغوب

که بکلک ابداع بر لوح اختراع نگاشته اند و شرط صحت این قسم آنست که صیغه دال بر معنی

تصحیف را نوع ربطی بود با محل تصرف بر وجهی که معلوم شود که مراد صورت خطی و هیکل

رقمی اوست چنانکه در اسم **قل علی مبرک** بو شد چشم عقل آنکه برارد سر بشیدایی •

بهان را که بیند صورت آن ترک یغمایی • بو بیتدن قل علی مبرک چقر طریق

و آدا انسکن الفظنده تصحیف ...

استخراجی اولدر که چشم دن مراد عین در چون عقل لفظندن عین اورته قل قلور ودانا
مراد علیم در و ترک لفظنک صونکی بیرک در مجموعی قل علی مبرک اولور چنانکه در اسم **شمس**
ای که تا کیوان رود از حسرت آه سرد دل * شکل شمشاد قدت دیدیم که شد در دل *
مصراع ثانی دن شمس چیقرمق استخراجی اولدر که شمشاد لفظنک شکلی شمشاد در و در دن مراد
دادر قلب اولیجق ادا اولور و لفظ ادشمشا و لفظندن اکسیلجک شمس قالور و لطایف این
اسلوب است ترسل نمودن بادوات تشبیه چون و مثل و شبیه و نظیر و مانند آن
چنانکه در اسم **میرزا ملک محمد** میرما بازا که تا بر روی کل کریم می * همچو خم در خون دل زین کوه
بود تا کی * العز والجلال للملک الحی. بو بیت دن میرزا ملک چیقرمق استخراجی اولدر که لفظ میر
کندوسی مراد در و لفظ باز آ تخییل اولمشدر لفظ میر که زا یله اولدی میرزا اولور و روی
کلدن مراد کاف در و می دن مراد م دی کامل در رته اولیجق ملک اولور و خم کبی خم
مدره اولیجق محمد اولور مجموعی میرزا ملک محمد اولور **فد** چون در تصحیف تجلی ایما
باید کرد بعضی تصرفی که مراد ست تا چار ست از ذکر نقطه و اشارت بان لاجرم تعبیر
از ان بحسب اقتضای مقام بعبارات مختلف کرده شود چون کوهر و دانه و خال و قطره
و امثال آن چنانچه در ضمن امثله مذکور فوائد شد و تصرف در نقطه هی شاید که با اعتبار
احداث و اثبات آن نقطه خواه حروف مهمله را بی نقطه بیارایند چنانکه در اسم **جمال**

چو دیدم طلعت آن ماه فی الحال * نهاد از مشک سوده زیر لب خال * طرز استخراجی اولدر که
ماه لفظنک صونکی میم در بوکه خال لفظنک اوله خال اولور و فال دن مراد نقطه در و ان حال
خالی التین نقطه اولیجق جال اولور و خواه بر حروف معجمه نقطه دیکر بیفزایند چنانکه در اسم
قدم طرفه دندانش چو بنمود از دهان * شد لبش را که هر دیکر عیان * بو بیت دن قدم چیقرمق
طرز استخراجی بودر که دندان لفظنک طرفی دال کتوریدر فم دن مراد ظاهر اولیجق قدم اولور
دلبی فادر و کوهر دن مراد نقطه در چون فاده بر نقطه دخی عیان اوله قدم اولور و از بدایع سوند
احداث است این مثال در اسم **ایاز** چون نوشتم شرح را با یار یکبار زد روان * خامه بر ایش
چو بان بوسی که بوسی که ماند از وی نشان * سرو دن مراد الف در و یار لفظ الیه بر ده
یاز اولیجق ایار اولور و ایاغی اردر و قلم انی شوله اولجک که نشان قله نقطه حاصل اولوب
اولور **فد** مرشاید که تصرف نکور باسقاط نقطه باشد * کاه بر آن وجه که حروف معجمه را
از نقطه بی کار نهند مهمله سازند چنانکه در اسم **حسام** در عشق تو شوق کلعذاران
وز ذکر تو فکر دوستداران همه رفت * تا قد شکل تو ساخت منزل در چشم * چون کنه خیالها
یا لکن همه رفت * طرز استخراجی بودر مراد الف که چشم لفظندن اوله حسام اولور
و لفظ یاران تخییل اولمشدر خیالها لفظندن با خیو ریک خالها قلور حشام لفظندن
خالها دیکلیجک حسام اولور و کاه بر آن کونه که بعضی نقطها را بر طرز و بعضی را

بكذارند چنانكه در اسم **بهما** كوشهٔ دين كه دريابست يكى قطره فشان • كو شعلهٔ آتش دل خامى ازان قطره نشان • مصراع اولدن يا يتردين لفظنك كوشه سى ها در ولفظ دريا تخييل اولنمش ها يا يه اولنجق بها اولور وقطره دن مراد بر نقطه درانى جميع بها اولور • و چون اسقاط مذكور مخصوص باشد بنقاط فوقانى يا تحتانى واشارة بخصوصيتى حروفى واقع نباشد مى تواند بود كه تعيين آن بذكر جهة فوق يا تحت كرده شود چنانكه در اسم **مسيح** شيخ را كشف كو مرحباى علويه روى داد • ليك از و پوشيده كشت انما بود مى فتاد • طريق بود كه كو مرحباى علويه دن مراد شيخ لفظنك فوقانى اولان نقطه لوكدر ولفظ مى كند و بس مراد در چون لفظ شيخ بى نقطه دوشت فوقانى اولان درت نقطه لرى اوقوتليع • واز غرايب اسقاط صور اسقاطاست اين معادر اسم **عمر** نوشتم غم بسوى يار ازان كه نامه خامه بر كاغذ دو باره • سوى يار دن مراد راى مكتوب در و لفظ غم حروف را جانبنه شغل وجمله ياز يلى كه قلم كاغذ ايكى كره كلمك اولمه يعنى قلم كاغذ دن ايكى آيريلوب كروكلمه نقطه سز اولور اولمه عمر اولور چه شك نيست كه ثبت حروف ثش بر وجهى كه قلم در اثناى آن بيش از يكبار ملاقى محل كتابت نشود جز باسقاط نقط مقصود نيست **فـد** مى تواند بود كه تصرف مذكور بنفى كردن نقط باشد از محل بمحلى كاه نسبت بحرف واحد بدان طريق كه نقطهٔ فوقانى را تحتانى سازند يا عكس چنانكه در اسم **نجم** ماه نو

چون ديد كه افتاد از خم ابروى دوست • خال پايان كنت كوى حسن چوكان اوست • بو بيتدن نجم چيقر ماه نودن مراد نون در افتاد از خم خال و پايان لفظلرى دلالت ايدر كه خم لفظنك خاسنك اولان نقطه الييندروشه اولمه نجم اولور و كاه نسبت بحروف متعدده فواه بعد از انتقال نقطه حرف منقول اليه بعض نقطهاى منقول عنه باقى ماند چنانكه در اسم **فرخ** چون كشادان مه كره زلفين خود يكى كم • برلب شيرين نمد بابى زبان او حره دن مراد قردر و كره دن مراد واو حرفى در كه ميم در آچلوب كيديجك قرقلور و تاجى قاف در بر كوشه دن مراد بر نقطه در و شيرين دن مراد حلو در لب بابى معنى چون قر لفظنه قافك بر نقطه سى حا اوزرنه قونه فرخ اولور و خواه هيچ نقطه نماند چنانكه در اسم **خالد** خال خود بر طرف دامانت نخون كردم نكار • صورت خال مرا از طرف دامان سر برآر • بو بيتدن خالد چيقر طريق بودر كه دامان دن مراد در و اوچندن مراد ذال مكتوبى در كه نقطه خال كرانك اوزرنه اولد خالد اولور صورت خال خال در و خالدن مراد نقطه دنيل اوچندن يعنى ذال دن چونكه نقطه باشه يعنى حايه وارة خالد اولور از دامن طى بى نراد ذيل خواسته شده است و بعد از تركيب لفظ خال كه با خرفه كه طرف دامان عبارت از آنست نقطهٔ زكه صورت خال اشارة بآنست عن فخ انتقال مى بايد واسم مقصود حصول مى پذيرد و ظاهر است كه استخراج تعيين اسم ازين مثال بوجهى ديكر مى توان و بالله وتسنيم و كمال

سمط سابع در عمل استعاره وتشبیه

این عمل عرفاً این فن مبارزانست از ذکر لفظی و اراده حرفی یا بیشتر بشرط آنکه واسطهٔ انتقال ذهن از مذکور بمقصود مشابهت در صورت خطی و هیکل رقمی باشد و صحت این عمل مبتنی برآنست که مشابهت مذکور در نظم با مقصود متعارف باشد میان قوم یا چنان ظاهر بود که ذهن از اول بثانی بسهولت انتقال نماید و ادار حروف آنچه تحصیل این عمل کثیر الوقوع است کالف است که تشبیه او گاه بقامت خوبان می کنند و گاه بسرو بوستان و جامع هر دو صورت صورت افتاده این مثال در اسم الیاس میان سرو قد خود مرا جو خوانده یار • بعد ازان که کبرم روان جوسرو کنار • مصراع اولدر که سرو دن قد دن مراد الف در دوم الفظندن مراد لفظ ذی که ایکی الف اورتسندن ولا الیا اولور وسرو دن کنارسین مکتوبنه در مجموعی الیاس اولور وگاه تشبیه او بنخل می کنند چنانکه در اسم رستم آن سرو که نخل تر بجایش دیدیم • از حسرت قد دلربایش دیدیم • ز آراسته نخلها بریدیم همه • تا ما سر خود بجای پایش دیدیم الکی بیتدن رستم چقر نخل دن مراد الف آراسته لفظندن نخل لر یعنی الفلر کیدیکه رسته قلور وما لفظنک باشی میم در چون انک ایاغی یرینه یعنی ما یرینه اوله رستم اولور وگاه تعبیر از دبیر کنند چنانکه در اسم یابوس آه کمان ابروی دشمن شد که می زد تیر دوستان را تا دکرد نیم نکه زبانی فکند • نبردن مراد الف در دوست لفظنک

دبیسی دال در دوال در ستده چقن الف ایکی پاره ایدوبلی ورتیه کیرر الفک بر طرفی یکی اولور و کیه بادرا و یلیه هر طرفی با اولب یابوستا ولور وایتدن مراد حرف اخیر یعنی تا دراولدو شبک یابوس قلور و تشبیه او بامور دیکر چون قلم و علم و امثال آن می توان کرد اما بروجهی که ذهن بقرینه محل بی شایبهٔ خلل منتقل گردد بمراد چنانکه در اسم عماد نا دشدر نامه شرح شوق آن پیمان گسل • دین را بنگر که چون زد قلم در خون دل • مصراع ثانی دن عماد چقر دین دن مراد عین در قلم دن مراد الف در خوندن مراد دم در قلبنه دلیجق مراولور والف بونک اچنه اولیجق ماد اولیب سر عماد اولور و چنانکه در اسم صفا قدت بی قلم با بشمشیر ستم • چون دید صف مرغ برافراخت علم • وسعا علم واحکم مصراع ثانی دن صفا چقر علم دن مراد الف در چون لفظ صفندن قلدوره صفا اولور فند دیگر از حروف که صورت ببین اکثر تشبیه او گاه با شاه انسان می کنند چنانکه در اسم عباس چون چشم کشایم بسوی آن لب خندان کیرم زتحیر سر انگشت بدندان • چشم دن مراد عین در لب جانبندن مراد با در وانکشت باشندن مراد عین ملتوی الف دکرانکشت لفظنک اول حرفی و دندانده مراد سین در مجموعی عباس اولور وگاه بدندانهای اره چنانکه در اسم قاسم قوائم از اره دو نیم قامت سرو روان • تا تماید دگر بیش تو خود را عیان • اره دن مراد

سین در چون سین فاء لفظنک ایکی پاره ایله اورتاسنه گیره قاسم اولور چون تمام قرینه‌سیله
قاسم قلور و از بدایع صور تشبیه سین است این مثال در اسم رستم مرشبه من بکو نبات
وز پرتو روی خود جهان آرایه بر کنگره بای سدره نه پایه رفت شاید سر تو بطرف بامش
ساید بیت ثانیدن رستم چیقر سدره لفظنک بدالندن مراد سین مکتوبیدر
قد لفظنک ایاغی تا در و را سینک اشتغا اولیجق رس اولور و تو لفظنک باشی تا در
و بام لفظنک اوجی میم در مجموعی رستم اولور فد و از قبیل حروف مکتوبست
جیم و لام و دال هر یک این حروف سیاه را بزلف تشبیه کرده اند چنانکه در اسم
حاجی درویش خویش را گم کرد دل چون زلفت آورد دم بدست
رویت آخر یابد آن گم گشته را مهر جا که مست بو بیتدن حاجی درویش چیقر
دلدن مراد حشا در و حشانک دلی شین در چون حشا کندوی بو یلی دلان شین
یا و قلب [illegible] قلور و زلفدن مراد جیم در و دستدن مراد یددر روی لفظنک کندوسی
مراد در اولیله حاجی درویش اولور روی لفظی اول یاء و قلبی
حاجی درویش اولور عالی یک طرف آن چشم و یک سو زلف ما اندر میان لحظه
آیم وگاهی مست آن چشمدن مراد عین در و زلفدن مراد دال در و لکن بیو
طرفن اولب لفظ ما اورتا [illegible] اولیجق عالا اولور چنانکه در اسم نور الله بیت

بی بند شکستگان بسوی تو نشان ○ مه جا روی دو زلف در راه کشان
تو لفظنک نشان نوندر ایکی زلفدن مراد ایکی لام در چون ایکی لام لفظ راه اوله
نور الله اولور فد و از جمله صور مذکور است تشبیه میم بدهان و نون
با بروی خوبان چنانکه در اسم یوسف چون من بر سر بوس سوی آن شکر دهن
بردم دمی کشید دهان را ز دهان من ○ بوس لفظنک سمی بوس لفظی در و اول کلی
دهاندن مراد فم در و ایکنجی دهاندن مراد میم مکتوبیدر بونکله فم لفظندن میم مکتوبی
چکوب کین فای مکتوبی قلور مجموعی یوسف اولور و چنانکه در اسم سلمان بیت
آن شوخ که می گفت جمالم بینید ○ بر صفحه خور شکل هلالم بینید
ابرو بنهفت در میان سخنان ○ وانگه بکرشمه گفت که خالم بینید
ایکنجی بیتدن سلمان چیقر ابرودن مراد نون مکتوبیدر سخنان لفظی ایچندن اول نون
کیزلینجک سخان اولور و لفظ لم اولیجق سلمان اولور فلا باشد که تشبیه نون بهلال
کنند چنانکه در اسم نعمان از روی چو شمع چو غلامی مرا بگوشه ابرو ○ عجب نداری که طالع
شود هلال از مه سو بو بیتدن نعمان چیقر طریق استخراجی اولدر که عشوه لفظنک یوزه
عینی مکتوبیدر و لفظ ما تکمیل اولمشدر و ابرو لفظنک گوشه‌سندن مراد الف در
اولیله عا اولور و هلالدن مراد نون مکتوبیدر چون کیم طرفی اوله نعمان اولور

فـ وازین ابیات عمل مذکور است ذکر چشم واراده صاد چنانکه در اسم قباد

چون چشم کم صبا در قد رعنای تو دید ٭ گل ناوک خار جای چشمش از سر برکشید ٭

لفظ صبا قد لفظندن اولیجق قصاد اولور ومصراع ثانی ده اولکی چشمدن مراد عین

مکتوبی در چون چکلوب گیدجه قباد قلور وگاه باشد که دو چشم ذکر کنند واراده حرف نماید

چنانکه در اسم هاشم ٭ پیوسته بکوی آن پری رو باشم ٭ بنهاده دو دیده بر رخ او باشم ٭

اکی گوزدن مراد گوز لوجه ها در که صورتی بو حرف هاو لفظندن رخی الف ولفظ باشم تکمیل

اولنور شم الیه دیکلی لور اول که حرف لفظ شم ایله اولیجق هاشم اولور واز معارج صور

تشبیه است ذکر کرده واراده میم در بن مثال باشم کریم ٭ بنشین نفسی خاطر جام در یاب ٭

بکشا کره از کمر باکرداری مهتاب ٭ مصراع ثانی دن کرم چقر طاق بالخطاجلی اولدر که کره دن

مراد میم در کمر لفظندن میم اوجی گیدر بچکمره قلور ومی لفظی قبلنه یعنی کریم اولور

معموعی کریم اولور والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب ٭ شمط ثانی در عمل تحصیلی

وتحصیل در عمل درج کردن لفظی است در نظم که بوجهی از وجوه معتبر دلالت کند بر عدد معین

واین لفظ دال بر عدد می شاید که صورة اسم آن عدد باشد وازین قسم تعبیر

کرده خواهند شد باسلوب اسمی ومی شاید که صورة حرفی آن باشد وقسم مذکور خواهد گشت

باسلوب حرفی ومی شاید که هیچ یک از صورة اسمی وحرفی نباشد وچنین مفهوم آه

لفظیا احوال واحکام خاصه آن عدد خواهد بود واین موسوم می گردد باسلوب احصائی

یا امری مباین آن عدد که او را علاقه ظاهر باشد بآن عدد که بسبب انتقال ذهن گردد

چون معدودین را که چون معدودی منحصر باشد در عدد معین وآن انحصاری

بجهت اشتهار پیوسته تا ذهن از ملاحظه چنان معدودی انتقال نماید بعدد دش

واین قسم انشاء تعلق مییابد باسلوب انحصاری ومی تواند بود که دلالت لفظ مذکور بر عدد

بتوسط صور ارقام هندی باشد وازین قسم یاد کرده خواهند شد باسلوب رقمی پس ادراج

عدد در نظم بر پنج اسلوب تواند بود اسمی وحرفی واحصائی وانحصاری ورقمی بجاوز

القسم ذلات قل من وعقوا تقلی فـ در اسلوب اسمی که عبارت از درج کردن اسم عدد

در نظم بقصد دلالت بر آن می شاید که مقصود صورت اسمی آن عدد باشد وآن از جزئیات

عمل ترادف خواهد بود چنانکه در اسم اوحد واحد یافت جامی ذوق وحدت اند کی ٭

نان همی بیند دل خود در یکی ٭ مصراع اتیدن اوحد واحد چقر اوحد استخراجنک طریقی

اولدر که یکیدن مراد احد در وقود لفظنک دیکی واو در چون واو احد ده اولد او

اولور واحد استخراجنک طریق اولدر که همی لفظنک دیکی میم در چون میم احد ده اوله احد

اولور ومی شاید که مقصود صورة حرفی آن باشد وبر تقدیر اسم عددی که ذکر

کرده می شود می تواند که هم بمعنی شعری وهم بقصد معانی مستعمل باشد ودر قصد معانی

دریکم لغتنده فهم اولنور

می تواند بود که بحسب معنی شعری مستقل باشد و در قصد معمایی بطریق انحلال استقلال
بپذیرد و جامع هر دو صورت است این مثال در اسم بابر • یکی را عیان روست از هر طرف
یکی را نگر بر طرف زین شرف • بو بیتدن بابر حضرتی استخراجی اولدر که یکی دن مراد الف در
و لفظ دوست تحلیل اولنوب الفک هر طرفنه الکه یعنی بای مکتوبی اولیجق بابر اولور و دا
حرفنی کوریجک بابر اولور بر آن تقدیر که اسم عدد هر یک از معنی شعری و معمایی مستقل اشد
می تواند بود که مقصود بحسب قصد معمایی غیر مقصود باشد نظر بمعنی شعری چنانکه در اسم
سعد • زان عقد سر زلف شم دم صد سخت • جای بنگر که زیر و بالایی ست •
بو بیتدن سعد حضرتی استخراجی اولدر که عقد لفظنده بوتا فی مکتوبی در
چون قاف بیندن اولد عین اولور و اشغ بو قاف ذال بیچ سعد اولور و کلمه اشارکه
اسم علاد بعد تحم مذکور کرد د بلکه بعضی از اعمال معمایی انفراج باید چنانکه در اسم جعفر
صبا بگو خبری عندلیب کم شعرا • که جست کم شن خویش را کل از هر جا •
بو بیتدن جعفر حضرتی استخراجی اولدر که لفظ خبر تحلیل اولنور و عندلیب کاز در هزار
بک سودا ایکی یوز در چون بیک [illegible] ایکی یوز کیده [illegible] یوز قالور و [illegible] یوز حسابنده ضاد
مکتوبیدر موقع [illegible] اوز [illegible] حذف [illegible] اول [illegible] فی کردار
کو را طب [illegible] جعفر اولور و چنان که در اسم شیر علی • کشیدم ز تیغ

کشیدم باز شیخ شهر و فتح سبزان شدنم • شدایها کفته جاهی کو مرا اعزی کیم •
بو بیتدن شیر علی حضرتی استخراجی اولدر که شیخ لفظنک ابتدا حرفی خ در چون بیکا
شنی طور سین لفظنک تمامی غم اولیجق سین فتح اولور او تور کرکلو زنکه بوز غیش
اولور و ایکی یوز را در و غیش عین در و مرادن مراد لی مجموعی شیر علی اولور و چنانکه در اسم
قطب • صبا زلف او کیر چون طبیبان • ز دهرت عشاق را قوی تعبان •
بو بیتدن قطب حضرتی استخراجی بودر که لفظ صبا تحلیل اولنور و لفظ صاد دال در
چون صاد مکتوبی دال ایله اولد صدا اولور حمد قادر و لفظ دهرت تحلیل اولنور
چون لفظ طبیبدن الفی که یاد رفور طب قالور مجموعی قطب اولور صد بطریق تخصیص
و تشبیه اندراج یافته بود بر سبیل تحلیل و [illegible] و تم او کمیل فد در اسلوب
[illegible] که عبارتست از اشارت بتعیین حرفی باشد از حرفی از و منفصل شود بعد ذلک
بنسبکه دال بر عدد حرف طفر بود و [illegible] حروف متعدده باشد و بر تقدیر
اول الفک [illegible] شود بتوسط عدد صورة اسمی آن عدد تواند بود چنانکه در اسم
صدر • جستم حساب که هر اقبر جوان قر • اقر حساب کرد و کشاد از میان کره •
بو بیتدن صدر حضرتی بودر که [illegible] حساب صد در چون [illegible]
[illegible] صاد اولوب [illegible] کمی [illegible] میم [illegible] آیلوب [illegible] حضرتی اولور چنانکه در اسم عمادی •

مه طالع شده از بادر فتاد چون سر زلف ظرف خور فتاد . بو بیتدن عماد
چقرطریق بودر که هر دن مراد عین در ولفظ مه ایاقدن دوشب مرقومدر کیدجک میم
قلور زلف لفظنک باشی زادر وزا حسابده هفتدر وکنش عین درعین حسابده سکسندر
سکسناک لفظندن معه دوشجک اذقلور مجموعی عماد اولور ودر خیالده صورت صورت
مرفی توان خواست زیرا که آن بعینه حرف دال بر عدد باشد وقصد اکثری واسطه
عدد میسر است و بر تقدیر ثانی که دال بر عدد بیش از یک حرف باشد تواند بود که
صورة اسمی اراده کرده باشد چنانکه در اسم **عثمان** نیست حاصل ز مهر جز غم و درد •
چشم بر حاصلی چه دارد مرد • مصراع ثانیدن عثمان چقرطریق استخراجی اولدر که چشمده مراد
عین در چه لفظنک حاصلی حسابده غاه در زیرا جیم اوچ و حا بش در عین الی اوزبله اولیجق
عثمان اولور و تواند بود که صورة حرفی مراد بود خواه آن حرف واحد باشد چنانکه در اسم
ناصر در حاصل من آتش افکند عشق سرکش • من نیز حاصل خود می افکنم در آتش
. بو بیتدن ناصر چقرطریقی اولدر که من لفظ حسابده قسانه در و طقسانه من مراد صاد در
و آتشده نار در صاد نارده اولیجق ناصر اولور و خواه حروف متعدد چنانکه در اسم **سعد**
. بهای بوسه شمردم در اسم معدود • نداد بوسه دلی خرده که بود در بود • بو بیتدن سعد
چقرطریقی بودر که لفظ در اسم معدود حسابده اوچ یوز یتمش درت در و اوچ یوز

د	ر	ا	ه	م
٤	٢٠٠	١	٥	٤٠
م	ع	د	و	د
٤٠	٧٠	٤	٦	٤

٣٧٤

شاید مکتوبدر

شاین مکتوبی در و یتمش عین در و درت دال در مجموعی سعد اولور خرده دن مراد نقطه در
قالوب کیدجک سعد اولور و جامع هر دو صورتست این مثال در اسم **خرم** جامی
از جام می لعل تو مهر جانام برد • عقل خود را در حساب خیل بیهوشان شمرد •
مصراع ثانیدن خرم چقرطریق استخراجی بودر که لفظ عقل حسابده ایکی یوز در
و ایکی یوز راد ر و لفظ خیل حسابده الی یوز قرق در و الی یوز خا در و قرق میم در
حرف را خا ایله میم اجتماع اولیجق خرم اولور و پوشیده نماند که درج کردن دال بر عدد بر وجه
صورة مذکور مقصود نیست بلکه بر مهر عمل از اعمال معمایی که در نظم اندراج یابد مقصود تحقق آن دال
پیوندد **فد** در اسلوب حسابی که عبارتست از ذکر اول و اوصاف عدد در نظم تعقید
استعمال دنین باو جه باید که تا آن احوال بر وجهی کرده شود که محتمل باشد با آن عدد
تا از بین از ملاحظه او منتقل شود بآن خواه آن احوال فی نفسها مخصوص باشد با آن
و خواه بواسطه وصفی یا اوصافی تخصیص یابد چنانکه در اسم **بابر** زوج اقل کیر و
نصف او و نصف نصف او • بس کن در ضعف مترکب ضعف ضعف جمع ضرب
تا بود نام شهی حاصل که ضرب تنع او • می کند تضعیف تضعیف مخالف روز حرب
بو بیتدن بابر چقر طریق اولدر که زوج اولدن مراد با مکتوبیدر انک تضعیفده
مراد بودر که انک قیمتی الف مکتوبدر و با مکتوبه کرا ایکی در انک ضعفی درت در نونک تضعیف ایکادر
ضعفا و لدن فهم اولنور

انکه نصفی که بردر وضعفینک ضعفی که کرو ایکی در جمله سی پش اولور بو جمله بیشک صفی اونه در
وا ونک ضعفی یکرم در هر برینک ضعفنه ضرب ولیجق مثلا بای مکتوبه که ایکی در انک ضعفی درت در
یکرم قیجی درده ضرب اولنه سکسن اولور و الف مکتوبیه که بردر انک ضعفی ایکی در یکرمی قیجی
ایکی یه ضرب اولنه قرق اولور و کرو بای مکتوبه که ایکی در انک ضعفی درت در یکرمی قیجی درده
ضرب اولنه سکسن اولور جمله ایکی یوز اولور انکر رقمی را در مجموعی ایبرا اولور یوسلامت
طباع و استقامت اذهان ابنای زمان از امثال این معمیات که در و جانب معنی شعری
مرعی نباشد ابا می نماید اگر ناظم معمی درین اسلوب لطعال واوصاف عدد مقصودرا
بلا لفظه عددی تعیین کند که باسلوب حرفی در نظم اندراج یافته باشد بقدر امکان جهة
معنی شعری را رعایت کند هر آینه انسب و بصواب اقرب باشد چنانکه در اسم یوسف
گرفتم نیمهٔ آن لب بدندان * دهان را از دهانم داشت پنهان * لب حسابده اوتز اکی
در و یارو یسی اون التی در واون ایی مکتوبه در والتی واو مکتوبه در و دیشدن مراد
شین مکتوبی در و دهاندن اولدن مراد میم و نکات ثانی دن مراد فم در قیمتی فم لفظنده
میم کسره فا مکتوبی قلور مجموعی یوسف اولور مدلول عددی لب بیت دوا ست
بسی نیمه اون التی در یا که صورة حروفی بو در چنانکه در اسم مسیح * ماه طالع شد
تمام از رخ عیان کرد مه صدر نیکه * تا نماید شکل آن با صورة این انکه *

ما مضی مرادی در ولفظ رخ حسابده سکز یوز در یوز ده برین کوستر بجاب سکز
قابل اولور و سکز نفی ح در مجموعی شیخ اولور شکلی سی شی در وصورة رخ
در شی اولور مدلول عدد رخ هشت صد است پس صورة رخ و هشت باشد وصورة
مرادی هشت ح بود که بعمل تصحیف تاء خ تبدیل می باید چنانکه در اسم طاهر طاق اوزره
تراکش نیست جفت * هر که دید اندر لطافت طاق گفت * طاق لفظندن جفت اولن قافدر
که یوز در که او ولدی اولیجق طاقلوره هر لفظی که کوره طاهر اولور از حروف کلمهٔ طاق
خرمدلول عددی قی زوج نیست پس وجفی که زوج با مرادف آن نیست با طلیعه ملاحظه
کرده شود شک نیست که مقصود متعین نمی شود و بر همین طریق واقع است
این مثال در اسم فرخ همت پیر مغان کر طی کند او واق چرخ * نقش بند ایوان قصرش را
بجای طاق چرخ * مصراع ثانی دن فرخ چیقر طریق استخراجی اولدر که قصر لفظنک ایوانی قی
اوتی در که قاف در فرخ لفظنک بکلاری اولان حرف قیادر که جیم در قاف ینکی برنداولیجق
فرج اولور قاف وقاف نقشی ده بر در اویله فرخ اولور فدا اسلوب اغضاری عبارت
از ذکر کردن معدودی حضور در عدد معین مقصر مشهور بنا به که برتو شعور جمهور
از اندیشه در مذکور بر عدد مقصود نماید چنانکه در اسم مجد طلبکاران نام تو دا در
مرا بر شمار مع لیدا یام * مصراع اینده مجد چیقر لفظ مع تحلیل اولنور و مع الید اوده هر

موالید ثلث مشهوردر که نباتات
وحیوانات ومعادن در دار کافی
یعنی عناصر اربعه معروف

جیم مراد دُر وارکان درست در که دال مراد در مجموعی میم وجیم ودال اولور چنانکه در
اسم معز تا طرفه روی تو نظاره کند صنم همه شب شمار سیاره کند
مه لفظنك طرفی میم در چشم دن مراد عین در دستان اولبك کوکب بیدر ویدی
زاد مجموعی معز اولور واین قبیل است ایراد لفظ ماه در نظم واراده لام بنا بر آن که
ماه بی دو زاست چنانکه در اسم احمد برمد عیان حال دلم نیست عیان
کر ماه کران کرده شد از دیده نهان حال قلب اولنوب لاح اولوب مد عیان لفظنك
اوزرنه اولیجق لاح مد عیان اولور ولفظ عیان اولیجق لاح مد قلور کنارده اولان
ماه دن مراد لام در اوکز لنکه احمد قلور واکر لفظ تمام بان انضمام یابد در افاده
مقصود نام باشد چنانکه در اسم لقمان ای زمهر تمامت که فلک مثنی ماه از بیانه
نهان شد چون آمدی تو پیدا تمام آیین مراد لام در وماه فلک قمر در ونیشنه
اولیجق قمر اولور وسکر غیرجا بلندن دن مراد نا در که اوزرنه کزلنه لقمان
وتبرین قیاس که تا نکه ماه که یا تمام کوید وحرف کط فهامشد وجامع هر دو صورت
این مثال در اسم ملک طاهر در آن ماه دیدم بیکدست دو ماه یکی مه تمام ویکری ناتمام
باخر چو پیوست ماه دیکر بر آورد جان جان جان تمام اولکه ماه دن مراد
کند ولفظ در که تمام آیدن مراد لام در وناتمام آیدن مراد کاف مکتوب در براوده

اولکه ماه لفظنك ایچنن اولیجق ملك طاه اولور وماه دیکر دن مراد دال در چون آخرنه
اولشه ملك طاهر اولور مراد از ماه اول لفظ ماه است بطریق تخصیص واز ماه تمام
لام واز ماه ناتمام کط واز ماه اخیر بطریق تلمیح نعوذ وکاه باشد که سال ذکر کنند
واراده شش کنند بنا بر شهرت آنکه سال سه صد وشصت وروز است چنانکه در اسم
سید حبش کسی از غم بی وصلت بدست آرد یکه دانه که کرد کرد از سال دو
کرد شمع پروانه دست دن مراد ید در دانه دن مراد حبه در وسال دن مراد
شس در ید وحبه لفظلرنی شس طولنیجق سید حبش اولور وبو نوع اسلوب
معقه توان کفت وزان خواست چنانکه در اسم عزیز دارد از ماه دو منقه عارضم چو
کر ببیند در دو منقه روی یار زود بیان جمیع مراد یدن یکی منقه ده مراد
اک زاد در وروی یار دن مراد یاد قمی یا اکر زا ایچنه اولان عزیز اولور فصل اسلوب
رقمی عبارتست از اشارت کردن برقمی از ارقام حساب برو جهی از وجوه تا ذهن
انتقال کند بعددی که آن رقم بازاء او تعیین شده بر ف ١ یک ٢ دو
سه ٣ چهار ٤ پنج ٥ شش ٦ هفت ٧ هشت ٨ نه ٩
وضابطه در ثبت این صورتست که اول رقم از جانب یمین ناظر مرتبه آحاد است
وثانی عشرات وثالث مات ورابع الوف وخامس عشرات الوف وسادس مات الوف

الی غیر النهایت بدین قیاس باید کرد و هر دو مرتبه که صفر که عبارتست از محیط دایره
صغیره باین شکل نگاشته شود خالی بود و هیچ عدد بشمار در نیاید بلکه از برای حفظ
مرتبه باشد و بس مثلا این صورت ۱ یکی بود و این ۱۰ ده و این ۱۰۰ صد الخ
و چون این قاعده بوضوح پیوست مخفی نباشد چنانکه بواسطه صور خطی حروف بحروف
توسل می توان جست چنانکه در سمط تشبیه و استعاره دانسته شد همچنین می شاید که
بر سبیل تشبیه و استعاره بصورت رقمی قداد توسل کرده شود چنانکه در اسم
ضیا نقاش قلم گرفت و قد تو نگاشت • پرگار کشوده را نکونسار بداشت •
تا ذو رخطت کشد ولی از نامت • بود آن رقمی چو جای اندیشه گماشت •
قلمک و قدک صر بر بندن مراد الف در و آچلمش باشی آشاغه پرگار دن مراد سکزکه
صورت رقمی سی در مجموعی بو مثبتات اوزره اولور ۸۱۱ سکز یوز اون بردر که
ضیا اسمنک صورة حروفی در مراد بهر یک از قلم و قد صورة رقمی یکست و مراد
از پرگار گشاده نکونسار صورة رقمی هشتاست و مجموع بر این مثبتات باشد ۸۱۱
و صورة حرفی آن ضیا که اسم مقصود است چنانکه در اسم امام جا بر دهان و قد
نمود آن صنم دوبار • دیدی دهان و قد نشوی غافل از شما • مصراع اولده قدن
مراد الف در اغزدن مراد میم در اکرا و ایچ ام اولور مصراع ثانیده اغزدن

مراد صفر در قددن مراد الف در که اونک صورة رقمی در که با در مجموعی ایکی
اولور و می تواند بود که اشاره بصورة رقمی عدد بطریق تشبیه و استعاره نباشد
چنانکه در بیمن ماده و اسم. نمود قد و دهان ما کرایم • از صفر و الف گشاده آخر کارم •
طریق اصطلاح اولکه کبی در میانه بولندو اونک صورة رقمی صریح در تشبیه و استعاره طریق ایله
دکلدر فائده می تواند بود که در بعضی تصرفات اعمال معمایی توسل جسته شود
بصور ارقام مذکوره گاه باعتبار صفر و اثبات آن چنانکه در اسم عمر زان تیغ که
بندد فلکم محل عمر • خواهم که کشم رخت ز سر منزل عمر • از عمر چنان آغاز ندیدم کمرا
صفردن تو کم شد از حاصل عمر • عمر لفظنک اولکی عین مکتوبیدر و عمر لفظنک حاصل
حسابی اوچ یوز اون در که بو صورتده ۳۱۰ صفر اکسلیجک و تنزیر قلور که تو صوره
ام و اوتوز لام در و بر الف در مجموعی علا اولور چنانکه در اسم شهاب
دهان شد پنهان پیدا و لبها نهان دیدم • لب جیا بده اونزلکی در که
بو صوره در ۲ ۳ صفر اکسلوب تشنیده اولیچ اوچ یوز ایکی اولور که بو صوره
۳۰۲ اوچ یوز شینک رقمی و ایکی بانک رقمی در و لفظ دهان زاده اولبدر
یعنی ایکی طرفسز اولیچ ها قلور مجموعی شهاب اولور و گاه باعتبار کردن مرتبه میانه
صور رقمی حروف چنانکه در اسم قنبر بهای وصل لبک یکی قم زن

کردانم با بیش از حاصل سلک ملک برتر بها صورت رقمی بویله در ۱۵۲ بونلر اقالکه
اولونور بونلر بدالی نون دالکه بادر سلک ملک حسابین الکه بیوز در که دال در واولماوج حرف
بونلر بو قادری واوچ مجموعی قیر اولور وکافه بالجمله اعتبار مرتبه سی آن ویکه هر بری از صور
رقمی عدد مجموع کلیرا در مرتبه احاد اعتبار کنند و ترتیبات ایشان ملاحظه نمایند
واز واسطه صور رقمی حسابا زنند چنانکه در اسم خواجه پای خود جا می کش چون حاصل کو
قلبت کوینده واز این شر یک بیک جدا خود لفظنده یا و خواجه واو دال ایچکه خوفلو کونیه
لفظنک رقمی مجموعی در صورتی بودر ۳۰۷ مرتبه احاد اعتبار ابدلکه
الی واو وبر اولور که رقم واو و جیم والف در چون قلب اولنه الف اولی وسط واو
آخر واقع اولور که جوا اولور و بو شایدکه تصرف مذکور تقدیم و تاخیر صور رقمی ده وکردر
چنانکه در اسم سیدیکی چون زنم دست در آن زلف سرخسته جگر ۰ رقمی تکال
آیام شور زبر و زبر ۰ دست زیر قرادیدر و زلفدن مراد لام در که بیجی در لفظ
بدک بی لفظنده اولا سببی اولور لفظ اتم که حسابین الکه در صورتی بودر ۵۲
آنلر بو قادری واوچ بکرمی یشادلور که صورتی بودر ۲۰ وکافی کرمی ایکی در
مجموعی ایکی اولور وبو شایدکه بغیر این وجوه مذکور نوع یابد چنانکه در اسم
شهود باسم ... با کام دل خسته به از لب لعل یا دور کن از تنها بر بینند

مصراع ثانی زن منصوب یعنی بن دن مراد ناظر در مقابله منظور در و یاردن مراد اوندر
وانک رقمی صورتی بو صورتدر ۱۰ چون بو صورتک نقطه سی البته الفی در ایراغ اولا
صورة صاد اولور منظور اولور بو نشین نماند که این مبتنی بر آن است که ثبت عدد
صورة نقطه کرده باشد چنانکه در عادت ارباب حساب اگر بر بین جای حرکاتیه و بر بین تعبیر
توان از صفر بنقطه وخال وامثال آن تعبیر کنند چنانکه در اسم طاهر دو خال از روی ظهیر
کر بپوشد یا که آن مه شوی ار نام نیک او بزودی ظاهر اکر ظا مکتوبه بکرمی در
۹۰۰ الکه خالدن مراد اکی نقطه در که بیدی بو صورة فلوت ۹ که طا و صاد رقمی در اوبلیه ظاهر
اولور وبر خال اسقاط چنانکه طیبی ولدکه بر خالدن مراد لفظانک نقطه سی در چون کیس ظاهر اولور
واز قبیل تصرفات مذکورست تبدیل صورة رقمی هفت و هشت تا آن دو شش یک دیگر
چنانکه در اسم شاه ابوالقاسم ناه ما بود شب دوی نقد آن نه بیوشاند
بدر خرکشنه باشد نام نیک ش شوی خود خوانند لفظ آه ما لفظ شب اچنه اولیجق
شاه ما بدا اولور ده لفظنک یوزنده میم در اونکبچک شاه آبرا اولور وحلادن مراد بال در
باکه بالبنی بادر رقمی بودر ۲ بعده تلب الف البته بو اولور که بع واو در شاه ابوال اولور
وعقدن مراد قاف در وفا ... مراد اسم در مجموعی شاه ابوالقاسم اولور
وفراید فواید این عقد در ضمن
عقد سیم ذات عاکب

سمت انتظام می پذیرد سمط اول در عمل تألیفی و آن باصطلاح این فن عبارتست
از اشارت کردن بجمع مراد متفرد که در مواضع متعدد از نظم اندراج یافته باشد
وچون غرض اصلی ازین عمل حصول صورتست در صورت اسم رعایت ترتیب واجب
لاجرم در اغلب موارد وقوع آن ترتیب بیان اجزا ملحوظ می باشد که بطریق اتصال که
اجزا بهم بپیوندد بی آنکه جزوی داخل شود در دیگری چنانکه در اسم جامی
جام خود را بلب لعل تو بستت • دردی جام بصافی پیوست • لعل لفظنک لب لام
چون لفظ جام الکه اولاشه جا بل اولور جام لفظنک در دنده مراد حرف اخیر در که میم
صافدن مراد حرف اولی در که جیم در چون الکا اولشه جمال اولور و این قسم ایسام مابد
بتألیف اتصالی ولها بر سبیل امتزاج که اجزا بهم عرا آمیزد بر دخول بعض در بعض چنانکه در
اسم جعفر عفو تو ظاهر شود در جرم ماست • مرکبی چون آن ذکر بی نهایت
لفظ عفو و لفظ جرم کرنی نهایت یعنی آخر سز اولا عف و جر قالور لفظ عفی لفظ
جره اولا جعفر اولور و این قسم موسوم می گردد بتألیف امتزاجی فد بسیار اتفاق
در تألیف اتصالی بجهه تحصیل ارکان اسم اگرچه اشارتی نباشد بترکیب آن بیکدیگر
اکتفا نمایند و ترتیب آن از ملاحظه وضع اجزا در نظم بحسب تقدیم و تأخیر ذکری مستفاد
کرده بی توسل بامری دیگر و در چنین صورت تقدیم و تأخیر ذکر واجب باشد چنانکه در اسم

عبد الصمد

عبد الصمد جعد را بر باد دادی هر طرف • لابد آشفته یکی در صد شود
جعد لفظنک هر طرفی یعنی اولی و آخری بیله دیرلیجک علی مکتوبی قلور لفظ لابد آشفته
اولیجی بدال اولور و یکی لفظ حسابنده قرق در و قرق میم در چون میم لفظ صده اولا
صمد اولور مجموعی عبد الصمد اولور و گاه باشد که در تألیف بعض ادوات چون واو عاطفه
کله تا و مثال آن توسل جویند و در ترتیب بوضع اجزا اکتفا نمایند چنانکه در اسم
می برد سوز غمش از لوی وصل یار کشان • من و صبوری بی سوز بر امید وصال
تچن من لفظنه صبوری لفظی عطف ایله اولشه منصور اولور چون لفظنی یا نوب
منصور قلور فد گاهی شاید که مرکب این ادوات نشد بر سبیل تحلیل انقلاب
یابد چنانکه در اسم میر هاشم چون میان میوه ها خندان لبی داد دانار • ثمه گفتیم
به مختصر از لعل یار • لفظ میوه تحلیل اولنوب واو عاطفه حاصل اولوب می و ها
اولور و انار دن مراد رکان در بی رادر چون لفظ حی ایله لفظ ها ترکیبا و ر تانین را اولا
میرها اولور و لفظ شه مختصر اولوب آخر حرفی کیدیجک شم قالور مجموعی میر هاشم اولور
و چنانکه در اسم بایزید دل ز ان زمان کو دست چپ از راست می داند
چو زیبا بی قید در دست جان در پایش افشاندی • یادن مراد آب در چون قلب اولا
با اولور و لفظ زیبا بی تحلیل اولنور و دست دن مراد ید در چون طرفی

زا حرفیله و لبی ایچون اولا مجموعی بر ایله اولور چنانکه دراسم بعل بتو خلیل
وترکیب نماید آن چشم طرف زنخ کز مزه یا بیغان چو سیب باشد بر گنم ناچار
از و دندان طرف زنخ ده مراد نون در لفظ سیب خلیل اولب الفظ سیبله ترکیب اولب
سه با سیب دیگر اولور سه یعنی وجه که جیم در چون لفظ سیب ایله اولا نجیب ولور دندان که با
سین درچون کیده نجیب اولور چنانکه دراسم ای بنده تو گویایی و چون
مصروف توصیف توانایی ما گویند خموشیست پیسه خوش لکن بر تر زخموشی گویا
خموشیست لیس لفظ ترکیب وتخلیل اولب چون لفظ خموشی بیه اولور و لفظ شی لفظ
خواوزرنه اولکه خموشی اولور و از ین قبیل است توسل جستن بعضی مصادر و مشتقات
آن چون دیدن و طلبیدن و یافتن و خواستن و امثال آن وقتی که نسبت ماده با
بازکان چنانکه دراسم احمد دل ما گشت و مدتی طلبیده زخ آن ما رو اثر
اثر ادید ماده ماده یعنی در نخ لفظنک دلی حا صانن ملفوظ مراد در قلب اولنجق
اح اولور ولفظ یعنی ایله اولنجق احمد ما اولور و زنخ لفظنه آن آخر اولنجق مجموعی لعدد ترجمه
اولور و می تواند بود که لفظی ذکر کرده شود که ترکیب و ترتیب معا از آن مستفاد
گردد چون کلمه برگه ترجمه علی است زیرا که دلالت می کند بر ترکیب بر و قول او
نام دیگر و بر تقدم آن ای بر مدخل او و بر چنانکه در اسم زخشر هین کان
نجعند پر شکن بود